י"ב שבט תשמ"ג, 26.1.1983 מיספר 2369
76 עמודים
שנה 47 המחיר: 50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

אורי אבנרי מדווח על

עיצאם סרטאווי, מתי פלד, יאסר עראפאת, אורי אבנרי, יעקב ארנון

הפגישה

וימר יעקבסון טמיר

אגוזי של עלית. אגדה

העולם הזה
• בלי משוא פנים •

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, ס.ד. 136 • תא־דואר 03־232262/3/4 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תבנית: יוסי שנק • רכז מערכת: שלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מזמוביץ וגיורא נוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיפוק • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • הדפסה: „תרפוס החדש" בע"מ, תל־אביב • הפצה: „גד" בע"מ

קורא יקר.

פרצתי בצחוק מר כאשר שמעתי כי מוסד עיתונאי בפינלנד מציע להעניק לעיתונות הישראלית בכללותה את פרס עט הזהב מטעם מוסד עיתונאי בינלאומי, על אומץ־ליבה במילחמת־הלבנון.

אם מגיע לעיתונות הישראלית בכל־לותה פרס כלשהו על פעילותה במילחמת־הלבנון, הרי זה עיטור־הפחדנות, אות־החנופה או פרס־המחדל.

יש להבחין היטב בין כמה עיתונים ועיתונאים, שאכן הצטיינו במשך המיל־חמה, ושגילו אומץ־לב ותושיה, ובין העדה הגדולה של מלחכי־הפינכה, העיתו־נאים־מטעם ומשרתי־האדונים. על כל עי־תונאי הגון ואמיץ אחד היו עשרה עיתו־נאים מן הסוג השני — במיקרה הטוב ביותר.

רשימת ✱ הכבוד

אפשר לחלק את העיתונאים ההגונים והאמיצים לשלושה סוגים עיקריים:

● **אותם שהתנגדו למילחמה מן הרגע הראשון,** שחשפו את השקר של 40 הקילומטרים, שהתריעו נגד מזימות אריאל שרון. אם מגיע פרס אמיתי לעי־תונאים בישראל, הרי הוא מגיע לאלה.

● **אותם שהתפכחו במהלך ה־מילחמה,** יחד עם המוני ישראלים אח־רים, ושהחלו לחשוף חלק מן האמת במשך הזמן. לרוב זה קרה להם אחרי ש־100 אלף ישראלים הגונים, וביניהם חיילים רבים מאוד, הפגינו במרכז תל־אביב נגד המילחמה.

● **אותם שהרימו את קולם אחרי הטבח במחנות הפלסטינים,** יחד עם 400 אלף ישראלים שהפגינו למען הקמת ועדת־החקירה.

עיתונאים רבים, בכל כלי־התיקשורת, יכולים למצוא את מקומם באחד משלושת הסוגים האלה, וכל הכבוד להם. אולם הם היו מיעוט בציבור־העיתונאים, וגם בכל אחד מכלי־התיקשורת (להוציא שבו־עון זה, כמובן, שהתייצב כולו נגד המיל־חמה עוד לפני שהחלה.)

אולם בסך־הכל היתה העיתונות הישר־אלית מכשיר בידי הממשלה לשטיפת־מוח הציבור, בדיוק כמו האופוזיציה הנאמנה (לבגין) בכנסת. כשם ששימעון פרס ושות' הצביעו בעד המילחמה, וכך נתנו את ידם לשיגור מיטב צעירינו למוות על סמך טענה שיקרית (השקר התגלה השבוע בכל מערומיו, כאשר הוכח מעל לכל ספק כי הממשלה לא הורתה לצה"ל לשמור על תחום של 40 קילומטרים), כך עשו גם העיתונאים.

מי מן העיתונאים העז לגלות **בשעתו** כי הפצצת־הרצח על ביירות ב־4 ביוני, בתגובה על מעשה־טרור שלא בוצע כלל על־ידי אש"ף, נועד לכפות על „המחב־לים" לעשות מעשה שישמש תירוץ למיל־חמה, אשר עליה הוחלט עשרה ימים מראש? מי העז לגלות את מחדלי שר־הביטחון והרמטכ"ל בזמן המילחמה, ש־הביאו לתבוסה של סולטאן־יעקוב? מי יצא נגד ההפצצות ללא־אבחנה בצור, ול־אחר מכן בביירות? מי הרים את קולו נגד החרבת מחנות־הפליטים בדרום לבנון? מי חשף את האמת של שתילה וצברה, כשזו הגיעה לידיעתו?

אני קובע כי הענקת פרס כלשהו לעי־תונות הישראלית בכללותה, ללא אבחנה בין מלחכי־הפינכה ובין העיתונאים ההגו־נים, היא מעשה בלתי־מוסרי. הרוב המכ־ריע של עורכי־העיתונים לא נמנה עם הרשימה המפוארת. האם יינתן להם פרס על התנהגותם? האם ניתן פרס למסיתים נגד אנשי־השלום, שהפגינו נגד המילחמה בעודה בעיצומה? האם ניתן פרס לכל הפטריוטים המזוייפים, קוראי־ההידד, ש־שלחו את זולתם למות?

הכבוד למי שמגיע לו הכבוד. הבוז למי שמגיע הבוז.

אגדה ✱ שהתנפצה

ודינם של איזובי־הקיר כדין הארזים.

הגיע לידי דו"ח על מחקר חשוב שערך פרופסור לעיתונות באמריקה, שבחן את התנהגות כלי־התיקשורת האמריקאיים ב־מילחמת־הלבנון. הוא ערך את המחקר לאור הטענות הקולניות האומרות כי העי־תונות האמריקאית גרמה עוול לישראל וסיקרה את המילחמה מתוך מגמה אנטי־ישראלית או אף אנטי־שמית.

הפרופסור, שבדק לעומקו ולפרטיו את כל הסיקור של העיתונים העיקריים ורש־תות־הטלוויזיה בחודשי המילחמה, הגיע למסקנות שונות לגמרי.

בראשית המילחמה, כך הוכח, הצליחה ממשלת־ישראל להוביל את כלי־התיק־שורת האמריקאיים באף, וזו שירתה את מטרותיה בדיוק כמו העיתונות הישראלית, ואף יותר. הפלישה תוארה כ„תגמול", השקרים של הממשלה הודפסו כעובדות נאמנות, התמונה של מהלך הקרבות היתה מזוייפת.

רק במהלך המילחמה, כאשר התפכח הציבור הישראלי, התפכחו גם כלי־התיק־שורת האמריקאיים. אי־אפשר היה עוד להתכחש לזוועות. הדיווחים משדה־המער־כה, שתיארו את המחיר הנורא של הפלי־שה, אשר ההצדקה לה התרופפה יותר ויותר, הביאו לשינוי. אולם מכונת־התע־מולה של ממשלת־בגין לא נחה אף רגע, והאמת המלאה גנוזה בארצות־הברית עד עצם היום הזה.

גם לעיתונים האמריקאיים, יחד עם רשתות־הטלוויזיה, לא הייתי מעניק שום פרס על התנהגותם במילחמה זו. הם הצטיינו בה פחות מאשר במילחמת ויאט־נאם — וגם שם היו רק אמיצים מעטים שנשאו את דגל העיתונות החופשית, ה־בלתי־נרתעת, החושפת את האמת.

בציבור העיתונאים, כמו בכל ציבור, מעטים הם האמיצים, המוכנים ללכת בראש ולהסתכן, תוך מילוי חובתם לחשוף את האמת, כל האמת ורק את האמת. עליהם רובצת, משום כך, חובה כפולה.

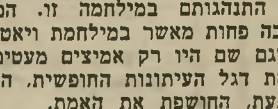

כתבת השער הקידמי:

הפגישה ההיסטורית

שלושה שבועות לפני כינוס הפר־למנט הפלסטיני החליט יאסר ערפאת, יו"ר אש"ף, להפוך את המגעים עם המועצה לשלום ישראל־פלסטין לרישמיים ופומביים. אורי אבנרי מדווח. **8**

כתבת השער האחורי:

בחורה עלא כיפק!

דוגמנית־הצמרת תמי־בן־עמי משו־חחת עם העולם הזה על ילדותה בכרמלה, עבודתה, יחסיה עם אולסי פרי, ומגלה: „הוריי מתים שאתחתן עם אולסי!" **31**

היעד: המצודה

בעזרת חנופה, כיבודים ו־טיולים מאורגנים, מקווה **אריאל שרון** לכבוש את מצודת זאב. המיכשול ה־אפשרי ה־יחיד: מס־קנות ועדת־החקירה. **13**

מוכרים בלבד!

הצעותיו של הד"ר **מאיר חת** היו רק תירוץ. ה־חששות מפני מפולת ב־בורסה הפכו לבהלה וה־פסיכולוגיה של העדר חגגה את ניצחונה. **70**

מישרה תמורת קולות

מערכת הבחירות בלישכת עורכי־הדין הולידה גל שמועות: תמורת הס־כם קואליציוני ניתן ל־השיג מקום בבית־המיש־פט המחוזי. **14**

מנכ"ל מפונק

בחודש שבו פורסמו מימדי העוני בישראל, עסק **אה־רון דוברת,** מנכ"ל ה־קונצרן הענק כלל, במיש־חקי ברוגז. הסיבה: משכורתו החודשית. **9**

ריב על סוויטה מלכותית

הזמר **אהרון סייקס** מאשים את **צביקה פיק** (בתמונה) ואת אמר־גנו שהם חיזרו אחרי חברתו, **עירית בולקא,** וכשלא נענתה להם — סירבו לשלם את חשבון המלון שלו. **68**

לב דיזנגוף

דיזנגוף סנטר, שרבים מי־הרו לקבור ולהספיד אותו, הפתיע. הוא הפך למרכז מיסחרי ותרבותי שוקק חיים ב־ליבה של תל־אביב. **51**

בית־מישפט מסומם

ענני אבקת הרואין כיסו את אולם בית־המישפט שבו נערך מישפטם של מבריחי סמים. המוני סקרנים נכנסו לאולם כדי ליהנות מהאבקה הלבנה על חשבון הבית, ועורכת־הדין קיבלה כאב־ראש. **67**

צייר בינלאומי

הצייר הישראלי **שאול נמרי,** שזכה בהצלחה מרשימה ב־ארצות־הברית, מספר על עבו־דתו בניו־יורק, על שאיפותיו ותוכניותיו ל־עתיד. **43**

מספרה חינם

מה עושים כשלא רוצים להוציא הון עתק ולבזבז שעות יקרות ומרגיזות במיספרה? איך משנים תיסרוקת ומחליפים תד־מית בבית, חינם אין כסף? כתבת־האופנה של העולם הזה מדגימה. **40**

מדורים קבועים:

תשקיף 4
במדינה 5
אנשים 16
בלונים 18
חשבון עובר ושב — הרפס מפלסטלינה 21
מיכתבים 22
תשבצופן 24
הורוסקופ — מזל דלי 28
אנשים בעולם 35
לילות ישראל — במערב הפרוע 38
חלון ראווה 40
רחל המרחלת 44
לי לה לו 46
זה וגם זה 49
נמר של נייר — מרגרט דראבל, יעקב הורוביץ ואחרים 54
זה היה העולם הזה שהיה 56
שידור 59
מיבחר שידורים 60
מה הם אומרים — עירית חצור, אורי גורדון, רוני מילוא, עמיקם שפירא, רפי נלסון ושלומית אמיר 62
קולנוע 64
אתה והשקל 70
ספורט 74
עולם קטן — ברית־המועצות, סעודיה, הודו וצרפת 73

דף תשקיף

שמועות סביב ועדת החקירה

פרקליטיהם של כמה מתשעת האנשים שהוזהרו על־ידי ועדת־החקירה לעניין הטבח בצברה ובשאתילא מפיצים שמועות, זה על לקוחו של זה.

אחד מפרקליטיו של אריאל שרון נשמע אומר במסיבה בירושלים, כי היחיד שינזק מהחלטות הוועדה יהיה ראש אמ״ן, ואילו כמה מהפרקליטים האחרים מצביעים דווקא על אריאל שרון כמי שיהיה הניזוק העיקרי.

לכל השמועות האלה אין יסוד. מעבודת הוועדה בשלב הזה, של ניסוח הסיכומים, אין דולפים שום פרטים.

קתדרה על־שם יובל נאמן

מאחורי הקלעים של מוסדות אוני־ברסיטת תל־אביב מתנהל ויכוח סוער סביב הצעתו של תורם להקים קתדרה על־שמו של יובל נאמן, איש הימין הקיצוני, שהוא שר המדע והטכנולוגיה בממשלת ישראל.

נאמן היה פרופסור באוניברסיטת תל־אביב, והקמת קתדרה על־שמו היא, כנראה, תקדים עולמי.

המפד״ל למען ליכוד לאומי

כמה מראשי סיעת המפד״ל בכנסת פועלים בחשאי אצל ראשי הליכוד והמערך, למען הקמת ממשלת ליכוד לאומי.

הסיבות שנותנים לכך אנשי המפד״ל הן ״הצורך לעמוד בפני הלחץ האמריקאי״ והחשש ממסקנותיה של ועדת־החקירה, אך למעשה מבקשים במפד״ל להבטיח כי הבחירות לכנסת לא יוקדמו.

מודעי בשירות המיליונרים

שר האנרגיה והתשתית, יצחק מודעי, התחייב בפני כמה מהמיליונרים התומכים במיפלגה הליברלית, שהם בעלי־בתים להשכרה, כי הוא יפעל לשינויו של החוק להגנת־הדייר כדי שיקל עליהם לסלק את הדיירים מן הבתים.

מודעי זקוק לתמיכתם של המיליונרים האלה במאבק שהוא מנהל נגד קבוצת המיליארדר שאול אייזנברג במיפלגה הליברלית.

שמועות נגד ריגר־פישמן

בבורסה מופצות שמועות המכוונות נגד המשקיעים יוסי ריגר ואליעזר פישמן. כאילו הם נקלעו לקשיים, אחרי שבשבועות האחרונים הם הצליחו להגן על שערי מניותיהם, אך הניחו לשערים להידרדר בעת ״הנפילה החופשית״ של יום השלישי השבוע.

מקור השמועות האלה הוא במנהלי הקרנות של שניים מהבנקים הגדולים.

הכנסת נגד שופטים

אחד מח״כי הקואליציה מתכוון להגיש שורת תיקונים לחוק מינוי השופטים. אם יתקבלו התיקונים תתערער באופן חמור עצמאות הרשות השופטת.

ספר לבן לח״כ

פעילים בליברלים עומדים להוציא ספר לבן על אחד מח״כי המיפלגה. מחברת של דפים לבנים תציין את חוסר פעילותו בתחומים השונים של עבודת ח״כ.

בראש כל דף לבן יירשם תחום פעילות שהח״כ אמור היה לפעול בו.

חיזוק לנאווי

חטיבת מפ״ם באופוזיציה בעיריית באר־שבע תצטרף לקואליציה, בראשותו של אליהו נאווי. המערך בעיר הדרומית יתפרק ורק סיעת מיפלגת העבודה תישאר באופוזיציה.

הוצאת הצהרון תידחה

הוצאת הצהרון החדש על־ידי בעלי עיתון ״הארץ״ עשוייה להידחות. הצהרון, שהיה אמור להתחרות בעיקר ב״ידיעות־אחרונות״, עמד לצאת במחצית הראשונה של שנת 1983.

המועד המוקדם ביותר להוצאת הצהרון החדש, הוא כנראה יוני 1983.

מכון לביטחון בחרות

מכון בינלאומי לביטחון ישראל הוקם על־ידי איש־חרות, הד״ר יצחק בן־גר. מאחרי פעילות המכון המיסתורי עומד המלונאי איש־חרות, חיים שיף.

כתבי תעופה מעופפים

בין אנשי חברת־התעופה הלאומית ״אל־על״ יש מורת־רוח רבה על כך שתא כתבי־התעופה של עיתונאי ישראל נענו להזמנה של אחת מחברות התעופה שבעליה מבקשים לרכוש את ״אל־על״, ונסעו על חשבון חברת ה־תעופה הזאת לארצות־הברית למשך שבוע.

ב״אל־על״ טוענים, שראשי אותה חברת־תעופה נוקטים מדיניות קבועה של שיחוד כתבי־התעופה, כדי לזכות בתמיכתם במאבק למען מכירת ״אל־על״ לגורמים פרטיים.

אל כתבי־התעופה שנסעו לארצות־הברית נילווה מזכיר התא בתל־אביב, יונה שימשי.

פשיטת־מס על מושבים

שילטונות מס־הכנסה שוקלים פשיטות בשבתות על מושבים שבהם נמכרת תוצרת חקלאית ללא קבלות, וללא דיווח לשילטונות המס.

ישראלים רבים קונים תוצרת זו במחירים הנמוכים עד 50 אחוז מהמחירים בעיר.

הישראלית מסרה

גילה אוזבק, ישראלית הנשואה לאזרח תורכי ומתגוררת בתורכיה, היא שמסרה ככל הנראה את הפרטים שהובילו למעצרו של שמעיה אנג׳ל, הנאשם במישפט הרצח הכפול.

אוזבק נעצרה כשבאה לישראל לפני זמן מה. היא היתה עצורה במשך כמה ימים, ואחרי שיחרורה קיבלה חקירת־המישטרה תנופה. אוזבק חזרה לתורכיה מייד.

האמריקאים מתלוננים על המזון

אנשי המישלחת האמריקאית בשי־חות לבנק־ישראל עוסקים בשעות־הפנאי שלהם בהשוואת סוגי המזון שהם מקבלים בלבנון, לעומת המזון בישראל.

האמריקאים טוענים כי המזון שהם זוכים לקבלו בלבנון הוא טוב בהרבה, והם מתלוננים על טיבן של הארוחות הדלות שהם מקבלים בישראל.

עיסקת חליפין

סניגורו של הנאשם בפרשת הרצח הכפול, שמעיה אנג׳ל, הציע שלקוחו יודה באשמה, בתנאי שיבוטל כתב־האישום נגד אשתו שרה (״שמוליק״) אנג׳ל.

הבנק נגד פרקליט היהלומנים

אלמוני המזדהה כעובד של בנק־המיזרחי משגר לגורמים שונים מיכתבי־השמצה, המכוונים נגד הפרקליט התל־אביבי יעקב ויינרוט, המגן על היהלומנים שהבנקים הפועלים בבורסת היהלומים הגישו נגדם תביעות פליליות.

במיכתבים ״מואשם״ ויינרוט בכך שהוא נזרק מהישיבה שבה הוא למד כאשר נמצאו ברשותו ספרים של קרל מארכס, כי הוא מעסיק מתמחה שאינו חובש כיפה וכי יש לו ״דיעות מחרידות״ בענייני דת ומדינה.

טיפול בגמילה לפרקליט

עורך־דין ידוע בתחום הפלילי נשלח על־ידי שופט לטיפול־גמילה מסמים קשים.

היקב לרשת שיף

כל פעילויות מועדון ״היקב״ עוברות לרשת מלונות שיף. בשלב ראשון מדובר בערבי־ראיונות של מועדון הליכוד.

ביטול ערבי־הדיסקו, שבמקומם יבואו ערבי־הראיונות יגרמו לרשת שיף הפסדים.

ערב ראיונות לליברלים

המיפלגה הליברלית מחפשת בימה קבועה לערבי ראיונות מטעמה. המנחה אמור להיות העיתונאי שלמה נקדימון.

במדינה

העם

שרון רימה שוב

זה קורה תמיד: שני השותפים למעשה רבים על השלל.

מילחמת־הלבנון החלה כמיבצע ישראלי־אמריקאי משותף. כפי שגילה אריאל שרון בראיון עם העיתונאית אוריאנה פאלאצ'י, הוא קיבל מראש אישור אמריקאי למיבצע, עשרה ימים לפני התחלתו. האמריקאים שיתפו פעולה בגלוי, כאשר השתמשו בווטו באו"ם לשם המשכת המילחמה.

השבוע התקרבו שני השותפים למריבה קיצונית על השלל. לדעת שרון וחבריו, עומדים האמריקאים לשלול מהם את השלל כולו. כלשון הפרשנים: „בחוגי הממשלה קיימת הדאגה כי עמדת האמריקאים תשלול מישראל את כל הישגי המילחמה."

לשון אחרת: אריאל שרון וחבריו עמדו לפני האפשרות שייאלצו לצאת מלבנון, מבלי שתהיה בידיהם אף תוצאה אחת שתוכל לשכנע את הציבור שכדאי היה ל־456 צעירים ישראליים למות למענה. ההרפתקה האומללה, העקובה־מדם, תסתיים בלא־כלום.

בלי שריד וזכר. האינטרס האמריקאי ברור. בעיקבות המילחמה הוקם בלבנון שילטון פרו־אמריקאי, שבראשו עומד מנהיג פרו־אמריקאי מובהק, אמין אל־ג'מייל. האמריקאים מעוניינים לחזק את שילטונו, על חשבון ישראל.

תוצאה שניה: האמריקאים מבקשים להסתדר עם הסורים, כדי להרחיק אותם מברית־המועצות.

לכך מצטרף צורך שלישי. הנשיא רונלד רגן נתון בצרות חמורות. מחצית תקופת־כהונתו חלפה, ואין בידיו דבר מילבד כישלונות חמורים. הוא זקוק להישג מהיר ובולט. פינוי הכוחות הזרים מלבנון, וקידום יוזמת־השלום האמריקאית במרחב, יכולים להוות הישג בולט כזה.

לכן מעוניינים האמריקאים בתוצאה פשוט וחד־משמעית: סילוקו המהיר והגמור של צה"ל מכל שטח לבנון, מבלי להשאיר שם זכר, ובכלל זה גם המייג'ר חדאד.

הגיון אישי מאוד. שרון, לעומת זאת, מעוניין בהיפך: קיום בסיסים ישראליים בלבנון.

השבוע הסתבר לחברי־הממשלה, לתדהמתם, כי שרון רימה אותם שוב. הוא דיבר על השארת שלוש תחנות־אתראה אלקטרוניות בלבנון. הדבר נראה להם כסביר. לפתע התברר להם כי שרון התכוון רק לתחנה אמיתית אחת (על הר־ברוך הגבוה), וכי שתי „התחנות" האחרות אינן אלא הסוואה לבסיסים צבאיים מאסיביים.

זהו רעיון אבסורדי. אם יהיו בסיסים, יהיו פיגועים בחיילים. הדבר היה מסבך את ישראל במילחמת־נצח חסר־תוחלת בלבנון, גוזר עליה מחלוקת מתמדת עם ממשלת־לבנון והאמריקאים, חושף את חיילי־צה"ל לפגיעות מתמידות, גורם לאבידות בלתי־פוסקות.

לשם מה זה דרוש? התשובה לכך בולטת אף היא. אין בדבר שום הגיון צבאי או מדיני. אך יש בו הגיון הקשור בגורלו האישי של אריאל שרון. אילו התקבלה הדרישה, היה יכול לטעון כי הפלישה ללבנון היתה כדאית, וכי ישראל זכתה בהישגים מופלגים.

מנוי וגמור עם האמריקאים למנוע זאת. על רקע זה הולכים וגוברים סימני־העימות: דחיית ביקורו של מנחם בגין בוושינגטון, איום בצימצום הסיוע האמריקאי, „עימותים" גופניים בין צה"ל ובין חיל־הנחיתה האמריקאי בביירות, שיקוממו את דעת־הקהל האמריקאית נגד ישראל.

„תחתית השיפלות"

כאשר התפרסמה הידיעה המרעישה, נתפסה הממשלה בדילמה מכאיבה. איך להתייחס לפגישתם של ראשי אש"ף עם נציגי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני?

עמדה לפניה הברירה בין שתי אפשרויות:

● להעמיד פנים כאילו אין זה מאורע חשוב, המלמד על פריצת־דרך, אלא רק קוריוז פוליטי או,

● להתנפל על המשתתפים הישראליים בשצף־קצף, כמי שעשו מעשה נורא, שיש לו השלכות הרות־שואה.

מנחם בגין עצמו נטה, ברוב ערמומיותו, לדרך הראשונה. מבחינתו, היתה זאת הדרך הנכונה. רק כך ניתן לצמצם את הרושם העולמי, ואת השפעת המעשה על דעת־הקהל הישראלית.

ואכן, שעות מעטות אחרי פירסום הידיעה על הפגישה — בו־זמנית על־ידי המישלחת בתל־אביב ועל־ידי סוכנות־הידיעות הפלסטינית בתוניס — פירסמה לישכת ראש־הממשלה הודעה שבה נאמר כי חוגים ממשלתיים מתייחסים בביטול לפגישה, מכיוון שאין הבדל בין השקפות המשתתפים הישראליים ובין השקפותיהם של ראשי אש"ף.

● טעות נוראה

מייד עם פירסום תגובה זו הבינו תועמלני הממשלה כי זוהי טעות נוראה. ההשקפות של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני ידועות היטב. זהו מוסד, שהגדיר את עצמו רשמית כגוף ציוני. בית־המישפט אף קבע רשמית, בפסק־דין, אחרי מישפט ממושך, כי הוא ציוני*.

המועצה דוגלת בהבטחת קיומה וביטחונה של מדינת־ישראל, בהקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה תוך שלום והכרה הדדית עימה, ובמשא־ומתן בין ממשלת־ישראל והמנהיגות הפלסטינית, אש"ף.

כאשר חוגי־הממשלה קובעים כי אין הבדל בין השקפות המועצה ובין השקפות אש"ף — פירוש הדבר שממשלת־ישראל מודה בכך שגם הנהגת אש"ף מכירה עתה בקיום ישראל ומוכנה לשלום עימה, על בסיס זה.

לא עברו שעות רבות, ושר־החוץ, יצחק שמיר, הסיק את המסקנה. הפגישה חדלה לפתע להיות אירוע בלתי־חשוב ש„חוגי־הממשלה מתייחסים אליו בביטול." תחת זאת היא הפכה לפשע מחריד ונוראי, שמבצעיו הגיעו אל „תחתית השיפלות", כדבריו. השר תבע להפעיל נגדם את מלוא האמצעים החוקיים, ואם אין כאלה — לחוקק חוק חדש, שיאפשר את כליאתם של הנפגשים עם „רב־המרצחים".

יתכן ששמיר לא היה האיש הנכון להתמרמר על פגישות עם „טרוריסטים". כי מכל האישים הבולטים בישראל כיום, אין טרוריסט מדופלם יותר ממנו. הוא האיש שציווה לרצוח את הלורד מוין, שעסק באותה שעה — כפי שידוע עתה — בשיכנוע הממשלה הבריטית בצורך להקים מדינה יהודית. הוא מעורב ברצח אחד מטובי ידידיו, שהתחרה על המנהיגות בלח"י. הוא היה מעורב ברצח הרוזן ברנדוט, וגם בפרשת דיר־יאסין, גדול פישעי־המילחמה במילחמת־העצמאות. חלקו בפשע הנתעב של הרצח ההמוני בשאתילא ובצברה נדון עתה בוועדת־החקירה.

דבריו השבוע, שגבלו בהסתה לרצח, העידו כי שמיר היה ונשאר טרוריסט ברוחו. הוא רק החליף את האקדח בפה.

הצטרפו אליו דוקטור סטריינג'לאב הישראלי, יובל נאמן, המדען־המטורף שהפך שר בישראל, והשר יצחק מודעי, אשר ראש מיפלגתו הגדיר אותו, רישמית, כפסיכופאט הזקוק לטיפול.

מלך הציניקאים בממשלה, יוסף בורג, תמך בדרישה לחקיקת חוק, שעל פיו עלול להיאסר, באחד הימים, בנו אברהם, הנמנה עם ראשי מחנה־השלום.

כל אלה דרשו חקיקת חוק, שאין כדוגמתו בעולם כולו: חוק האוסר מגעים פוליטיים, מצד אנשים שאיש אינו מטיל ספק בנאמנותם, ושמטרתם המוכהקת היא השגת שלום.

● חוק חדש

המצב החוקי הנוכחי הוא דראקוני למדי.

מי שנפגש עם „סוכן חוץ" — וזה כולל את אש"ף, על פי תיקון בחוק שהתקבל בשעתו — אשם בפשע, אלא אם כן הוכיח שני דברים: שהיתה לפגישה סיבה סבירה, ושלא התכוון לפגוע בביטחון־המדינה ולא פגע בו למעשה. נטל־ההוכחה מוטל על הנאשם.

כאשר אך נפתחו ב־1976 המגעים בין המועצה הישראלית ובין אש"ף, הגישה סיעת־חרות בכנסת הצעה לסדר־היום. בדברי התשובה שלו קבע שר־המישפטים, חיים צדוק, על דעת שרותי־הביטחון, כי שני התנאים התקיימו: יש סיבה סבירה למגעים, ואין כוונה לפגוע בביטחון־המדינה. (כוונה זו נקבעת על־ידי שיטות־המיפגש, העדר סממנים של חשאיות ומחתרתיות, ועוד.)

כל זה חל, כמובן, על הפגישה של הימים האחרונים (ראה עמוד 8). לפגישה של שתי מישלחות רישמיות, בהשתתפות אלוף במילואים, חבר־כנסת־לשעבר ומי שהיה מנכ"ל של מישרד ממשלתי, על סמך מצע פוליטי ברור, יש בוודאי סיבה סבירה, ברוח החוק. ולא זה בילבד שפגישה זו לא נערכה במחתרת, אלא ששני הצדדים מיהרו להודיע עליה.

על פי החוק הקיים, זוהי, על כן, פגישה חוקית לחלוטין. אילו היה היועץ המישפטי נכנע ללחץ ותובע את משתתפיה לדין, היה כל שופט בישראל מזכה את הנאשמים כבר בשלב מוקדם של המישפט.

ואילו הרעיון לשנות את החוק היה גורם בלי ספק לזעזוע עולמי. חקיקת חוק כזה ב„דמוקרטיה היחידה במיזרח התיכון" היתה מרחיק מישראל גם את אחרוני ידידיה הבלתי־משוחדים.

חקיקה נגד אנשי־שלום, ההופכת את פעילותם הפוליטית לפשע פלילי, היתה ממקמת את ישראל אי־שם בין אפריקה הדרומית ובין זאיר, ידידתה החדשה־הישנה.

הדבר היה גורם בלי ספק להזדעקות של אלפי אישים וחוגים ברחבי העולם, ומגדיר את ממשלת־בגין רישמית כאוייבת־השלום. התגובות החיוביות על הפגישה, שהתפרסמו בכלי־התיקשורת העיקריים בעולם, רומזות על הצפוי במיקרה זה.

נראה כי מנחם בגין עצמו הבין זאת היטב. אחרי שהשרים העלו את הרעיון בישיבת הממשלה, הוא רמז להם בבירור שדעתו אינה נוחה ממנו. הוא הטיל על שר־המישפטים, עבדו הנרצע, ועל היועץ המישפטי, להביא לפני הממשלה תוך שבועיים חוות־דעת על נושא זה. עד אז יהיה לו זמן לחשוב.

הנטייה של ראש־הממשלה, לפי שעה: להמעיט בחשיבות המאורע, תוך תיקווה שיישכח.

● שתיקה רועמת

ההתבטאויות של חברי הממשלה קיבלו משמעות מיוחדת — ואמיתית — כאשר החלו להגיע מחו"ל התגובות של אנשי הסירוב הערביים.

כמצופה, היה קיים דמיון מדהים בין דבריו של אחמד ג'בריל ויצחק שמיר, ראשי אל־צעיקה וחברי ממשלת־ישראל. הסוכנים הסוריים והלוביים תקפו בפראות את יאסר ערפאת על פגישתו עם מישלחת ציונית מישראל, כשם שממשלת־בגין תקפה בפראות את שליחי־השלום הישראליים על פגישתם עם ראשי אש"ף.

הדבר הוכיח שוב כי קיים שיתוף־פעולה אוטומטי בין הקנאים משני המחנות. אלא שאין כאן סימטריה: כי אש"ף מהווים הקנאים עתה מיעוט, ואולי מיעוט קטן — ואילו בישראל מאויישים הקנאים עתה את הממשלה ומחזיקים במכשירי־השילטון.

אל אנשי השילטון הצטרפו אנשי האופוזיציה. דוברי מיפלגת־העבודה הזדרזו ותקפו את המישלחת הישראלית, כימעט באותה הפראות כמו הדמגוגים הממשלתיים. הקדים את כולם משה שחל, עסקן קטן המתעשר במהירות בעזרת מעמדו הציבורי. אחריו באה כל הלהקה הגדולה של אנשי־הימין בצמרת מיפלגת־העבודה.

אחת העובדות הבולטות: השתיקה הרועמת של „היונים" במיפלגת־העבודה. איש מהם לא קם להתייצב בגלוי לימין המישלחת, אף שאחדים מהם חיפשו בחשאי דרכים לקיים פגישה דומה. פחד הימין נפל גם עליהם.

כמצופה, התחלקו הדעות באופן חד בין תומכים ושוללים. אך מי שקיווה (או חשש) כי דעת־הקהל תהיה ברובה נגד הפגישה, טעה.

כל הסימנים העידו על כך שחלק גדול מאוד מן הציבור קיבל את המעשה כאשורו: כנסיון כן, רציני וחשוב לקדם את עניין השלום, וכצעד מהפכני לקראת ההכרה ההדדית בין ישראל ואש"ף.

אחרי פגישתו של אורי אבנרי עם ערפאת בביירות, בשיא המילחמה, הוכיח סקר דעת־הקהל כי 14% מן האוכלוסיה הבוגרת היהודית תומכים במעשה. קרוב לוודאי כי סקר דומה אחרי פגישה זו יגלה אחוז הרבה יותר גדול של תומכים.

משום־כך היה מקום לדאגת הליכוד, וגם לדאגת המערך, המזדנב אחריו. יתכן כי יגלו כי איבדו את המגע עם הציבור, המואס במילחמה.

* במישפט שהגישו ראשי המועצה ב־1976 נגד כתב־העת במערכה, שטען כי נשיא המועצה, אליהו אלישר ז"ל, הצטרף לקבוצה של אנטי־ציונים. כתב־העת נדון לתשלום פיצויים גבוהים, ונאלץ להתנצל רשמית.

קרנפים

המנכ"ל החליט לאיים בהתפטרות כדי לקבל תוספת להנאותיו המופלגות

- נסע ללונדון וכשראה שמחפשים לו מחליף - חזר כמו טיל

התמנכ"ל

הכל התחיל בחודש דצמבר המתוק של הבורסה התל־אביבית. בשבוע השני של אותו חודש התחיל המיסחר בזכויות של הבנק הבינלאומי הראשון. הזכויות האלה — שהן ניירות־ערך המקנות זכות לרכישת מניות — הונפקו בשער־נקוב של 10 אגורות האחת. בתוך יום אחד עלה שערן בשיעור חסר־תקדים בבורסה הישראלית. האנשים המאושרים שהחזיקו בידיהם את הזכויות של הבנק הבינלאומי הרוויחו בתוך יום אחד ויחיד

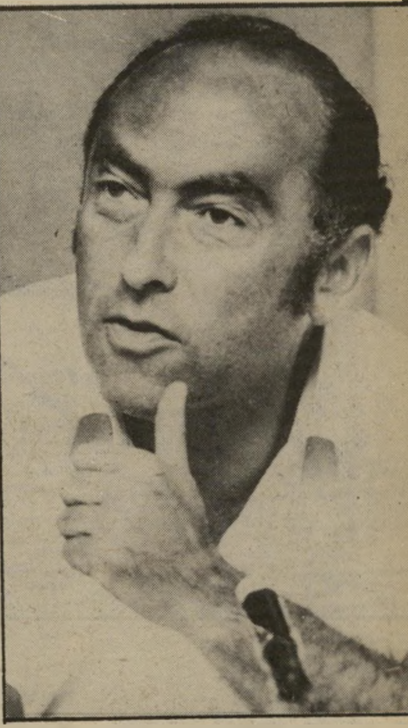

מנכ"ל דוברת

2 מיליון לחודש

7000%. במילים אחרות: פי שיבעים. גם בימים שאחר־כך עלה שערן של הזכויות.

בין המאושרים שהחזיקו בכמויות עצומות של הזכויות האלה היו מנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון, צדיק בינו, ויו"ר מועצת המנהלים של חברת פי־בי, המחזיקה בבנק, יוסף גולן.

בקומה העליונה של בניין כלל במרכז תל־אביב, לא הרחק מכיכר דיזנגוף, לא רק רואים את העיר כולה, פרושה כעל כף יד. שם גם שומעים מייד מה מתרחש בבורסה. כאשר הגיעה השמועה על מעלליהם של בינו וגולן לאוזניו של אהרון דוברת, המנכ"ל המפונק של כלל, הוא החליט להראות שגם הוא יודע.

הכל בוצע בכמה שיחות טלפון, בקומה ה־21, שריצפותיו מרופדות בשטיחים עבים וקירותיה מכוסים בציורי־קיר ארוגים. דוברת טילפן אל הסמנכ"ל לענייני כספים של הקונצרן שלו, יצחק שרם. בן־רגע אושרה לו הלוואה בתנאים נוחים ביותר, בסך עשרה מיליוני שקלים בערך. הטלפון הבא היה אל חברת־הברוקרים של הקונצרן, בטוחה. שם קיבלו הוראה להשקיע את כספו של המנכ"ל הכל־יכול במניות של כלל־תעשיות.

לא היה ב„השקעה" הזאת שום יסוד של הימור או אי־ודאות. בבטוחה הבינו היטב מה רוצה המנכ"ל. בתוך שלושה ימי־מיסחר עלו המניות של כלל תעשיות ב־15%, ודוברת יכול היה לשלשל לכיסין מיליון וחצי שקלים — חמישה־עשר מיליוני לירות, כשכל הסכום הזה משוחרר לחלוטין ממס.

בתוך שלושה ימים, וללא שום מאמץ, הרוויח המנכ"ל מה שמשתכרים שלושים או ארבעים מעובדיו הפשוטים של הקונצרן שלו בעבודה של חודש ימים, פשוט משום שהוא המנכ"ל, ורק משום שהוא רצה להוכיח לבינו ולגולן שגם הוא יודע איך עושים זאת.

מיליונים „עלובים"

חלפו עוד כמה ימים, וזעמו של המנכ"ל התעורר מחדש. אז התחילו לדלוף המימדים האמיתיים של העיסקה המפולפלת שעשו בינו וגולן. דוברת הבין שהם יכולים לגלגל עליו. מה הם חמישה־עשר מיליוני הלירות שלו לעומת מ י ל י א ר ד הלירות שהרוויח כל אחד משני מתחריו? גם משכורתו החודשית, המגיעה ליותר משני מיליוני לירות לא חיממה עוד את ליבו.

עכשיו כבר לא ידע זעמו של המנכ"ל כל גבול. הוא, מי שעומד בראש הקונצרן הפרטי הגדול ביותר בישראל, מרוויח פחות משני אלה? מהו הבנק הבינלאומי הראשון לעומת שניים מן הבנקים הגדולים במדינה — בנק הפועלים ובנק דיסקונט, שהם מחזיקי המניות העיקריים של כלל? מדוע לא יכולים לשלם לו מה שמגיע לו, לפי דעתו?

דוברת דרש הלוואה של מיליון דולר.

כשהתברר לדוברת שאיש בהנהלות של הבנקים אינו מתרגש כמוהו מן הקיפוח הנורא, הוא עשה מה שעושים ילדים מפונקים. הוא הודיע שהוא מתפטר, ונסע ללונדון כדי שכל אלה שיפצירו בו לחזור, יצטרכו להתאמץ קצת ואולי גם לשגר אליו מישלחת אל מעבר לים.

אך די היה בכמה שמועות שהגיעו במהירות ללונדון הרחוקה, שכבר מחפשים לדוברת תחליף, ואפילו העלו שמות של מועמדים שלא הביעו התנגדות, כדי שדוברת יתרצה ויחזור.

האירוע הזה מבטא את מהותו האמיתית של קונצרן כלל יותר מאלף דפי־תשקיף מפורטים וגדושים במיספרים. קונצרן כלל הוא המיבצר הרוטט־משומן של הפרוטקציוניזם הישראלי. דוברת נסע ללונדון משום שמשכורתו „הדלה" — כמה מיליונים „עלובים", אינה מספיקה לו. הוא עשה זאת באותו שבוע שבו התפרסמו מימדיו המחרידים של העוני בישראל. לאנשים היושבים במרומי המיגדל של כלל אין שום קשר של ממש למציאות הישראלית. ישראל „של מטה" נראית להם כמשהו מופשט לגמרי, או כמקור של פועלים זולים ורווחים קלים.

תחילתו של קונצרן כלל היא באחד מאותם רעיונות של שר הכלכלה הכל־יכול של ישראל בשנות החמישים והשישים, פנחס ספיר. היה זה בשנת 1962, כאשר כינס ספיר במיאמי שטופת־השמש שבפלורידה ועידה של יהודים עשירים. הדבר הזה בעיצומו של המיתון בישראל, כאשר התגברה האבטלה, היו שביתות, ואנשים נשלחו לעבודות דחק. במיאמי היו ארוחות פאר ומסיבות קוקטייל בתום הדיונים.

הרעיון, שבאופן רישמי יוחס לפינחס ספיר, היה זה: עשר חברות ישראליות גדולות יקימו חברה להשקעות בתעשייה. ההון שתגייס החברה לא יגיע מן החברות האלה, אלא מן היהודים העשירים של דרום־אמריקה, שיובטחו להם הקלות

רשימת התעלולים

לקונצרן „כלל" הענק יש 170 חברות וחברות בנות, שהוא שולט בהן או שהוא מהווה בהן שותף חשוב. בחברות האלה מועסקים לא פחות מ־12 אלף עובדים. המחזור של הקונצרן ורווחיו הם עצומים בקנה־מידה בינלאומי. הקונצרן עוסק כמעט בכל דבר: בייבוא משקאות חריפים ובעיסקי־ביטוח, בייצור־נשק ובהוצאה־לאור, בטכסטיל ובאלקטרוניקה, בספסרות בבורסה ובמיסחר בינלאומי, בעיסקי מקרקעין ובצעצועים לילדים.

תולדותיו של הקונצרן אינן רצופות רק בהצלחות מרעישות. גם אחרי השנים הראשונות והקשות ספג קונצרן „כלל" הפסדים כבדים. חברת הבנייה „אזורים" הביאה הפסדי־ענק. עשרות מיליוני לירות של הפסדים נגרמו בגלל הוצאת אינצקלופדיה „יודאיקה", בתי־החרושת לטכסטיל „כיתן" הנחילו לקונצרן הפסדים גדולים, והיה עליו לסגור את מיפעל „מיתמ"ר" לייצור רכב לצורכי צה"ל. גם בתי החרושת של „אורדן" ספגו הפסדי־ענק, עד שזכו הפרוטקציונרים של „כלל" בזיכיון להרכבת טנק „המרכבה" החדש.

אך תמיד היה מי שיעזור לבעלי הקונצרן לשאת בהפסדים האלה. היה זה אוצר המדינה, או אחד המישרדים הממשלתיים הממונה על מתן הטבות והקלות למיניהן. הרשימה של ההטבות האלה שניתנו לקונצרן „כלל", כמו גם ההטבות והפטורים שבעלי „כלל" נטלו לעצמם בלי להרבות בשאלות, יכולה למלא כרכים רבים. להלן כמה מהם:

● **אין סיכונים:** למשקיעים הזרים הובטח, עם הקמת קונצרן „כלל", שעל כל 3000 לירות שהם ישקיעו, הם יוכלו לקבל כעבור חמש שנים סכום של 1000 דולר — אם ירצו להוציא את השקעתם, בתוספת תשואה נאה. שער הדולר בעת ההבטחה הזאת היה שלוש ל"י. למרות ההבטחות הקוסמות לא גוייס כסף רב מחו"ל, אך הדבר לא הפריע לחברות הישראליות לקבל הטבות מפליגות, כאילו הושקעו בקונצרן כספים מחו"ל.

● **התערבות של רבין:** באמצע שנות השבעים התערב ראש־הממשלה דאז, יצחק רבין, כדי ש„כלל" יקבל הלוואת־ענק של 17 מיליון לירות בריבית קטנה ובלי הצמדה, כדי להשקיע במלון באילת שנרכש מקציני־צבא בכירים, שפשטו את מדיהם. הקונצרן עצמו השקיע מיליון ל"י.

● **ביטוח ב„כללביט".** כאשר היה קונצרן „כלל" שותפה של הממשלה בבנק המשכנתאות „טפחות", אולצו מבקשי ההלוואות בבנק הזה לבטח את דירותיהם בחברת הביטוח של „כלל", „כללביט", למרות שחברה זאת דרשה תעריפים יקרים יותר מחברות אחרות, והעניקה תנאים נחותים.

● **פרוטקציה ל„אורדן" (1):** ההחלטה הראשונה במישרד־הביטחון היתה להפקיד את ייצור חלקי הפלדה של טנק „המרכבה" בידי „תעש", שהיא חברה ממשלתית, עד שבעיקבות התערבות מגבוה הוחלט להעביר את הזיכיון ל־מיפעל „אורדן" של „כלל" — ומניותיו בבורסה קפצו מעלה מעלה.

● **פרוטקציה ל„אורדן" (2):** בדו"ח מבקר־המדינה לשנת 1981 הוא קבע כי מישרד־הביטחון הזמין ממיפעל „אורדן" פריט מסויים, שמבקר־המדינה אינו מפרט את טיבו, למרות שמיפעל אחר, „וולקן", שאינו בבעלות „כלל", היה מוכן לספק את אותו פריט במחיר נמוך יותר.

● **פרוטקציה ל„אורדן" (3):** למרות שמישרד־האוצר הוציא בסוף 1982 תקנה שלפיה מיפעלים המגייסים הון בבורסה לא יהיו זכאים לקבל הלוואות־פיתוח, אושרה זמן קצר לאחר מכן הלוואת־פיתוח בתנאים מועדפים למיפעלי „אורדן", בשבוע שבו גייסה החברה הון בבורסה.

● **נזיפה ל„אלקטרה":** הרשות לניירות־ערך בבורסה נזפה בחברת „אלקטרה" שבבעלות קונצרן „כלל", בגלל פירסומים שהוציאה החברה על פעילותה, אחרי שהוציאה תשקיף לקראת הנפקת מניות בבורסה. בפירסומים נמסרו פרטים שלא התאימו לפרטים שנמסרו בתשקיף, וחלק מן הפירסומים של „אלקטרה" היו לא־נכונים. כלומר: „אלקטרה" מסרה מידע כוזב כדי להשפיע על שערי מניותיה. הרשות לניירות־ערך החליטה רק „להביע הסתייגותה מהפרטים המפוקפקים שבפירסומי ,אלקטרה,."

● **נזיפה ל„רקפת":** הרשות לניירות ערך נזפה בקרן־הנאמנות „רקפת" של חברת הברוקרים „בטוחה", שבבעלות קונצרן „כלל". לפי התקנות צריכה קרן־נאמנות לציין בתשקיף שלה כמה יחידות מוחזקות בידי בעלי עניין בחברה שהקרן נמצאת בבעלותה. בתשקיף שפירסמה „רקפת" נשכחה העובדה שבעלי עניין מסוג זה מחזיקים ב־61% מתעודותיה. באופן מוזר ביותר השתכנעה הרשות לניירות־ערך כי לא היה כל רצון מכוון להסתיר את המידע החיוני הזה, ו„רקפת" יצאה בלי פגע.

● **הפרוטקציונרים של „סביון":** המנכ"לים והסמנכ"לים של קונצרן „כלל" זוכים בהטבה מיוחדת, בצורת קרן־הנאמנות הסגורה „סביון", שעשתה נפלאות בבורסה של תל־אביב, כאשר הגיעה לתשואה שאין לה אח־ורע. הצורה שבה הגיעה הקרן לרווחים כה גבוהים היתה אחת הסיבות לתקנות שמבקשים עתה להוציא נגד קרנות־הנאמנות. בשנה אחת השיגה קרן נאמנות זאת תשואה של 500%.

● **מיסים נמוכים:** הקונצרן הענק, בעל הרווחים האדירים, כמעט שאינו משלם מיסים, ובעליו משלשלים לכיסיהם סכומי־עתק נקיים ממס. הדבר נעשה בעזרת תרגילי חשבון מחוכמים, המופעלים במיוחד בענף־התעשיות של הקונצרן. מחזור הקונצרן בשנת 1982 הגיע, ככל הנראה, ל־21 או 22 מיליוני שקלים. עדיין לא ידוע מהו שיעור־הרווח, אך אם יהיה שיעור־המס דומה לזה ששילם הקונצרן בשנים האחרונות, הוא לא יהיה יותר מאחוזים ספורים — הרבה פחות ממה שמשלמים פועלי „כיתן" או פועלי „אורדן" למס־ההכנסה.

מנכ"ל צור ואשתו
קו בר־לב

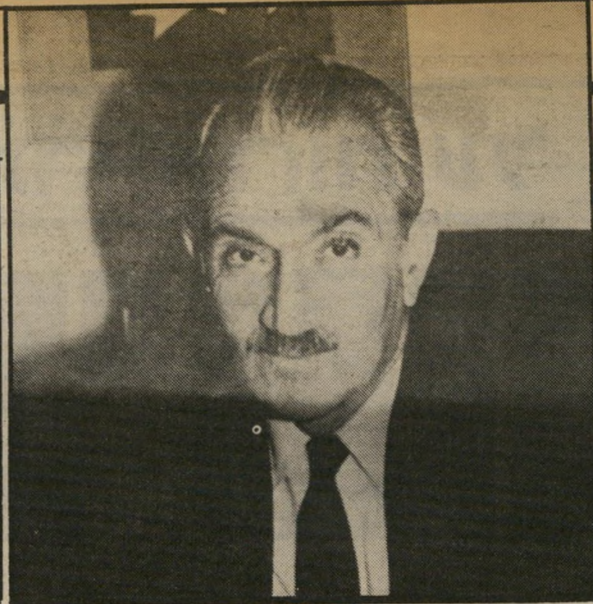

מנהל פקר
תמיד יודע מראש

מנהל גיטר (עם פינחס ספיר)
„מתעניין בהשכלה"

הסיפור המלא על חבורת בעלי־הפרוטקציה שכל חייה ליקקה את השמנת, נהנתה מחסדי כל המישטרים ואינה מסתפקת בזה

מרחיקות לכת במיסוי ובתנאי אשראי. לעשר החברות הישראליות יותר לרכוש רק חמישית מן המניות של הקונצרן החדש, כלל שמו.

ספיר מפייס

עשר החברות הישראליות שנבחרו הקרובות ביותר לצלחת. היו שם בנק לאומי, החברה המרכזית והבנק לסחר חוץ השייך לה, היה שם קונצרן כור, וגם חברת סולל־בונה ובנק הפועלים, היו שם בנק החקלאות והבנק לפיתוח התעשייה, וגם הבנק לפיתוח ולמשכנתאות שבראשו עמד בנו גיטר. כל החברות האלה השקיעו 10 מיליוני דולרים בייסודו של הקונצרן רב־ההסבות.

היה זה בנו גיטר, שספיר בחר בו לעמוד בראש הקונצרן. גיטר היה אז עולה חדש אך פרוטקציונר ותיק. גיטר בעל הגוף הדשן, האוהב את מנעמי־החיים, נולד בהולנד בשנת 1918. הוריו היו בורסקאים וסוחרי־פרוות. בשנת 1942 נמלט גיטר מהולנד לארגנטינה, שלמישפחתו כבר היה בה סניף מצליח.

מיד עם תום מילחמת העולם השנייה יסד גיטר את חברת ארפלסה — שילוב של ארגנטינה ופלסטינה. השילוב היה מוצלח מאוד מבחינתו של גיטר. הוא הפך סוחר־הבשר החשוב ביותר של ארץ־ישראל, ואחר־כך של מדינת־ישראל. לעשה, הוענק לו מונופול על יבוא הבשר לישראל, וגם המחירים היו מחירי מונופול. מאוחר יותר, כשנשבר המונופול, דאג פנחס ספיר שבידי ידידו יישאר לפחות המונופול על יבוא הבשר מאורוגוואי.

בינתיים נוצר הקשר בין גיטר ובין קבוצת המשקיעים פי־אי־סי, כמה עשרות אמריקאים עשירים שהיו מוכנים להשקיע בשראל בתנאי שיובטח להם שלא יפסידו. גיטר והאמריקאים הקימו את מלון אכדיה בהרצליה, ובשנת 1958 הוא החליט לבוא לישראל.

מלון אכדיה נשא הפסדים נוראים, והיה צורך בעזרתו של ספיר כדי שהמשקיעים מחו"ל יצליחו להיפטר ממנו ללא נזקים. ספיר פיים את ידידו גיטר. הוא נתן לו את מה שיקר יותר מכל במדינת ישראל: רישיון להקמת בנק. לגיטר היה רישיון [illegible] כסף שהוא היה מוכן להשקיע. [illegible]קונט רצה לצרף לקבוצתו בנק [illegible] השידוד נערך במהירות, [illegible]שיון שהביא

[illegible] בחר בו לנהל [illegible]וטעית לחלוטין. [illegible] הוא מקבל בשכר [illegible]ך הוא עלה לכלל [illegible] הקצרה שהוא ניהל [illegible]ידה 50 מיליוני לירות [illegible] מכל נכסיה. [illegible] את החרפה מפני המש־ [illegible]אמריקאים, שהכל העמידו מחכים להם, נעשה תרגיל

מבריק בהסתרת הפסדים. כלל הקימה חברות־בנות, שלהן היתה תכלית אחת ויחידה: „לקנות" את ההפסדים של הקונצרן־האב, כדי שעין בלתי־מזויינת לא תבחין בהפסדים האלה במאזן של הקונצרן.

אחרי שנתיים וחצי של מעללים מן הסוג הזה, סולק גיטר מהנהלת הקונצרן, והיה לחבר־סתם במועצת המנהלים. הוא המשיך למלא תפקידים שונים למען ידידו־ומיטיבו פנחס ספיר, ונבחר בזו אחר־זו למישרות שיש בהן כבוד רב. אחת המישרות האלה היתה יו"ר הוועד המנהל של אוניברסיטת תל־אביב. גיטר גם טרח להסביר מדוע נפל הכבוד הזה בחלקו: „זה שנים שאני מתעניין בהשכלה גבוהה," הוא אמר.

בנו גיטר, אוהב החיים הטובים, הסתבך בשערוריה לא נעימה, כשבת־זקוניו האהובה ביאטריס התחתנה עם איתן לצקי, בנו של בעל בית־קפה בתל־אביב, שעבד כפקיד בבנק. בנו גיטר ניסה לבטל את הנישואין והצליח רק לדחות אותם. הטקס העליז נערך ב־1968, ואורח הכבוד היה פנחס ספיר. גיטר קנה לזוג הצעיר והמאושר דירה בצפון תל־אביב וגם מכונית. „גיטר היה יכול לקנות לי וילה," הסביר

מנהל פולק (עם אשתו ואופירה נבון, כתצוגת־אופנה)
לעת בלותו היתה לו עדנה

החתן כמה שנים מאוחר יותר להעולם הזה, „אבל הוא לא ראוותן."

לצקי התחיל ללמוד מישפטים, ובעזרתו של גיטר נשלח הזוג הצעיר לארצות־הברית, כדי שימשיך שם את התמחותו. הוא קיבל מישרה בבנק דיסקונט, אך לפרשת הנישואין האומללה הושם קץ כאשר הובהל הזוג הצעיר לישראל, וגיטר דאג להכניס את חתנו לאישפוז בבית־חולים לחולי־רוח. לא חלף זמן רב עד שגם גיטר עצמו התמוטט, ונזקק לאישפוז

בסנטוריום מפואר בשווייץ, כאשר התפוצצה פרשת החברה לישראל.

סנדוויץ' למפגינים

מחליפו של גיטר בראש קונצרן כלל היה גם הוא פרוטקציונר מובהק של ספיר. אהרון דוברת הצעיר מצא חן בעיני ספיר כאשר ביקר פעם בשגרירות הישראלית בבואנוס־איירס שבארגנטינה. דוברת היטיב מאוד להינשא: הוא התחתן עם בתו של השגריר הישראלי דאז בארגנטינה, דליה צור. כאשר חזר השגריר לארץ הוא נטל עימו גם את הזוג הצעיר, וספיר מיהר לדאוג לחתנו של השגריר, העניק לו תפקידים רמים מאוד במישרד־המיסחר־והתעשייה. כאשר הגיע ספיר למסקנה שאין מנוס וצריך להיפטר מגיטר, נפלה בחירתו על דוברת הצעיר, יליד שנת 1931.

ואכן, דוברת הוכיח את עצמו. המציאות הכלכלית בישראל הזכירה לו מאוד את המציאות הכלכלית בארגנטינה. כדי להצליח, צריך להכיר את האנשים שבצמרת, לסחוט מהם הטבות, הקלות, אשראי זול ושיחרורים ממס. כל תולדות צמיחתו של קונצרן כלל (ראה מיסגרת), רצופות בתרגילים מסוג זה.

אהרון דוברת המקריח ידוע גם בפרשות הנישואין שלו. כאשר התגרש מאשתו, זמרת האופרה נתניה דוברת, היה הדבר מלווה ברעש לא קטן. אך את עיקר זמנו הוא מקדיש לקונצרן שלו. הוא מגדיר את עצמו כאיש שהוא „סטרונג" (חזק), „חוצפן", ולא נבהל כשקוראים לו פיאודל. כאשר הפינו פועלי

כיתן בית־שאן, השייך לכלל, בסוף 1981, ליד המיגדל שדוברת יושב במרומיו, הם צעקו „לחם, עבודה!" דוברת שלח אליהם מלצר שיגיש להם כריכים וגם הסביר את הפילוסופיה שמקורה בקומה ה־21: „כשהפה תפוס עם סנדוויץ' אי־אפשר לצעוק."

לא תמיד דואג דוברת ש„הפה" של הפועלים שלו יהיה „תפוס עם סנדוויץ'". דוברת השתתף בפגישה שערך שר־האוצר, יהושע רבינוביץ המנוח, עם כמה מחשובי המנכ"לים של המשק הפרטי באמצע שנות השבעים. ההצעה שהעלו המנכ"לים, שכבר אז השתכר כל אחד מהם מאות אלפי לירות בחודש: לגרום לאבטלה גדולה וחמורה במשק, כדי שאפשר יהיה להוריד את שכר־העובדים. רבינוביץ דחה את ההצעה המפתה של המנכ"לים העשירים, ולפועלים של דוברת נשאר מה ללעוס.

לאהרון דוברת היו שותפים טובים ומתאימים ליישום הפילוסופיה הכלכלית שלו. היו אלה אנשי החברה המרכזית, שמוזגה בקונצרן כלל בהתחלת שנות השבעים.

את החברה המרכזית יסדו עשרה מגדולי היבואנים בארץ־ישראל־פלסטינה בעיצומה של מילחמת העולם השנייה. הבריטים הכריזו אז על מישטר של פיקוח על מחירים ועל היבוא, והיבואנים התלכדו לקבוצה אחת כדי למנוע ביניהם תחרות העלולה להביא להורדת מחירים, וגם כדי לחלק ביניהם את היבוא המותר. בין המייסדים היו כמה מגדולי העשירים של ישראל. כמו מישפחות טייבר, פקר, גורביץ, פרלמן, סבירסקי ונתנאל. מאוחר יותר הצטרפו אברהם פרידמן, שהיום הוא מנכ"ל משותף בכלל, ושמעון הורן.

חברה מרכזית מאוד

את הונם הגדול עשו אנשי החברה המרכזית כאשר העם בישראל התענה, בתקופת הצנע. הם ייבאו עצים וחומרי־בניין, החזיקו בידיהם מונופול על שיווק המלט לשוק הבנייה הפרטי.

שניים מבני המייסדים של החברה המרכזית — יוסי פקר ורמי טייבר — נמצאו בעמדות מפתח במשק הישראלי של שנות החמישים והשישים. יוסי פקר היה נציגה של החברה המרכזית במישלחת השילומים בגרמניה, ורמי טייבר היה ראש חטיבת התעשייה במישרד־המיסחר־והתעשייה.

יוסי פקר היה אחראי על הזרמת הכספים, ורמי טייבר — על הקצאתם. באופן מפתיע ביותר ידעה תמיד החברה המרכזית באילו ענפי תעשייה ומיסחר עליה להשקיע, כדי לקבל את הנתח המגיע לה מכספי השילומים.

כמה מאנשי החברה המרכזית גם היטיבו לבוא בקישרי נישואין עם צמרת המעמד הכלכלי העליון בישראל. משפחת טייבר קשורה בקישרי נישואין עם מישפחת

(המשך בעמוד 69)

אורי אבנרי מדווח על
הפגישה

"קרה הרבה מאז נפגשנו בפעם שעברה," אמר יאסר ערפאת.

ישבנו על הספה בחדר רחב־המידות, שהיה מקושט בסמלים פלסטיניים — שטיח־קיר ובו מפת־הארץ, שטיח־קיר ובו נערה כפרית פלסטינית, תבליט־זהב של מפת העולם הערבי ובו מובלטת הארץ, שאנו קוראים לה ארץ־ישראל, והם פלסטין.

בשני שמות אלה התמקדה משמעות הפגישה כולה.

ישבתי לימינו של ערפאת, ומימיני יעקב ארנון. מימינו ישבנו המארח, ואחד האישים המרכזיים באש"ף, הידוע בשם אבו־מאזן.

משמאלו של ערפאת ישב מתי פלד, ולידו עיצאם סרטאווי, האיש שמיפגש זה היה ניצחונו הגדול. לידו ישב עימאד שקור, עוזרו של ערפאת לעניינים ישראליים.

זאת היתה מפה אחרת של הארץ: ארנון בא מירושלים, ופלד ממוצא־עילית. ערפאת גדל בעזה, ומישפחתו היא בחלקה עזתית, בחלקה ירושלמית. שקור בא מכפר סח'נין בגליל, וסרטאווי מעכו. המארח בא מטולכרם. אני באתי מתל־אביב, ואבו־מאזן מצפת.

זוהי המפה האנושית.

המוצא של אבו־מאזן, ששמו האמיתי הוא מחמוד עבאס, כבר שימש קודם לכן נושא לשיחה בינינו. אשתי רחל גרה בילדותה בצפת, על הר־כנען, שם היה אביה רופא־ילדים בתקופה שבה היה אבו־מאזן ילד. האם אי־פעם טיפל חותני המנוח בבעל־שיחי? אבו־מאזן לא זכר. אבל הוא זכר מיבנים אחדים על הר־כנען, הידועים לי מסיפורי אשתי. הוא זכר את שרה לוי, האשה שהקימה מעין שכונת־אמנים בכנען, כשההר היה שומם ונהדר.

יאסר ערפאת לבש חליפת־חאקי פשוטה, מגוהצת היטב. כשנכנס, חבש כובע־פרווה, ועליו סמל אש"ף. הוא הסיר אותו ביושבו. זקנו היה מטופל היטב.

בן־גוריון פלסטיני

האם **היה זה** ערפאת שונה מזה שפגשתיו בביירות? כן ולא.

בביירות חי ערפאת בתוך המאבק. ביום שבו חציתי את הקווים, בעיצומו של המצור, יום שהיו בו הפגזות והפצצות, לא היה כל ביטחון בכך שמישהו מאלפי אנשי־אש"ף, ובראשם ערפאת עצמו, ייצא חי מן הקרב. אף שדובר כבר אז על פינוי מתוך הסכם, לא האמין בכך איש בעומק ליבו. ערפאת ואנשיו, שנפגשתי עימם ברחובות ביירות המערבית, חיו בהרגשה כי יתכן שנגזר עליהם להילחם עד טיפת־הדם האחרונה, וכי מותם קרוב.

כתוצאה מכך שררה אז באוויר מתיחות מהולה באופוריה, מצב־רוח של אחרית־הימים, שבו היו מהולים מין שימחה מוזרה, מועקה והתרוממות־הרוח. ראיתי אנשים משלנו במצב־רוח כזה בימים הקשים ביותר של 1948. בנגבה, למשל. ערפאת היה אז נרגש, ולא פעם היה נדמה שהוא מדבר באמצעותי לא רק אל דעת־הקהל הישראלית, אלא אל ההיסטוריה.

עכשיו הכל רגוע. יאסר ערפאת לא השתנה, אך הוא לא היה מתוח. הוא היה ניטוח, חייכני.

עוד בפגישתי הראשונה עימו שמתי לב להבדל העצום שבין דמותו בכלי־התיקשורת ובין הופעתו פנים־אל־פנים. ערפאת החי הוא אדם בעל הליכות פשוטות מאוד, היוצר חיש מהר מגע אנושי עם בני־שיחו. הוא בעל תפיסה מהירה. ניכר בו ביטחון עצמי מוחלט, שאינו זקוק לגינונים חיצוניים כלשהם.

בנוכחותו של האיש, מבינים במה כוחו ועל מה מבוסס מעמדו. הוא מזכיר במידה רבה את בן־גוריון, למרות ההבדל הרב באופי.

הוא בעל כושר־החלטה מהיר, ומסוגל לקבל החלטה חשובה ביותר בו במקום. אומרים עליו שיש לו זיכרון פנומנלי. בשעת השיחה הוא שולף מדי פעם פינקס־כיס קטן, ורושם בו בקפדנות, בכתב־יד מסודר, רעיון ששמע או שעלה בדעתו תוך כדי שיחה. מדי פעם כשמדובר על עובדה כלשהי הוא מעלעל ובודק. כך בדיוק נהג לעשות בן־גוריון.

הייתי סקרן לדעת אם הוא שומע בשעה שהוא רושם. יעקב ארנון טוען, שהכיר בחייו רק אדם אחד שהיה מסוגל לכך: פינחס ספיר. נוכחתי לדעת כי גם לערפאת יש תכונה זו. בשעה שדיבר מתי פלד ישב ערפאת ורשם בקפידה כמה דברים, כשהוא מרוכז בכתיבה, ונראה כאילו אינו שומע דבר, אך לפתע הפליט הערה שהעידה כי שמע כל מילה.

בדברים רבים שנדונו היתה לו דיעה נחרצת מראש. בנושאים אחרים נראה כי השתכנע לשקול את הדברים מחדש. לפחות בנושא חשוב אחד היה נדמה לי שהצליחנו לשנות את דעתו כליל.

היו ימים, כאשר בדמותו נמוכת־הקומה של בן־גוריון התגלמה היישות הציונית כולה. באותם רגעים, לא היה רק מנהיג ודובר, אלא סמל המאבק הציוני כולו. כזהו ערפאת, הדומה לבן־גוריון גם בקומתו. הוא מגלם כעת את היישות הפלסטינית. הוא מסמל את העקשנות של ארבעת המיליונים, המסרבים להיעלם, להיטמע או להיכנע. הוא מחזיק מעמד ברגעים של הצלחה וברגעים של כישלון. הוא התחלק בגורל אנשיו בביירות הנצורה, תחת להימלט, והוא טס עתה בין מלכים ונשיאים. ברגע של שיחת־חולין מנה באוזנינו את המדינות שבהן ביקר בשבועיים האחרונים, והרשימה היתה מהממת. אומרים עליו שהוא יכול לעבוד 20 שעות ביממה. גם זו היתה כמדומני, תכונה בן־גוריונית.

כרגע, כך נדמה, מעמדו בקרב העם הפלסטיני חזק מכפי שהיה אי־פעם. החלטתו להיפגש עם מישלחת ישראלית היתה ביטוי לתחושת־הכוח הזאת. הוא לא פחד מפני הקנאים.

ההודעה המשותפת

יושב־ראש אש"ף, יאסר ערפאת, נפגש עם מישלחת מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, שבה השתתפו האלוף (מיל') מתי פלד, אורי אבנרי וד"ר יעקב ארנון. בצד הפלסטיני השתתפו בפגישה הד"ר אבו־מאזן, הד"ר עיצאם סרטאווי ועימאד שקור.

בפגישה נסקר לעומקו המצב במיזרח התיכון, וכן נבחנו הדרכים לפעולה משותפת למען שלום בר־קיימא וצודק במיזרח התיכון.

היו"ר ערפאת הביע את הערכתו לתפקיד שממלאים כוחות־השלום הישראליים ומאבקם למען שלום צודק ויציב.

הודעה זו נמסרה לפירסום בו־זמנית על־ידי סוכנות־הידיעות הפלסטינית, **ואפא**, והמועצה הישראלית, ביום החמישי, ה־20 בינואר 1983, בשעה 18.00 לפי שעון ישראל.

שמיר וג'בריל

על **הרקע המדיני** של פגישה זו — הראשונה בהיסטוריה בין צמרת התנועה הפלסטינית ונציגים של תנועת־השלום הישראלית — מלמדים שני תאריכים.

הפגישה זומנה מייד אחרי שכמה מראשי אירגוני־הסירוב הפלסטיניים, סוכני סוריה ולוב, קיימו מעין פיסגת־זוטא בטריפולי, בירת לוב, והחליטו לדחות את הדרך המדינית, את ההליכה לשלום, את תוכנית־רגן והחלטות־השלום של ועידת־פאס. נוצרה זהות־דיעות גמורה בינם ובין ממשלת־בגין.

בתום ועידת־טריפולי שלחו משתתפיה הודעה ליאסר ערפאת ודרשו ממנו להיפגש עימם בדמשק, כדי שיוכלו להודיע לו על ההחלטות ולדון בהן. יאסר ערפאת הודיע להם כי אינו יכול, לצערו, להיפגש עימם — כי כבר קבע פגישה באותו מועד עם ראשי מחנה־השלום הישראלי.

התאריך הקובע השני הוא ה־14 בפברואר, שבו תתכנס המועצה הלאומית הפלסטינית, הגוף העליון של התנועה, בעיר אלג'יר. פחות מחודש לפני מאורע זה מצא ערפאת לנכון להיפגש פומבית עם נציגות של גוף ישראלי, המגדיר את עצמו כציוני וכפטריוטי, ושיש לו מצע ברור של דו־קיום והכרה הדדית.

עיתוי כפול זה קבע את מהות הפגישה. מבחינה פלסטינית, עצם קיומה היווה הכרזה ברורה כלפי ארבעה מיליון בני העם הפלסטיני וכלפי חברי המועצה הלאומית: החתירה של הנהגת אש"ף להסדר מדיני עם ישראל היא עתה עובדה מוגמרת, שאינה ניתנת לשינוי.

זהו ההבדל בין הצהרה מילולית ובין אקט מסוג זה. הצהרה ניתן לפרש כך או אחרת, ניתן להכחישה או לשנותה. אך הצילום של יאסר ערפאת, כשהוא יושב בין אלוף־צה"ל וחבר־כנסת לשעבר, שהתפרסמה בכל העולם, אינה ניתנת לשינוי. היא קבעה עובדה.

זוהי המשמעות העיקרית, ההרפכת פגישה זו לפריצת־דרך היסטורית.

משמעות זו חוזקה בכוונה על־ידי הגדרת מהות הפגישה. היה זה מיפגש של שתי מישלחות, לא של קבוצת־אישים, וכך גם הוגדר בפירוש בהודעה. ניסוחה של הודעה משותפת, בצורה המזכירה בכוונה הודעות־סיכום של מיפגשי־צמרת של ראשי־מדינות, נועדה אף היא לחזק עובדה זו.

היו הרבה הכנות לפגישה זו. במשך השנים נפגשו ראשי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני עם רוב המנהיגים של אש"ף, אך היו אלה פגישות שלא־לפירסום, ושמרנו על כך בקפדנות. אני נפגשתי עם ערפאת, כעיתונאי וכאיש פוליטי, בנסיבות המיוחדות של ביירות. נפגשנו עם אנשי־אש"ף שונים בוועידות בינלאומיות.

אך פגישה זו היתה שונה לחלוטין מכל קודמותיה, מפני שהיא היתה אקט פוליטי, בעל כל הסממנים של הדדיות, רישמיות, פומביות וככירות.

משמעות זו הובנה היטב על־ידי אוייבי השלום.

ההתקפה ההיסטרית עליה מצד חזית־הסירוב הערבית, סוכני סוריה, ממשלת־בגין והימין המטורף בישראל, ובראשם הטרוריסט הוותיק יצחק יזרניצקי־שמיר, מלמדת על כך היטב.

לא היה זה מיקרה שבפגישת־צמרת ראשונה זו של ראשי אש"ף עם מחנה־השלום הציוני בישראל יוצג הצד הישראלי על־ידי חברי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני. מבחינה רעיונית, היא מהווה את גרעין תנועת־השלום. היא מציגה מצע ברור וחד־משמעי לחלוטין: הבטחת קיום ישראל וביטחונה, זכות הפלסטינים להגדרה עצמית, הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, הכרה הדדית, משא־ומתן בין ממשלת־ישראל ונציגות העם הפלסטיני — אש"ף.

הקמנו את המועצה לפני שבע שנים, בין השאר כדי להגיע להידברות גלויה ופומבית בדרג עליון. במשך שבע שנים אלה התנסינו בהישגים ובכישלונות, בעליות ובירידות. היתה התקדמות מתמדת, איטית ושיטתית, אך שבענו גם אכזבות.

עכשיו, סוף־סוף, הגענו לסימן־דרך זה. ישבנו זה לצד זה, בחצי־גורן־עגולה, ודיברנו.

דהי...

בי מאורע... דברים ה... לפעמים נחרת... הקטנים.

אני אזכור... לנמל־התעופ...

הייתי בפאריס... אם את הפגישה... היה קשה, כי

משתתפי הפגישה: עימאד שקור, אבו־מאזן, עיצאם סרטאווי, מתתיהו פלד, יאסר ערפאת, אורי אבנרי ויעקב ארנון
„יום אחרי שנעשה זאת, מה יעשה בגין?"

רות העולם וארצות־ערב. הוא היה ב־מוסקווה, הגיע לדמשק, נסע לבגדאד, חזר לדמשק, ביקר בנסיכויות הנפט, ו־הלאה. בכל מקום יצר תנאים דיפלו־מטיים למדיניות־השלום והטיף להמונים הפלסטיניים לקו שלו — קו הפיתרון המדיני, שפירושו הכרה הדדית עם יש־ראל, הסדר עם ירדן וכניסה להידברות עם האמריקאים. להמונים הפלסטינים, כמו להמוני ישראל, לא קל להסביר זאת.

בכל מקום העלה על נס את תנועת־השלום הישראלית.

(לא מכבר, ב־18 בדצמבר, נשאל ב־טלוויזיה האיטלקית: „מר ערפאת, אמרת בשעתו בעצרת האו"ם שאתה מחזיק ביד אחד בענף־זית, וביד השניה ברובה. אם תפגוש את הנשיא נבון באחד ממס־דרונות האו"ם, איזו יד תושיט לו?" על כך השיב ערפאת: „כבר הכרזתי באסיפת־המונים פלסטינית גדולה בכווית: אני שולח את בירכתי לכל אלה בישראל שהיו נגד הטבח ושעמדו לימיננו בשעתנו הקשה. עכשיו, כשאתה שואל על נבון, איני יכול שלא להיזכר בדבריו של נבון אחרי הטבח בשאילתא. הוא גינה את הטבח ותבע חקירה. אני שולח לו את בירכתי!" עד כמה שידוע לי, לא פירסם שום כתב ישראלי באיטליה את הדברים האלה.)

ההכנות לפגישה נעשו טלפונית בין שלוש יבשות. סרטאווי ואני ישבנו בפא־ריס, פלד וארנון בירושלים, לישכתו של ערפאת פועלת בתוניס וערפאת עצמו היה באותה שעה בבגדאד. בטלפון הבינ־לאומי קשה לדבר בצורה ברורה — כ־אשר תריסר שרותי ביטחון וריגול מק־שיבים.

אחת התוצאות היתה שעד ה־רגע האחרון ממש לא יכולנו להיות בטוחים שערפאת אכן יגיע למקום שיגיע באותו יום, וגם לא ידענו בדיוק מה יהיה אופי הפגישה (למשל: אם תהיה לפירסום).

ביום הקובע התכנסו בפאריס — פלד, ארנון ואני, יחד עם סרטאווי, ושקלנו את המצב. כאשר הגיע לפתע האישור הסופי, היה זה 35 דקות לפני המראת המטוס לאותה ארץ. 35 דקות. ביום־חול הומה, בין מרכז פאריס ונמל־התעופה? בלתי־אפשרי!

ואז קרה הפלא. לרשותנו הועמדה מכו־נית־מישטרה, בעלת אור כחול מהבהב וצופר צורח. נסענו בשיירה של שתי מכוניות — אנחנו ועוזרינו — והרגשנו כמו בני־ישראל בים־סוף. הפקקים הנו־ראים של פאריס נפתחו לפנינו כמו הים, ואנחנו עברנו בין טורי־המכוניות כמו סכין בחמאה.

זאת היתה נסיעה בלתי־נשכחת. דהרנו במהירות של 100 קילומטרים בכבישים הדחוסים, נמנענו בנס מעשרות התנגשו־יות, החלפנו מסלולים כמו נול של אור־גים. ישבתי עם ארנון במכונית שבה נהג צעיר מחברון, בנו של נהג־אוטובוס. השערות בראשו של ארנון הסתמרו בזו אחר זו, כל אחת בנפרד. הגענו שתי דקות לפני ההמראה. דלפקי־הקבלה היו סגורים. השארנו את המיזוודות בפאריס ועלינו למטוס, שהמראתו עוכבה למעננו.

אני נהניתי. נהיגה כזאת אינה מפריעה לי. אני רגיל לנהיגה של עצמי.

מירפסת בבית־לחם

הגענו למקום הפגישה כמה דקות לפני ערפאת, וכאשר נכנס לחדר המרווח נערכו הברכות הרגילות, המהוות טקס מסורתי בכל פגישה עם ערבים. אף שמתי פלד ויעקב ארנון נפ־גשו עם ערפאת בפעם הראשונה (הידיעה שפורסמה בעיתוני ישראל, כאילו נפגש פלד עם ערפאת בתוניס לפני שלושה שבועות, היתה ידיעת־כזב, ואולי פרובו־קציה מכוונת.) הכיר אותם ראש אש"ף היטב, ולא היה צורך להציגם. אותי בירך ערפאת כמכר ותיק. הוא העלה מייד פרטים מפגישתנו בביירות.

ברגעים הראשונים היה קצת קושי. האווירה היתה אמנם בלי כל מתח, אך השיחה צלעה. מתי פלד אינו איש של שיחת־חולין, „סמול־טוק" בלעז, וגם לא ערפאת. ניסיתי למלא את החלל.

„אתה בוודאי מרגיש כאן טוב יותר מאשר אז בביירות," אמרתי.

„לא, לא, הרגשתי טוב מאוד דבביי־רות!" השיב. הוא התכוון, בוודאי, ללהט המאבק אז.

עימאד שקור שאל על אחיו הצעיר ג'ובראן, הנרדף על־ידי המישטרה אך שהשופט זיכה אותו לא מכבר שוב, כפי שתואר בגליון האחרון של העולם הזה (2368). ערפאת התעניין בפרטים, מה היו העדויות, מה אמר השופט.

שמחתי שיכולתי להצביע בגאווה על מערכת־השיפוט הישראלית הבלתי־תלוייה, השופטת מישפטי־צדק.

עברנו לדברים חשובים יותר. סיפרתי לו על פגישתי עם אליאס פרייג', ראש עיריית בית־לחם, אדם בעל מוח חריף ואומץ־לב בלתי־רגיל. ערב יציאתי מה־ארץ ביקרתי אצלו, ישבתי עימו על מיר־פסת ביתו, מול הנוף הנהדר, והשקפנו על ההתנחלויות המכסות את רכסי הגב־עות ממול. בכביש צפרו האמבולנסים, כי קרה משהו במחנה־הפליטים הסמוך. פרייג' ביקש ממני להעביר את הרגשת־הדחיפות הפועמת בלב האוכלוסיה בגדה, העומדת בחזית המאבק הפלסטיני, והתו־בעת צעדים אמיצים כדי להגיע לפיתרון לפני שהאדמה תיגזל. מילאת עתה את חובתי זו.

ערפאת הקשיב בדריכות. „אני מעריך את עמידתו של האח פרייג'," אמר. „מה הוא מציע באופן מעשי?"

הסברתי שלדעת פרייג' על אש"ף להכיר בישראל גם באורח חד־צדדי, כדי להגיע לפחות להידברות עם האמריקנים.

„אבל יום אחרי שנעשה זאת יודיע בגין שאינו רוצה בהכרה מצד אש"ף," העיר ערפאת. „לא תהיה לצעד כזה שום תגובה חיו־בית מצד ישראל!"

„אבל זה יזיז את האמריקאים," הגבתי.

פרייג' גם אמר שכמה מראשי הגדה חוששים עדיין לשתף פעולה עם תנועת־השלום הישראלית, בהעדר הודעה מפור־שת של אש"ף על כך. סיפרתי על ההפ־גנות האחרונות של שלום עכשיו בחברון ובאפרת.

„אבל אני כבר פירסמתי קריאה המעלה על נס את תנועת־השלום," אמר ערפאת. ואחרי הירהור: „אפרסם קריאה מפורשת לראשי הציבור בגדה לשתף פעולה עם כוחות־השלום הישראליים!"

„כדאי שתזכיר בה את השמות המפו־רשים של ראשי־הציבור," הציע אבו־מאזן.

איש ושמו סרטאווי

לפני הפגישה הגדולה התקיימה פגישה מצומצמת, של שלושתנו עם אבו־מאזן וסרטאווי, ובה נדונו רעיונות רבים לפעולה מעשית למען השלום. עתה ביקש ערפאת לשמוע מה נדון ומה הוסק.

„מי מוכן למסור על כך?" שאל.

הצבענו כולנו אוטומטית על סרטאווי.

ואכן — זה היה יומו.

במשך שנים פעל איש זה, באומץ־לב שאין לו שיעור, למען עניין השלום. הוא נע ונד, כשהוא מסכן את חייו ואת עתיד מישפחתו בכל שעה משעות היום. לכנו־פיית־הרוצחים של אבו־נידאל, שכבר רצ־חה חצי־תריסר מפעילי־השלום הפלסטי־ניים, ובראשם ידידי סעיד חמאמי, הוא היה מס' 1 ברשימה.

אך איום מתמיד זה היה חמור פחות מאשר פעולת־החבלה שנוהלה נגדו בתוך אש"ף ואירגון פת"ח, הן על־ידי מתנגדי השלום, הן על־ידי דמגוגים ואופרטו־ניסטים למיניהם.

עלה על כולם פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, שניהל מילחמת־גרילה שיטתית נגד סרטאווי לאורך כל הדרך. אחרי כל פעולה נועזת של סר־טאווי באו ההכחשות של קאדומי.

אחרי פגישת סרטאווי עם מתי פלד, ביום האחרון של 1976, שבעיקבותיה פירסמנו הודעה שחישמלה את העולם, באה מביירות הכחשתו הזדונית של קא־דומי, שטען כי „שום נציג פלסטיני מוסמך" לא נפגש עם ישראלים. הדבר הביא לנו נזק בל־ישוער, ופגע בנו קשה בבחירות של 1977.

גם במילחמת־הלבנון, כאשר ערכנו סר־טאווי, פלד ואני מסיבת־עיתונאים משות־פת בלונדון נגד המילחמה, נעץ קאדומי באירופה סכין בגב חבריו בביירות הנ־צורה. הוא אמר שוב שסרטאווי אינו מייצג איש — בה בשעה שאחד הדמגו־גים היותר־מאוסים בישראל תבע להעמיד

הפגישה

(המשך מעמוד 9)
את מתי פלד לדין על בגידה בעת מילחמה, שהיא עבירת־מיתה. שוב היה שיתוף הפעולה בין הדמגוגים משני הצדדים מושלם.

במשך השנים היתה זאת אופנה בישראל לפטור את המגעים עם סרטאווי בנוסח: „מי זה סרטאווי? הוא לא מייצג אף אחד! זהו סתם איש בודד!" כך ניתן היה לטעון שאין תנועת־שלום פלסטינית, שאש"ף ממשיך לדגול בהשמדת ישראל וכי סרטאווי הוא היוצא־מן־הכלל המאשר את הכלל.

אנחנו ידענו, כמובן, שזוהי שטות. במשך הזמן למדנו להכיר את המצב באש"ף, נפגשנו שלא־לפירסום עם רבים ממנהיגיו הבכירים, וידענו שסרטאווי הוא איש מרכזי מאוד. אך לא יכולנו לגלות את העובדות הידועות לנו, לאור התחייבותנו לפרסם רק מה שהוסכם על שני הצדדים לפרסם. (הסכם זה נשמר על־ידינו בקפדנות קיצונית, וגם על־ידי הצד השני. לא היו הדלפות. הדבר עזר ליציר

אחרי דבריו של סרטאווי, הירצה מתי על השקפות המועצה הישראלית. התיזה המרכזית: על אש"ף להכיר בישראל, כדי לסלק את המיכשולים בדרכו של מחנה־השלום הישראלי, וגם בדרך להידברות פלסטינית־אמריקאית.

הדרך הנכונה היא, כמובן, הכרה הדדית בו־זמנית. אולם הכרה כזאת אינה אפשרית, כל עוד שולטת ממשלת־בגין בישראל. למעשה, מעניקה נוסחה זו לבגין וטו על מעשי הפלסטינים. על כן המוצא הנכון הוא הכרה מותנית: אש"ף יכריז שיכיר במדינת־ישראל כאשר תשלוט בו ממשלה הדוגלת בעקרונות המועצה הישראלית. זה יחזק את מחנה־השלום, ויבהיר את עמדת אש"ף.

ערפאת, שרשם בפינקסו את דבריו של מתי, הפליט כאן: „זוהי ההצעה הצרפתית."

אין ספק שנושא זה יהיה אחד המרכזיים במושב הקרוב של המועצה הלאומית הפלסטינית. השתדלנו שלושתנו לחזק אצל ראשי אש"ף את ההכרה בחשיבות נושא זה. יעקב ארנון הוסיף, בסיגנונו הנבון, נימוקים לכך.

יעקב ארנון (מנכ"ל האוצר, עם פינחס ספיר, 1967)
כמה מנדאטים יקבל בגין?

יחסים של אמון, המניבים עתה פרי. בשבילי, כעיתונאי היושב על ערימה של סקופים, היה זה כמובן קשה שיבעתיים.)

השבוע התגלתה האמת במלואה. סרטאווי ישב ליד ערפאת, ולא היה עוד שמץ של ספק שאינו רק מנהיג בזכות עצמו, אלא גם אדם המייצג את הרוב בתנועתו (פת"ח) ובאש"ף. „קו סרטאווי" ניצח עתה ניצחון מוחלט.

סרטאווי הירצה בקצרה על הבעיות, על הרעיונות ועל ההצעות לפעולה למען השלום, כפי שנדונו בפגישה המוקדמת. ערפאת שלף את פינקסו ורשם, נקודה אחרי נקודה.

כאשר הזכיר סרטאווי שעצם פירסום פגישה זו יכול לתרום תרומה רבה להגברת האמינות של כוחות־השלום בישראל וליצירת אווירה נוחה להם, באה ההפתעה הראשונה.

ערפאת הרים את עיניו מן הפינקס ואמר, בלי להסס רגע: „זה בסדר! פרסמו! אתם תפרסמו כראות עיניכם, ואנחנו נאשר."

הצעתי שאחרי הפגישה נשב בוועדה מצומצמת, וננסח ביחד הודעה מסכמת, שתפורסם על־ידי שני הצדדים בעת ובעונה אחת.

„בסדר גמור," הסכים ערפאת, וסרטאווי המשיך בהרצאתו.

הסיוט של בגין

מתי פלד מרשים תמיד — לא רק מפני שהוא גנראל בצה"ל, אלא מפני שהוא חושב כגנראל ומדבר כגנראל: בונה דברים בצורה הגיונית ומרצה עליהם בצורה הגיונית.

האם החלטה ברוח זו תשפיע על מדיניות־ישראל?

זאת היתה, כמובן, השאלה העיקרית שראשי אש"ף ביקשו לשמוע את חוות־דעתנו עליה.

ערפאת היה בקי היטב בחומר. הוא הזכיר כי זה עתה פורסם סקר־דעת־קהל בישראל, המנבא כי בגין יקבל בבחירות הבאות 57 מנדאטים.

יעצתי לו שלא להתייחס ברצינות רבה מדי לסקרים מסוג זה בישראל. אולם, הוספתי, נניח שהמימצא נכון — מה פירושו? אין פירושו אלא שברגע זה מאמינים כל־כך אזרחים שהם היו מצביעים בעד בגין. זה תצלום של רגע — לא יותר.

אותם אזרחים יכולים מחר לשנות את דעתם, אם יקרה משהו אשר ישנה את דעתם. זה תלוי לא־מעט באש"ף עצמו. אם יעשה מעשים מהותיים, בולטים וחד־משמעיים בכיוון לשלום ולהכרה בישראל, ישפיע הדבר על דעת־הקהל.

ארנון אמר כאן כי אין דבר שבגין חושש מפניו יותר מאשר יוזמת־שלום של אש"ף, אשר תשכנע את דעת־הקהל בישראל.

„זהו הסיוט הכי גרוע שלו!" הוסיף מתי פלד.

הבעתי את דעתי כי הצהרות והכרזות לא ישפיעו הרבה, אלא רק מעשים דרמאתיים, שניתן לראותם ולשומעם — כגון עצם פגישתנו זו, כאשר תתפרסם ברבים. „אני מדבר, כמובן, כאיש התיקשורת ההמונית," התנצלתי. „זוהי המומחיות שלי."

ערפאת חייך אליי: „גם שלי!"

הזמנה לאלג'יר?

אחד הרעיונות שעלו היה הזמנת מישלחת מטעם כוחות־השלום בישראל כמשקיפים למועצה הלאומית הפלסטינית.

האם זה בכלל אפשרי? האם אין אלג'יריה מהווה ארץ אוייבת מבחינה ישראלית?

ערפאת גילה מומחיות רבה בנושא זה. „אין מצב־מילחמה בין ישראל ובין אלג'יריה ותוניסיה," אמר, „מפני שמדינות אלה לא היו קיימות ב־1948." בדקתי לאחר־מכן את המצב החוקי בישראל, וזהו אכן המצב. לא אלג'יריה ולא תוניסיה הן ארצות־אוייב, שהכניסה אליהן אסורה מבחינת החוק הישראלי.

בתחילת הדברים, היה נראה כי הרעיון אינו נראה בעיני ערפאת בר־ביצוע, מכמה בחינות. אך כאשר החלפנו דברים על כך, נראה כי שיכנענו אותו לשקול את העניין מחדש.

סיפרתי על תקרית שהיתה לי עם בגין בכנסת. כאשר נאמתי על הצורך בהקמת מדינה פלסטינית במיסגרת של שלום, השיב לי בגין באדיבות: „חבר־הכנסת אבנרי, אתה צריך לדעת כי 110 חברי־כנסת מתנגדים לכך!" השבתי לו אז: „אני יודע זאת. אבל אני גם יודע כי 110 חברי־כנסת התנגדו, שבוע לפני ביקור סאדאת, להחזרת מילימטר אחד מאדמת סיני. בא סאדאת, ונוצר רוב מכריע להחזרת סיני עד המילימטר האחרון."

והמסקנה: „תהיה דעתנו על כוונות סאדאת ותוצאות יוזמתו כאשר תהיה (רמזתי שבעניין זה יתכנו בינינו, מן הסתם, חילוקי־דיעות) — דבר אחד ברור: השיטה שלו היתה גאונית. הוא הבין שכדי להגיע לשלום, צריכים לשנות את דעת־הקהל בישראל, ושזה ניתן לעשות רק על־ידי מחווה דרמאתית גדולה.

„סאדאת בא לכנסת. אתה אינך יכול לבוא לכנסת. אבל אתה יכול להזמין ישראלים לבוא אל הפרלמנט שלכם. ההשפעה תהיה כמו השפעת ביקורו של סאדאת."

בסופו של דבר נשאר הרעיון תלוי ועומד, כנושא לשיקול נוסף.

כדאי להזכיר כי אותו הרעיון כבר עלה לפני שנתיים, ערב הבחירות בישראל, כאשר התכנס מושב המועצה הלאומית בדמשק. הבענו אז את נכונותנו לכך. בסופו של דבר לא יצא הדבר אל הפועל, בין השאר מפני שרק"ח — שהיתה צריכה להיות מיוצגת במישלחת — לא הסכימה לכך.

העיר על כך אחד הנוכחים בפגישה המוקדמת: „אילו הופענו בדמשק ב־1981, שרון לא היה מופיע בביירות ב־1982. דעת־הקהל הישראלית היתה משתנה לגמרי, והמילחמה לא היתה מתאפשרת."

תחזית אלג'יר

מה יקרה במועצה הלאומית באלג'יר?

אין ספק כי למנהיגות אש"ף, בראשות ערפאת, יהיה שם רוב ניכר. רוב זה מורכב מצירי פת"ח, המלוכדים כמעט כולם מסביב להנהגתם, צירים בלתי־תלויים וצירי אירגונו של נאיף חוותמה, החזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין. חוותמה אמנם השתתף בכנס טריפולי, אך הדיעה היא שליבו לא היתה שם, וכי יתמוך בערפאת. בחודשים האחרונים כבר הכריז הכרזות מרחיקות־לכת על תמיכתו בקו השלום.

האירגון של חוותמה חשוב עתה מאירגונו של ג'ורג' חבש (החזית העממית לשיחרור פלסטין), שממנו פרש בשעתו.

מול ההנהגה תתייצב חזית־הסירוב, המורכבת מסוכני סוריה ולוב: אירגון אל־צעיקה, שאינו אלא זרוע של ממשלת סוריה, האירגון של אחמד ג'בריל, סוכן סורי־לובי, וקבוצות קטנות אחרות. מאז מילחמת־הלבנון, היוקרה של אירגונים אלה הגיעה לשפל המדרגה.

הבעייה היא שראשי אש"ף אינם רוצים להגיע לידי פילוג. החשש מפני פילוג מנחה, לדעתי, רבים מתימרותי ההנהגה, המאמינה כי אחדות התנועה היא נכס שאין להפקיר אותו כמעט בשום מחיר.

רבים מידידי אש"ף בעולם מאמינים כי דגש זה על האחדות מוטעה, או לפחות מוגזם. פייר מנדס־פראנס המנוח אמר לי פעם: „אחדות היא נכס יקר — כאשר היא מאפשרת למנהיגות לעשות מה שיש לעשות. אך כשהאחדות מפריעה לקבלת ההחלטות הנכונות, יש לוותר עליה."

ראשי אש"ף אינם סבורים כך. יתכן שמשפיעה עליהם הטראומה של 1936־39, כאשר גרם המופתי, אמין אל־חוסייני, למרחץ־דמים הדדי. יתכן כי פיזור העם הפלסטיני בארצות רבות מגביר, בעיניהם, את הצורך באחדות.

משום כך, חשוב מאוד מה תהיה חלוקת־הכוחות באלג'יר. אין ספק שיהיה רוב לערפאת. השאלה היא: מה יהיה גודלו של הרוב?

ככל שרוב זה יגדל, כן יוכלו ערפאת וחבריו להעז ולהרחיק לכת בדרך השלום, מבלי להסתכן בפילוג. מיעוט קטן ומבודד של אנשי־סירוב לא יוכל לאיים בפילוג. אך אם יתייצב מול ההנהגה מיעוט גדול, בעל יכולת, יתכן מאוד שתתקבלנה בסופו של דבר החלטות־פשרה, שלא יאפשרו את המהפכה למען השלום, שערפאת חותר אליה.

הפגישה הזאת צריכה להידון, בין השאר, על רקע זה. אחת ממטרותיה היתה, בעינינו, לחזק את המחנה המתון באש"ף, ולהרכיח לפלסטינים את הכדאיות של דרך־השלום.

ההתנגדות ההיסטרית של ממשלת־ישראל וצלליה, ראשי המערך, נועדה — במתכוון — להשיג את התוצאה ההפוכה: לספק תחמושת לחזית־הסירוב באש"ף ולהחליש את ההנהגה המתונה, שבה רואים בגין ושות' מיכשול מכריע לסיפוח הגדה והרצועה. המסר הוא: אין סיכוי לשלום עם ישראל, וכדאי לחדול מהנסיון להשיגו.

שועל ותיק

כשם שאנחנו ניסינו להבין את המתרחש במחנה הפלסטיני, ניסו בעלי־שיחנו להבין את המתרחש במערכת הפוליטית בישראל.

במשך שעה ארוכה ניתחנו את מהותם של גופים כמו מיפלגת־העבודה, מפ"ם, שלום־עכשיו, הוועד־נגד־המילחמה, ועוד. שמות כמו אברהם בורג, יוסי שריד, שימעון פרס, עזר וייצמן, יצחק נבון, יצחק רבין הועלו על־ידי ערפאת וחבריו.

עיצאם סרטאווי, שעימו כבר בילינו בשבע השנים האחרונות הרבה מאות שעות של דיונים, הפך מומחה גדול לענייני ישראל. אבו־מאזן הוא דוקטור לציונות. לא, אין זו בדיחה: אבו־מאזן זכה בתואר דוקטור בתורת־המדינה באוניברסיטת מוסקווה, כאשר נושא־הדוקטוראט שלו הוא „תולדות הציונות". עימאד שקור הוא בן הכפר סח'נין, בעל תואר ב"א במדעי־המדינה באוניברסיטה העברית. הוא דובר וכותב עברית מצויינת, ומצוי היטב בענייני־ישראל. (הוא הפקיד בידי מיכתב למערכת מעריב, שכתב בנוכחותי בכתב־ידו, בשפה העברית, ובו מחה על דברים מסויימים שפורסמו עליו באותו צהרון.)

אך בקיאותו של ערפאת היתה בבחינת אפתעה. מה שלא ידע, תפס במהירות. כאשר ניתחנו את עמדתה של מיפלגת־העבודה, שדחתה לא־מכבר הזמנה פומבית של נציג אש"ף לשלוח נציגים לפגישה משותפת, לא התקשיתי להסביר את מניעיה. ערפאת עצמו סיפק את התשובה. „מיפלגת־העבודה רוצה לזכות בקולות של בוחרי הליכוד, ועל כן היא מדברת בלשון הליכוד."

כשועל פוליטי ותיק, לא התקשה ערפאת להבין את מניעיו של שימעון פרס.

הוא גם הבין את המסקנה שלו: אם אש"ף יעשה את המעשים הדרושים כדי לשנות את דעת־הקהל בישראל, תשתנה גם מיפלגת־העבודה במהירות. מכיוון שזוהי מיפלגה אופורטוניסטית, בלי עקרונות ובלי מצע, שכל מטרתה אינה אלא להגיע לשילטון, היא תעשה תמיד מה שנראה לה כפופולארי. אם יהיה זה פופולארי להיפגש עם אש"ף, היא תקפוץ על המציאה. תנועת־השלום צריכה, על כן, לדאוג לכך שזה יהיה פופולארי.

לא ביזבזנו זמן רב על מפ"ם. כפי שקבע מתי פלד: לא חשוב מה שמפ"ם תדבר, כי בסופו של דבר מפ"ם תזדנב תמיד אחרי מיפלגת־העבודה, ותרקוד לפי חלילה.

תוך כדי חילופי־דברים סיפר לנו ערפאת פרט מעניין.

לא מכבר פורסם על־ידי אנשי רק״ח בארץ כי ערפאת שיבח במוסקווה את רק״ח, וקבע שהיא מהווה את תנועת־השלום הישראלית. בפי ערפאת היה סיפור שונה לגמרי.

כתב של רק״ח שאל אותו במוסקווה מה דעתו על רק״ח. לפני שהשיב, הקדים ערפאת ואמר שהוא מעריך את פעולתם של „כל הכוחות הדמוקרטיים וכל הכוחות המתקדמים בישראל, וביניהם תנועת שלום עכשיו, של״י ורק״ח.״

בעת הדיווח של אנשי רק״ח, הושמטו שמותיהם של של״י ו„שלום עכשיו״.

ערפאת שם את הדגש על הניסוח „כ ל הכוחות הדמוקרטיים ו כ ל הכוחות המתקדמים,״ להבדיל מ„כל הכוחות הדמוקרטיים והמתקדמים.״ בסלאנג הפוליטי, המונח „הכוחות הדמוקרטיים והמתקדמים״ הוא שם נרדף לשמאל. אך ערפאת לא רצה להגביל את הגדרתו לשמאל. אלא לכלול את כל הכוחות הישראליים התומכים בדו־קיום בין מדינת־ישראל ומדינה פלסטינית.

יש להניח כי נוסחה זו תתקבל בוועידת־אלג׳יר.

טרמפ לשבויים

במהלך השיחה הוכנס לחדר צלם של אש״ף, שהנציח את הפגישה. יחד עימו נכנס מכר ותיק שלי — שומר־ראשו האישי של ערפאת, שהושאל לי בשעת ביקורי במערב־ביירות, ושהיה אחראי שם לביטחונו של צוות העולם הזה. הוא ליווה את שרית ישי, ענת סרגוסטי ואותי במשך כל שעות הביקור, כשהוא מתנהג כקצין־צבא לכל דבר. ערפאת קרא לו „מייג׳ר פתחי״. ראיתיו בתצלומים רבים מרחבי העולם, כשהוא עומד מאחורי מנהיגו.

הצטופפנו על הספה כדי להכניס את חברי שתי המישלחות לתמונה אחת, ונאלצנו קצת להידחק. בעת השיחה ישבנו, כמובן, ברווחה רבה יותר, על שתי ספות וכיסאות.

ערפאת חבש תחילה את כובע־הפרווה, שענד בכניסתו, ואחר־כך חבש את הכופייה המפורסמת שלו. את התצלומים קיבלתי לידי למחרת היום, בדרך למטוס.

כעבור שעה הזמין אותנו המארח לארוחה. היתה זאת ארוחה מיזרחית, לפי מיטב המיטבח הפלסטיני, שבושלה על־ידי בעלת־הבית. היא לא כללה יין. (ערפאת אינו מעשן ואינו שותה אלכוהול, אך האנשים מעשנים בנוכחותו, ואין הוא מתנגד לכך שעוזריו יטעמו מן הטיפה המרה.)

בשעה שניגשנו לשולחן המלבני הארוך, התגלה הכישרון הדיפלומטי של ערפאת. הוא קבע את המקומות, והיתה זאת מלאכת־מחשבת של טאקט.

היינו מישלחת של שלושה. איך להושיב אותנו.

ערפאת הושיב את יעקב ארנון, הוותיק שבינינו, בראש אחד של השולחן, ואת מתי פלד בראש השני. אחר־כך הושיב אותי מולו, באמצע השולחן. כך יצר שלושה מקומות־כבוד.

בעת הארוחה נמשך הדיון הרציני. כמו תמיד במיפגש בין ישראלים ופלסטינים, היתה בכל צד סקרנות עצומה לגבי הצד השני. דיברנו על פלוני ואלמוני. מה מתכוון וייצמן לעשות? האם יש לו סיכוי לחזור לליכוד, או שיקים מיפלגה חדשה? מה קרה בטריפולי? מה בדיוק אמר נבון באמריקה? וכן הלאה.

דיברנו, כמובן, על השבויים (אם כי, כדיברי מתי, „בעניין הזה מטפל חבר אחר של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, שנבחר לכך על־ידי הממשלה.״) לא נכנסנו לפרטי המשא־והמתן, אך הדגשנו את הרגישות העצומה שיש בישראל לנושא זה.

הסתבר כי באש״ף התקבלה זה מכבר החלטה מחייבת, הקובעת כי כל השבויים שבידי האירגון ופלגיו יזכו ביחס לפי אמנת־ז׳נבה.

תוך כדי כך פיענחנו תעלומה: איך הגיעו שניים מן השבויים לידי אירגונו של אחמד ג׳בריל?

מסתבר, כי כל השמונה נשבו על־ידי קבוצת־קומנדו של פת״ח. אנשיה היו סטודנטים פלסטיניים, מאותם שנטשו את האוניברסיטאות וחשו ללבנון עם פרוץ המילחמה שם.

עיצאם סרטאווי (עם ברונו קרייסקי ויאסר ערפאת, 1982)
אומץ־לב אגדתי

ליחידה זו לא היה רכב. כאשר צעדו השובים והשבויים ברגל לבסיס, עברה בדרך מכונית של אירגונו של ג׳בריל („החזית העממית — המיפקדה הכללית״). מפקד הכיתה עצר אותה וביקש הסעה. (עימאד שקור נידב כאן את מילת־הסלאנג העברית „טרמפ״). האיש של ג׳בריל נענה, וכתודה על כך מסר לו מפקד־הכיתה שני שבויים.

לא ברור אם היתה זאת ג׳סטה של צעיר בלתי־מנוסה, או שאנשי ג׳בריל כפו זאת עליו.

„פעולה משותפת״

אחרי הארוחה הצעתי שסרטאווי, שקור ואני נפרוש לפינה, וננסח את ההודעה.

היתה לנו הברירה בין שתי אפשרויות: לנסח הודעה שתכלול הצהרה פוליטית מפורטת, או להסתפק בהודעה כללית, שתשים את הדגש על האקט המהפכני של עצם קיום פגישת־צמרת ישראלית־פלסטינית ראשונה זו.

בחרנו בדרך השניה, מפני שלא היה כדאי להתווכח על ניסוחים פוליטיים ערב כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית, שבה יתקבלו — כך אנחנו מקווים — החלטות אשר יאפשרו להנהגת אש״ף ללכת הרבה יותר רחוק. לא היה רצוי להקדים את המועצה.

ערפאת בוודאי לא רצה להעמיד אותה לפני עובדות מוגמרות בצורת ניסוחים חדשים, ולנו לא היה כדאי להסתפק בפחות מזה.

ניסחנו את הדברים בקפדנות, באנגלית, ועברנו ל„מליאה״, שהמתינה לנו תוך כדי שיחה על נושאים אחרים. ערפאת מצד אחד, וארנון מצד שני, הציעו תיקונים. תוך כדי כך הסתבר כי ערפאת, הטוען תמיד שאינו יודע אנגלית די־צורכו, מבחין היטב בין נואנסים עדינים ביותר בשפה.

„הוא מצויין בתיקון דברים,״ אמר שקור.

ערפאת חייך. „אני יודע אנגלית די טוב, כי למדתי הנדסה. במיקצוע זה, הכל כתוב באנגלית.״

בהודעה נאמר העיקר: שהיתה זאת פגישה רישמית בין שתי מישלחות, שהמישלחת הישראלית היא מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני (וכך אוזכר שלום זה במפורש, וגם הושם הדגש על גוף ישראלי־ציוני, שיש לו מצע מפורש וידוע להבטחת ביטחון־ישראל ולהקמת מדינה פלסטינית לצידה),

שהיעד הוא שלום צודק ובר־קיימא, שיש תפקיד חשוב לכוחות־השלום הישראליים במאבק על השלום.

ערפאת עצמו תרם להודעה את שתי המילים „פעולה משותפת״ למען השלום — ובכך קבע כי יעדי אש״ף זהים ליעדי „המועצה הישראלית״, שכל קיומה מבוסס על העיקרון של שלום ישראלי־פלסטיני, המבוסס על הכרה הדדית ושתי מדינות.

(אנשי „ליכוד ב׳״ במערך נדבקו במחלתו הלגליסטית של מנחם בגין, והחלו לאחר מכן לפשפש בפסיקים ובנקודות, כדי לטעון כי בהודעה זו אין הכרה בישראל. כאילו אפשר להיפגש עם מישלחת ציונית מישראל, לשבת בין אלוף בצה״ל וחבר־כנסת לשעבר, לדבר על „פעולה משותפת״ למען השלום, מ ב ל י שהדבר מהווה הכרה בישראל.)

אש צולבת

היה ברור לשני הצדדים כי הודעה זו, והפגישה עצמה, ישמשו מטרה לאש צולבת מטעם אנשי־הסירוב משני הצדדים: סוכני סוריה מצד אחד, ממשלת בגין וגרוריה מצד שני.

על תגובתה של ממשלת־בגין לא היה צורך להרבות מלים. היא היתה צפוייה, בדיוק כפי שאכן באה.

תגובתם של סוכני סוריה מעניינת יותר. רבים בצמרת אש״ף מאמינים כי יש שיתוף־פעולה סמוי בין סוריה וממשלת־בגין, בכל הנוגע ללבנון. כוונתם המשותפת היא לחלק את לבנון ולהישאר על אדמתה.

בקרב הפלסטינים נפוצה ידיעה כי אריאל שרון נפגש עם ריפעת אסד, אחיו של הנשיא וראש כוחות הביטחון הפנימי המיוחדים שלו. הפגישה התקיימה באוקטובר בבית־חולים באמריקה, שבו שהו שני האישים באותו היום. מוזר שאסד־האח בא להיבדק בבית־חולים אמריקאי, כשיש בתי־חולים טובים מאוד בברית־המועצות.

(כשסיפר לי על כך בשעתו ח׳אלד אל־חסן, אחד מראשי אש״ף, סיפרתי לו כי לפי החוק בבריטניה, כדי להשיג גט די להוכיח כי האשה הנאשמת בבגידה שהתה במשך הלילה באותו בית־המלון שבו שהה החשוד כמאהבה. אין צורך להוכיח שהיו באותו החדר.)

הפלסטינים גם מאמינים כי שרון נפגש לא מכבר עם מפקד הצבא הסורי.

(המשך בעמוד 68)

מתי פלד (עם רמנדה טוויל בהפגנה מול הכנסת)
„זה הסיוט הכי גרוע שלו!״

הרקורד של אופל: אופל רקורד

פנים חדשות באולם התצוגה

את אופל רקורד כמעט ואין צורך להציג.
אנו מציגים רק את החידושים שלה.
לבחירתך 2 דגמים: סטנדרט ולוקסוס.
בנפח מנוע 1800 סמ"ק (90 כ"ס O.H.C) ו־2000 סמ"ק (100 כ"ס), נוסף על ה-1700 סמ"ק המוכרת.
חסכון כ־15% בצריכת הדלק לעומת הדגם הקודם.
הוצאות אחזקה נמוכות יותר.
מיבנה אוירודינמי משופר.
תיבת הילוכים חדשה (4 הילוכים עם אפשרות ל־5 הילוכים) או הילוכים אוטומטיים+ הצתה אלקטרונית.
אביזרי נוחות רבים וגימור מהודר.
אפשרות להגה כח בדגמי 1800 ו־2000 סמ"ק.

מאז 1953 נמכרו 6.8 מיליון מכוניות אופל רקורד!

OPEL REKORD

GM OPEL **ליאו גולדברג בע"מ**

משרד ראשי: ת"א, דרך פ"ת 65; דרך פ"ת 86, טל. 251374; **חיפה:** טל. 04-528285-7, **ירושלים:** שלומציון המלכה 15, טל. 231798, 234536-
סוכנים: חיפה: בית המכוניות, יפו 19, טל. 04-512251 **נתניה:** מכונית נ[illegible] סמילנסקי 24, טל. 053-39423; **נצרת:** בישארה יוסף סרוגיי, רח' פאולוס טל. 065-54677. **באר-שבע:** רכב בן שושן, רמב"ם 13, טל: 057-70527.

היעד: המצודה

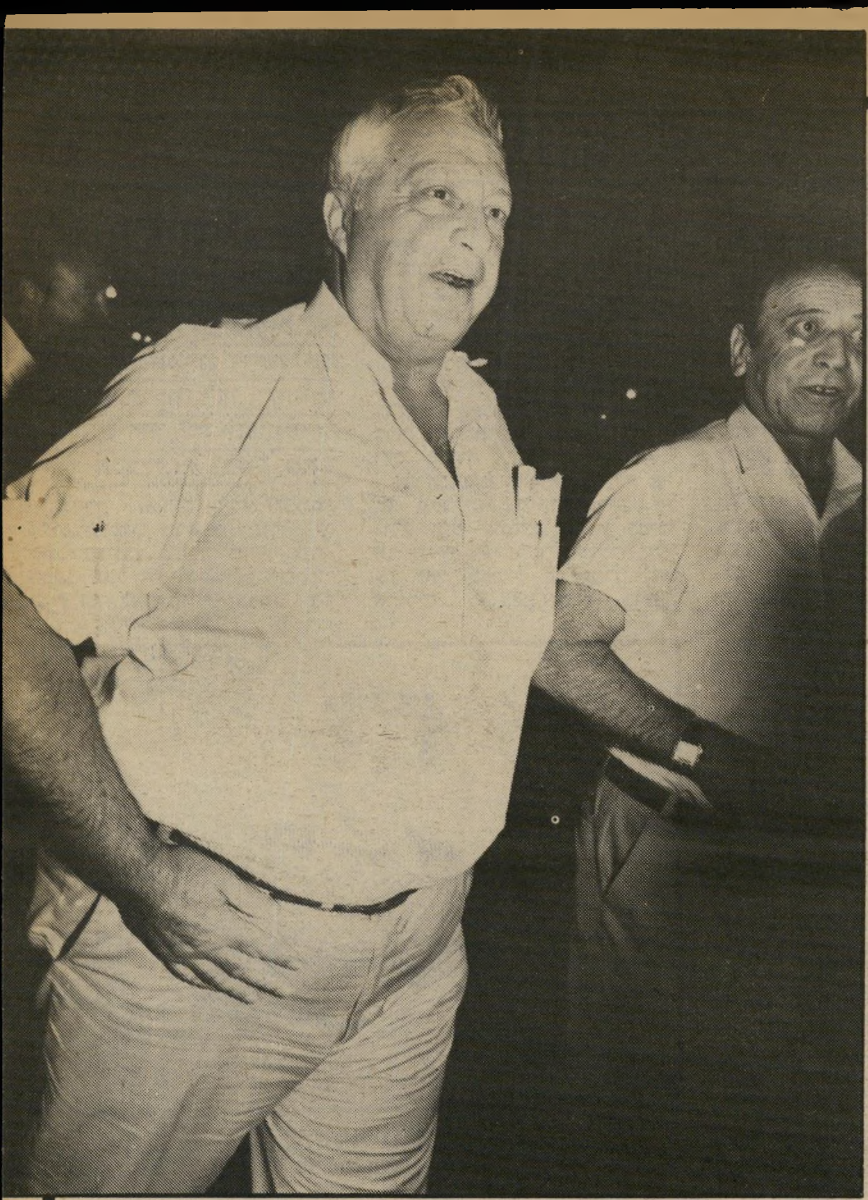

בחדרו של שר־הביטחון אריק שרון תלויות מפות רבות. כל מי שמגיע אליו זוכה לקבל תידרוך, מלווה בהסבר בעזרת מפה, המתאימה לנושא השיחה.

אך המפה החשובה שמחזיק שרון בלישכתו, והמוגדרת כסודית ביותר, שונה בצורתה מהמפות הצבאיות הסודיות. זוהי מפה שבה רשומים שמותיהם של 1000 חברי מרכז חרות.

הם היעד של אריק.

מזה חודשים, בעיקר מאז תחילת מילחמת־הלבנון, לפני כמעט שמונה חודשים, מקדיש אריק את כל זמנו, מירצו, כוח־העבודה שלו, כישרון החנופה וההתרפסות המיוחדים שלו, כדי ליצור קווים חדשים במפה.

המטרה היא: לרכוש את ליבם של לפחות 501 אנשים, שיהפכו נאמניו, מול 499 אחרים.

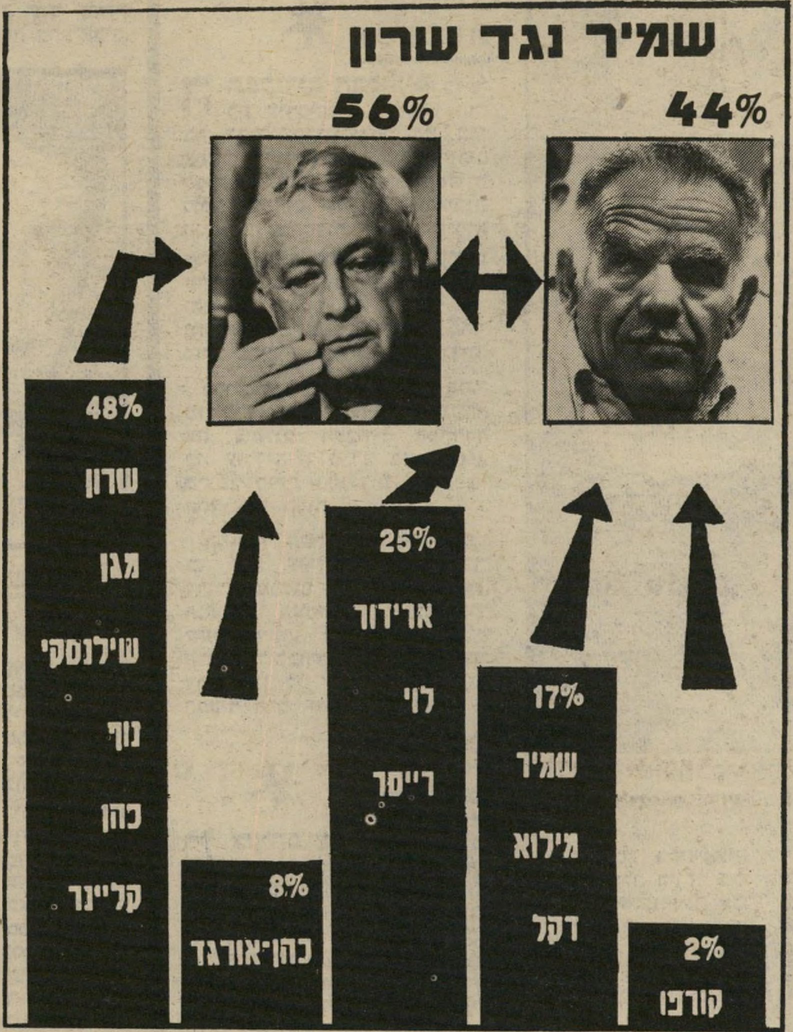

שרון־טורס

אריק שרון למד את הלקח של קודמו בתפקיד, עזר וייצמן. ה־מפקד לשעבר של חיל־האוויר ניסה ב־1973 להדיח את מנהיג תנועת החרות. ומצא את עצמו מחוץ למצודת זאב.

אריק אינו חותר תחת מנחם בגין. הוא מתחנף אליו. אבל ברזמנית הוא צובר כוח במרכז המיפלגה.

אריק נבלע בחרות אחרי בחירות המה־פך ב־1977, כאשר הצטרף למיפלגה יחד עם ח"כ לשעבר יצחק יצחקי ועוד שלוש עשרות של אנשי תנועת שלומציון. מאז הוא לא הצליח להקים בתנועה כוח משלו. אך הוא ידע שכוחו הוא בשיטות העבודה המיוחדות שלו.

ערב הבחירות האחרונות לכנסת אירגנו אריק ואנשיו את מיבצע אנחנו על המפה — סיורים המוניים ברחבי הגדה, שבהם יכלו אנשי חרות לחוש בעוצמת התפקיד שאריק מילא אז: שר־החקלאות.

כשקיבל אריק לידיו את תפקיד שר־הביטחון הוא ידע, שהמרחק מלישכת שר־הביטחון ללישכת ראש־הממשלה בירושלים התקצר מאוד. צריך רק לנהוג בחוכמה ובעיקביות.

יציאתו למילחמה בלבנון היתה חלק מתפיסת־עולם זו. המילחמה פרצה בתחילת יוני. בסוף אותו חודש היתה אמורה להיערך ועידת חרות שנדחתה. אריק הניח שמילחמה קצרה, שתסתיים בתוך ימים, תביא את גיבור מילחמת־הלבנון לוועידה, ובה הוא יגבש בבת־אחת כוח למרכז הבא.

עוד לפני שרצח באשיר ג'ומייל טרף את קלפיו של אריק, החלה התארגנות. לישכתו של השר הפכה מוקד פעילות פוליטית.

אך המציאות טפחה על פניו. המילחמה נמשכה ונמשכה, והוועידה נדחתה. בספטמבר התברר, שעתידו של אריק תלוי בהחלטת ועדת־החקירה הממלכתית החו־קרת את אירועי הטבע במחנות־הפליטים בביירות.

במרכז התנועה יש כיום קבוצה נאמנה לאריק, המונה לא יותר מ־50 איש במיקרה הטוב. גרעין זה של 5% היה צריך להיות המוקד למהפך. הגרעין כולל את עוזרו לשעבר, אלי לנדאו, השומר לו אמונים, את אבי אייל, מראשי סניף חרות בכפר־שלם בתל־אביב, את הד"ר ניסן קלדרון, את הצייר אנדרי קלצ'ינסקי וכמובן את עוזרו הנוכחי של אריק, אבי דודאי.

בעוד שבצפון הסתבכה המילחמה ישבו אנשי שרון ושקלו מה לעשות. לפגישות הוזמן ח"כ חרות מיכאל קליינר, שהציע כמה הצעות לאירגון. אך הניסיונות להקים מחנה, שיתחרה ביתר המחנות בתנועה, נכשל.

שרון הבין שהוא חייב לפעול בשיטות אחרות. מזכירתו הנאמנה, שרה ויגר, שאותה הוא הביא ללשכת־השר, נכנסה לעבודה. קבוצות של חברי מרכז ופעילים מרכזיים בסניפים הוזמנו לשיחות־הסבר על המילחמה בלישכת שר־הביטחון.

שיחות אלה הפכו כבר לשם־דבר. ה־פעילים ההמומים לא הבינו מדוע הם זוכים ליחס כל־כך מיוחד. הם הובלו בכבוד־מלכים ללישכת־השר. שם הוצעו להם מייד שתייה וכריכים. השר יצא לקבל את פניהם, לחץ את ידיהם בחמימות והתעניין בבעיותיהם. הם הוכנסו לחדר, השר ביקש שלא יפריעו לו, אך משום מה תמיד נכנסו קצינים בכירים ועוזרים לשאול שאלות, ושרון שיתף את הנוכחים בהחלטותיו. כל אחד שישב בחדר ידע שאסור לו לספר בחוץ מה שמע בחדר.

בכל פגישה כזו שרון דיבר בערך כשעתיים. אחר־כך נשאלו שאלות. בסוף כל שיחה יכול היה שרון להוסיף עוד שם לרשימה שלו.

עד כמה עושה רושם מעמד כזה, יכול להעיד המיקרה של ח"כ חרות החיפאי מאיר כהן־אבידב. הוא היה מוכר כאיש הנאמן ליורם ארידור. אחרי ביקור אחד בלישכת שר־הביטחון בתל־אביב יודעים כבר בתנועה כי הוא נאמן של שרון.

כ־500 חברי מרכז, המוזמנים קבוצות־קבוצות, כבר עברו בלישכתו של אריק. חלקם גם יצאו לסיורים בלבנון. הם מוסעים מעבר לגבול בקבוצות, שבראש כל אחת מהן עומדים שניים־שלושה פעילים מרכזיים, הידועים כבר כתומכי אריק.

מילחמת לבנון נועדה להבטיח לשרון ניצחון בתנועת החרות. זה נכשל. עכשיו הוא מנסה לקנות את חברי המרכז בסיטונות ובקימעונות

רק הסיור האחרון זכה בפירסום, מפני שצה"ל החמיר את נוהלי המעבר ללבנון, אך בלישכת שר־הביטחון יודעים שאין זה הביקור האחרון של חברי מרכז חרות באיזורי הכיבוש. ח"כים מנאמניו של שר הביטחון הוזמנו לארוחות ולמיפגשים מסווגים.

טיוליו של שרון כבר זכו מזמן בכינוי „שרון טורס".

שרון למד להכיר באפשרויות הרבות שמעניק לו הצבא בכיבוש היעד הפוליטי שלו, והוא מנצל זאת עד תום.

יריב חדל־אישים

אך דרכו של שרון הסתבכה מאז אירועי צברה ושאתילא. הוא יודע שעתידו הפוליטי נמצא עתה בידיו של מנחם בגין. האפשרויות לגבי מקומו של

(המשך בעמוד 68)

עיתונות

מי סיפר למישטרה?

האם מסר העיתונאי למישטרת חיפה את הכתובות של תחנות־השידור של טלוויזיית־הכבלים; ולשם מה?

הצהרון מעריב זכה לכתבת סקופ בעמודו הראשון, תודות ל־כתב העיתון בחיפה יהודה גורן. הכתב בעל רעמת־השיער המתול־תלת זכה להתלוות — ככתב יחיד — אל יחידת־המישטרה שפשטה על התחנות של טלוויזיות הכב־לים הפיראטיות ששידרו באיזור חיפה. אך הכתבים של העיתו־נים האחרים החליטו שלא לש־תוק. הבלעדיות של גורן לא מצ־אה חן בעיניהם.

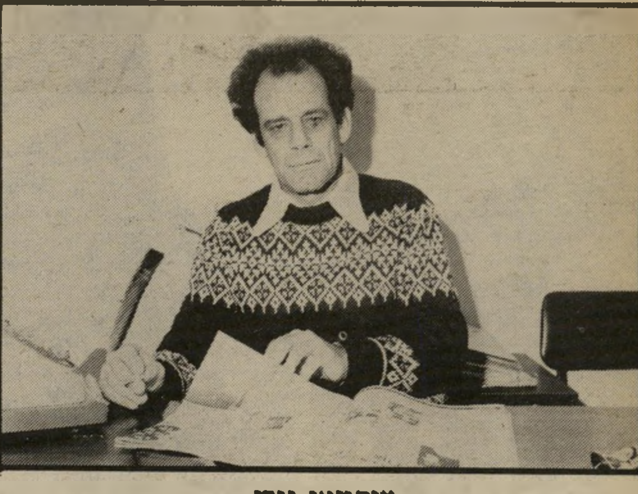

עיתונאי גורן
מטעמי סקופ

מדווח עמירם ברוטמן:

מישטרת חיפה נמצאת, כנראה, במצב קשה. היה עליה לערוך הס־כם עם עיתונאי מקומי כדי ש־הוא יתן לשוטרים את הכתובות שמהן שידרו טלוויזיות־הכבלים, ותמורת זאת להבטיח לכתב בל־עדיות על סיקור הפשיטה.

פתליה מאיר, הדוברת החדשה של מישטרת העיר חיפה, לוקחת על עצמה את האחריות על הבל־עדיות המחרה שניתנה ליהודה גורן. היא אומרת: „הדבר נבע מחוסר־הנסיון שלי. במהלך הפ־שיטה הרגשתי שמשהו לא בסדר, וביקשתי ממרכז הדיווח והמיבצ־עים של המישטרה שיתקשרו ל־עיתונאים, אך משום מה לא נו־צר הקשר.”

מאיר היא הדוברת השלישית של מרחב חיפה בשנה האחרונה. הכתבים הפליליים בעיר טוענים שהיא דווקא אינה אשמה, ו־האחראי לפרשה המחרה הוא מפ־קד המרחב, תת־ניצב משולם ע־מית. ההסכם בין העיתונאי ו־המישטרה נערך באמצעותו, הם אומרים.

הכתבים האלה אומרים גם, כי חברם גורן קיבל את הכתובות כעיתונאי, והעובדה שהוא מסר אותן למישטרה כדי לקבל בלע־דיות היא פגיעה בכבוד המיקצוע.

יהודה גורן עצמו אומר על ה־פרשה: „לא היו דברים מעולם. שבועיים לפני הפשיטה היתה לי כתבה במעריב על טלוויזיות־הכב־לים. במיסגרת הכתבה פורסמו במישבצת כתובות של מפעילי תחנות־שידור פיראטיות. הכתבה היתה אחת מסידרת של שלוש כתבות, שבעיקבותיהן פורסמו כ־תבות נוספות בהארץ ובידיעות אחרונות. לולא הכתבות שלי, לא היו התחנות־הפרטיות מזיזות ל־מישטרה.”

ההסבר של גורן לעובדה שהוא קיבל בלעדיות הוא קצת מוזר: „המישטרה בחרה בי ככתב בלע־די היות שזה היה סקופ שלי.”

דוברת־המישטרה, כאמור, יוד־עת לומר דברים אחרים לגמרי. בבדיקה שנערכה במישטרה הת־ברר, שהכתובות נמסרו לשוט־רים מוקדם יותר.

גם הכתבים האחרים בחיפה אי־נם מקבלים את ההסברים של גורן, והם עומדים לפנות במיכ־תב חריף אל מפקד מישטרת חי־פה ואל מפכ״ל המישטרה. הם אומרים, כי אם יהיה מיקרה

דוברת מאיר
„חוסר־נסיון”

אחד נוסף של העדפת עיתונאי מסויים, הם ינתקו כל מגע עם מישטרת חיפה.

פשעים

קורבנות

אחותה של שולמית שלי קראה קריאות גנאי לעבר הנאשמים והתעלפה.

בסערת מישפט הרצח הכפול ה־חדש נשכחו כמעט הקורבנות, מי־של נחמיאס ושולמית שלי.

מזה ימים אחדים מגיעים לבית־המישפט בני מישפחתה של שו־למית שלי. בתחילה באה אמה, אשה נמוכה לבושה שחורים. היא ישבה והקשיבה לדברי הרוצחים.

„רוצחים, חלאות!” למח־רת לא חזרה האם, אבל במקומה הגיעו האב, האח והאחות. האב, שהוא אדם צעיר למדי השתנה ללא הכר מאז מותה של שולמית.

בזמנו נראה נמרץ ותמיר ושערו היה שחור. היום הוא שחוח, שע־רו הלבין, הוא גידל זקן עבות ועל ראשו הוא חובש כיפה. עיניו כבויות ונראה כי שימחת־החיים ניטלה ממנו. האחות שושנה, קצו־צת שיער, ישבה והקשיבה לדיו־נים קשב רב. ניכר היה בה כי התרגשותה גואה ועולה, וכאשר שמעיה אנג׳ל פנה לעד נחום קלימון והזכיר את אלוהים, קמה שושנה ממקומה בשורה הראשו־נה. היא פנתה לנאשמים וצעקה: „רוצחים, חלאות, מי זה אלוהים בשבילכם? רוצחים בדם קר.” היא יצאה מהאולם כאשר עיני השופטים והנאשמים תלויות בה.

אביה של שולמית קם על רגליו ואמר לשופטים: „איך הם מדב־רים על הרצח של הבית שלי, איך הם לא מתביישים, רוצחים!” גם האח הצטרף אליו והם הוצאו מהאולם. השניים ניגשו אל שו־שנה, ששכבה מעולפת על ספסל במיסדרון וליטפו אותה. שוטרת הביאה לה כוס־מים והיא התאו־ששה. בבכי קורע־לב נפלה על צווארו של אחיה והשניים ירדו חבוקים לקומת הקרקע.

משבי מכונת־האמת

האזרח נעצר מכיוון ששינה את דעתו וסירב להיבדק במכונת־האמת.

לפני זמן־מה היה שוד מזויין ואלים בביתה של אשה בתל־אביב.

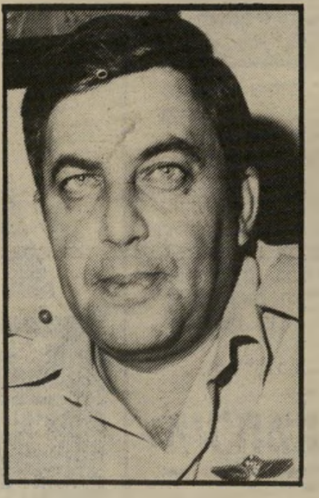

תת־ניצב עמית
צפוי לחרם

המישטרה חקרה וחקרה ולבסוף העלתה חשד כי לאברהם כהן יד בשוד. החשד נפל עליו מכיוון ש־הוא עובד כשוטף מכוניות בחנ־יון בית־הרכב בתל־אביב, ורחץ פעמים רבות את מכוניתה.

נעלב ונעצר. ימים אחדים חיפשו את כהן בבית־הרכב כדי לחוקרו, אולם שלושה ימים לא היה כהן בעבודה, והשוטרים לא טרחו לחפשו בבית. כאשר מצאוהו לבסוף ושאלו אם יסכים להיבדק במכונת־אמת, הוא הסכים. אך כ־אשר נלקח לבדיקה ושמע את הפ־קודות ואת הטון שבו דיברו אליו, נעלב והחליט כי אינו מוכן לה־יות מושפל. הוא סירב להמשיך את הבדיקה במכונת־האמת. לכן נעצר, והמישטרה הביאה אותו לפני השופט ראובן זיו לשם הא־רכת מעצרו.

הסניגור, דרור מקרין, הראה ל־שופט את קלישות הראיות נגד כהן. „כל מה שמחשיד אותו זה שהוא מכיר את מכוניתה של ה־קורבן מעבודתו, חוץ מזה אין ל־מישטרה כל ראיה נגדו,” טען עו־רך־הדין. השופט נראה כמשתכנע מטענות הסניגור, אך לבסוף פסק כי חומרת העבירה מצדיקה את מעצרו של כהן ל־48 שעות.

שמועות על הבטחות למינויי שופטים כשוחד בחירות בלישכה, קנוניות מטעם המיפלגות והכל בוחשים בקדרה

„מוכרים את הלישכה מ־קיר לקיר,” טוען אחד העסקנים הוותיקים בלישכת עור־כי־הדין, יושב־ראש ועד מחוז תל־אביב, עורך־הדין יונתן זפרן. במכירה־הכללית הנערכת במוס־דות הלישכה לקראת הבחירות ה־קרובות זפרן הוא הקורבן הרא־שון.

המישרות בלישכת עורכי־הדין אינן נושאות שכר, הן כולן נע־שות בהתנדבות. ובכל זאת, רבה התחרות ורבות האינטריגות לק־ראת הבחירות, שייערכו בסוף פברואר.

מעולם לא הילכו שמועות פרו־עות כל־כך בלישכה כמו הפעם. שמועות על מכירת תפקידים ב־לישכה לכל המרבה בקולות, וגם על מכירת מינויים של שופטים מחוזיים.

מועמדי מיפלגות

התפקידים הבכירים בלש־כת עורכי־הדין מביאים הר־בה כבוד, יוקרה ופירסום. הם המ־אפשרי לנושאיהם להיות קרובים לצלחת, להתחכך בגדולי־המדינה ולקבל נתחים מהעוגה. בבחירות הנוכחיות מתחרות כשש רשימות ארציות ועוד כמה וכמה רשימות מחוזיות. כולם בוחשים בקדירה, והמאבק מחריף עוד יותר לכי־וון הצמרת, שם ניצבים שני מוע־מדים מקצוות פוליטיים מנוגדים.

פרופסור דויד ליבאי (49), מוע־מד סיעת נאמני המיקצוע, מזוהה עם מיפלגת העבודה. המתחרה בו, עורך־הדין מנחם ברגר (60), מועמד סיעת המיקצוע החופשי הוא איש חרות.

המועמד השלישי לתפקיד הנכ־בד הוא עורך־דין אמנון בן־דרור, מסיעת עצמאות ושינוי. הוא אינו מזוהה עם מיפלגה כל־שהי, וסיעתו מופיעה זו הפעם הראשונה לבחירות בלישכה. לבן־דרור אין כל סיכוי להיבחר ל־תפקיד הרם, והוא יודע זאת.

ידועי־שם ונכבדים

מצעיהם של המועמדים ושל הסיעות דומים. כולם רו־צים את טובתו של עורך־הדין ה־שכיר והעצמאי. כולם רוצים ב־חיזוק מעמדה של הלישכה. כל הסיעות דוגלות במתן שירותים טובים יותר לעורך־הדין והסדרת השתלמויות מיקצועיות במחיר זול.

אך מכיוון שהבחירות הן אי־שיות, מתמקדת מערכת הבחירות באישיותם של המועמדים העיק־ריים.

„בשנים קודמות היה נהוג כי המועמד לראשות הלישכה הוא אדם בעל שיעור־קומה, שהביא אתו נדוניה של קולות לסיעתו,” אומר זפרן. „ברגר, המועמד ה־שנה של סיעת המיקצוע החופשי, אינו כזה, ולכן הוא חייב למכור את כל נכסי הלישכה כדי להשיג קואליציה שתבטיח את בחירתו.”

ואמנם, נוהג הוא, כי ראשי־הלישכה הם עורכי־דין ידועי־שם ונכבדים. בעבר עמדו בראש ה־לישכה אנשים כיהושע רוטנשט־רייך, היום ראש לישכת־העיתו־נות; יצחק טוניק, היום מבקר־המדינה; ויושב־הראש האחרון, אמנון גולדנברג, גם הוא איש־יות נודעת ומוכרת.

התפקיד השני במעלה בלישכה הוא תפקידו של זפרן עצמו. מ־חוז תל־אביב הוא הגדול ביותר והעשיר ביותר בארץ. העומד ב־ראשו חולש על מרכז־כוח אדיר בלישכה. על כן, היה תפקיד זה הראשון שנמכר במיקוח על הקו־אליציה.

זפרן, שהוא איש הליכוד, שייך לסיעתו של ברגר. כדי להשיג את שיתופה בקואליציה של ה־סיעה הגדולה ביותר בלישכה, סי־עתו של אמנון גולדנברג, סיעת הצעירים ארצית וכללית, הבטיחו להם ברגר את מישרת יושב־ראש ועד מחוז תל־אביב. לתפקיד זה מועמד עורך־הדין הנמרץ צבי מי־תר.

ראש־סיעה סירוטה
„לברר אצל שר־המישפטים...”

הבטחות קורצות

כדי להבטיח את בחירתו של מיתר, היה על סיעות הקואליציה לנטרל את זפרן. הם חששו, שאם יחליט זפרן לרוץ כמועמד לתפ־קיד זה באופן עצמאי, או ישתף פעולה עם סיעתו של ליבאי, עלול הוא לסכן את בחירתו של מיתר. על כן היה צורך להבטיח לזפרן הבטחות קורצות, שיגרמו לו ל־וותר על מחוז תל־אביב.

מכירת סוף העונה
בלישכת עורכי-הדין

השמועות הפרועות והעקשניות ביותר נוגעות לעניינו של יונתן זפרן. זפרן הוא עורך־דין אפרורי למדי, שהקדיש ימים כלילות בעיסוקי הלישכה, וזכה להיבחר לפני כשנתיים ליושב־ראש ועד מחוז תל־אביב. הוא עשה את מלאכתו נאמנה וצבר לו אוהדים וידידים במחוז. על כן, מועמדותו מחדש לתפקיד, מסוכנת לקואליציה.

מי רוצה להיות שופט!

השמועות אומרות, כי הוצעו לו תפקידים נכבדים בלישכת עורכי־הדין, וכאשר אלה לא היו לרוחו, הובטחה לו מישרת שופט מחוזי.

מי שמכיר את זפרן יודע, כי משאת־נפשו היא השפיטה. „זהו חלום חייו,״ אומר מיתר. „ואם היו מציעים לו תפקיד כזה היה לוקח אותו בשתי ידיים. מכיוון שהוא לא פרש עדיין מהתחרות, סימן שלא הוצע לו כל תפקיד כזה,״ מסכם יריבו.

מיתר מעלה את הרעיון כי השמועה בדבר המינוי לשופט יצאה מזפרן עצמו, כדי להביא לחץ על הצדדים. „אני חושב שהוא עשה שטות גדולה, מכיוון שבכך סגר לעצמו את הדרך לשפיטה לארבע השנים הבאות. מי יעז למנות אותו אחרי כל השמועות האלה?״ אומר מיתר.

זפרן עצמו, כאשר נשאל על כך על־ידי העולם הזה, העדיף שלא להגיב.

אפשרות למנות עורך־דין לשופט נמצאת בכיסם של ברגר ו־אנשי הקואליציה שלו. בוועדת המינויים לשופטים נמצאים שני נציגים של לישכת עורכי־הדין, שהם הממליצים על המועמדים. כרגע הנציגים הם אמנון גולדנברג ומנחם ברגר. יתר חברי־הוועדה הם שני חברי־כנסת מהקואליציה ושני שרים. ארבעה אלה הם יצורים פוליטיים, שיעדיפו למנות מועמד מומלץ על־ידי הלישכה, שנטיותיו המיפלגתיות הן לרוחם. שלושת השופטים העליונים המשתתפים בוועדה זו אינם חשודים בנטיה פוליטית, אך הם נותרים במיעוט.

בשנים האחרונות כבר היו הרבה רינונים על מינויים פוליטיים לבתי־המישפט, ואפילו יואל זוסמן ז״ל, מי שהיה נשיא בית־המישפט־העליון, דיבר על כך.

הסכם גלוי

השמועות על ההבטחה לזפרן היו כל־כך צעקניות, שסיעות שחשבו להצטרף לקואליציה עם ברגר נבהלו מעט מהשמועות האלה. רשימת איגוד המישפטנים והפרקליטים, שמאגדת בתוכה את עובדי־המדינה ומשתייכת להסתדרות, בדקה ברצינות שמועות אלה. לפני שהחליטה לחתום על הסכם קואליציה עם ברגר וסיעתו, בדק אחד מראשי־הרשימה אצל שר־המשפטים אם יש רגליים לשמועה. בכך הבטיחו אנשי הרשימה כי גם הדרגים הגבוהים יהיו מודעים לסיפור.

לרשימה זו היה עניין מיוחד בסילוק כל לזות־שפתיים מעניין ההבטחות למינוי שופטים. אחת מראשי הסיעה, עורכת־הדין שרה סירוטה, פרקליטת מחוז־המרכז, נזכרה גם היא בגלל השמועות, כמי שהובטח לה מינוי לשפיטה. בין המישפטנים ברור, כי באחד הימים תגיע סירוטה לבית־המישפט המחוזי, כפי שהגיעה קודמתה בתפקיד, השופטת ויקטוריה אוסטרובקי־כהן. לכן גרמו הרמזים והשמועות הרגשה לא טובה לראשי־רשימתה של סירוטה ולה עצמה.

„אני רואה את השמועות הללו בחומרה רבה,״ אומר ברגר. „אני רואה בכך נסיון לפגוע בתדמיתה של הוועדה למינוי שופטים ושל מערכת השיפוט במדינה.״

כדי להוציא כל ספק, הוא מניח על השולחן את ההסכם המקורי שנעשה בין סיעתו וסיעתה של סירוטה, ומראה כי שם לא נאמר כל דבר כזה. „זהו צילום מדוייק של המצב שהיה קיים בבחירות הקודמות,״ הוא מציין.

הוא מכחיש בתוקף כי קיימים בנוסף להסכם הגלוי גם הסכמים חשאיים. הוא מצהיר, כי הנטיה המיפלגתית של המועמד לשפיטה אינה חשובה בעיניו, וכי לאחרונה תמך במינויו של שופט שהוא מקורב למפ״ם.

מועמד ברגר   מועמד ליבאי

„הטלת דופי בוועדת־המינויים...״

קרש קפיצה

ברגר, יליד פולין, בא לארץ בילדותו, פעיל בלישכת עורכי־הדין שנים רבות. בקדנציה הנוכחית הוא ממלא־מקום של יושב־ראש הלישכה. בכל זאת הוא אינו מוכר ביותר לחברי־הלישכה ולציבור הרחב.

הוא אינו איש־מסתורין, אך הוא נחבא אל הכלים ובלתי־מתבלט. אולי זוהי מזכרת מעברו המחתרתי של ברגר.

בנעוריו היה חבר אצ״ל, ונאלץ לעזוב את לימודיו באוניברסיטה כדי להתמסר למחתרת. הוא עבד באותה תקופה כלוטש יהלומים.

ב־1942 נעצר על־ידי הבריטים והוגלה לאפריקה. שש שנים בילה בגלות וחזר ארצה רק אחרי קום המדינה.

הוא סיים את לימודי המישפטים באוניברסיטה־העברית במחזור הראשון.

את פרופסור ליבאי אין צורך להציג לפני הציבור. הוא התפרסם כחבר בוועדות משפטיות שונות. הוא משמש מרצה באוניברסיטה, פעיל במיפלגת־העבודה ומשמש כסניגור במישפטים סנסציוניים. לאחרונה ייצג את ראש אמ״ן לפני ועדת־החקירה הממלכתית.

לפני ארבע שנים, בבחירות הקודמות ללישכת־עורכי־הדין, התייצב ליבאי למירוץ ממש ברגע האחרון. הוא התייצב נגד גולדנברג והצליח להשיג מיספר מכובד מאוד של קולות. הוא פיגר אחרי הנבחר רק בכ־400 קולות.

ליבאי הוא אדם מבריק לכל הדעות. הטענות היחידות המושמעות נגדו על־ידי יריבו הן, כי הוא מתכוון להשתמש בראשות הלישכה כקרש־קפיצה מיפלגתי. „הוא היה כבר מועמד ברשימת המערך לבחירות לכנסת במקום בלתי־ריאלי. אולי אחרי שיבחר לראש הלישכה, ישיג מקום ריאלי ברשימה,״ אומר ברגר.

דרישות סותרות

יריבים אחרים טוענים נגדו, כי כעורך־דין גדל עם כפית כסף. „הוא אינו מבין את עורך־הדין הקטן ואת סבלותיו. הוא מופיע רק לעיתים רחוקות בבית־המישפס, וגם אז מתייחסים אליו השופטים בכבוד בגלל מעמדו,״ אומרים יריביו.

לעומת זאת מסכימים הכל, כי בראש הלישכה חייב לעמוד אדם שיוכל לייצג את עורכי־הדין במדינה בכבוד. עליו להיות בעל אישיות סוחפת ושיעור־קומה.

כיצד מתיישבת תדמית זו עם עורך־הדין הקטן, המכיר את סיבלות חבריו למיקצוע? על כך אין לאיש תשובה. דברים אלה סותרים זה את זה, ואינם עולים במועמד אחד. **אילנה אלון** ■

מועמד זפרן   מועמד מיתר

„סגר לעצמו הדרך לשפיטה...״

מיהו המושל הצבאי של דרום לבנון, ממה מודאג מיכאל בר־זוהר, ומהי השקפת־עולמו של חיים בר־לב

■ בזכות עיתון היורדים האמריקאי ישראל שלנו, יוכל הציבור בישראל לדעת מה היה התפקיד הצבאי החשוב של הד"ר **אפרים סנה**, רופא קרבי בשירות־קבע, בנו של מנהיג מק"י המנוח, **משה סנה**. סנה הבן מונה עם סוף הקרבות כמושל דרום לבנון. באחרונה הוא נשלח לארצות־הברית בשליחות ה־בונדס, שם הוא נהנה, כדברי העיתון, מפופולאריות רבה.

■ סיעת המערך בכנסת קיימה דיון על דרך הצבעתה בהצעות לסדר בעניין הפגנת שלום עכשיו באפרת. בחוץ השתוללה סופת־שלגים. **אורה נמיר**, שלא נרתעה מ־מזג־האוויר, שאלה: „אפשר לצאת החוצה, למרות השלג

חיין ח"כ העבודה, **יוסי שריד**, שלקראת ההצבעה גדל מיספר ח"כי הקואליציה, ו־אילו מיספר ח"כי האופוזיציה יורד. שריד לא יכול היה ל־השאר אדיש למראה התופעה: „אנחנו הולכים ומתמעטים ו־הם פרים ורבים." תיקן אותו חברו לסיעה, **מנחם הכהן**: „הם פרים, ואילו אנחנו ר־בים."

■ גירסה אחרת לאותו פסוק נתן באותו יום, בחדר אחר בבניין הכנסת, שר־הפ־נים **יוסף בורג**. הוא דיבר בוועדת־הפנים של הכנסת על הריבוי הטיבעי השלילי של היהודים בירושלים, תשהיית העברת מוסדות רישמיים ל־בירה. „הערבים פרים ואנחנו רבים."

הזכיר באותו עניין סיפור ה־קשור **לחיים בר־לב**. כ־אשר בר־לב היה סגן הרמטכ"ל הוא נשלח ללימודים ב־ארצות־הברית, ואת מקומו ת־פס **עזר וייצמן**. חבריו של בר־לב התכנסו בשדה־התעופה ממש לפני יציאתו לחו"ל,

כנסת התקיים דיון על חוק־הגנת־הדייר. יושב־ראש הת־אחדות הדיירים המוגנים, **חי למיף**, ניסה לשכנע את גר־נות, שלא יצביע בעד הצעת ביטול ההגנה. גרנות שלא שוכנע, אמר: „לסיף הבטיח לי 300 אלף קולות למפ"ם,

לא יודלף החוצה. העיר יו־שב־ראש הוועדה, **אלי קו־לאס**, ח"כ הליברלים. „מכאן לא מדליפים. זאת אינה ועדת חוץ וביטחון." **שולמית א־לוני** הוסיפה באותו עניין: „העיתונאים אינם מעוניינים בחומר מכאן. פעם מסרתי מ־שהו, וענו לי שזה מסובך מ־די."

■ מליאת־הכנסת קיימה דיון על מאזן ההגירה השלילי של האוכלוסיה היהודית ב־ירושלים. סגן־ראש־הממשלה דויד לוי הביא הוכחות סטא־טיסטיות, שהמצב אינו נורא. מגיש ההצעה **יעקב גיל**, ח"כ המערך, ביקש את רשות־הדיבור: „אני מדבר על אנ־שים והוא עונה לי במיספ־רים."

■ בישיבת הנהלת המיפלגה הליברלית דיווח השר **יצחק מודעי** על מצבו של סגן־ראש־הממשלה, **שימחה ארליך**, שמחלים בארצות־הב־רית מניתוח־לב. „סיפרו, ש־כשיחזור הנה, הוא יהיה צעיר ב־30 שנה." העיר **דניאל נחמני**, איש איגוד העובדים הליברלים: „אם כך, כדאי ש־כל חברי הליברלים יעברו ני־תוחי־לב."

■ תוכנית הרדיו בית־המישפט, ששודרה במשך ש־נים ברשת ב׳ בהנחיית **יע־קב בן־הרצל**, תעלה בקרוב על הבימה. בן־הרצל, שהתפ־טר מרשות־השידור, יעלה ב־הופעה חיה מיקרה מישפטי אמיתי, בהשתתפות מישפטנים ידועים ושחקנים. מושבעים ש־יבחרו מקרב הקהל יוכלו ל־הביע את דעתם על פסק־הדין. ההקדמה למישפט תוק־רן באמצעות סרט קולנוע ק־צר.

■ קהל־מוזמנים שנבחר בקפידה בא לטקס ברית־המי־לה של בנו הרביעי של **של־מה עבדי**. המישנה היוצא למנכ"ל רשות־השידור חגג את הטקס של בנו **שי** בבית־היולדות בכפר־סבא, וכוכבי ה־טלוויזיה הידועים לא הוזמנו, לכן לא באו. לעומת זאת נראו שם **אלי ניסן** ו**פיטר מאליק**, שאיתם מקים עבדי חברה פרטית לתיקשורת, חב־רת־בת של דנות.

■ המנכ"ל לשעבר של רשות־השידור **יצחק ליבני** בא לברית עם אשתו **טלי** ובנם בן השש **רמי**. הוא פגש במקום בחבר הוועד־ה־מנהל של רשות־השידור **אה־רון פאפו**, והשניים ניהלו שיחה עירנית. בעוד פאפו מ־דבר, הוא הרגיש שמישהו מכה בו ודוחף אותו. היה זה בנו של ליבני, שהשיחה בין אביו ופאפו לא נעמה לחיכו. אמר פאפו בחיוך: „מה זה, הבן שלך מרביץ לי? אני מק־ווה שזה לא מפני שהוא שמא־לן."

■ קהל שהיה מורכב ב־רובו מעיתונאים ירושלמים בא לגלריה הקטנה בבירה, להקלטת התוכנית יש שאלות, בהנחיית איש־הרדיו הוותיק **יצחק אלון**. פאפו, שהשיב לשאלה של העיתונאי **אבנר תבורי**, פנה אליו בהיסח־הדעת אמר: „אתה, שהיית כתב־רדיו..." תבורי נדהם. הוא חשב שהבשורה על פיטוריו עומדת להגיע אליו בכל רגע.

עופרה חזה

יוצאת במחול לצלילי השיר „דרור יקרא", עם השחקן גבי עמרני (מימין). חשניים רקדו במסיבה שערכו „בית לסין" ומנהלו, יעקב אגמון, לזמר ניסים גרמה. השימחה במסיבה היתה משולשת: גרמה חגג את יום הולדתו ה־32, את הולדת בתו השניה ואת ההצגה ה־150 של המחזמר „ילדי הכרך", שבו הוא מככב. למקום באו תימנים רבים, ביניהם ח"כ העבודה מנתניה יהודה חשאי (למעלה), שטר ומחא כפיים בעת שהושמעו שירים תימניים מסורתיים. גם ח"כ התחיה גאולה כהן באה למסיבה והתחבקה בכניסה עם גרמה, המקורב למיפלגת העבודה.

הזה?" ענה לה יושב ראש המיפלגה, **שימעון פרס**, „אפשר, עד 40 קילומטר."

■ הד"ר **מיכאל** („מיקי") **בר־זוהר** הציע שההחלטה על דרך ההצבעה תהיה חד־משמעית. „אני מציע שנפעל באופן שלא נישאר עם המיכ־נסיים למטה." העיר חברו, **אריק נחמקין**: „הוא צודק. יש שלג בחוץ, וכדאי שלא ישאירו אתנו כך. זה קר."

■ יושב־ראש הישיבה, **משה שחל**, שהתעייף מ־אריכות הדיון, הציע שיצביעו על סגירת הישיבה. כאשר הי־תה להצעה רוב, אמר **שלמה הלל**: „מה שנותר לנו להגיד זה שלום עכשיו ולהתראות מחר."

■ בעת דיון במליאה הב־

■ בזמן הישיבה חש בורג ברוח הנושבת בגבו. היה זה חלון פתוח שגרם לכך, והוא קם, לסוגרו. משלא הצליח קפצו ח"כים לעזור לו. גם הם לא הצליחו, ולמקום הוז־עק סדרן. גם הוא לא הצליח. ואז הוא יצא החוצה וסגר את החלון מאחור. בורג שהתעייף מהמאמץ הזמין סודה קרה, וגמע מן הבקבוק במהירות.

■ מפקד גייסות השיריון לשעבר **משה** („מוסה") **פלד** מונה אחרי שיחרורו כאחראי על חטיבה בכור, ובתוקף תפ־קידו הוא ממונה על ח"כ ה־עבודה **מרדכי** („מוטה") **גור**. הרמטכ"ל לשעבר פנה אליו והציע את התפטרותו, אם הוא מפריע לפלד. פלד סיפר ש־הוא התנגד לכך, משום שזה לא גורם לו אי־נוחות. הוא

והיו עצובים. בר־לב גרם ל־הם לחייך כשאמר: „העולם הוא עגול. פעם אתה למטה ופעם מישהו אחר מנשק לך מלמטה."

■ לפני דילמה מוסרית עמד ח"כ מפ"ם **אלעזר גר־נות**. בוועדת־החוקה של ה־

והנה, בעמדתי, ויתרתי על ה־קולות האלה."

■ בישיבת ועדת־החוקה, שבה השתתפו גם שרי הווע־דה לעניין חוק־הגנת־הדייר, אמר שר־השיכון **דויד לוי** שהוא בעד ביטול חוק־הגנת־הדייר, אך הוא מבקש שזה

אנשים

פאסו חייך וחזר בו: „חבל על פיצויי־הפיטורין. אתה תמ־שיך להיות כתב־רדיו.”

■ אמנון דנקנר, העיתונאי הפופולארי של הארץ, נז־כר בקשיים שהיו לו בכניסתו לעולם־העיתונות. כאשר הביא כתבה לעיתון־הסטודנטים פי האתון, היא פורסמה לבסוף במדור מיכתבים למערכת תוך קיצוצים רבים. אחר־כך ניסה להתקבל להארץ. התפקיד ש־יועד לו היה כתב לענייני עבודה, תחת **אמנון ברזילי**, שהועבר לתפקיד אחר. זמן רב לא היתה לו תעודת־עי־תונאי. כאשר נכנס לתפקידו, איבד ברזילי את פינקס־הטל־

כ־15 שנה. „מאז שהוא ב־פוליטיקה, אין לו זמן לכך.” **חיים בר־לב** היה נוהג לר־כוב לחווה שלו בכל שבת מ־הפארק הלאומי. „הוא מבין ב־סוסים ורוכב נהדר. גם אחרי הפציעה הוא רוכב על סוס.” **יצחק רבין** אינו אוהב לר־כוב על סוסים, אלא רק ללטף אותם. אחד ממדריכי־החווה בעבר היה **מרדכי לוץ** („המרגל על הסוס”), שאותו הביא למקום **משה דיין** ה־מנוח ואף המליץ עליו. לא מזמן פנה אל שגיא הזמר **אריק לביא** וביקש ממנו ש־ירכוש עבורו סוס.

■ אורה יוצא־דופן הירצה

קארין דונסקי

מתחבקת עם שף אנטואן, האיש שהקים וניהל מיסעדות־יוקרה ברחבי־הארץ. במיסעדתו החדשה בבאר־שבע נערכה תצוגת־אופנה של טובי הדוגמניות בארץ, שהכנסותיה היו קודש לאגודת „ערן” — עזרת ראשונה נפשית, שמישרדה בבאר־שבע עמד להיסגר מחוסר־תקציב. אנטואן, המכיר כבר שנים את קארין, שמח לפגוש בה בדרום.

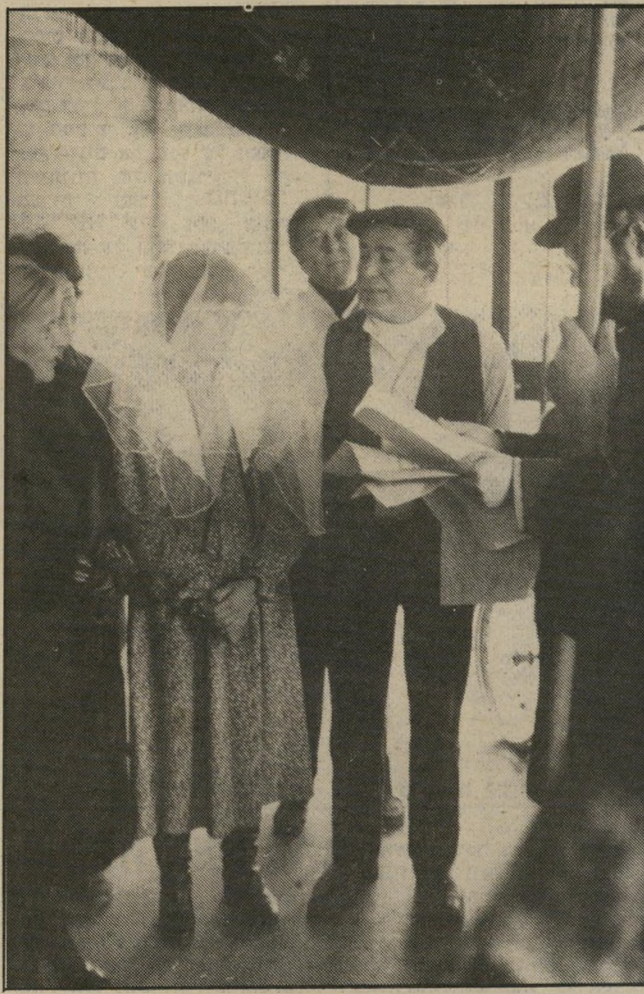

יוסף כרמון

שחקן תיאטרון „הקאמרי” מתחתן עם השחקנית תמי אשל, שעל שניהם מביט מאחור השחקן אלברט כהן. למרות שסצינה זאת יכולה להתאים להפליא לקטע ממחזה של חנוך לווין, ששני השחקנים מופיעים כמעט באופן קבוע במחזותיו, הרי שכרמון אכן התחתן עם חברתו הצעירה, שאותה הכיר בתיאטרון. לחתונה הוזמנו בני־מישפחה, קרובים וחברים, ובהם ילדיו מנישואיו הקודמים של כרמון.

לפונים שלו, ודנקנר התחיל את תפקידו ללא מיספר טלפון אחד של אנשי־קשר. בביתו של דנקנר לא היה טלפון, ו־לכן הוא ישב כל היום או בוועד־הפועל של ההסתדרות או במערכת כדי לטלפן. במ־קום עבודתו לא היה לו שול־חן ושלוחת־טלפון, וכך הוא נאלץ בתחילת עבודתו שם לשבת בלילות ליד שולחנה של מזכירת העורך **גרשום שוקן**. כאשר עמדו להתפר־סם ידיעות פרי־עטו, הוא נש־אל על־ידי **גידעון סאמט** מדוע לא יעברת את שמו.

■ **מכס שגיא**, בעל חוות־סוסים בכפר גנות, רואה את מנהיגי האומה כשהם רו־כבים על גב הסוס. שגיא מס־פר ששר־הביטחון **אריאל שרון** נהג לרכוב אצלו לפני

בבניין המדיטיציה הטרנצנ־דטלית בתל־אביב. היה זה ה־תעשיין **ישראל פולק**. הוא הוזמן לדבר על הצלחת מיפ־עליו בתעשיה, כחלק מסידרת הרצאות של מיכללת מהרישי לחוק הטיבעי. מרכז המיפג־שים, **אלכס קוטאי**, בנו של שחקן הבימה המנוח ארי קוטאי, פנה אליו והציע לו לבוא ליטול חלק בערב. פולק סיפר בבואו שטילפן אליו עי־תונאי כלכלי, שאף הוא הוזמן לאירוע, והפנה את תשומת־ליבו שהוא הולך לכינוס של כת מיסתורית.

■ פולק סיפר על הצלחתו כתעשיין, ותיאר את עצמו „כיהודי הנודד שעבר חמש יבשות.” הוא תיאר את היחס הלא־רציני לעבודה יצרנית ב־ארץ. „פעם שאלתי סוחר איך

אייל גפן

שחקן התיאטרון והקולנוע בא למסיבה כש־סיגר עבה כבוי בפיו. כשראה את המצלמה המכוונת לעברו עשה גפן, גדול המימדים, פרצוף של גאנגסטר.

הסחורה שלו, והוא ענה לי: ככה־ככה.” אמרתי לו, „האם גם על הטלית שלך היית אומר שהיא ככה־ככה?”

■ ועדת־מישנה לענייני לבנון שליד ועדת חוץ ובי־

טחון ביקרה בלבנון וגילתה פרט חדש על אחד מחבריה. בעוד שבישראל אין שמו של ח״כ הליברלים **בני שליטא** מוכר, הרי שבלבנון השם שליטא נפוץ ביותר. אחד מ־ראשי המימשל בלבנון סיפר, שאשתו היא בת למישפחת שליטא, השייכת לעדה המא־רונית.

■ כאשר בא העיתונאי **אילן שאול** לראיין את **יצ־חק („איציק”) קול** בעניין ה־ערוץ השני, אמר לו קול: „אתה מוכר לי, ראיתי אותך בסרט.” שאול שיחק בסרט ק־צר שהוא עשה עם חבר בשם גלגל ראשון. שאול, שלמד אז באוניברסיטת תל־אביב, שיחק בתפקיד חייל־קיבוצניק, שביחד עם חייל אחר הורג ערבי ומשליך אותו לבור. ה־סרט, שנעשה לפני שנתיים וחצי, נגנז על־ידי שילטונות האוניברסיטה, אחרי שמישהו שצפה בו באולפנים של קול הודיע להנהלת האוניברסיטה מהי מגמת הסרט. שאול הז־כיר לקול כיצד הוא זוכר או־תו. קול אמר: „אתה בטח שונא אותי מאוד.” שאול ענה חד־משמעית: „אכן, אני שו־נא אותך, אך באתי לא כדי לסגור חשבון.” קול הסביר שפנייתו אז לאוניברסיטה לא היתה למנוע את הקרנת הס־רט: „אני בסך־הכל רציתי לדעת למי שייך הסרט. אתה הרי יודע מהן הדיעות הפולי־טיות שלי.”

■ במיסדרונות הכנסת מת־הלך הסיפור הבא: ח״כ עבו־דה מסויים וח״כ מפד״ל מסו־יים נפגשו בפאריס ויצאו ל־אכול ביחד. המיסעדה שבחרו לא היתה כשרה, ובסוף ה־ארוחה אמר ח״כ המפד״ל: „אם אין העולם הבא, אז אכלתי אותה פעמיים.” למרות שלל הניחושים, איש אינו יו־דע מי הם שני הח״כים.

בלוונים

מאת דניאלה שמי

בגס באני

אנשים

לפועלי חיפה אין מה לאבד, זולת טלוויזיה בכבלים

■ לגמרי במיקרה יכלו צופי מהדורת־החדשות בערבית לצפות במוצאי־השבת שעברה בדברים שאמר בעברית נציג מצרי רישמי על יחסי שתי המדינות. הד״ר **מוריס זקס**, מהמחלקה הערבית של הטלוויזיה, הוא תושב בת־ים. כשהלך לשלם מסים בבניין העיריה, צדה את עינו מודעה המזמינה את הציבור לערב־ראיונות, שאמור היה להיערך במוסיאון העירוני המקומי. הוא ראה בין המרואיינים את שמו של נספח־העיתונות של השגרירות המצרית בארץ, **מחפוט׳ עבד־אל־אל**. זקס הודיע לעירייה על בואו לערב־הראיונות, וכך יכלו צופי הטלוויזיה לראות את המראיין **איתן דנציג** שואל את עבד־אל־אל מה קרה בדיוק בטבה ולקבל תשובה רישמית־למעשה, בעברית מצויינת.

■ דנציג מכיר את עבד־אל־אל כשנה. כששמע שהוא דובר עברית, הציע לו מייד להתראיין אצלו, בערבי־הראיונות שהוא מקיים ברחבי הארץ. לפני אחד הראיונות עם הנספח המצרי הוא היה בטוח שעבד־אל־אל יבוא. אך כהרגלו טילפן דנציג לשגרירות לוודא אם המרואיין יבוא, ואז התברר לו שעבד־אל־אל נמצא כבר שלושה שבועות במצריים. ביום השישי לפנות ערב, שעות ספורות לפני קיומו של ערב־הראיונות, טילפן הניספח לביתו של דנציג ושאל, מדוע הוא כל־כך מודאג. דנציג נדהם לשמוע שעבד־אל־אל הגיע ממצריים זמן קצר לפני־כן. ״כתוב אצלי ביומן שאתה מראיין אותי. אז באתי. אל תדאג, אצלנו הכל רשום.״

■ **יעקב אגמון** ריאיין את ראש המועצה המקומית ראש־העין, **יוסף מלמד**, והקשה כיצד מתיר ראש־מועצה הדתי מישחקי כדורגל בשבת במקום. מלמד, מועמד מס׳ 5 ברשימת אגודת־ישראל לכנסת, הסביר שהוא מעדיף שאנשיו יעשו עבירה אחת בלבד. ״אם אסגור כאן את המיגרש, הם יסעו לפתח־תיקווה ושם ישחקו. והרי לך שתי עבירות.״

שלמה גולדברג הבדרן המוכר בכינויו, ג׳ינג׳י, מפגין בפני המצלמה את כושרו החיתולי. בידיו הוא מושך באוזניו ובפיו הוא מחזיק בננה מקולפת. גולדברג אינו רק בדרן. הוא גם מאמן כדורגל. הוא מאמן את קבוצת תלמידי בית הספר התיכון התל־אביבי ״אנקורי״, במקומו של חברו גילי לנדאו שהתעייף מהעבודה. לגולדברג רקע ספורטיבי מישפחתי. אחיו שיחק בעבר במכבי תל־אביב בכדורגל.

פסוקי השבוע

● **אסיר עולם עמוס ברנס**: ״תלו אותי או שחררו אותי!״

● **העיתונאי עמוס קינן**: ״היום, היחידי שהצליח לצאת מלבנון זה אש״ף.״

● **הסאטיריקן יהונתן גפן**: ״בהתחלה הם אמרו 40 קילומטר. אחר־כך תיקנו ל־85.6.״

● **העיתונאי שלום רוזנפלד**: ״מימשל שאינו חדל להתלונן שתוקעים לו סכינים בגב, ייטיב לעשות אם יבחן מעט לעת את פניו.״

● **הנ״ל**: קארל מארכס 1983: לפועלי חיפה אין מה לאבד זולת הטלוויזיה בכבלים.״

● **המחזאי יהושע סובול**, על דיברי רפול, שבמילחמת הלבנון לא היו שום בעיות מוסר: ״פשוט מאוד. חיל־האוויר וחיל־התותחנים הצליחו להשמיד אותן לפני שצה״ל נתקל בהן.״

● **הנ״ל**: ״סוחר מצפה לקה בהתקף־לב בעת בדיקת פקחי־מס בחנותו. זה מה שנקרא העמקת הגוויה.״

● **המשורר יב״י**: ״ק[illegible] נות־התנאמנות מקרינות מו[illegible] על האומה.״

יש בעולם משחת שיניים אחת המומלצת בכל פה, לכל המשפחה.

אֶלְמֶקְס®

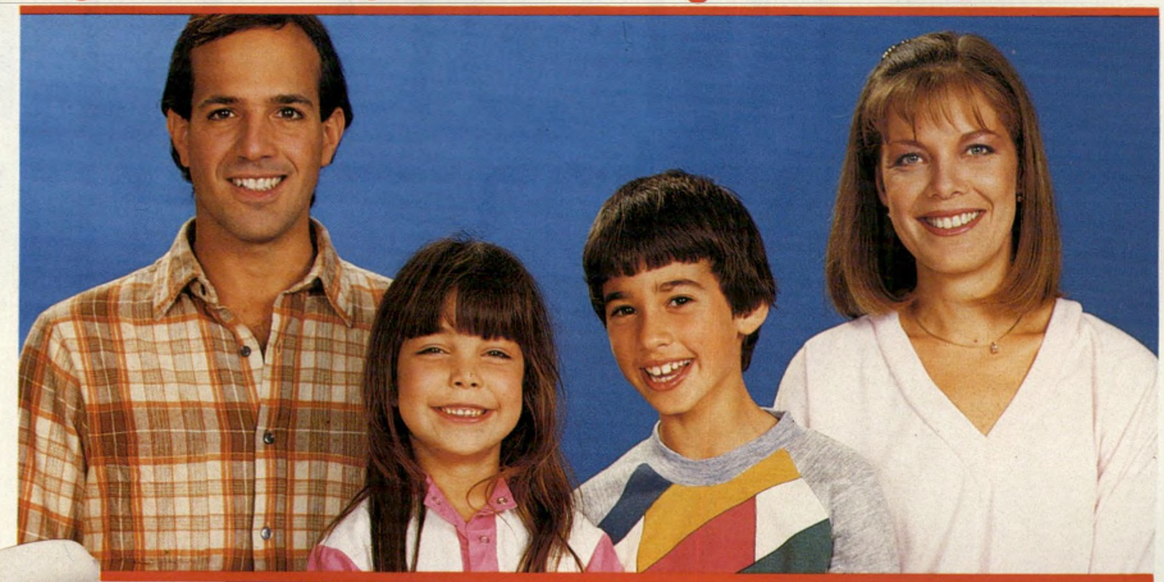

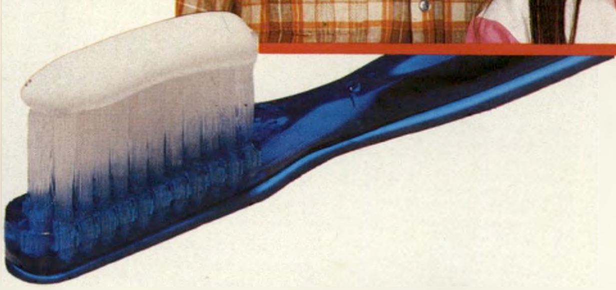

„אלמקס" היא משחת השיניים לכל המשפחה כיוון שיש בה המרכיבים החיוניים להבטחת בריאות השן בכל הגילים.

„אלמקס" מונעת חורים בשיניים ובעיות חניכיים

„אלמקס" היא היחידה המכילה אמין־פלואורידים - החומרים החדשניים והיעילים ביותר בעולם למניעת חורים בשיניים ובעיות חניכיים.

„אלמקס" אינה דומה למשחות השיניים האחרות ומכיון שהיא היחידה שיש בה אמין־פלואורידים, היא עולה על כולן בארבע תכונות חשובות:

א. „אלמקס" מגינה על השן ע"י חדירה מהירה וטובה יותר לזגוגית השן, ויוצרת שכבת מגן עם אפקט מצטבר לאורך זמן.

ב. ל„אלמקס" פעילות אנטי־אנזימטית הבולמת הפיכת הסוכרים שבאוכל לחומצות הרסניות לשן.

ג. ל„אלמקס" פעולה אנטי־בקטריאלית - היא משמידה את החיידקים בחניכיים הגורמים לרקבון שיניים ודלקת בחניכיים.

ד. „אלמקס" מונעת שחיקה של זגוגית השן כיוון שלא מוסיפים לה דטרגנטים כמו משחות שיניים אחרות.

„אלמקס" מלבינה את השיניים

„אלמקס" עברה ניסויים ובדיקות ע"י מכוני מחקר ומעבדות יותר מכל משחה אחרת, ומיוצרת בארץ ברשיון מיוחד לפי הנוסחה של חברת „גאבה" השוויצרית, יש לה עוד תכונה חשובה: הלבנת השיניים. צחצחו בה שיניים בוקר וערב וצפו לשיניים בריאות ולבנות.

„אלמקס" נעימה וטעימה

נוסף לכל אלה, ל„אלמקס" טעם טוב וריח פה נעים ובזמן הצחצוח לא נוצר הקצף האופייני למשחות האחרות שיש בהן תוספת דטרגנטים.

עכשיו אתם יודעים

למה הסתדרות רופאי השיניים בישראל ממליצה על „אלמקס".

„אלמקס" - המשחה המומלצת בכל פה לכל המשפחה.

טבע TEVA

מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ. ברשיון מ- GABA/SWITZERLAND

וימר יעקבסון טמיר

"עם ויזה,
הגדלת המכירות
זה משחק ילדים."
מדברי בעל חנות צעצועים
VISA
GOOD THRU
LAST DAY OF
יש לך ויזה - הרווחת!
ויזה יותר טוב מכסף. ויזה-כרטיס האשראי של קבוצות בנק לאומי בנק דיסקונט

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

הרפס מפלסטלינה!

יום אחד, מרוב כל תצרות שלי, הייתי שיכור כלות. או אולי הייתי שיכור קלוט? או שיכור קלות? או, אולי, שיכור כלוט? או שבכלל לא הייתי שי־קור? אני כבר לא זוכר. בכל אופן, ב־עודי שיכור או לא שיכור, כלוט או קלות, ראיתי בעיני רוחי חיזיון אשר כל חזיונות הנביא יחזקאל והעלמה ז'אן ד'ארק כאין וכאפס לעומתו.

וזה דבר המחזה: כל צמרת האומה ישבה לה מסביב לשולחן ענק בצורת האות העברית חית, ולפניהם על מפות לבנות כשלג מיני מאכלות ומשקאות לרוב, ומלצרים נכנסים ויוצאים ובידיהם מונפים טסים ועליהם מיני תיקרובת מכל חבא לפה. וסביב־סביב ליד השול־חן כולם מדברים ומרבים לחג.

גאולה כהן: סכין בגב אתם תוקעים לחיילים שלנו! סכין בגב!

אהוד אולמרט: בבטן!

פנחס גולדשטיין: בתחת!

אריאל שרון: באשכים!

ויקטור שם־טוב: אני פטריוט! הבן שלי נלחם! אני תורם ללב"י! אני פטריוט גדול! בואו נחזור בנו!

גאולה כהן: צריך להאריך בשנה את כהונת הרמטכ"ל!

פנחס גולדשטיין: חמש שנים!

אהוד אולמרט: עשר שנים!

השופט ברק: עשרים שנה בפנים!

האלוף דרורי: אני לא זוכר כלום!

תת־אלוף ירון: אני לא זוכר שום דבר!

אריאל שרון: אני לא ידעתי כלום!

מנחם בגין: אני חף מפשע!

השופט ברק: עשרים שנה בפנים!

פסח גרופר: הנה בא ארליך! קבלו אותו!

(תשואות־חן מקדמות את שימחה ארליך, התופס את מקומו ליד ראש־הממשלה.)

מנחם בגין: נו, רבי שימחה, איך אתה מרגיש? איך הלב?

שמחה ארליך: אל תשאל, הכל פלסטיקה. ככה זה מודרני בימינו, הכל עושים מפלסטיקה.

מנחם בגין: דווקא אצלי ברגל שמו מסמרים מפלטינה!

שימחה ארליך: נו, פלסטיקה, פל־טינה, מה זה חשוב?

יוסף בורג: פלסטיקה ופלטינה ביחד פלסטלינה!

יובל נאמן: עוד נגיע לזה שהמדע יעשה הכל מפלסטלינה! ארץ־ישראל ה־שלמה מפלסטלינה!

יוסף בורג: פלסטינה מפלסטלינה!

אבי דודאי: מה פלסטינה? אני לא זוכר כלום!

ראש המוסד:

השופט ברק: חמש שנים בפנים!

גאולה כהן: סכין בגב!

ויקטור שם־טוב: אני פטריוט גדול!

אליעזר פישמן: אני קונה!

יוסי ריגר: אני מוכר!

השומר הצעיר: אני מגשים!

רפי אדרי: אני בונה!

יוסי שריד: אני מחזיר את הפינקס האדום!

שושנה ארבלי־אלמוזלינו: הכל הוא מחזיר! שטחים, פינקסים, הכל!

צופה אובייקטיבי: כמו שהוא יחזיר את השטחים, ככה הוא יחזיר את הפינקס!

אריאל שרון: צריך לתלוש לו את האשכים!

שימחה ארליך: יש לו אשכים מ־פלסטיקה!

מנחם בגין: מפלטינה!

יוסף בורג: מפלסטלינה!

אבי דודאי: פלסטלינה? מה פלס־טלינה? אני חף מפשע!

עמוס ברנס: גם אני! לא הרגתי את רחל הלר! תוציאו אותי מפה! אני חף מפשע!

אליעזר פישמן: אני קונה!

בנק המיזרחי: אני קונה!

מרק מושביץ: אני מוכר!

יוסי ריגר: למכור מייד את הציוד לפיקניקים!

אליעזר פישמן: לקנות הרפס 0.5!

פנינה רוזנבלום: אמנם רק לאח־רונה הצטרפתי למיפלגה הליברלית, אבל תמיד הייתי ליברלית!

תמי בן־עמי: אולסי! אולסי!

שלמה גורן: אני רוצה להישאר ב־רבנות! תנו לי! בחייכם, תנו לי!

עובדיה יוסף: אם הוא נשאר, גם אני נשאר!

יוסף בורג: אם הם נשארים, גם אני נשאר!

זבולון המר: ואם לא?

גאולה כהן: חמישים!

אהוד אולמרט: שלושים!

השופט ברק: עשרים! בפנים!

אבי דודאי: אני לא אשם!

אמיר דרורי: אני לא זוכר כלום!

ראש המוסד:

מנחם בגין: גם אני!

פיליפ חביב: אולי נשב לדבר ב־רצינות?

יצחק שמיר: אני מדבר ברצינות!

אריאל שרון: אתה תשתוק! אני מנהל פה את העניינים!

באשיר ג'מאייל: גם אני!

אמין ג'מאייל: אתה תשתוק, יא־אחי! אתה כבר מת! אני במקומך! אתה מת!

טדי קולק (מתעורר): מי מת? מה עם ארלוזורוב?

מנחם בגין: סזון!

שימעון פרס: דיר־יאסין!

אריאל שרון: תל־אל־זעתר!

מוטה גור: מיתלה!

רפאל איתן: גבעת התחמושת!

אבא אבן: צברה ושאתילא!

מנחם בגין: פינקס שרות!

יוסי שריד: אני מחזיר את הפינקס האדום!

אליעזר פישמן: אני קונה!

מנחם בגין: תקנה פלטינה!

שימחה ארליך: פלסטיקה! פלס־טיקה! הכל פלסטיקה!

יובל נאמן: סוכנות־חלל מפלסטלי־נה!

שלמה גורן: רב ראשי מפלסטלינה!

אריאל שרון: פלאנגות מפלסטלינה! חטיבה שלמה של פלאנגות מפלסטלינה בשביל מובוטו!

אבי דודאי: איזה פלאנגות? אני חף מפשע!

אמיר דרורי: אני לא זוכר!

השופט ברק: עשר שנים בפנים!

יוסי ריגר: אני קונה!

עמוס ברנס: גם אני!

יצחק שמיר: איזו השתוללות!

מרדכי ציפורי: מה פיתאום הש־תוללות? שחיטה!

אריאל שרון: כשהאווירון באמת יירד עליכם, אתם תראו מה זה! כולכם תחזרו בארונות!

שלמה גורן: אני רוצה ארון קודש!

יוסף בורג: קדחת תקבל!

זבולון המר: הרפס!

רענן נעים: גפילטע פיש!

יעקב מרידור: יש לי המצאה ש־תפתור את כל בעיות הדיור בשכונות.

שלמה להט: תן דוגמה!

יעקב מרידור: אני לא יכול! מסור־סים מלאים מרגלים נוחתים עכשיו בלוד ומנסים לגנוב את ההמצאה!

יובל נאמן: תן לפחות רמז!

יעקב מרידור: בתים מפלסטלינה!

גאולה כהן: סכין בגב מפלסטלינה!

פנינה רוזנבלום: הרפס מפלסטלי־נה!

יגאל תומרקין: רחם מפלסטלינה!

אליעזר פישמן: אני קונה!

מרק מושביץ: מניות מפלסטלינה!

שלמה להט: יש לי יותר פלסטלינה בעקב מאשר לך בראש!

גאולה כהן: להאריך את הכהונה של אברהם תורגמן במישטרת תל־אביב בחמש שנים!

אהוד אולמרט: עשר!

פנחס גולדשטיין: חמישים!

רפי איתן: מאה! מאה שנות טירור!

מיקי אלבין: אני קונה!

אליעזר פישמן: היי, מיקי איפה היית עד עכשיו?

מיקי אלבין: קניתי בית־חרושת ל־פלסטלינה!

אליעזר פישמן: שותפים?

השומר הצעיר: גם אני!

אברהם שפירא: גם אני!

שלמה לורינץ: זה יהודי!

טדי קולק: ארלוזורוב נרצח כבר?

יצחק שמיר: סזון!

ראש המוסד:

אריאל שרון: פויה!

עזר וייצמן: בא לי רעיון! מיפלגת מרכז מפלסטלינה!

אליעזר פישמן: אני קונה!

אריאל שרון

אברהם שריר

שושנה אלמוזלינו

מיקי אלבין

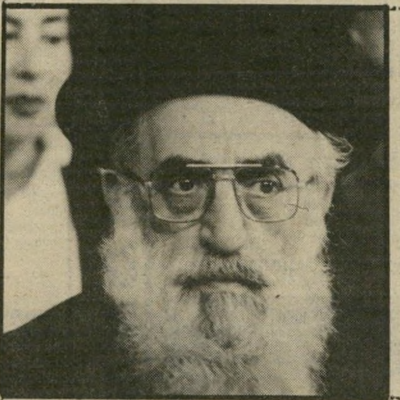

שלמה גורן

פנינה רוזנבלום

רפי אדרי: אני בונה על כל המפה!

טל ברודי: זהו לילה טראגי! הפ־סדנו לצה"אס־קא! ירדנו מהמפה! ב־ספורט ובכל שאר השטחים! אבל אחר־כך ניצחנו! נשארנו על המפית!

מנחם גולן: ספיחס!

איציק קול: שטיחס!

מנחם גולן: אני בונה במעלה־אדומים כי הכל שייך לנו!

איציק קול: הרצועה והגדה!

מנחם גולן: והגולן!

אברהם שריר: אש"ף הציע לנו הפסקת־אש!

שימעון פרס: מה אמרת, מטומטם? תחזור בך!

אברהם שריר: אני לא חוזר בי! אמרתי שאש"ף הציע לנו לחם עם ריבה!

אופירה נבון: החיים הם לא פיק־ניק!

יוסף בורג: אז אני בטח נשאר!

ירוחם משל: אם בורג נשאר, גם אני נשאר!

ישראל קיסר: ואם לא?

ירוחם משל: איך לא?

חיים קורפו: למכור את אל־על!

אליעזר פישמן: אני קונה!

יוסי ריגר: אני מוכר!

מרק מושביץ: כולנו ספקולנטים!

ויקטור שם־טוב: אני לא ספקר־לנט! אני פטריוט!

אריאל שרון: אני חף מפשע!

עמוס ברנס: גם אני! גם אני!

רפאל איתן: לצאת כולם מייד־ושם! בפקודה!

דובר צה"ל: לאן להיכנס?

רפאל איתן: לא חשוב! העיקר שתצאו מצופים!

רפי איתן: מאה שנות טירור!

מכתבים

עבר פלילי לישראל?

השופטים כבר מחברים את הדו"ח.

כינוס של המדינות הבלתי־מזדהות גינה את „העבר הפלילי של ישראל". אולי הביטוי גרם למישהו לצחוק, אך מוקדם מדי ללגלג. יש לחכות לתוצאות ה־חקירה בעניין הנסיון לג'נוסייד בלבנון.

שלושת השופטים מעיינים כ־עת בעשרות אלפי העמודים ש־נערמו לפניהם ומחברים את מס־קנותיהם. הכל כבר נאמר, הכל נכתב. נותר רק לחכות להכרעתם. בכוחם של השופטים (וביניהם הם כבר בוודאי החליטו, כך שאין מקום לקשקש על סובי־יודיצה) לשלוח אצבע מאשימה נגד פוש־עי המילחמה — ובכך לנקות את המדינה מאחריות פלילית; או ל־נקות את שועי־הארץ — ובכך להוכיח לעולם כולו: הבלתי־מז־דהות אכן צדקו. ישראל היא מדי־נה פלילית שאינה מסוגלת להע־ניש את הפושעים הפועלים בשמה.

יוסף מליח, פרנקפורט

● ● ●

אופירה באמריקה

על מה יצא קיצפה של או־פירה נבון — האם הביקורת נגדה לא היתה מוצדקת? ה־אם היא באמת צנועה וענווה, כפי שניתן להבין מהתרעומת שלה?

לעולם לא אשכח, כיצד דאגה תמיד להופיע במרכז מירקע הטלוויזיה בעת ביקור הנשיא סאדאת. אפשר לחשוב שעליה להצטלם הרבה ולהיות פוטוגנית — כאילו היתה דוגמנית ולא אשת־נשיא. היא מקפידה להיראות במיסעדות־פאר ובחנויות־יוקרה. אך מתי נראתה לאחרונה באיזה חור בעיירת־פיתוח או בשכונת־עוני?

על אשת־נשיא להצטנע ו־לעסוק בפעילות שקטה, ולא לנסות לחקות את ז'קלין קנ־די.

חיים אליעז, קריית־שמונה

גלות והתאבדות

הקורא הבחין בשיבוש ב־מדור נמר של נייר („העו־לם הזה" 2366).

כשקראתי את הסקירה על סטפן צווייג נדהמתי כבר בתחילתה.

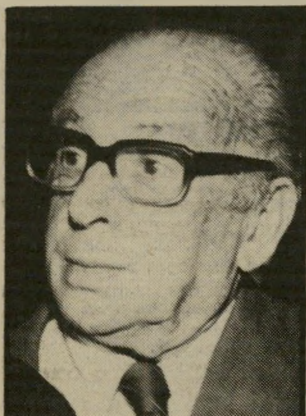

קורא סאמט
גלות בבראזיל

כשנתקלתי במישפט הבא: „ספר אוטוביוגראפי (של צווייג) מרגש, המתאר את ילדותו, בחרותו, בג־רותו וגירושו מבירת הקיסרות ה־אוסטרו־הוגארית, שנרמסה בידי הקלגסים הנאצים."

הייתכן שכותב הסקירה לא ידע כי הקיסרות האוסטרו־הונגארית שבקה חיים לכל חי עם גמר מיל־חמת העולם ה־1 (1914—1918), ואילו סטפן צווייג נמלט (הימל־טות שבגירוש), הרבה־הרבה ש־נים אחר־כך, מגרמניה הנאצית לגלות בראזיל, שם התאבד מרוב יאוש?

שמעון סאמט, תל־אביב

● ● ●

הנעלמים בלבנון

קלגסים כחול־לבן.

לאחרונה שמע הציבור לא מעט על בעיות הנעדרים, אותם אנשים שנעלמו בארצות אמריקה הד־רומית ואיש אינו יודע היכן מ־קום הימצאם. רק מעטים שמו לב, כי מאז תחילת מילחמת־לב־נון יצרנו גם אנחנו מצב דומה.

בימיה הראשונים של המילח־מה נאסרו אלפי אנשים, לבנונים ופלסטינים. לא כולם הובאו למ־חנה אל־אנצאר. עד היום לא פיר־סמה ממשלת ישראל שום רשי־מה מוסמכת של העצורים שבי־דיה. לגבי חלק גדול מהם לא ידוע היכן הם נמצאים ובאיזה תנ־אים.

מצב זה נורא ולא יתכן כי אנו, כאזרחי ישראל, נעבור עליו ב־שתיקה. העדויות המזעזעות ה־אחרונות שהתגלו במישפט הצ־באי על המתרחש בלבנון, מעי־דות עדות מוסמכת, כי למרבה ה־צער חיילי צה"ל מסוגלים להת־נהג כקלגסים לכל דבר.

על אחת כמה וכמה גדולה הס־כנה הזאת, כאשר איש אינו יו־דע היכן העצורים מוחזקים, כ־אשר כולאיהם אינם חייבים למ־סור דין־וחשבון לאיש, וכאשר (וכבר הסתננו סיפורים מחרידים על כך) אם ימות אסיר מחמת עינויים אפשר לקבור אותו ב־סתר ולא יודע מקום קבורתו.

אם אזרחי ישראל אינם רוצים שבעתיד יקרו דברים כאלה להם עצמם, עליהם להקים קול־זעקה כאשר הדבר קורה בלבנון. ואם רוצה ממשלת ישראל להוכיח נק־יון כפיה, תפרסם נא מייד את רשי־מת כל העצורים והיכן הם מוח־זקים.

דליה בקר, תל־אביב

● ● ●

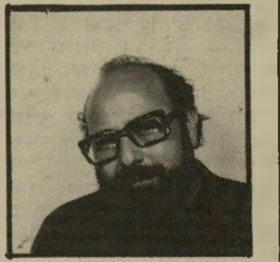

קורא גילן
חזק ואמץ

ברכות מפארים

לאורי אבנרי שלומות,
הרשה לי לברך אותך ואת כל בית העולם הזה על ש־עברתם להדפיס באופסט.
חזק ואמץ!
בברכה לשנה טובה ולוחמת,
מקסים גילן, פאריס

● ● ●

אווירון דו־כיווני

בית נוסף להימנון המיל־חמה.

(המשך בעמוד 24)

דעתו של „לוקולוס" שהזמין אוכל סיני הביתה...

האיש שבא לסעוד

השפע הסיני

... כשהזמנו למחרת ארוחה סינית במיסעדה הסינית של הווילג' האוכל לא היה הרבה יותר גרוע אבל המחיר היה חצי המחיר: 600 שקל לזוג. אכלנו מרק־עוף ותירס בטעם מתקתק מעט, טעים מאוד, עם תירס רענן שכאילו נקטף זה עתה. אכלנו אגרול טעים ושתי מנות עיקריות. האחת בשר בירקות והשנייה עוף בשקדים. לכל אחת היה טעם משלה, וסוגי ירקות משלה (בבשר, למשל, היה הרבה כרוב שהיקנה לו טעם מיוחד, ואילו בעוף היה הרבה גזר שהבליט כאילו את טעמו המעודן). האורז היה מעורב בחתיכות בשר, גזר ואפונה וליווה כראוי את המנות העיקריות. סיימנו בבננה מצופה בבצק ושמשום, מאכל תאווה, בעיקר כשטובלים אותו במעט סירופ מייפל. אנחנו עדיין בעיצומה של ההתלהבות הסינית וייתכן שבשבועות הבאים נגיע גם למיסעדות נוספות. על כך כמובן עוד נדווח.

12.1982

לוקולוס

ארוחה סינית ל-**ביתך או משרדך**

צ'יינה וילאג' טלפון/י: 03-491873

רבי המכר של 1982

המתנה האידיאלית לכל אדם ולכל מאורע
ועתה — גם בהזמנה ישירה, באמצעות הדואר!

כל מה שהנוער רוצה וצריך לדעת על המין — עכשיו יש את מי לשאול

ספר חדש, המבוסס על גישה חדשה בהסברה המינית

„על בנים ועל בנות"

מאת ד"ר אהרון בלוד

★ פאראפסיכולוגיה ★ טלפתיה ★ אסטרולוגיה ★ גלגול נשמות ★
48 מקרים מדהימים,
שהפתיעו אפילו מדענים —

„הסיפורים המוזרים ביותר בעולם"

למלא, לגזור ולשלוח!

לכ' **„אדר", הוצאה לאור בע"מ.**
ת.ד. 2276, רחובות 76122

☐ ברצוני להזמין את הספר **„על בנים ועל בנות"**, במחיר 420 שקל.
☐ ברצוני להזמין את הספר **„הסיפורים המוזרים ביותר בעולם"**, במחיר 330 שקל.

רצ"ב המחאה על סך .... שקל לפקודת **„אדר" הוצאה לאור בע"מ**

שמי .... כתובתי ....

מיקוד .... תאריך .... חתימה ....

דשות רהיטי מבט

ער שלנו
מבט משגע!

מבט, יצרנית של חדרי שינה, מטבחים, ארונות קיר ומשרדית גאה להציג את המוצר החדש:

רהיטים מודולריים לנוער

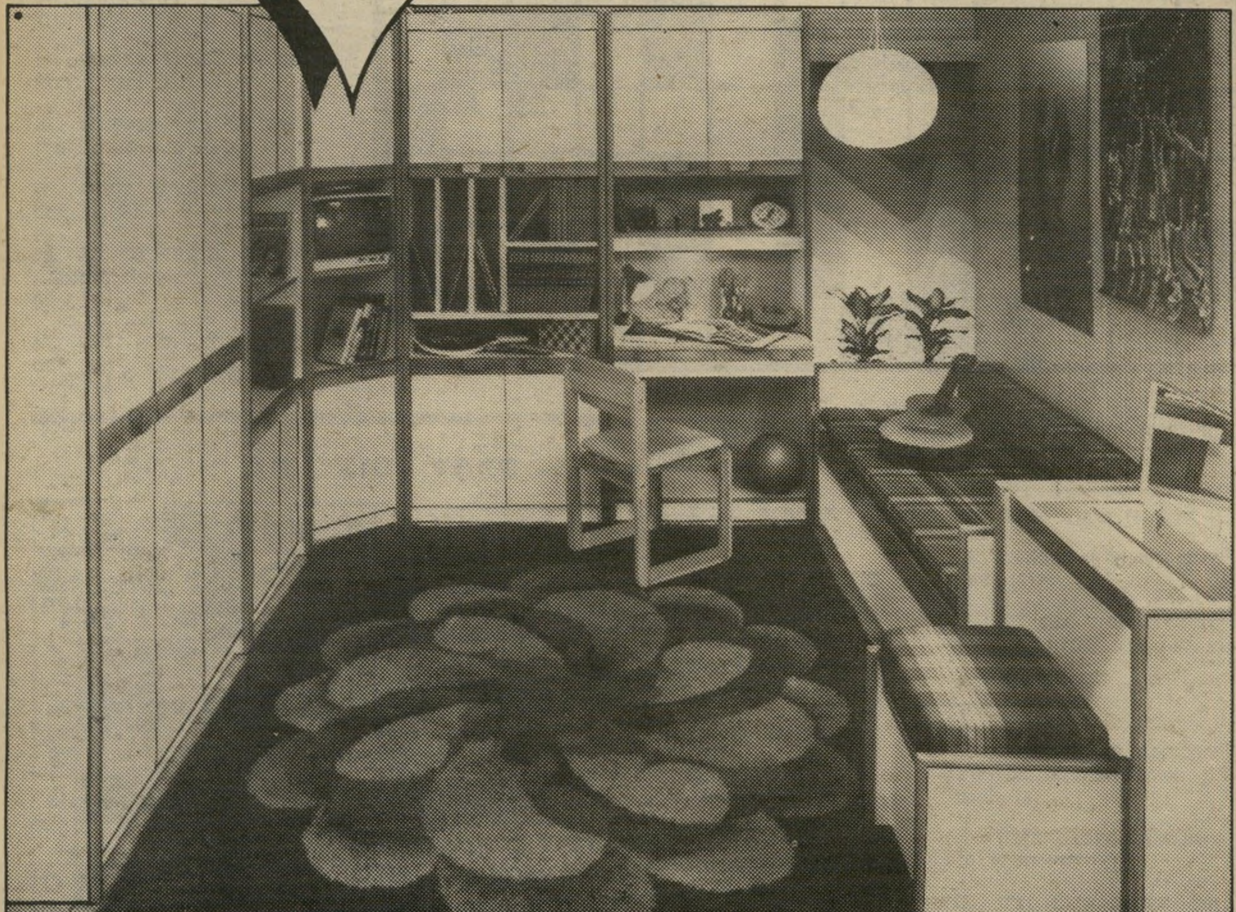

ידע רב, טכנולוגיה מתפתחת ושיטות יצור מתקדמות הולידו מוצר מושלם ויפהפה - חלומם של כל נער ונערה. כל המסגרות הן מעץ טבעי, כל הפינות מעוגלות והצבעים מרהיבים ביופים.
והנפלא מכל - עם רהיטים אלה אפשר להתחדש בכל יום מחדש:
30 היחידות המודולריות המרכיבות משפחה זאת ניתנות ל־362,880 צרופים! אפשר לקנות אותן בניפרד, אפשר להתאימן לחדר אחר או, סתם, לפי מצב הרוח - להחליף את מיקומן.
לחברת מבט מוניטין של 27 שנה בייצור רהיטים והיא ידועה בטיב ובאיכות מוצריה.
כל קנייה של רהיטי מבט מלווה באחריות החברה.
כדאי לנסות - באחריות!

אדרון

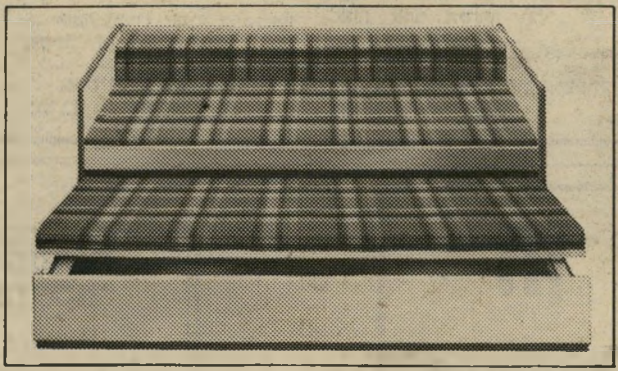

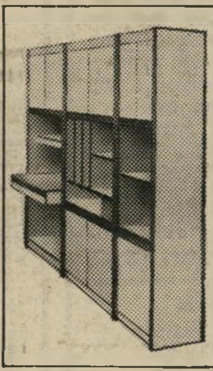

איכות אפשר להרגיש

רהיטי מבט

את רהיטי האיכות של מבט ניתן לראות בתצוגה ולרכוש אצל סוכנינו המורשים:

תל־אביב - מרכז תצוגה, בית כלל, דרויאנוב 5, **תל־אביב** - מבט, בן יהודה 120, **תל־אביב** - רהיטי מוניטין, נחלת בנימין 122, **תל־אביב** - מועדון רהיטים 122, בוגרשוב 72, **ירושלים** - רהיטי גאנז מוביליה, הרצוג 61, **בני־ברק** - מת״ת – תומכי תורה, סוקולוב 15, **נתניה** - מבט, שמואל הנציב 13, **חדרה** - מבט, הגבורים 88, **חיפה** - מבט, הרצל 13, **חיפה** - בית הזורע־שמרת, אלנבי 117, **נצרת** - רהיטי גימבו, כביש ראשי לחיפה, **נהריה** - רהיטי מבט, שביל הגנים 1, **ראש פינה** - מרכז חמרי בניה, בן ברק כביש ראשי, **רמלה** - רהיטי אלי – מבט, הרצל 95, **רחובות** - רהיטי אלי – מבט, הרצל 203, **ניר צבי** - רהיטי רון (חדרי שינה ונוער), **אשדוד** - אשדה רהיטים רוגוזין 7
קרית גת - מבט, אזור התעשיה אולם תצוגה,
באר־שבע - מבט, פסג׳ רסקו, **רמת השרון** - רהיטי דונדולו, סוקולוב 93
כפר סבא - רהיטי תל חי, ויצמן 141 **ובכל סניפי שק״ם רהיטים בארץ!**

תשבצופן 2369

מאת **נדיב אבידן**

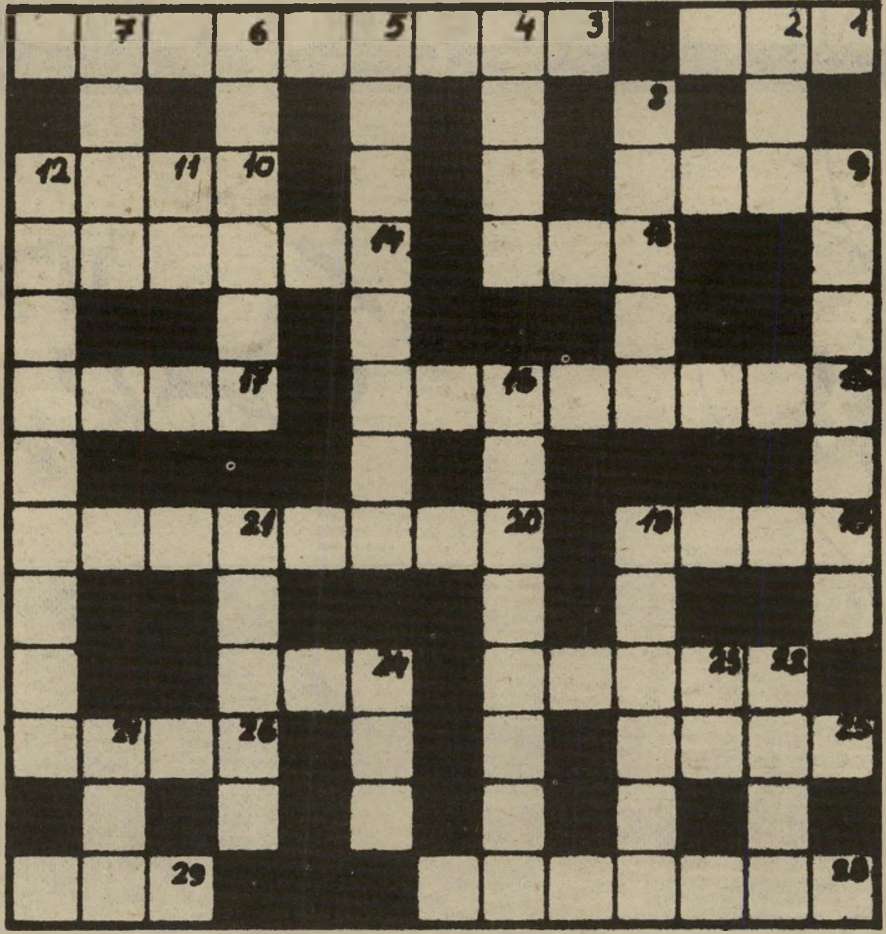

מאוזן

1. בחולשתו שוב לא עמד ב־דיבורו (3)

3. כשהם מסירים לנקוי מקסי מיוחדים „במינם", ניתן לצפות להפתעה „קטנה" (9)

9. אתה מעונין לדעת „מה זה", אדוני ראש הממשלה? ובכן: קשה מאוד להגדיר אבל קל מאוד לזהות (בדיחה פר־סית) (4)

10. שוטר לא קשוח אפשר לקנות (4)

13. התעלה כנשק (3)

14. פתרון אפשרי לדילמה כ־שיש שויון זכויות בבית: זה שלא ישטוף כלים (2, 4)

15. שלו ובוכה — כך הוא עושה קילומטרז' (4, 4)

17. למרות שגמגם בטלפון דברו בשבחו (4)

18. איזה כף שהם לא עומ־דים במקום אחד (4)

20. נוהגים כוינטלטור בלי כסוי (5, 3)

22. אם לא יחמיצו את ה־הזדמנות תבוא להם הישועה (5)

24. בשלג הוא צועד באי־טיות (3)

25. התעקשה לחזור הביתה לאחר ששברה אותו — כך שמענו (4)

26. כשדב ממהר הוא נכנס בכח (4)

28. אין בה כמעט כלום — בטור (7)

29. איך קרא החמור לבן־התשחורת? (3)

מאונך

2. עובד ציבור שנראה כמו קוף ממתכת (3)

4. כוחו ערוך למקרה של חו־סר הסכמה (4)

5. שלמה בסין, כאשר אצלנו אפשר לראות בלי כסף (5, 3)

6. הבה נכריז! הוא הריח כף אשפה (6)

7. באלהים! הוא לא נרדם בטלביזיה (4)

8. בסוף היום הוא תמיד חו־שב כמו מנהיג ערבי (5)

9. הלו! רצון יש — אבל איך אנחנו נראים (4, 3)

11. כשהמסך עולה הוא עולה באש (2)

12. אין דבר יותר גרוע מ־פשלה של תלמיד מצטיין (5, 4)

16. בעל נסיון שוקל עתוי אחר (4, 4)

19. בטלביזיה, גם הפרופסור שלי באוניברסיטה נחשב ל־בהמה (6)

21. המנוחה נמצא, אבל הוא רק עושה רוח (5)

22. ירצו חדש באמצע מח־צית המשחק (4)

23. זה פלא שהן עוקבות אחת אחר השניה (2)

24. ישתיקו יונים! (3)

27. רוע לב עולה הון תועפות (3)

פתרון תשבצופן 2367

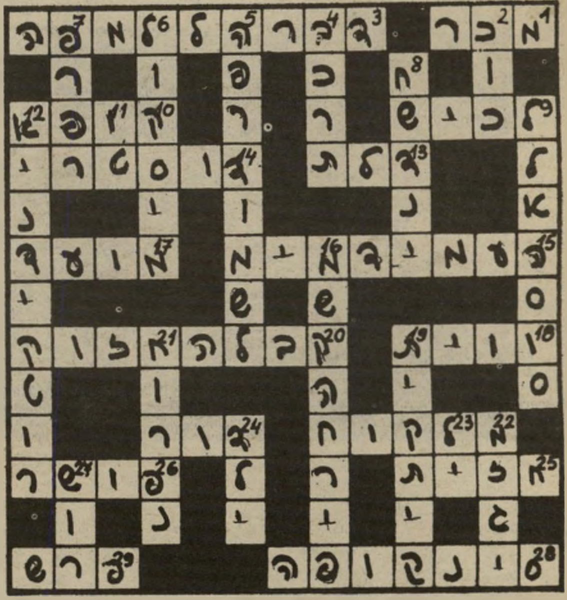

תן טרמפ לחייל

דיאנה

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

★ קורסים
ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שיער בחשמל לצמיתות (אפילציה)

★ סלון ומכון יופי
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות (אפילציה) ובשעוה

★ הכנת כלות
* מחירים עממיים * שרות מעולה

1983 העסק הנבחר

ת"א, דיזנגוף 190 (יודפת 4) 226066, 229388

ו
ש
נון
לת א
גנות ח
שרו א
המילחמה
מידי בתי־
רונה שרו
למות הטלווי
חשוב אם
בחזית המוש
בית נוסף:
בוא אלינו

נגד העיצו[מים]

אנו תלמידים
עירוני ה' לא
נגד העיצומים,
דותנו לעיצומים
אנו מאמינים
נגד העיצומים —
הפגנה בשעות־הל
געת בנו במידה
אנו קוראים לב
פים להצטרף למ
כמו כן, אנו פ
הכנסת לעזור ל
נגד העיצומים.
**תלמידים מי"
עירוני ה**

קח אותנו מלבנון
כי בבוץ אנו שק
לא נדע כיצד יוצ
משה אר

● ●

לא במחתרת

**הפגישה ב.
עם מרצים
טת ביר־זית (תשק
עולם הזה" 2365)
התקיימה במחתרת
ען הקורא.**

שבוע לפני הפגישה הודו
כל הלוחות המיועדים לכך
מודעות על קיום הפגישה.
ציבור עובדי מכון וייצו
מוזמן לפגישה, ואיתו אורח
שקיבלו כרטיסי־כניסה.
בשעה היעודה הופיע
600־700 איש, שהיו אמור
היכנס לאולם גדול. מסיבו
מורות עימה, החליטה הנהלו
כון ברגע האחרון להשתמ
אולם קטן, שבו נכנסו רק
איש.
מה שלא זכה בפירסום בו
הזה הוא שבגלוי, לא בתנאי
תרת, נפגשו מרצים מאוניבר
ביר־זית וקהל ישראלי, שעל
עמדות מנוגדות היו מסוגלים
ליף דיעות ברב־שיח, ללא צ
או עלבונות. המארגנים ראו
הישג.

אברהם רינת, רחו

● ● ●

למען השם

**הקוראים ששמותי
שובשו, אינם גורסים
העיקר הוא ששמם
פרסם — ולוא בשגיא**

במדור מיכתבים (העולם ה
2365) התפרסם שיר מפרי
בשם „רוצחים בכדורגל". מש
מה, שמי לא נכתב נכון. אב
לתקן את הטעות.
מאיר רוטמן, ח

אכן, אני עומד להתמנות כ
נוסף לשמעון פרס (תשקיף
(המשך בעמוד

וידאוטייפ שרפ VHS:

29 ספריות וידאו

50 קסטות חינם!*

ויותר יפני מיפני.

שרפ מקצרת את המרחק בינך לבין ספרית הוידאו שלך. עם הרחבת רשת הספריות העומדות לרשות לקוחות שרפ, תוכל למצוא בנקל ספריה שקרובה למקום מגוריך. לבחירתך 29 ספריות וידאו, מנהריה עד אילת.

* כקונה של וידאוטייפ "שרפ", תקבל בספריה שתבחר, מנוי חינם ל-50 קסטות מתורגמות ותוכל להחליפן בקצב הרצוי לך. קנה את הוידאו הכי יפני בעיר, בחר בספריה הקרובה לך מתוך הרשימה הבאה והמנוי שלך. חינם!

■ **תל-אביב:** וידאו-שופ- אבן גבירול 89 ■ **ירושלים:** וידאו-שופ-בנין כלל ■ **חיפה:** וידאו-שופ-מחניים 4 ■ **רמת־גן:** וידאו-שופ-ז'בוטינסקי 77 (החל מ-1.2) ■ **גבעתיים:** מורטל- מודיעין 181 ■ **רמת־השרון:** וידאו-שופ- סוקולוב 86 ■ **כפר־סבא:** וידאו-שופ- בן-גוריון 33 ■ **ראשון-לציון:** וידאוברלינסקי- רוטשילד 25 ■ **רחובות:** וידאו-שופ- הרצל 192 ■ **בת-ים:** וידאו-שופ- רוטשילד 18 ■ **חולון:** ערוץ 7- רח' אילת 36, וידאו קסט- חנקין 67 ■ **רמלה:** סרטי וידאו- הרצל פינת אגחי ■ **לוד:** גטאין- הנשיא 2 ■ **נתניה:** סופר וידאו- ככר העצמאות 11 ■ **אשדוד:** וידאוקסט מרכז מסחרי א' 6 ■ **באר-שבע:** וידאו-שופ- רח' האבות 33 ■ **ירוחם:** וידאו-קלאב- צבי בורנשטיין 800/4 ■ **אילת:** וידאו-נאמן- רח' ירושלים ■ **עפולה:** סיגנון וצליל- תחנה מרכזית ■ **קרית ביאליק:** וידאו-סביניה- קרן היסוד 62 ■ **טבעון:** וידאו-גל- כלניות 7 ■ **מגדל העמק:** פוטו-חיים- מ. מסחרי ■ **בית שאן:** פוטו-אפרים- מרכז רסקו ■ **טבריה:** ה.ל.ה.- רח' הגליל ■ **עכו:** וידאו-2000 מ. רסקו, וידאו צפון- רח' שפירא חנות 11 ■ **נהריה:** וידאו-כוח- לוחמי הגיטאות 3. ■ **דימונה:** מ.ג.ה וידאו- מ. מסחרי 11.

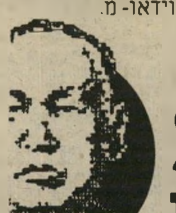

SHARP

היבואן: מ. פרוסמן בע"מ

קריקטורה של פרץ ב„על־המישמר"
כיצד מטיילין?

מכתבים

(המשך מעמוד 24)

עולם הזה 2366). אך שמי הוא לא כפי שפירסמתם.

עמרי מריאן, תל־אביב

● ● ●

שרון־טורס

הצטרף לחרות וראה את העולם.

90 האנשים שיצאו בפמלייתו של שרון לאפריקה הם ברובם חברי מרכז חרות. הסיור ההמוני בדרום לבנון, כמה ימים קודם לכן, גם הוא היה על טהרת אנשי חרות.

מעניין: האם אותם אנשים השתתפו בשני הסיורים, או ששר־התיירות (סליחה, הביטחון) מוציא בכל פעם קבוצה אחרת, לפי תור?

ציפי שבתאי, ירושלים

● ● ●

מי ילמד את המנהל?

הרפתקה בסניף דואר.

ביום השישי, 14 בינואר, נכנסתי לסניף־הדואר בקרן הרחובות אנטוקולסקי אבן־גבירול. רציתי לשלם חשבון־טלפון אחד ויחיד, ולא ידעתי שאעבור הרפתקה.

השעה היתה 11 וחצי. בתור לפניי עמדו שישה אנשים ובקופה ישבו שני פקידים. אפשר היה לצפות שהשירות יתנהל במהירות, אך לא כך היה. רבע שעה מאוחר יותר פנתה הפקידה באשנב להכין לעצמה כוס־תה, ונותר רק פקיד אחד לשרת את הקהל.

עברו עוד כמה דקות. במקומה של הגברת שעסקה בתה הופיעה פקידה אחרת. היא טיפלה בלקוח אחד בלבד, ואז החליטה לסגור את הקופה — בדיוק כשהגיע תורי. היה זה כשעה אחרי שהתייצבתי בתור.

סבלנותי פקעה וביקשתי לדבר עם מנהל הסניף, מר טייכמן. עברה לפחות רבע שעה עד שהמנהל חמור־הסבר הואיל בטובו לשמוע אותי. לשמוע אותי? לא בדיוק. הוא התרגז לשמע התלונה ופתח בצעקות: „אף אחד לא אמר לך לבוא בשעה כל־כך מאוחרת!" ו„את לא תלמדי אותי איך לנהל את הסניף!"

בלית־ברירה חזרתי לתור (השעה היתה 12.45). הפקידה ניסתה לנחם אותי: „גם עלינו, העובדים, הוא צועק."

אם לא אני, אולי מנהל דואר תל־אביב ילמד את מר טייכמן לנהל את הסניף?

ג"ל, תל־אביב

● ● ●

מאז „המהפך" מסתמנת עליה ברורה בהיקף העוני במדינה

33,900 משפחות, רובן מרובות ילדים, חיות כיום מתחת לקו העוני □ מסקירת המוסד

כותרת מתוך „ידיעות אחרונות" 17.1.83
אלה בשוטים ואלה בעקרבים

נבלת הליכוד וטריפת המערך

עניים בישראל.

הליכוד הבטיח להיטיב עם המוני העניים. המוסד לביטוח לאומי הודיע השבוע, כי מיספר העניים בישראל הוכפל בשנים האחרונות. האביונים, ששילטון המערך ייסר אותם בשוטים, סובלים עתה תחת עולם של עקרבים.

מי משתי המיפלגות עדיפה? זו נבלה וזו טריפה. כל עוד לא יתארגנו הדפוקים להגן על עצמם, כל עוד תושבי השכונות, בני המישפחות מרובות הילדים והפועלים הבלתי־מקצועיים בתעשיה ובחקלאות לא יקימו מיפלגות משלהם — לא ישתפר מצבם.

ענת בוזגלו, תל־אביב

הג'נטלמן והבלונדית

מרואיינת רוזנבלום
מה מאחורי העניבה

בדרך כלל שומר רם עברון על איפוק מירבי. הוא פונה אל מרואייניו בכבוד רב, גם אם אין הם ראויים לו. בייחוד הוא מדקדק בכבודם של פוליטיקאים — על אחת כמה וכמה כאשר הם גברים.

הפעם (זה הזמן, 17 בינואר) חרג ממינהגו. כשהתיישבה מולו פנינה רוזנבלום, הרגיש לפתע חזק, נתן דרור ללשונו והסיר מעצמו כל רסן של נימוס. הגברת הוזמנה לאולפן מכיוון שהיא עומדת להשתתף בתחרות קדם־אירוויזיון. מה הקשר, למשל, בין כישרונה כזמרת ובין מחלת ההרפס? באיזו זכות מתעניין מר עברון ברשימת הגברים שעימם בילתה המרואיינת?

רמיזותיו היו גסות כל־כך עד כי רוזנבלום, המשחקת בהצלחה במשך שנים רבות את תפקיד הבלונדית המטופשת, כמעט שאיבדה את המסיכה שעטתה על עצמה והשיבה לו כפי המגיע לו. אך רק לרגע. מייד התעשתה, וחזרה להיות היפה המטומטמת.

בתחרות בין השניים ניצחה ללא ספק המרואיינת. מיניותה העבירה את עברון על דעתו המיקצועית, עד כי חשף לעין כל את המסתתר מאחרי דמות הג'נטלמן המעונב. מה שהתגלה שם כמעט שגרם לרוזנבלום להסיר את המסיכות, שבעזרתן בנתה את הקאריירה שלה, ולהוכיח כי היא אשה חכמה ואינטליגנטית. אך היא ידעה להתאפק.

הגברת עמדה במיבחן המיקצועי. האדון לא.

שושנה חיימוביץ, חיפה

לידיעת הקוראים

קוראים השולחים מיכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה, לכתוב אותם במכונת־כתיבה ברווח כפול ועל צידו האחד בלבד של הנייר. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למיכתביהם.

„אחד מעשרת הסרטים הטובים ביותר של השנה"

„הסרט שיקפיץ אותכם מהכסאות... פנטסטי... מהמם... מעולה."
(רשת הטלביזיה CBS)

פעלולים ואפקטים עוצרי נשימה... מתח אמיתי

בהפקתו החדשה של
סטיבן שפילברג
(אי.טי. חבר מכוכב אחר)

כתב והפיק: סטיבן שפילברג
במאי: טאב הופר
קרייג ט. נלסון
ג'ובט ויליאמס

„פולטרגייסט"
POLTERGEIST
בכורה ארצית, „בדיהודה" ת"א
9.30 — 7.00 — 4.30
למבוגרים מגיל 18

ציורי שמן מקוריים של בד
מבחר גדול

מידה	20×25 ס"מ	מחיר	100 שקל בלבד
"	40×50 "	"	200 " "
"	45×60 "	"	300 " "
"	60×90 "	"	600 " "
"	60×120 "	"	700 " "

ציורים מציירים ידועים
מבחר גדול של מסגרות
ארמון רחוב אילת 47, תל־אביב
טל. 657001 — 03-657112

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

תן טרמפ לחייל

קבלת מודעות לכל העיתונים
במחירי המערכת
• שרות ת.ד
ללא תשלום
• מכבדים
כרטיסי אשראי
פרסום אידיאל
אבן גבירול
טל: 227117

דירה קונים היום

אברהם גינדי מפתיע שוב במכירה מיוחדת ~~ל-18 דירות בלבד!~~ נותרו רק 8 דירות.

תנאי תשלום
לפי אפשרויות הקונה
(גם בלי מזומנים)

מחיר
עד -.20,000 $
הנחה ממשית

בטחון
בטחון מלא לכספי הרוכשים
באמצעות ערבות בנקאית צמודה

פתח־תקוה

	מחיר מחירון	מחיר מבצע	מס' דירות במבצע
4 חדרים בבנין מפואר בן 8 דירות בלבד	~~$ 69,000.-~~	$ 54,000.-	2
פנטהאוז מרווח	~~$ 99,000.-~~	$ 79,000.-	2
דירת גג	~~$ 84,000.-~~	$ 70,000.-	1

נתניה

	מחיר מחירון	מחיר מבצע	מס' דירות במבצע
גני ניצה הפרויקט היוקרתי ביותר הנבנה היום בנתניה 4 חדרים	~~$ 115,000.-~~	$ 93,000.-	3
ברחי' ראשון-לציון 6 חדרים	~~$ 130,000.-~~	$ 110,000.-	1

בני־ברק

	מחיר מחירון	מחיר מבצע	מס' דירות במבצע
ברחי' השריונאים, ע"י רחי' השומר 3 חדרים	~~$ 72,000.-~~	$ 62,000.-	1
4 חדרים	~~$ 96,000.-~~	$ 86,000.-	2
דירת גג	~~$ 119,000.-~~	$ 99,000.-	1

ראשון־לציון

	מחיר מחירון	מחיר מבצע	מס' דירות במבצע
3 חדרים	~~$ 58,000.-~~	$ 49,000.-	1
3½ חדרים		$ 53,000.-	1
4 חדרים	~~$ 65,000.-~~	$ 55,000.-	1
4½ חדרים, ברמת-כוכב ב'	~~$ 79,000.-~~	$ 57,000.-	1
פנטהאוז, בבנין מפואר במיוחד, בשכונת אברמוביץ	~~$ 124,000.-~~	$ 99,000.-	1

שפע של שכלולים בכל הדירות על פי מסורת הבנייה של אברהם גינדי

לזכאי משרד השכון, משרד הקליטה ואחרים
הלוואות מכספי החברה עד -.60,000$ בהחזרים נוחים עד 15 שנים.
מבצע אברהם גינדי בשתוף בנק לפיתוח ולמשכנתאות מקבוצת בנק דיסקונט.

פתוח במוצאי-שבת
לרגל המבצע יהיו משרדינו בתל-אביב, בפתח תקוה ובראשון-לציון פתוחים במוצאי שבת החל מצאת השבת.

המחירים אינם כוללים מע"מ

אברהם גינדי

תל־אביב — ככר המדינה ה' באייר 10
פתח־תקוה — חיים עוזר 28
רמת־השרון — סוקולוב 84
ראשון־לציון — הרצל 62
נתניה — הרצל 18

העסק התיירותי המובחר
הקניה הטובה ביותר 1983
1983 העסק הנבחר
1983

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

מרים בנימיני

מזל החודש: דלי

עקשנים, מקוריים ועצמאיים

בכל מקום שבו הם נמצאים, עוברים או שוהים, הם מטביעים את חותמם. אחרי עזיבתם המקום אינו נשאר כפי שהיה מקודם. הם עצמאיים, מקוריים ועקשנים, קשה להזיז אותם מדעתם, אך הדעות שאותם הם משמיעים כל־כך חורגות מהמקובל, שלא קל לקבל את רעיונותיהם, וההתנגדות שהם מעוררים חזקה ביותר. הם אינם נרתעים ואינם נבהלים — הרי הם פועלים למען הכלל, וכשיש להם רעיון חדש הם ישכנעו את החברה, שהם מסוגלים להסתכל לטווח רחוק ולראות מה דורש שיפור ושינוי.

רוב האנשים אינם אוהבים שינויים ומעדיפים את הישן והמוכר על פני החדש והבלתי ידוע. אך לבני דלי יש היכולת והכישרון לשכנע את כולם להסכים עם רצונותיהם ותוכניותיהם. יכולת הביטוי שבה הם מבורכים מאפשרת להם לשכנע כל אחד.

טיבעם האוורירי מושך אותם לאסוף ידע בכל שטח ותחום. כמות הידע המצטברת בתוכם מפליאה את הסביבה, ועוד לפני שמישהו הספיק לבדוק ולבחון, אם כל מה שנאמר הוא אכן מבוסס, מתקבלת דעתם והם ניגשים לפעולה.

אין דבר האהוב עליהם יותר מאשר לבטא את עצמם בקבוצות גדולות. הקשר עם אדם אחד ויחיד אינו מעניין אותם במיוחד, ההזדקקות שלהם לחופש ועצמאות היא כל־כך חזקה, שכאשר הם נאלצים להימצא עם אדם אחד בלבד הם מתחילים להרגיש חנוקים וכבולים, ועליהם להחזיק את עצמם חזק כדי שלא יפרצו בריצת אמוק כדי לחפש להם קבוצת אנשים, שעימה יוכלו לשוחח ולזרוק את מחשבותיהם המוזרות והשגיוניות.

אם צריך להקריב למען הכלל, הם עושים זאת ללא הנד עפעף, הם מוכנים לתת מכספם, מזמנם ומכוחם כדי לעזור לקדם פרוייקטים חברתיים שיש מאחריהם אידיאל. מערכת העצבים של בני המזל מאוד עדינה ורגישה, והם מאבדים את השקט הנפשי במהירות עצומה. הם פועלים עם האינטלקט יותר מאשר הרגש, ואולי זו הסיבה שהם מאבדים את סבלנותם במהירות כאשר משהו אינו מסתדר לפי התוכנית שאותה תיכננו בצורה מושלמת להפליא.

לבני דלי יש היכולת והכישרון לשכנע את כולם להסכים עם רצונותיהם, למרות שהם משמיעים דיעות חריגות ולא מקובלות

לקראת יום ההולדת שלהם ננסה להציץ ולראות מה יהיה אופיה ומראיה של השנה שעומדת לפניהם.

עבודה

שטח זה יהיה חשוב במיוחד. יתכן שחלק מבני המזל כבר מרגיש מזה חדשיים שגישתם לעבודה משתנה. דברים שאותם ביצעו ללא מאמץ דורשים כעת יותר אנרגיה וגורמים לחוסר־שקט ועייפות. כעת הם נמצאים בחשבון־נפש עם המקום שבו הם עובדים, עליהם ללמוד מי הם ומה כוחם.

כוכב סטורן נכנס לבית העשירי שלהם (בית הקאריירה) והוא יעמיד אותם במיבחנים ויכריח אותם לנסות דרכים חדשות. במקום העבודה הם ימצאו את עצמם נאבקים עם הממונים עליהם. ועם אלה שעימם הם עובדים. הם ייאלצו לטפל בבעיות מסובכות ולמצוא להן פיתרון. כעת עליהם להכין שטח נקי כדי שיוכלו לפעול ללא הפרעה.

העבודה שבה הם עובדים כעת לא תהיה קלה, ועל בני המזל יהיה לדייק ולהקפיד על ביצוע מושלם. השנה יקשה על בני המזל להתפרסם, השיגרה המתמידה תגרום לסבל, אך הדליים לא ירצו לשוחח על מה שמעיק עליהם. מה שיפריע בעיקר הוא — חוסר־הוקרה והערכה למה שהם עושים, וכן הקשר החברתי עם העובדים האחרים.

תנאי העבודה יהיו די מכבידים, וההרגשה שהם כבולים ואינם יכולים לנוע בחופשיות תביא אותם למחשבה על שינוי. השנה עליהם לחפש את השינויים הגדולים בקאריירה, חבל להתעכב על הדברים הקטנים והפחות חשובים. עליהם להתכונן לנסיונות חדשים, אך כל זה בזהירות ולא תוך כדי זריקת הישן.

הבנייה החדשה תיבנה על היסודות הישנים. עליהם להזהר לא להרוס כדי להתחיל מחדש. הדגש יהיה על תוכניות הקשורות לפרוייקטים גדולים

(המשך בעמוד 46)

בעיות בענייני קאריירה ועבודה דורשות זהירות־יתר. הקפידו על בדיקת מיסמכים, ובכלל רצוי להימנע מלחתום על חוזים, עיסקות והתחייבויות חדשות. השותפים לעיסקה לא מראים את פרצופם האמיתי והם עלולים להכות מאחורי הגב ללא הכנה מוקדמת. לעומת זאת חיי החברה יהיו מאוד פעילים. תוזמנו למסיבות ומיפגשים נעימים, ובני המין השני ימשכו אליכם ויבקשו את קירבתכם.

החודש האחרון הכניס אתכם לקשיים כספיים רציניים, וכתוצאה מכך אתם נתונים בחרדות הקשורות למצבכם בשנה הקרובה. קניית נכסים תוכיח את עצמה כנכונה למרות שלפי שעה עדיין לא נראים רווחים באופק. מצב הבריאות עדין. אתם נוטים לקחת הכל ללב וזה אינו מוסיף לבריאותכם. היו זהירים יותר והרבו בשינה. שימרו על דיאטה ואל תפריזו אפילו באכילה.

הקשיים מאחריכם ומצפה לכם תקופה מיוחדת ומרגשת. בשטח הרומנטי תהיו פעילים מאוד. לפתע הטלפון לא יפסיק מלצלצל, ולא תדעו להחליט למי להיענות בתחילה. מכרים ישנים יכנסו גם הם למעגל חייכם בתקופה זו, ומצב הרוח יעפיל למרומים. אבזרים ביתיים עדיין ממשיכים להתקלקל. היו זהירים במיוחד בטיפול במכשירים חשמליים. תוך כמה ימים המצב יחזור לתיקנו.

אתם נמצאים בכיוון חיובי, אבל בסך הכל זוהי תקופה של תוספת אחריות. הזהירות משתלמת, בעיקר בכל מה שקשור לכספים. למעשה מסתמן הישג כספי חיובי, ותוך שבוע יהיה עליכם לבסס את עסקי הכסף על בסיס שאפשר לסמוך עליו. מבחינה רומנטית תהיה התקדמות והתייצבות ביחס הריגשי שלכם. נסיעה קצרה אמורה להפגיש אתכם עם אדם שעימו תוכלו ליצור קשר הדוק.

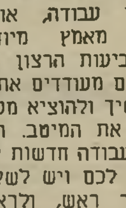

לאחרונה אתם מוצאים את עצמכם עמוסי עבודה, אולם העבודה נעשית ללא מאמץ מיוחד, כששביעות הרצון והשבחים מעודדים אתכם להמשיך ולהוציא מעצמכם את המיטב. הצעות עבודה חדשות קוסמות לכם ויש לשקול בכובד ראש, ולראות אם בטווח רחוק לא תימצאו במצב שלא תספיקו לבצע את כל מה שלקחתם על עצמכם. נסיעה קצרה עם מישהו קרוב תוסיף התלהבות והנאה.

אתם חשים עצמכם מבודדים ובלתי־מרוצים. יש לכם צורך לקשור קשרים חדשים, או לחדש את אלה שנפסקו, אך הדבר הרבה יותר קשה מכפי שתיארתם לעצמכם. בני המין השני אינם ממהרים להיענות ואתם מרגישים שגאוותכם נפגעת. המתינו מעט, תוך שבוע המצב ישתנה ושוב תהיו מקובלים. במקום העבודה שורר עדיין חוסר־בהירות ואי־הבנות גורמות לסיבוכים רבים ומעצבנים.

היו זהירים מאוד במה שקשור לספוקלציות והימורים. השבוע אתם עלולים לשפוט לא נכון ולהתחרט מאוד לאחר מכן. המתינו רק כמה ימים לביצוע התוכנית שצצה במוחכם. לעומת זאת תשבעו נחת מחיי המין. אלה יפצו אתכם על כל התיסכולים שהיו לכם לאחרונה. הפעם תוכלו להוכיח מי אתם ומה כוחכם. לקראת סוף השבוע השגיחו על בריאותכם ובריאות משפחתכם.

השבוע תוכלו להרגיש יותר טוב. העייפות תיעלם ואתם תחדשו את כוחכם. הפרוייקט הבא שהצבתם לעצמכם, ולמרות הקשיים מובטחת הצלחה. המצב הכספי עומד להשתפר, חרף הקשיים והאכזבות שהיו מנת חלקכם בחודש האחרון. במקום העבודה יוטל עליכם תפקיד נוסף, שהוא בעל אחריות רבה, אך זמני בלבד. סיכסוכים עלולים לפרוץ השבוע, ודווקא עם ידידים קרובים ואהודים.

התחום הכספי מאוד רגיש השבוע. מומלץ להימנע מלחתום על מיסמכים חשובים או לבקש הלוואות. בשבוע הבא המצב יהיה שונה, ואז תוכלו לפעול ביתר חופשיות וביטחון. במקום העבודה אנשים מתנהגים בצורה מוזרה, והתוצאות מאלצות אתכם להתייחס אליהם בזהירות. קשרים עם אנשים השוהים בחו״ל יגרמו להתלהבות. בני הזוג רגישים מאוד, התייחסו אליהם בסבלנות.

אתם מותשים מנטל העבודה של השבועות האחרונים. העומס המצטבר גורם לאי־שקט ולעצבנות והדבר מתבטא דווקא בקרב המישפחה. בני הזוג חסרי סבלנות ואינם מוכנים להבין את עמדתכם ולשמוע מה בפיכם. מריבות על עניינים שוליים פורצות לפתע, והעניינים מקבלים מימד מנופח ומוגזם. עדיף לשתוק ולא להגיב. בשטח הרומנטי רצוי לנקוט יוזמה ולא להמתין.

בימים הראשונים של השבוע עדיין תחושו תיסכול־מה, ואפילו חרדה, בעניינים הקשורים לקאריירה, אולם בהמשך השבוע תוכלו להרבות בנסיעות ולהיפגש עם אנשים שיביאו אתכם להרגשה אופטימית יותר. הצעות חדשות ילהיבו אתכם, אך כדאי לשקול אותן בזהירות ולהתייעץ עם מומחים לדבר. מתיחות בבית עלולה להביא למריבות. נסו לשמור על קור־רוח והבעיות תפתרנה בקלות.

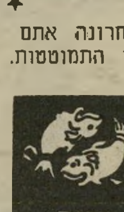

לאחרונה אתם מגלים נטיה לעבוד עד כדי התמוטטות. אם כי זה עשוי להוביל אתכם להצלחה, בכל זאת כדאי שתשגיחו על עצמכם ואל תפריזו בעבודה ובמאמץ. הרעיונות החדשים שלכם בשטח הקאריירה מתקבלים בצורה כל־כך טובה, שאתם עצמכם נדהמים מהצלחתכם. אל תמהרו מדי להתלהב, ובידקו היטב את אלה שבהם אתם מאמינים. הפתעה מזומנת בתחום הדיור.

טרמפ לאומי

תכנית בנק לאומי שמלווה את החייל שלך וגם מכינה אותו לחיים האזרחיים

יש לך בן או בת בגיל גיוס עזור להם לתפוס "טרמפ לאומי".

"טרמפ לאומי" — התוכנית החדשה של בנק לאומי המיועדת לחיילים, ובאה לענות על צרכיהם המיוחדים של החייל והחיילת מיום הגיוס, לאורך כל תקופת השרות ועד יום השחרור.

איך תופסים "טרמפ לאומי"

תן לבנך עצה טובה — לפתוח חשבון עובר ושב על שמו עוד בטרם התגייס, לחשבון זה יעביר צה"ל את משכורתו החודשית. חשבון זה יזכה אותו בכרטיס כספומט ובשרשרת הטבות, הנחות והלוואות ויעמיד לרשותו "טרמפ לאומי" עד יום השחרור.

מיום הגיוס

"טרמפ חינם" — הבנק ינהל את חשבונו ללא עמלה במשך כל תקופת השרות.

מתנות לטרמפיסטים — עם פתיחת החשבון שי חינם — תיק כלי רחצה מהודר ונוח שישמש אותו בכל תקופת השרות.

"טרמפ לעתיד" — תכנית חסכון מיוחדת לחיילים. "כח לחיילים". הבנק מעמיד לרשות החייל הלוואה מיוחדת להשקעה בתכנית זו. כשבנך ישתחרר מהשרות יעמוד לרשותו סכום כסף נכבד שיסייע בידו להגשים את תכניותיו.

לאורך כל השרות

לאורך כל תקופת השרות יהנה החייל מפנקסי שיקים חינם ומכרטיס כספומט. לרשותו מעמיד בנק לאומי 199 מכשירי כספומט וש.ב.א מקרית שמונה ועד אילת. וכן 382 סניפי קבוצת בנק לאומי בכל רחבי הארץ, מה שנקרא — "טרמפ לאומי" בכל פינה.

"טרמפ עדיף" — אפשרות למשיכת יתר בחשבון שיקים בגובה משכורתו הצבאית החודשית.

"טרמפ בידור" — מדי פעם יודיע הבנק על הנחות בארועי בידור וקנית מוצרים לחברי "טרמפ לאומי".

וגם בעת השחרור

ואחרי שלוש שנים כשבנך עומד להשתחרר מעמיד הבנק לרשותו הלוואה מיוחדת בגובה מענק השחרור (כיום כ־16,000 ש') או הלוואה כפולה מגובה מענק השחרור אם ישקיע את מענק השחרור בתכנית חסכון.

הכנסו לבנק לאומי ושאלו על התכנית "טרמפ לאומי".

טרמפ לאומי

התוכנית שמשרתת אותך עד השיחרור

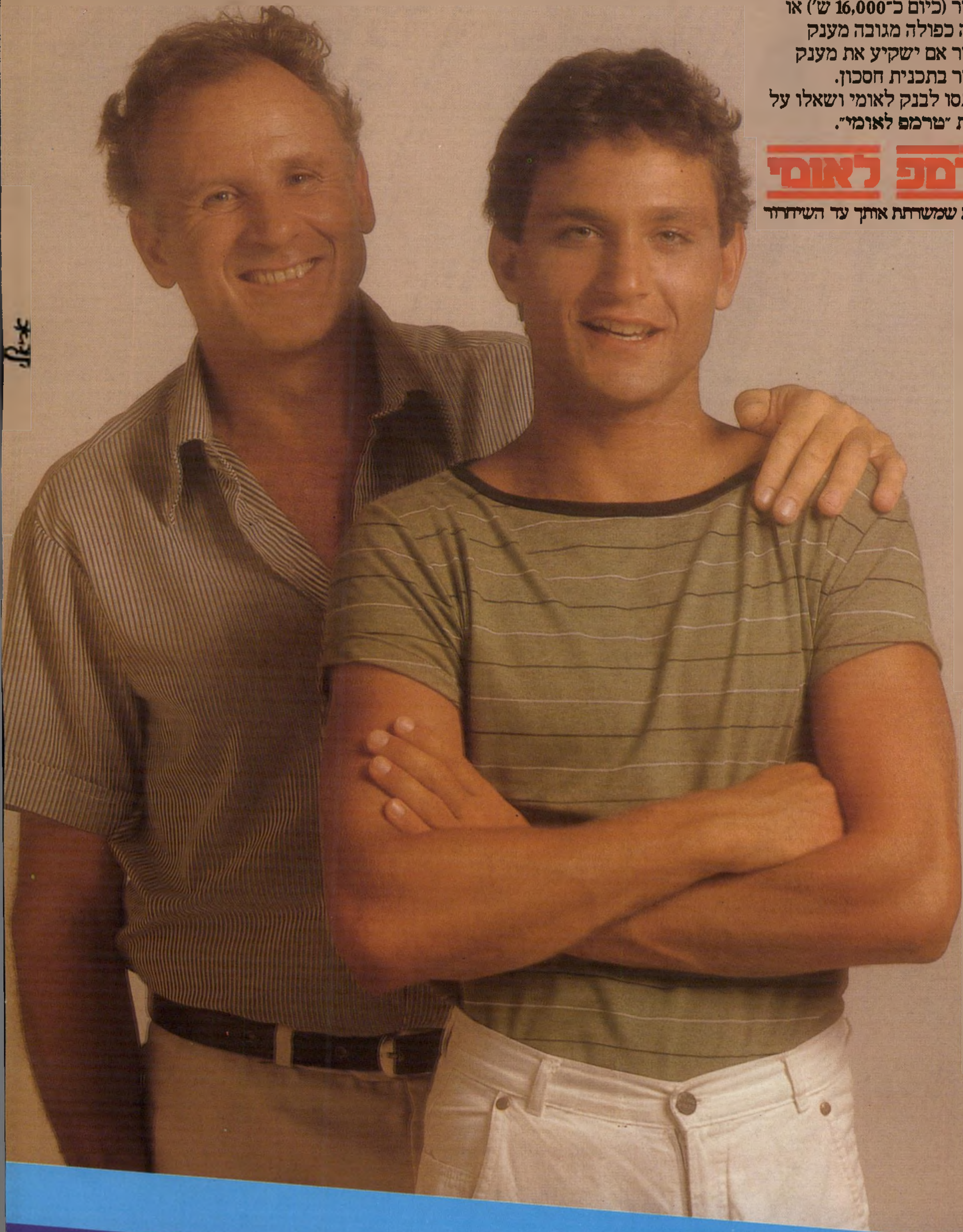

אנשים לשרות אנשים

בנק לאומי

סטריפ – בסריגת פסים עבה
אופק – בסריגה חלקה ואטומה,
קאן קאן רוקוקו. גרבי המכנס של גבור.
משווקים ע״י סברינה שוק בע״מ.
רוקוקו
גרבי מכנס
אופנתיים
CAN CAN
אבנת|קרמון|שיפריין|נעמן

נובמבר 1982
מסתעפת פרשת הרגליים הצבעוניות
רוקוקו החלה שולחת רגליים ברחובות הסואנים של הערים הגדולות.
— מאת כתבתנו המיוחדת —
גרביים חדשים של קאן קאן מתוצרת נבזר, החלו לאחרונה לבצבץ מתחת לחצאיות, מכנסי 7/8, שמלות ומכנסיים קצרים. אלו הם גרבי „רוקוקו".
גרבי מכנס מפוספסים בצבעים חמים וחזקים, שעד כה ניתן היה להשיג כמותם רק מתוצרת
חו"ל, קבעו את מושבם על מדפי החנויות — והחטיפה החלה. גרבי ברך בוהקים שזורים
בסיב כסף או זהב מבריק,
כרגע את המפעל, וחלקם
משתלט על הרגליים.
יודעי דבר מוסרים, שיקשה על השלטונות לעצור את התפשטות ה„רוקוקו" והביעו חשש ששום כח שבעולם לא יצליח לעצור את חדירתם של גרבי „רוקוקו" גם לשוקי אירופה וארה"ב — בשל מחירם הסביר, האופנה השלטת וגם בשל טיב החומר.
רוקוקו של קאן קאן.
של קאן קאן מתוצרת נבזר, החלו לאחרונה
7/8, שמלות ומכנסיים קצרים. אלו
(צילום: המערכת)
גרביים חדשים של קאן קאן מתוצרת נבזר

תמי בן־עמי, מלכת הדוגמניות, שנולדה ברמלה, מספרת על עבודתה כדוגמנית בצמרת ועל יחסיה המיוחדים עם אולסי פרי, כוכב הכדורסל של מכבי תל־אביב, ועל היחסים בין דוגמניות

אולסי לא עשה רע בחיים שלו לאף בן־אדם. אנשים כמוהו אין בנמצא

●

אני לא יודעת מאיפה השמועות שאולסי היה מסומם. על עצמי אני אומרת שאין לי קשר עם אנשים שמעשנים סמים

●

אולסי היה חלש והרגיש רע. אמרתי לו שאסור לו לשחק במצב כזה, ואז הוא החליט להישאר בבית

זה בכלל לא מפריע לי שאולסי ציבעוני. הוא בן־אדם ואני לא רואה את הצבע

●

הייתי מביאה את אולסי הביתה לחגים. היינו שמים לו כיפה על הראש ואבא שלי היה מסביר לו את הברכות

●

ההורים שלי מתים

זה טבעי. הם הורים יהודיים ואני עוד מעט בת 28

ראיינה שרית ישי

„אני לא מתחתנת עם אולסי!"

היא המלכה של הדוגמניות. היא גם המלכה של המסיבות. על תמי בן־עמי אפשר להגיד רק מישפט אחד: היא בחורת עלאכיפאק. הזוהר וכל ההילה שמסביבה לא עשו לה שום דבר. היא נשארה אותה בחורה אותנטית מרמלה, פתוחה, מצחיקה וטובת לב.

כשהיא מגיעה למסיבה היא גונבת את ההצגה לא רק בגלל יופייה המדהים וגופה המשגע, לא רק בגלל התילבושות יוצאות־הדופן והמהממות שלה, אלא מפני שכשתמי נכנסת, היא עושה „כני־סה". היא תיכף הופכת למרכז העניינים, מחבקת את זה, מנשקת את ההוא, מדברת עם זה, רוקדת עם ההוא. היא מדברת עם כל אחד. אף פעם לא טורחת להוריד מעל עצמה נודניקים.

ישבתי בדירתה שבשיכון למ"ד, אותה היא מחלקת עם רונן, בנה של הקוס־מטיקאית ליזיקה שגיא, ושמעתי במו אוזניי איך היא עונה לטלפונים של נוד־ניקים איומים בלי לנתק, בלי להתרגז, בנחת ובסבלנות.

תמי בן־עמי היא מארחת מהסוג ה־מיזרחי. את באה לראיין אותה, ועוד לפני שאת פותחת את הפינקס כבר נע־רמים על השולחן מיני כל טוב — סלט ירקות ענק, שהטעם הדומיננטי בו הוא השום, לחם שחור כפרי עם חמאה, עוף ברוטב בירה ופטריות ברוטב בשמל. ה־בחורה הזאת אוכלת כמו עשרה גברים, ויש לה גוף דק שבדקיקים. בבגד־גוף צמוד בצבע סגול ובנעלי־בית היא מדהי־מה לא פחות מאשר בבגד שאותו היא מדגמנת בתצוגת־אופנה.

על תמי אי־אפשר להגיד שגופה בנוי לתלפיות, אך יש לה גוף שבמושגים ה־עכשוויים נחשב בהחלט לאגדה. עד לפני תקופה קצרה התגוררה עם אולסי פרי, כוכב הכדורסל של מכבי תל־אביב. תמי ואולסי הוגדרו פעם על־ידי אחת הרכי־לאיות כזוג המרוכל ביותר של השנה. תמי מתייחסת בהומור גם להגדרה זאת, כמו שהיא סולחת לכל הדברים האחרים שנכתבו עליה או עליו בעיתונות העב־רית. לאחרונה נפוצו שמועות שהם מת־חתנים. את השמועות, כך אומרת תמי, הפיץ אולסי עצמו, שאמר בראיון בבריסל

"אני לא מתחתנת עם אולסי!"

(המשך מעמוד 31)
שאולי הם יתחתנו. היא נשבעת שהם לא מתחתנים.

העובדה שהיא חברה ואהובה של צעיר כהה־עור מעוררת סקרנות. אצלי היא מעוררת הערצה לפתיחות הבלתי־רגילה שיש לבחורה הזו, ששברה את המסורת והדיעות הקדומות, והביאה, בחינה ובהתנהגותה הטבעית לכך, שגם הוריה, שהם ממוצא מרוקאי, יקבלו את אולסי בחיבה ולא יתייחסו כלל לצבע עורו.

במדינה שמרנית כמו מדינת ישראל זה בהחלט בלתי־רגיל, למרות שאולסי הוא כוכב כדורסל. ותמי מספרת שהיא אפילו לא מתפעלת מהעובדה שמקבלים אותה ואת אולסי כמו שהם, מכיוון שמבחינתה העובדה שהוא צבעוני, כפי שהיא מעדיפה לקרוא לו, אינה משחקת כל תפקיד. בשבילה הוא בן־אדם.

לראות את תמי בן־עמי על המסלול זה לראות את הכוהנת הגדולה. לא מזמן צפיתי בתצוגת־אופנה בהשתתפות דוגמניות מחו"ל. היא היתה הגדולה מכולן. כשהיא על הבימה היא אפופה בהילה של זוהר ומיסתורין. תמונותיה של תמי מקשטות בתי כולבו גדולים בחו"ל, ועמודים שלמים במגזינים חשובים לאופנה. היא מרוויחה את השכר הגבוה ביותר בשוק הדוגמניות, והיא מכירה בערך עצמה. יחד עם זאת, נדמה לי, לא עלתה ההצלחה לראשה. היא נשארה לבבית ונחמדת כמו בתחילת הדרך, כאשר היתה מלכת המים. הכרתי

תמי בן־עמי עם אולסי פרי
„הוא הבן אדם הכי נהדר שאני מכירה"

אותה באותה תקופה. השנים עשו לה דברים טובים. הוסיפו לה אולי כמה הילכות העולם הגדול. במלון „הילטון" היא מתנהגת כאילו נולדה שם. כשהיא עוטה על גופה החטוב מעיל מינק, היא מרגישה בבית.

תמי בן־עמי, שנולדה בשכונת־עולים ברמלה, כבשה את תל־אביב. אילו רק רצתה, כך מספרים לי, היתה כובשת גם ערים אחרות. אך היא מעדיפה להישאר פה. „בתוך עמי אני יושבת," היא אומרת ומתכוונת לכך.

■ ■ ■

● **נולדת במרוקו?**

לא. נולדתי ברמלה. ב־6 בפברואר 55. ההורים שלי עלו ממרוקו לישראל ב־1948, עם שתי ילדות קטנות — האחיות שלי הילה ולוסי. להילה קראו הלנה, אבל היא החליטה לשנות את שמה. את מכירה את האחיות שלי? הן בכלל לא דומות לי. הן בהירות. גם אחי שלום בלונדי. יש לי ארבע אחיות, מתוכן רק אחת דומה לי.

הוריי התגוררו בשכונה של בתים עריים נטושים. זו היתה שכונה מאוד רבגונית. הגיעו אליה עולים מכל הארצות. אני זוכרת שהיתה אווירה נהדרת של

> **מסבי זה חלק ממני. אפילו חלילה לא אהיה עם אולסי, אמשיך לשרת את האינטרסים של מסבי**

קיבוץ גלויות. כתוצאה מכך אבא שלי, שהוא בעל מרפדיה למכוניות, שולט היום בשמונה שפות על בוריין. אולי את מצפה שאני אספר לך סיפורים על ילדות עשוקה של ילדה מרוקאית בשכונת־עוני ברמלה, אבל אני מצטערת — היתה לי ילדות נהדרת.

● **מה היה שם מישפחתך במרוקו?**

בן־עמי. מעולם לא עיברתנו את השם. זהו שמנו המקורי. קוראים לי תמי בן־עמי. שמעת על בית־הספר התיכון רמלה־לוד?

● **ליד כלא רמלה?**

בדיוק. את בית־הספר הזה סיימתי בגיל 17, כי קפצתי כיתה בבית־ספר יסודי, ועד הגיוס לצבא עבדתי כמורה מחליפה בבית־ספר יסודי. נורא אהבתי את העבודה. חלמתי להיות מורה. לא העליתי בדעתי שאהיה דוגמנית. בצבא שירתתי בשלישות הראשית ברמת־גן, ויצא לי לישון כל לילה בבית.

● **מתי התחלת להיות מודעת לזה שאת יפה?**

אני לא מודעת לזה שאני יפה.

● **אם את לא מודעת לכך שאת יפה? איך זה שהשתתפת בתחרות־יופי כמו תחרות מלכת־המים?**

מכיוון שלחצו עלי. כשהייתי בצבא עשיתי קורס דוגמנות אצל לאה פלטשר.

● **אז כן היית מודעת לכך שאת יפה. דוגמנית בדרך־כלל צריכה להיות יפה.**

לא, בכלל לא. הקורס הזה הוגדר כקורס לנימוסים והליכות. ולא יודעת, בא לי לעשות אותו. אולי בגלל שכבר אז נמשכתי אל אורחות העולם הגדול. לאה פלטשר מההתחלה רצתה שאני אהיה דוגמנית בגוטקס. לאה פלטשר שלחה אותי. מצאתי חן בעיניהם והם שכרו אותי לתקופה של חודשיים, כדי לשמש דוגמנית־בית. אחר־כך זה התגלגל כך, שנשארתי שם תקופה יותר ארוכה. אני בגוטקס מההתחלה. אני מרגישה שגוטקס זה הבית שלי. שם צמחתי! שם התפתחתי כדוגמנית.

● **מהי עבודתה של דוגמנית־בית?**

דוגמנית־בית היא בובה מהלכת. בדרך־כלל מעצבים בגד על בובה ודוגמנית־בית צריכה שיהיו לה נתונים כמו של הבובה. בגוטקס יש מעצבים רבים. הם מודדים עליך את הבגד. את משמשת להם מודל חי.

● **זה נשמע כמו עבודה קשה ולא זוהרת. לעמוד כל היום על הרגליים כשמעצבים למיניהם מודדים עליך דגמים?**

כל עבודה שמתפרנסים ממנה היא קשה. אני בטוחה שלבובה הרבה יותר קל מאשר לדוגמנית־הבית. את עומדת שמונה שעות על הרגליים, וזה בהחלט קשה.

● **האם דוגמנית־בית צריכה לעזור גם בניירות ובמישרד?**

אני לא הייתי צריכה, אבל אני לא אוהבת להתבטל. כשהיה לי זמן פנוי, עזרתי לתפור כפתורים. אף אחד לא ביקש ממני. התחברתי עם הפועלים במתפרה והיה נורא כיף. בתקופה מסויימת, כשהיה לחץ על הייצור, עזרתי לארוז את הבגדים. אני זוכרת שמההתחלה, איך שהתחלתי לעבוד, התייחסו אלי כאל תופעה. שמעו עלי והתחילו להציע לי עבודות כדוגמנית־מסלול. בדרך־כלל לקחתי את העבודות אחרי שעות העבודה בגוטקס.

■ ■ ■

● **מי לחץ עליך ללכת לתחרות מלכת־המים?**

לא כל־כך רציתי להשתתף בתחרות. אני מודה שהיתה לי דיעה קדומה, וחשבתי שרק סוג מסויים של בחורות הולכות לתחרויות־יופי. שולה תבור, שאירגנה את התחרות מטעם העולם הזה, ולאה פלטשר לחצו עלי. נמאס לי להגיד להן לא, אז גזרתי את השערות הארוכות שלי לאורך של מילימטר. אמרתי לעצמי שכעת הן יירדו ממני. ואז הן באמת באו לראות אותי, ושולה נכנסה להיסטריה, ואמרה: איך אנחנו יכולות שתהיה לנו מלכת־מים עם שיער קצר! אמרתי לה: אז תעזבי אותי! אבל היא התעקשה. היא מההתחלה הימרה עלי. ואז החלו התחרויות בכל רחבי הארץ, ואני עדיין לא השתתפתי בתחרות. השנה היתה 1974. שנה אחרי מילחמת יום־הכיפורים — אפילו פחות משנה. ואז הגעתי לתחרות האחרונה, שהתקיימה בבריכת גלית ויצאתי משם מלכה.

● **האם התואר השפיע על מהלך הקאריירה שלך?**

אני לא מאמינה שתארי יופי יכולים לקדם אותך. אני התחלתי לשחות במים עוד לפני שהייתי מלכת־המים.

● **את יכולה לשים את האצבע ולהגיד: בנקודה זו או אחרת הפכתי לדוגמנית־צמרת?**

לא. התהליך הזה לקח כמה שנים. לא גילו אותי בן לילה. עבדתי קשה מאוד כדי להגיע לאן שהגעתי. קשה מאוד.

● **כמה שעות בשבוע את עובדת?**

אין לי שעות קבועות. אני יכולה לא לעבוד ימים שלמים, ופתאום לעבוד עשרים ושתים שעות רצוף ביממה.

● **לפי מה נקבע שכרך כדוגמנית?**

לפי איך שאני מחליטה וקובעת. התהליך הוא כזה שפונים אלי בקשר לעבודה, אני שואלת מה בדיוק אני צריכה לעשות, ואם זה מסלול או צילומים — ולפי זה אני קובעת את המחיר.

● **יש תעריף קבוע לדוגמניות?**

השטח הזה פרוץ. אין לנו איגוד ואנחנו לא כפופות לשום דבר חוץ מאשר למס־הכנסה, אותו אנחנו משלמות ביושר. אין הגנה מיקצועית. כל אחת היא אדון לעצמה.

> **אם היו אומרים לי לפני שהכרתי את אולסי שאתאהב בכושי, לא הייתי מבינה איך זה יכול לקרות לי**

● **לפי מה, אם כך, נקבעים תעריפי השכר של הדוגמניות?**

לפי שום דבר.

● **איך את קובעת את שכרך?**

אם מדובר בצילומים, אני מביאה בחשבון כמה תועלת יביאו הצילומים שלי ליצרן. אם מדובר בקטלוג שעושה שרות נהדר ליצרן, ואני מככבת בו, אני יודעת כי הפירסום של הקטלוג רחב ואז אני מעריכה את זה בכסף, כי הרי אני לא מחכה לתמלוגים או למחמאות. הקטלוג הזה מגלגל בשלב מאוחר הרבה כסף, וזה מצדיק את זה שאני אדרוש תמורת שרותיי הרבה כסף. ואני מודה — אני מרוויחה הרבה מאוד כסף, יחסית למשכורות הממוצעות בשוק.

● **כמה כסף?**

מס־הכנסה יודע כמה כסף.

● **אין לי ספק שמס־ההכנסה יודע, אך לצורך ההבהרה אולי את מוכנה לנקוב בסכומים?**

תראי, בדרך־כלל מי שיודע כמה אני מרוויחה מרוויח מזה בעצמו. כלומר, רואה־החשבון שלי יודע כמה אני מרוויחה, פקיד השומה יודע כמה אני מרוויחה. אם גם את תדעי כמה אני מרוויחה תצטרכי לקחת אחוזים מהרווחים שלי, כי אני לא מגלה סתם כך כמה אני מרוויחה, ואני חלילה לא רוצה שיאשימו אותך בלקיחת שוחד.

● **את בררנית בבחירת העבודות שלך?**

אני בררנית בדרך־כלל כשמדובר בצילומים. אני לא קשורה לשום פירמה, למרות שמדביקים אותי לגוטקס, כי אני עושה להם את כל העבודות. כשאני עושה לגוטקס קטלוג, אני יודעת שאני עושה עבודה מכובדת שתתפרסם בכל רחבי העולם. דרך גוטקס הגעתי למיטב בתי הכולבו בעולם. דרך גוטקס הגעתי למיטב ירחוני־האופנה בעולם. רק בגליון האחרון של ווג התפרסמו חמישה צילומים שלי, ולכן אני מעדיפה לא להצטלם בביגדי־ים של יצרנים מתחרים לגוטקס.

● **מדוע, כי זה כאילו שאת יורדת ברמה?**

כאילו.

● **ואם יבוא יצרן של ביגדי־ים ויפתה אותך בכסף רב?**

זה קרה. חברה מתחרה לגוטקס הציעה לי אותו כסף שאני מקבלת מגוטקס ולא התפתיתי.

> **דוגמניות צריכות להודות לי כי משום שאני לא לוקחת הרבה עבודות הן עובדות יותר**

● **ואם היו מציעים לך יותר?**

יכולתי לבקש יותר. היו נותנים. אבל ברור לי שאני לא עושה את זה.

● **בזמנו נתת את שמך לחברת תמרוקים שאינה נמנית עם הליגה הלאומית דווקא.**

את יודעת שהחתימה שהופיעה מתחת לתמונה שלי לא היתה שלי בכלל! חבר אחד שלי אמר שזו חתימה של גבר. הייתי בחו"ל והתמונה התפרסמה. אז הם המציאו חתימה.

● **ולא איכפת לך לעזור למכור מוצר שאינו יוקרתי דווקא?**

מה זה לא מוצר יוקרתי? טוב, אז בעצם העובדה שמכרתי אותו בשמי הפכתי אותו ליוקרתי.

■ ■ ■

● **לא מרגיז אותך כאשר משתמשים בשמך לשווא?**

בודאי שזה מרגיז אותי, וזה קורה כל הזמן. כשזה קרה בפעם הראשונה לא הגבתי. לא ידעתי איך. אבל אחר־כך זה התחיל להיות מוגזם. במופע סילבסטר מפוקפק באיזה מועדון ברחוב המסגר פירסמו שאני מופיעה, והגדירו כל דוגמנית שהופיעה כביכול איתי בהגדרות גסות: את פינצ'י מור הגדירו „הרגליים של המדינה," דוגמניות אחרות הגדירו כ„העכוז של המדינה" „השדיים של המדינה" — דברים איומים. בכלל לא פנו אלי ולא ידעתי על תאריך כזה של עבודה.

● **מה עשית?**

לא עשיתי שום דבר. לא רציתי להגיב. אני גם לא יודעת איך להגיב. יכול להיות שבגלל שאני במעמד של דוגמנית בזכות עצמה, בחורה עובדת המנהלת לעצמה את הכל, מנצלים את זה. אין לי עורך־דין שיגן עלי. אין לי סוכנות שתילחם בשבילי את המילחמה.

● **היית רוצה שתהיה לך סוכנות שתייצג אותך?**

לא, אני לא צריכה את זה.

● **לא היית רוצה שמישהו אחר ירדוף אחר הצ'קים ויסדר לך את לוח־העבודה?**

את צודקת, זה כיף שמישהו אחר עושה את העבודה השחורה. אבל אז הייתי צריכה לשלם עוד מס־הכנסה, ותאמיני לי

שאני משלמת מספיק. בכלל, העובדה ש־אין מי שיגן על הדוגמניות גורא מר־גיזה. זה קורה לי שוב ושוב, שמפר־סמים כאילו אני מופיעה במקום מסויים מבלי שאני אדע על כך, רק כדי למ־

"יוצא הרבה פעמים שמציעים עבודה לדוגמנית והיא אומרת שהיא רוצה שכר כמו תמי"

שוך קהל. ואז, כשאני לא מופיעה, ה־קהל חושב שאני לא אחראית.

הופעתי לפני שבועיים בבאר־שבע, ו־פתאום הסתבר לי שמועדון בעיר פירסם שאני אדגמן בו פעם בחודש. על שום מה? מעולם לא שמעתי על המועדון הזה. איך מעזים לפרסם את שמי ל־שווא?

● אולי כי בפרובינציות חוש־בים שדברים כאלה לא מגיעים אף פעם לתל־אביב, ושאת פשוט לא תעלי על זה?

זה לא קורה רק בפרובינציות. זה קרה לי פה, בתל־אביב, ודווקא במקום מפורסם. טילפנה אלי העיתונאית מירית שם־אור וביקשה ממני להופיע בבוקר של ראיונות שהיא עורכת בקפה אפרופו של נחי לאור. ידעתי שזה מופע לצורך רווחים, בלי שום מטרות נעלות, ולא ראיתי שום סיבה לעשות את זה בחינם. מירית אמרה לי שהם לא נר־הגים לשלם, ואפילו ציינה שמות של אנשים ידועים שלא מקבלים כסף. אמר־תי לה שאני לא עובדת בחינם, כדי שמישהו אחר ירוויח על חשבוני. והיא אמרה שלא תהיה בעיה, שהעניין יוס־דר. ואז אני שומעת שבינתיים התפרסם באמצעי־התיקשורת ובמודעות שאני מש־תתפת בבוקר הראיונות. צילצלתי לנחי לפני המופע, והוא התפלא שביקשתי כסף. אמרתי לו שאני לא אבוא אם לא ישלמו לי, ובאמת, כשהוא החליט לא לשלם, לא באתי. אחר־כך סיפרו לי שכשהקהל שאל למה לא הגעתי, הוא הלך למיקרופון ואמר שאני חולה. זה כל־כך מרגיז אותי.

● ובעניין הזה את מתכוונת להגיב?

לא, שום דבר. רק חבל לי. בסך הכל לא רימו אותי, רימו את אלה שקנו כר־טיסים. בגלל תחושת האחריות שיש לי כלפי הקהל, התחשק לי לבוא לאפרופו ולהגיד לאנשים שהגעתי רק כדי להסביר למה אני לא מתראיינת.

מירית לא אשמה. היא מראיינת, ואין לה כל קשר לתשלום. אני בכלל לא כועסת עליה. להיפך, היא אמרה לי שהיא תדבר עם נחי ושהעניין יסודר. אני בטוחה שהיא מצידה עשתה את ה־מכסימום כדי שאתראיין אצלה.

● את לבושה תמיד באופן מאוד יוצא־דופן. מדוע? האם חשוב לך לבלוט?

קודם כל, אני עושה רק מה שאני אוהבת. זה חלק ממני.

● פגשתי אותך לא מזמן ב־מסיבה ביפו. כולם היו זרוקים, לבושים בפשטות, ורק את הרכבת הופעה של תרבוש על הראש ו־בגד־גוף מנומר. הרגשת נוח?

זה חלק ממני. כך אני אוהבת להת־לבש, ולא נמאס לי ללבוש את הבגדים האלה, כי כך אני מרגישה נוח וטוב. כמובן שלא אבוא למסיבה אלגנטית ב־

"משום שאני דורשת שכר גבוה אני לא עובדת הרבה, אבל כשאני עובדת סימן שקיבלתי את מה שרציתי"

בגד זרוק, אבל במסיבה של זרוקים מק־בלים כל לבוש, כך שהרגשתי מאוד נוח במסיבה ביפו. בכלל, בגד לא משנה לי את ההרגשה. אני בבגדים עם אותן תכונות אופי. הבגד לא הופך אותי לפ־חות לבבית.

תמי בן־עמי עם שותפה לדירה רונן שגיא
הפסקה במגורים המשותפים עם אולסי

● את לובשת לפעמים ג'ינס ו־חולצת טריקו?

לא! לבשתי את זה ארבע שנים ב־בית־הספר התיכון וזה מספיק.

● מדוע דוגמניות לא בדיוק אוהבות האחת את השנייה?

על מה את מסתמכת כשאת שואלת את זה?

● על חוש שמיעה בעיקר.

כנראה שאת לא שומעת נכון. בואי אני אשאל אותך: אני חושבת שגם עיתו־נאיות לא משתגעות אחת אחרי השנייה. בגלל שאני דוגמנית אני לא צריכה להי־יות חברה של כולן, אבל בטח שאני לא שונאת את כולן. הגישה שלי בריאה.

● את מתכוונת להגיד שבין הדוגמניות הכל נופת צופים? אין קינאה למשל?

איזו קינאה? אני לא מאמינה שזה קיים. יש למשל מושגים של לשים רג־ליים, אבל אין דבר כזה! אם את לא טובה במיקצוע, זה לא בגלל שאת לא טובה. כל דוגמנית חדשה אומרת שהוו־תיקות שמות לה רגליים. שטויות! אם היא טובה היא תצליח. אם זה נכון ש־כשאת חדשה הוותיקות שמות לך רג־ליים, אז כל אחת מאיתנו עברה את זה, ומי שעברה ונשארה בחיים סימן ש־היא טובה.

● לך שמו רגליים?

לא קרה לי דבר כזה. מי שאומרת לך ששמו לה רגליים מחפשת תירוץ ל־חוסר־הצלחתה.

● היו שנים שבהן היתה קארין דונסקי מלכת הדוגמניות. כעת היא פינתה את כס המלכות לך...

אני לא מכירה את ההגדרות האלה! אני חושבת שקארין מלכה עד היום, בכל רמ"ח אבריה, לא רק מבחינה מיקצועית.

■ ■ ■

● עד איזה גיל את רוצה לדג־מן?

לא יודעת. תלוי במה שיקרה לי. מה שאני רוצה זה להתחתן וללדת ילדים. אני לא יודעת מה יקרה לי אחרי ש־אתחתן ואלד. לא יודעת באיזה קצב אע־בוד, או אם אעצור את זה לגמרי.

● חשבת על האפשרות לפרוש בעיקבות חתונה וילדים?

כל האפשרויות הן בערך על אותו מישקל. כל אחת מהן יכולה להתממש.

● האפשרות המעניינת ביותר כרגע היא החתונה. אני חייבת לשאול אותך את שאלת המאה:

"כשאני על הבימה אני לא רואה אנשים, לא שומעת מחיאות כפיים, אבל זו לא התרוממות הרוח. זה פשוט ריכוז מכסימלי בעבודתי"

את מתחתנת או לא מתחתנת עם אולסי פרי?

בינתיים אני עוד לא מתחתנת, ואין לי שום תאריך לחתונה. אני רוצה שזה יקרה לנו, אבל כרגע זה לא מתאים לתוכניות שלי.

● מתחתנת לא מתחתנת זה כבר הפך למעין טוטו במדורי־הרכילות. ובכל זאת, כשמוע ה־אחרון זה תפס תאוצה אדירה.

(המשך בעמוד 66)

תמי בן־עמי בדירתה 1983

תמי בן־עמי כמלכת־המים 1974
„קיצצתי את השיער כדי שיירדו ממני"

הבינלאומי מחדש בלעדית את המענקים בתכניות החיסכון

מענק כזה לא תקבל באף בנק אחר!

★ הצמדה מלאה למדד

★ 3% ריבית שנתית צמודה ומצטברת

★ והחידוש הבלעדי: 12% מענק צמוד ומיידי על כספך

הבנק הבינלאומי הראשון מעניק בנוסף לריבית הרגילה 12% מענק צמוד ומיידי לכל המצטרף לתכנית החיסכון ''רב-תכליתי''.
לדוגמא: אם תפקיד 100,000 שקל ירשמו מיד לזכותך 112,000 שקל, כלומר 12,000 שקל יותר, על חשבון הבנק.

המבצע מוגבל לסה''כ פיקדונות של 500 מיליון שקל

את סכום החיסכון כדאי להפקיד בסוף החודש ועד אז תן לכספך ''לעבוד''...
אולם כדי להבטיח את השתתפותך במבצע, היכנס עוד היום אל אחד מסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ופנה אל יועץ ההשקעות.
אז למה אתה מחכה, מענק כזה תקבל רק בבנק הבינלאומי הראשון.

אני עובר לבינלאומי. היום.

פרטים מלאים בסניפי הבנק.

* המענק ניתן במסלול חד פעמי בלבד.

12% מענק

צמוד ומיידי בתכנית החיסכון ''רב-תכליתי''.

הבנק הבינלאומי הראשון

בנק פועלי אגודת ישראל

מקבוצת פ.י.ב.

השר גראל גשוחי

אנשים בעולם

הנסיך צ׳ארלס, הנסיכה דיאנה והנסיך ויליאם: הצלמים היו מרוצים מן ההצגה

בהופעתו הרישמית הקודמת היה הנסיך **ויליאם** עצבני ביותר: היה זה יום טקס הטבילה שלו, ב־4 באוגוסט, והצלמים שניסו להנציח את המאורע זכו לזעקות מחרישות אוזניים מצד מלך אנגליה (בעתיד הרחוק). אמו, **דיאנה**, גייסה את כל נסיונה הפדאגוגי כדי להרגיע את התינוק. הפעם הוא היה הרבה יותר סבלני. אולי היה מי שהסביר לו כי כדאי לו להתנהג בסבלנות עם העיתונות. זה היה ביום שמלאו לו שישה חודשים.

הנסיך **צ׳ארלס** ורעייתו ליידי די הזמינו את צלמי העיתונות, ופתחו לפניהם את טרקלין ביתם בקנסינגטון. הפעם היה הנסיך הקטן במצב־רוח טוב: עיניים כחולות, שיער בלונדי, תישעה קילוגרם, לבש כתונת משי לבנה רקומה בתכלת חיוור, והדגים מישחקי מוצץ — כשמדי פעם הוא מרפה ממוצץ הגומי שלו ושולח חיוכים לכל עבר. הוא היה בטוח וניגנות כשאביו הרים אותו על ברכיו, וצהל בקול כשאמו הניפה אותו באוויר. ומי שעקב אחרי סידרת צילומיה האחרונים של ליידי די (כולל הצילומים שלמטה) יכול להבחין כי הגברת חידשה את כוחותיה ועיניה שוב מחייכות. יש הסבורים כי הסיבה לכך היא נכונותו של הנסיך לקבל את תביעותיה של ליידי די ליותר פרטיות וחופש בחירה בהופעותיה הפומביות.

ליידי די עם בובת אי־טי בהצגת הבכורה בלונדון.

הנסיך צ׳ארלס משתעשע בכינור קטן שניתן במתנה לבנו.

אנשים בעולם

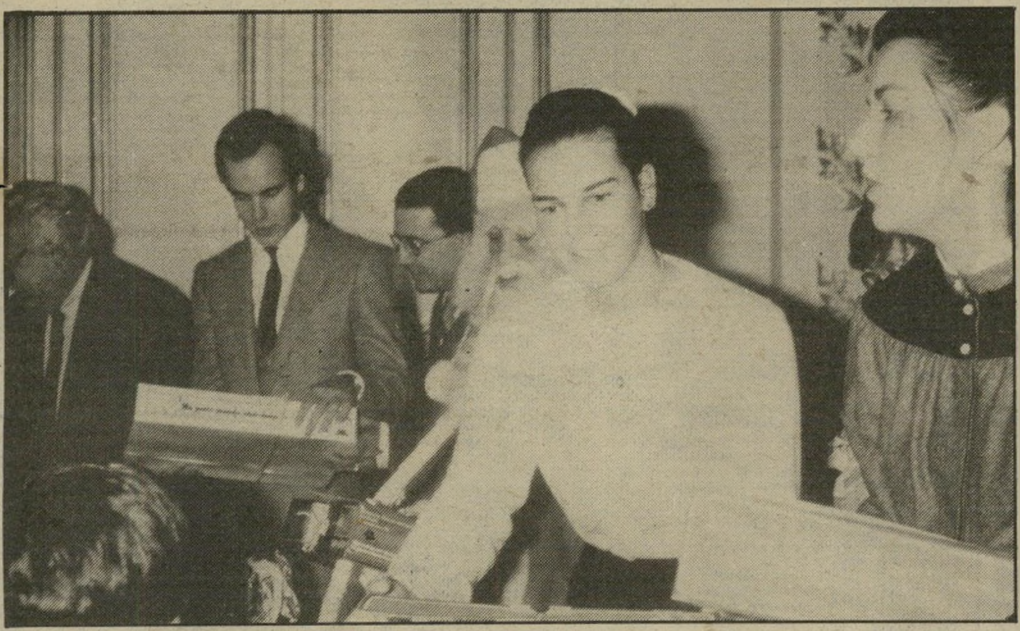

המישפחה המלכותית ממונאקו: אין דבר העומד בפני המסורת

היה זה חג־המולד הראשון בלי אמא, אבל בכל זאת הקפידו הנסיך **רנייה** ושלושת ילדיו, **קארו־לין סטפאני ואלברט** לקיים מינהג ישן נושן של חצר מונאקו: להזמין לארמון את ילדי העובדים של הארמון, ולהוריד מן העץ של חג המולד את מתנותיהם. זה היה רגע שהיה אהוב במיוחד על הנסיכה **גרייס**. היא נהגה לעשות זאת בחום ובי־פשטות, כשהיא מקדישה זמן לכל ילד. הפעם היא לא היתה שם. אבל היה זה רצונם של קארולין סטפאני ואלברט שלא לשנות מנוהגה של אמם.

בינתיים החל הנסיך רנייה מחלק לילדיו את תפקידיה הציבוריים של רעייתו. הנסיך־היורש אל־ברט יהיה מעתה נשיא הצלב האדום של מונאקו וקארולין נשיאת מועדון־הגן. בראש הקרן של ה־נסיכה גרייס לעידוד רקדני האקדמיה למחול תעמוד קארולין ואלברט יעמוד לצידה כסגן נשיא. סטפאני פטורה עדיין מתפקידי שרד, באשר גיל הבגרות בנסיכות מונאקו הוא עשרים ואחת.

נָנסי רגן: הגברת הראשונה ישבה על השטיח

גם בבית הלבן של אמריקה חגגו ילדי העובדים את חג־המולד, והגברת הראשונה נראתה עליזה ביותר. היא ישבה על השטיח יחד עם עשרות ילדים, כולם ילדי צוות העובדים, וחזתה בהופעה מיוחדת של מי שנחשבת כעת לילדה ה־פופולרית ביותר בארצות־הברית: **איילין קווין**. היא אדמונית, יו־דעת לשיר, לרקוד ולשחק ולראי־ייה, הסרט בכיכובה, אנני, זוכה להצלחה רבה. ובהתחשב בעובדה שאיילין זכתה בתפקיד זה מתוך אלפי מועמדות, רק מגבירה את ההתפעלות.

איילין היא בת 11, אבל מאחו־ריה כבר נסיון עשיר: היא הופיעה על הבימה מגיל 5 ושיחקה את אנני גם על הבימה. אנני היא גיבורת להקה נודדת, שהיתה מפורסמת ביותר בארצות־הברית בשנות ה־40, להקת הארולד גריי. בסרט משחק **אלברט פיני** את תפקיד אביה המאמץ. את החבר הטוב ביותר של היתומה החמודה משחק כלב רועים מתולתל בשם **סנדי**. אבל אל הבית הלבן הגיעה לבדה.

קו סטארק: האם תהפוך ל״ליידי קיי״?

קשה לומר שחייהם של נתיני הממלכה המאוחדת חופשיים מדאגות. הנה, שמיים כחולים בביתו של הנסיך **צ׳ארלס** ועננים על עתידו של אחיו **אנדרו**. הוא אמנם חזר כגיבור מילחמה מאיי פוקלנד, וכל חטאי נעוריו כמעט ונמחלו לו (אותה חופשה במוסטיק עם שחקנית שנתגלתה בעברה העירום) עד לרגע שבו גילו כמה נהגי־מוניות, שבמו ידיהם הסיעו צעירה יפהפיה שהורתה: „לארמון באקינגהאם בבקשה.״ אותה נערה, הראית בתמונה זו, אינה אלא הכוכבנית קו **סטארק**, שהרומן החשאי בינה לבין אנדרו ממשיך לפרוח. סיפר ג׳ון בראנץ׳, נהג מונית, על יפהפיה שביקשה ממנו לנסוע לבאקינגהאם. „את מתכוונת לרחוב באקינגהאם,״ ענה לה; „לא, אני מתכוונת לארמון באקינגהם, ולכניסה הראשית בבקשה.״

עכשיו מרננים בבריטניה שקו סטארק עומדת להפוך לליידי קיי.

ליכטמן צרפתי

ספגטי באפרופו

אנו מכבדים כרטיסי
ישראכרט

גן קפה "אפרופו" ב"גן-יעקב" טל. 03-289289

היום
תוכלי לתלות במטבחך
לוח מתכונים סיניים
מתנת "בוטשר בוי"
המרכז לשיווק בשר ומוצריו.
בשיתוף עם
"טייסט אוף סיצ'ואן"
המסעדה הסינית סיצ'ואנית
בכפר שמריהו.

"בוטשר-בוי"
המרכז לשיווק בשר ומוצריו
רח' רבן גמליאל 26 ת"א טל. 650335
(פניה שלישית ימינה בשוק הכרמל)

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

- שרות ת.ד
ללא תשלום
- מכבדים
כרטיסי אשראי

פרסום
אידיאל
אבן גבירול 80
טל:
227117

חדש!

יצא זה עתה ממכבש הריגול והמתח
של סופרת המתח המפורסמת

הלן מק־אינס

הרב־מכר האחרון שלה

„המטרה הנסתרת"

הלן מק-אינס המוגדרת על-ידי מבקרים רבים בעולם, כ„מלכת סיפורי הריגול של זמננו" טוותה את קורי רומן המתח החדש שלה, באירופה, באסיה ובאמריקה — מתארת בעטה השנון קבוצת טירוריסטים המאיימת לזרוע דם ואש בערים רבות — וכנגדם, קבוצת אנשי ביון נחושי החלטה הנלחמים בהם בחרי-אף.

ספר בכריכה רכה, 289 עמודים.

הוצאת „כדים" ת"א

הפצה: גד

בעיות
ולבטים
בחיי המין

מאת
ד"ר מרדכי זיידמן
הוצאת רשפים

היי יפה יותר!!!

קורסי בוקר וערב
לטיפוח החן והיופי

נא לפנות „מר קוסמטיק"

בית ספר לקוסמטיקה ומכון ליופי
רח' אבן גבירול 115 (מול השק"ם) דירה 5
טלפון: 239628

טרמפ
לחייל

המערב הפרוע קם לתחיה בתל־אביב ★ אבי עופרים מתגייס למילחמה בסמים

שיגעון הגדלות

כל פעם שהוא בא לביקור מולדת, הוא מתייצב כאן ב־ל תרועה גדולה והרבה יחסי־בור. הפעם בא **אבי עופרים** חברתו ואם בנו **סנדרה** ועם הפעוט **גיל**, כדי לפרסם ב־רית שיר שכתב בהיותו בצינוק לא הגרמני. למסיבה גדולה ב־עדון האפוקליפסה, הוא הזמין ים מידידיו והרבה אמצעי־תיק־דת כדי להשמיע להם את שיריו. ותה הזדמנות הוא הכריז, כי הכנסות השיר הוא תורם ל־ודת אלסם, שהקימה **עדה מכ־**.

אבי, שהיה בעבר מכור לסמים ים, ישב בגללם בכלא ונגמל מהם. התקשר יום אחד לעדה מכ־נס, כדי להציע את עזרתו למכורים לסם.

היום, אחרי שחזר מגהינום־הסמים, נפרד סופית מ**אסתר עופרים** וההצלחה בחוץ־לארץ היא כבר לא מה שהיתה, הוא טורח להצהיר: „אני מתכונן לחזור בקרוב כדי להשתקע מחדש ב־ישראל!"

בין האורחים שבאו לחגיגה בלס הבדרן הוותיק **אלכסנדר יהלו־מי**, שהופעתו ריגשה את אבי במיוחד. „יהלומי היה אחד המורים הראשונים שלי בראשית הדרך, שלימד אותי איך לעשות עסקים ולספר בדיחות," הסביר אבי את התרגשותו. „התחלנו יחד את ה־קאריירה שלנו לפני 23 שנים ב־נשפים והאלתורות בצבא." יהלומי שר במסיבה את שירו חסר לי אוויר. שמוליק קראוס ליווה את אבי בגיטרה וסיפר: „את הקאר־יירה שלנו התחלנו בגניבת מכו־ניות לצורך מימון שיעורי־הנהי־גה."

אבי עצמו שר בקול־לא־קול, אבל עם כל הלב, על הצלחותיו ונפילתו אל ביב־השופכין. הקהל המצטופף לא היה מנומס במיוחד כלפי חתן־הערב, ותחת להקשיב לו העדיף לפטפט, עד שהצטרף בטובו לשיר לילה לילה.

כירכרה בלי סוס

מבח בית־המרזח, שמשון קודיקרו נוהג בכירכרה שבה יושבת התחיכות: מיס רמת־גן רונית קצב, הדוגמנית גולד. מאחור: ... התפאורה היא ...

נשיקה לאחות

הזמר אבי עופרים מנשק לאחותו שהיא עקרת־בית שקטה וסולידית. אבי, המנסה לחזור לבימה ולהצלחה בכל מחיר, קשור מאוד למישפחתו.

הצבי ישראל

נעמי ניר, שכתבה ספר שירים בשם **גם הקיץ לשקוס**, מחבקת באהבה את ראש פוחלץ הצבי ... על הקיר. נעמי שחייתה באופירה שם עסקה בצלילה עובדת כמלצרית בתל־א...

עם הילד

אבי עופרים בחברת אם ילדו, סנדרה. השניים חיים ללא נישואין. סנדרה עושה מאמצים עקשניים להתגייר ואבי הבהיר לה באילו קשיים כרוך הדבר. התינוק גיל הפך את אבי, שנקרא הפליי־בוי של אירופה, ושמו לא ירד ממדורי הרכילות, לאיש־מישפחה מסור ביותר.

שותים פונץ'

הפסנתרן־בדרן יואל שר (מימין) והתפאורן שלמה צפ־ריר שותים פונץ' בחברתה של אשת־החברה יונה לחוביץ'. שר עזב את ניהו... בסופי־שבוע בלבד... בראשית דרכם והו...

פרחים ללידי

הבדרן הוותיק אלכסנדר יהלומי מושיט זר־פרחים לעדה מכנס, מייסדת אגודת אלסס, שמטרתה היא המילחמה בסמים. אבי עופרים למד רבות מיהלומי.

המירוץ הפרוע

כזה היו מבלים הבנקאים ובעלי החנויות ולא השולפים והזונות."
על אחד הקירות צויירו חלונות בתי־מלון ונשים המציצות בעדם. קיר אחר בנוי כחלון בית־סוהר עם סורגים; יש גם חלון המשמש כחלון־ראווה לעתיקות, ויש אור־וה עם מדרגות המובילות כאילו לתוך מלון. האירוניה היא, שמעל הפאב הזה נמצא בית־מלון אמי־תי.
מקיר אחד מביט עליך באימה ראש פוחלץ של צבי ענק, שאור־כו כחמישה מטרים. את הראש הזה הביאו ישר מקנדה, במחיר של 2000 דולר. רובים עתיקים, פרסות סוסים ומשאבה עתיקה מקשטים את שאר הקירות.
הכניסה אף היא נאמנה למערב הפרוע: החזית היא בסיגנון פאב במערבון בתקופה הטובה של ה־מערב הפרוע, עם כיכרות ודל־תות מתנפנפות, שבעדן תמיד נכ־נס השריף.
מיכה קיינן ניהל בעבר עבור רפי שאולי את מיסעדת תל־אביב הקטנה והמועדון בחיפה. הוא מבטיח להפעיל במקום כירכרות שתאסופנה תיירים מבתי־המלון של רחוב הירקון. אינדיאני זקן יעמוד בחוץ ויישען על התפריט, ושסביב המיסבאה יסתובבו סר־סים.
המזון כולו יהיה על טהרת התפריט האמריקאי. לפי רמת ה־אוכל שטעמתי השבוע, הייתי מציעה לכל הבאים להתרכז יותר בשתיית הבירה המעולה — ואולי זוהי בעצם הכוונה.

מערבון בירקון

שער־הכניסה לבית־המרזח, שהוא הע[...] תק מדוייק של שערים דומים מהמערב הפרוע. במרכז השער: הדוגמנית עדנה רותם, שחגגה את יום־הולדתה

עדנה רותם (באמצע) והרקדנית גייל פיין־[...]איש שתיכנן את התפאורה, שלמה צפריר. [...]רמה גבוהה והוקדשה לה תשומת־לב רבה.

איך שהאופנות מתחלפות. פעם היתה אופנת המיזללות — תחת כל עץ רענן קמה מיזללה חדשה. אחר כך הגיע תור הדיס־קוטקים. אחר כך השתלטו הבנ־קים על כל חלקה טובה. אחר כך הכספומטים.
עתה הגיע תורם של הפאבים, אלה הנקראים בעברית צחה מיס־באות. כמעט שלא עובר שבוע מבלי שאחמן לפתיחת פאב חדש. הישראלים מחקים את המוסד האנגלי וממלאים את המיסבאות בהמוניהם.
מיפעלי שיכר לאומי, שבחסר־תם נמצאים יצרני הבירה הגדו־לים בישראל, החליטו לתפוס טרמפ על המיסבאות והקימו להן אחת משלהן, ומבטיחות כי יבואו עוד.
ברחוב הירקון נפתחה השבוע מיסבאה כזאת, בנוסח בתי־המרזח של המערב הפרוע, הנקראת הכרכרה. בהשקעה של מאה אלף דולר נבנתה שם תפאורה של מערבון, פרי תיכנונו של התפ־אורן **שלמה צפריר.**
מיכה קיינן, שמונה מטעם מפעלי־הבירה כאחראי על המקום, אומר: "התפאורה היא ברמה גבו־הה עד בינונית. בבתי־מרזח מסוג

מברברים

שתי כוסות בירה ענקיות מרוקנים רונית קצב ואחד מאורחי־המקום. רונית, תלמידת תיכון י"א, נבחרה למלכת היופי של רמת־גן־גבעתיים ונראת בכל המסיבות בעיר.

כמו בסרט

ממש כמו בסירטי המער־בונים, שרועה מנהלת־ה־חשבונות אורית מושקוביץ בזרועותיו של הגבר.

בתמונה מימין: גייל פיינגולד, רקדנית באלט תח[...] מימי בדולפינריום, בפוזה מערבונית. גייל שלא מרב[...] לעבוד בתקופת החורף מנצלת את הזמן לבילויי[...]

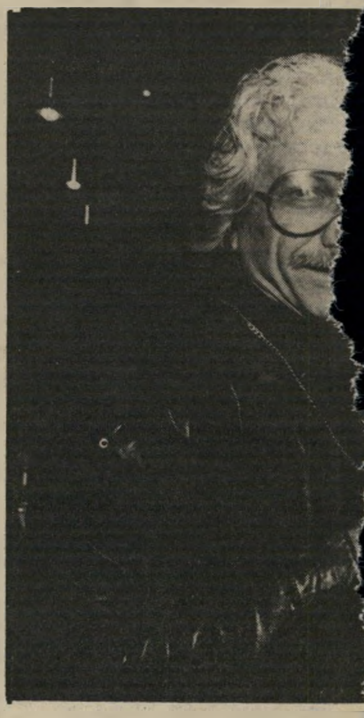

[...] סועדון עומר כאיים והוא מופיע בו [...] יואל נתן הזדמנות לצמד העופרים [...]פעותיהם הראשונות היו במועדונו ביפו.

נירה גל

תיסרוקת לכל עת

איך לשנות תיסרוקת ולהחליף תדמית במו ידיך בלי להזדקק למספרה

ביקור במיספרה אמור להיות בדרך־כלל חוויה נעי־מה: חופפים את ראשך, מקצי־פים את שיערך, מעסים את קרקפתך, עוטפים את גולגולתך במגבת, מושיבים אותך על כי־סא גבוה ומטפלים בך באהבה.

לפעמים, הופך הביקור לקצת פחות נעים. נערה צעירה וחסרת־נסיון חופפת את ראשך ומעט שמפו חודר לעינייך, עיסוי ה־קרקפת הוא נמרץ מדי, המגבת שבה היא עוטפת את ראשך קצת מעלה ריח, על הכיסא דבוקות

כמה שאריות שיער מקודמתך. אבל, בכל מיקרה, התוצאה ה־סופית הוא ההלם האחיד: ה־מחיר!

מה עשו לי בסך הכל? תח־שבי בליבך. 200 שקל! מה הם חושבים להם — תמלמלי מבין שפתייך — קצת צבע או סילי־סול. והטיפ — שילך לעזאזל!

כדאי לדעת איך אפשר להס־תרק לבד, לשנות תסרוקת ו־להחליף תדמית מבלי להזדקק לחסדי המיספרה.

עדנה רותם היא אשף בעניין הזה. הדוגמנית הזו בת השלו־שים פלוס, שהיא אמא לשני ילדים ולבעל אחד, נראית כמעט כל יום אחרת. בכל פעם היא מפתיעה בתיסרוקת שונה. אפשר לחשוב שהיא יושבת שעות בי־מיספרה. „לא ולא. למי יש פנאי ולמי יש תקציב? עדיף לקנות עוד חולצה ג׳ורג׳ט או אביזר לשיער במחיר הזה," היא אומרת.

ובאמת. גם אביזרים לא חס־רים לה. כמעט כל דבר אפשר למצוא בשערותיה. לעדנה יש החוש הנהדר לעיצוב תיסרוקת, לבדה במו ידיה, והיא מוכנה לחלק את סודותיה ולהדריך את כולן.

תספורת מדורגת נשית וצעי־רה יש לעד־נה רותם. תיספורת כזאת ואחרות, קצרות אבל לא יותר מדי, יכולות לשמש בסיס מצויין לווריאציות נוספות של תיסרוקות מעניינות, אשר חוסכות שעות רבות של ישיבה במספרה וגם כסף רב.

הבננה חוזרת

לעדנה יש תיספורת מדו־רגת נשית וצעירה, סטייל פארה פוסט. תיספורת שכזאת ועוד רבות אחרות, בתנאי ש־אינן אלה־לה־גארסון — כלומר קצרות כמו נער מגולח — יכולות לשמש בסיס מצויין לווריאציות נוספות ומתגיפות.

הווריאציה הראשונה, הפשוטה והמומלצת, היא סיכות המיספרה — בלועזית: קליפסים — שחזרו לאופנה, והפעם לא רק למיספרות אלא גם לשימוש עצמי בבית. לא ככובסת או עוזרת, אלא ליצי־אה של ממש אל הרחוב. אפשר למצוא את הסיכות המוכרות ה־אלה בשלל צבעים, כולל בכסף ובזהב, ולהתאימן לבגדים ולאי־רוע.

מה עשתה עדנה? הרימה צד אחד של שערותיה ותקעה את הסיכות האדומות, שבלטו על שע־רה הבלונדי. יתרון נוסף: אפשר להשתמש בסיכות אלה גם על שיער רטוב. הרעיון הוא חדשני, כדאי לאמץ אותו.

לאוהבות הנוסטאליה: הבננה חוזרת. הפעם זו בננה מעשה־בית. זוכרים את הבננה ההיא, היפה והנוחה? מי שרוצה להיראות איתה צעירה ונאה, כל אשר עליה לעשות הוא להוסיף לה מסרק ציבעוני, פרחים קטנים או סיכת־ראש סטייל ילדות, עם כל מיני סילסולים ודינדולים היור־דים על העורף. כך אפשר להי־ראות מסודרת נשית ואופנתית בכל עת ובכל מקום.

אם בשיער אסוף אנחנו עוס־קים, העבודה לא רבה, ובוודאי לא מסובכת. כופפי את ראשך כלפי מטה, סרקי היטב את שערך, לפפי בגומי ועשי קוקו גבוה.

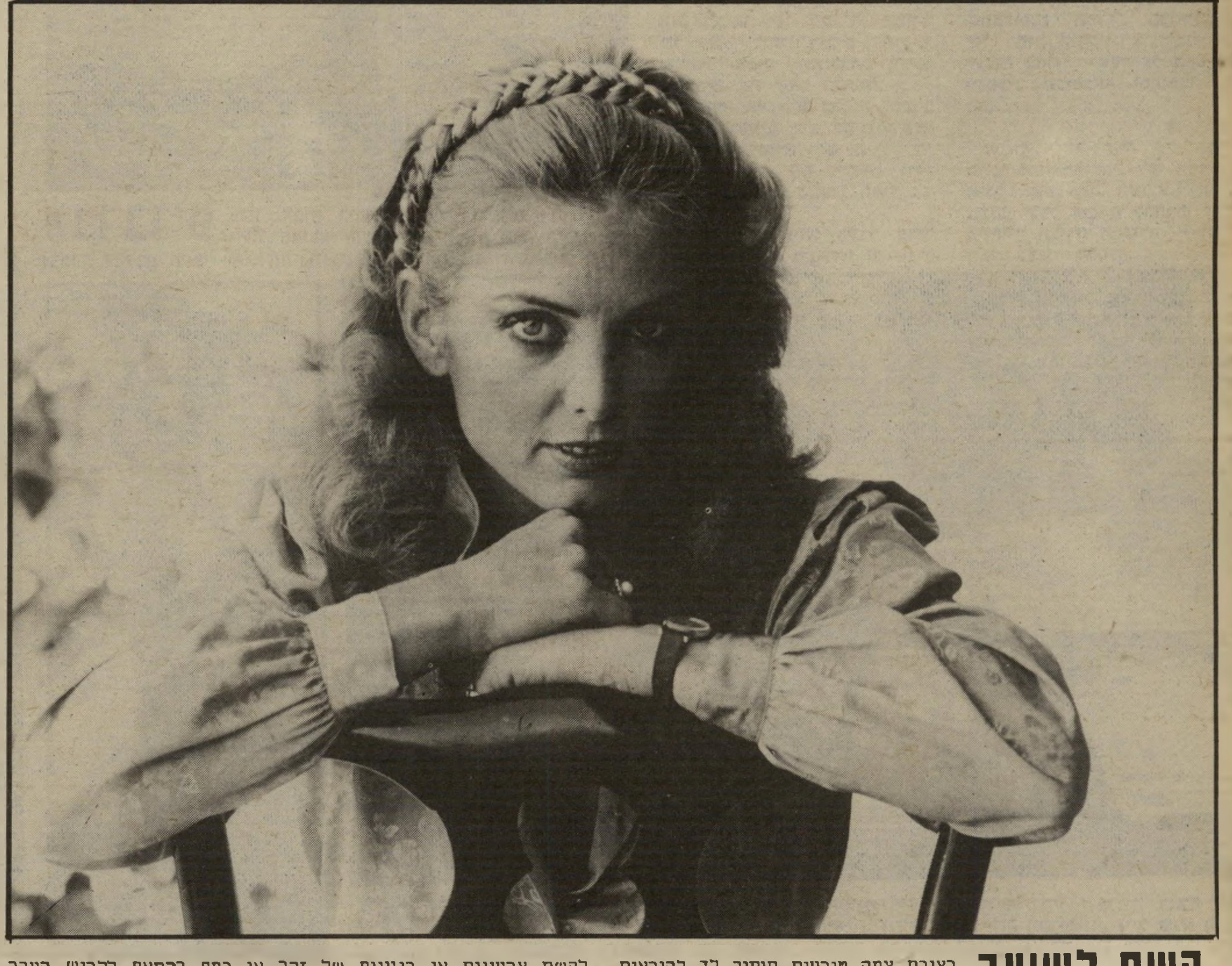

קשת לשיער בצורת צמה טיבעית תעזור לך להיראות מסודרת ויפה, מבלי לאבד זמן יקר. שימוש בקשת שיער טוב גם לשעת הערב. צריך רק להחליף את הקשת לקשת צבעונית או בגוונים של זהב או כסף בהתאם ללבוש הערב. תיסרוקת הקשת הולכת נהדר גם עם ג׳ינס וחולצת טריקו וגם עם חצאית קטיפה וחולצת משי.

צילומים: דרורה זכרוני.

קוקו גבוה

מה הבעיה? כופפי את הראש, סרקי היטב, לפפי בגומי ועשי קוקו גבוה. עטרי את מיצחך בסרט יפה מסאטן או קטיפה, שימי עגיל בתנוך־אוזנך ותיליון על צווארך.

סרט וקליפסים

הקליפסים, שחזרו לאופנה, הן סיכות המיספרה שניתן למצאן בשלל צבעים, כולל צבעי כסף וזהב. שימוש בסיכות אלה, עם מעט דמיו[ן] ישנה את ההופעה החיצונית. סרט מסאטן או מקטיפ[ה] ישווה לך מראה מיוחד (בתמונה העליונ[ה]

הרימי את ראשך, ואת הקצוות סדרי בהתאם לטעמך.

עכשיו באופנה להיות מסודרת ופרועה גם יחד. זאת תוכלי לעשות אם תפזרי את קצוות־השיער לכאן ולכאן. אם שערך נופל, נפחי אותו קימעה במיברשת. רוצה להיות יותר מיוחדת? שימי סרט יפה כלשהו על מיצחך, הוסיפי לו עגיל, תיליון או כל אביזר אחר תואם, וצפי למחמאות.

בערב, אם עדיין ראשך לא כואב מהגומי, סרקי שנית, לפפי בפומי, והפעם סרקי בצורה יותר מסודרת. קשרי מסביב לראשך סרט רחב — אפשר מסאטן או מטקיפה או אפילו צעיף מקופל — אך אל תשכחי את קשר הפרפר. שימי לב. עגיל מיוחד יוסיף גם הוא להופעה.

דבר אחד ברור: זה יהיה יפה ואת לא תלכי לאיבוד במסיבה.

סיכות סבתא

קמת בבוקר טריה ורעננה. את בדרך למכולת, קופצת לקחת את הילדים מהגן. אין הרבה פנאי. את רוצה להיראות טוב, מבלי לאבד זמן יקר. פשוט ולעניין: סרקי את שערותיך לאחור, שימי במהירות קשת צמתית (מלשון צמה).

אם הרעיון מוצא חן בעינייך, תוכלי לאמץ אותו בקלות גם לשאר שעות־היום.

לאהבות המראה האצילי, המטופח והאסוף, פיתרון שיגעוני בלי טובות של המיספרה והספר. סרקי את שערותיך, צרי שביל באמצע הפדחת, הרימי כל צד ב[...] בנפרד כלפי מעלה וגלגלי באצבע[...] שימי סיכות סבתא לחיזוק ואי[...] תשכחי את החלק האחורי, המת[...] גלגל גם הוא כלפי פנים. הוסיפ[י] עגילים לאוזניים, שרשרת לצווא[ר] או צעיף תואם.

בננה

מעשה בית. כדי להיראות איתה צעירה וחתיכית, השתמשי בסיכות־סבתא ציבעוניות או בפרחים קטנים. אפשר גם להשאיר קווצות שיער מסולסלות היורדות על העורף.

נמרי בג'ונגל של ניו-יורק

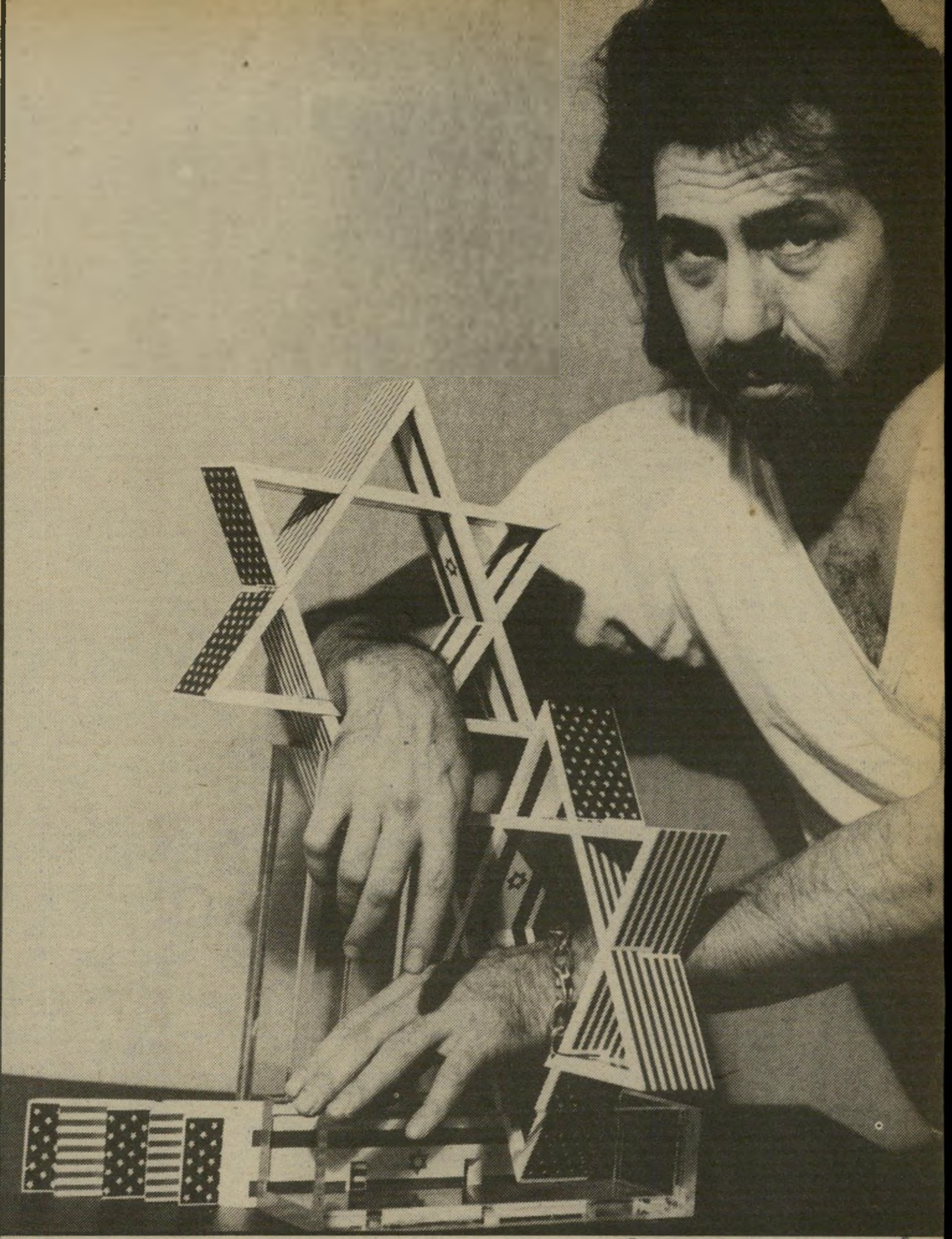

פטריוטיזם מודולרי

הצייר הישראלי יליד קיבוץ אשדות־יעקב, שאול נמרי, שוהה בניו־יורק מזה שנתיים ומצייר תמונות ענקיות ה־ משקפות את האווירה שם. לאחרונה עיצב פסל בצורת מגן דויד, שעליו דגלי ישראל וארצות־הברית.

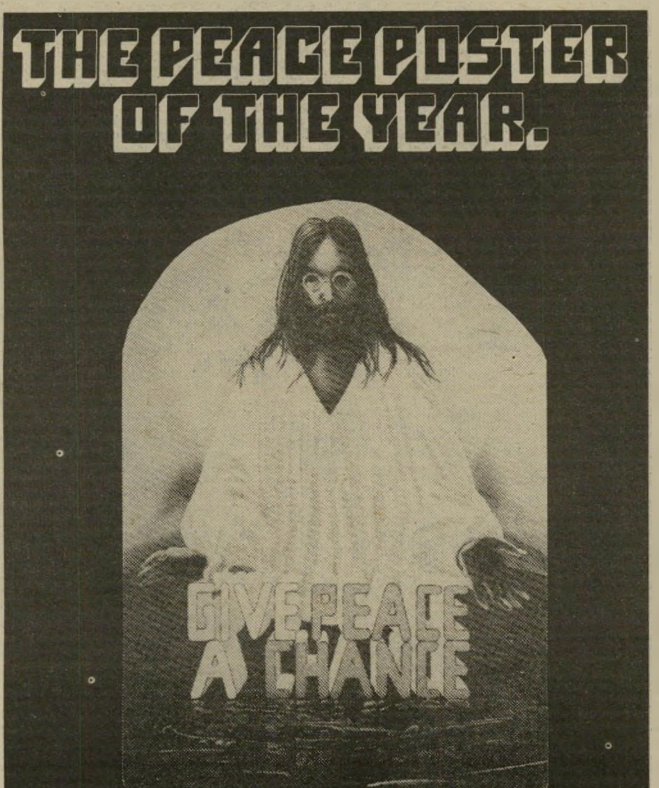

התחלת הקאריירה

דמותו של ג'ון לנון המנוח, הנראה כישוע הנוצרי, מ־תוך **הסעודה האחרונה** של ליאונרדו דה וינצ'י. נמרי צייר את התמונה לפי הזמנת מפיק ישראלי, וכך התחיל את הקאריירה שלו בארצות־הברית. התמונה התפרסמה בעיתונים רבים והופיעה גם בצורת פוסטרים.

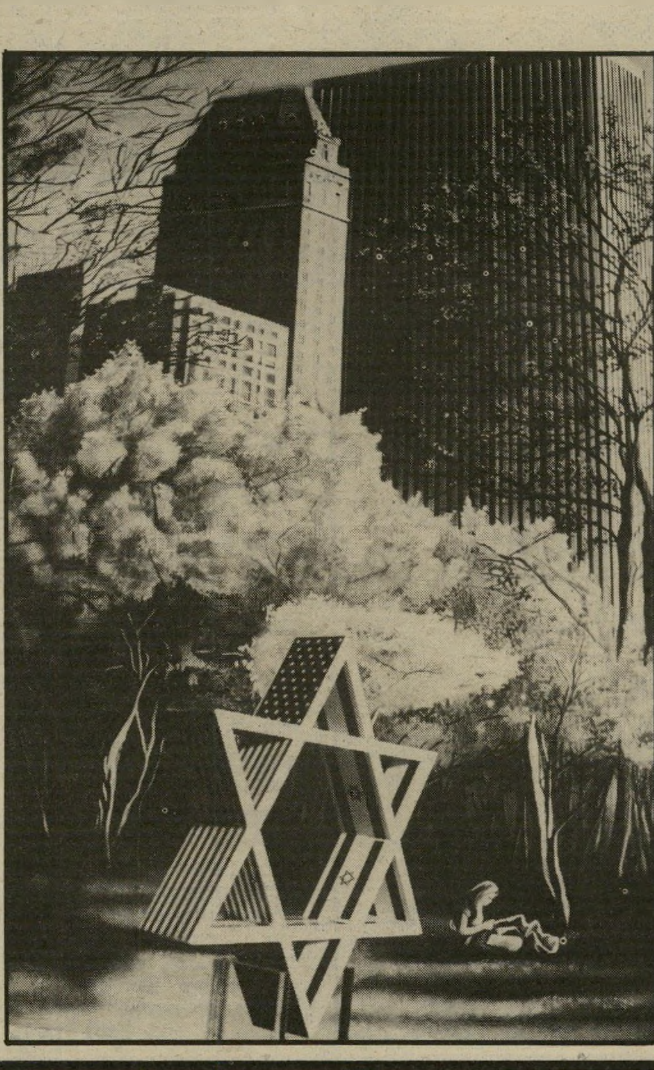

הצייר **שאול נמרי** הגיע ל־ביקור קצר מניו־יורק. שמו־[...]צות, שבאו מפי ישראלים השו־[...]הים שם, מספרות כי נמרי הת־[...]קלם בארצות־הברית וכי הוא בין [ה]ציירים הישראלים המצליחים שם. פגשתי את שאול נמרי בחדרו [ב]מלון רמדה. הוא קיבל את פני [כ]שהוא לבוש במיקטרון צמר אל־[ג]אנטי וצעיף משי יקר על צווא־[ר]ו. הוא הגיע ארצה, כך סיפר, [ב]עיקבות אשתו אורית, השוהה [כ]אן כחודש, ובתו בת השנה ו־[ח]צי, אגדה. לשאלתי אם עזב את [י]שראל וירד לארצות־הברית, ענה [כ]י הוא מתכונן לחיות חצי שנה [כ]אן וחצי שנה בחו"ל. הוא סיפר [כ]י עבודותיו מאוד מקובלות ב־ארצות־הברית, והראה לי פסל מו־[פ]ולארי בצורת מגן־דוויד, שעוצב [ע]ל ידו מעץ, ועליו מופיעים דיג־[ל]י הלאום של ארצות־הברית ו־[י]שראל.

שאלתי אותו מתי החליט לנסוע [ו]לחיות בניו־יורק.

סיפר שאול:

אחי, יוני, ואני היינו לקראת [ס]וף החזרות להופעתו בתיאט־[ר]ון בית דוויד'קה בקיבוץ אשדות־[י]עקב. התיאטרון נקרא על שם [א]בי, דוויד'קה נמרי, שהיה סגנו [ש]ל יצחק שדה בפלמ"ח. אבי היה [מ]ראשי עליה ב', והיה חבר קיבוץ אשדות־יעקב, שם נולדתי. גם יוני [ו]שתי אחיותי נולדו שם.

פוסטר של ג'ון לנון

[...]**ני ואני החלטנו** שהבכו־רה תתקיים בקיבוץ. זה היה [ב]דצמבר 1980. באחד הימים ה־גיעה אלי במפתיע שיחת טלפון מניו־יורק. המטלפן היה אריק דיכנר, מפיק ישראלי, השוהה ב־חו"ל ועובד גם שם. הוא ביקש שאבוא מייד לניו־יורק כדי ל־צייר פוסטר של ג'ון לנון, שנרצח תקופה קצרה לפני כן.

שאלתי: מדוע אתם צריכים דוו־קא אותי? יש לכם בניו־יורק מאות ציירים שיכולים לצייר זאת יותר טוב ממני. אריק דיכנר הס־ביר לי שהוא מעוניין דווקא בי.

לא יכולתי לנסוע בשלב זה, בגלל ההופעה של יוני, והפניתי את דיכנר למכרים שלי בניו־יורק, שעוסקים גם כן בציור. חשבתי שבזה נגמר העניין. אך לא. השיחה הראשונה היתה ביום הרביעי. ביום הראשון שלאחר מכן הגיע דיכנר לביתי במפתיע. הוא הסכים שאבצע את העבודה כאן בארץ. הסכמתי.

לי היה רעיון מקורי: לצייר את ג'ון לנון בדמותו של ישו ה־נוצרי. תמונה שכאילו לקוחה מ־תוך הסעודה האחרונה של ליאו־נרדו דה־וינצ'י.

עבדתי קשה וגמרתי את הציור תוך ארבעה ימים. המפיק לקח את התמונה לניו־יורק, ועוד ב־אותו לילה הדפיסו אותה.

בציור המקורי היו בחזהו של לנון שלושה חורים, שציינו את הכדורים שחדרו ללבו. מהחורים נזל דם רב, שכיסה את הטכסט.

לכל מי שראה את התמונה עם הדם נראה הדבר אכזרי מדי, למ־רות שמבחינה אובייקטיבית זה סימל את מותו האלים של לנון.

שוב קיבלתי שיחה מניו־יורק, והחלטתי לנסוע בעצמי לארצות הברית ולשנות את התמונה.

אחרי שלושה שבועות החלטתי להישאר בניו־יורק. משאת נפשי מזה זמן רב היתה לעשות עבו־דה על ניו־יורק. חייתי שם במשך תקופות שונות, והיכרתי את ה־עיר היטב.

עד כאן סיפורו של שאול נמ־רי.

נמרי מצייר את תמונותיו ב־סיגנון מיוחד, שאותו למד בשהו־תו בניו־יורק ב־1970. אותו סיג־נון, ה"היפר ריאליזם" התפתח ב־ארצות־הברית בתחילת שנות ה־70 בעיקבות ה"פופ ארט", והוא ה־סגנון המוביל עד היום הזה. כ־שחזר אז ארצה, הוא הביא איתו את אותו סגנון. ה"היפר ריאלי־זם" דומה מאוד לצילום, נראה אמיתי ומדוייק. מבחינה ציבער־נית הוא עולה אף על המצלמה, כי הוא מאפשר לדייק בגווני הצ־בעים. כמו כן ישנה אפשרות לבחור דברים מסויימים ולהדגי־שם, ולהמעיט בפרטים אחרים.

אורית היפהפיה, שהיתה אז בת 21, היתה חברתו מזה שנתיים. הוא שלח לה כרטיס לבוא אליו. כעבור זמן קצר התחתנו, ולפני

כשנה וחצי נולדה בתם, אגדה.
אורית הביאה איתה את ציוריו, שאותם מכר לאספנים, ובכסף שכרו דירה עם סטודיו.

שאולי ממשיך לספר:

להסתדר באמריקה עם אלפיים דולר בכיס, לקחת סטודיו עם אשה בהריון ולהתחיל לעבוד, נחשב למעשה נועז שלא הייתי מציע לאף אחד לנסותו.

איש לא מבטיח לך דבר, ואיש לא נותן לך ערבויות. כמה ידידים קרובים נתנו יד פה ושם. הציוד קשה, והם היו צריכים להצדיק את קיומם בגלות.

עד כאן דבריו של נמרי.

את סידרת התמונות על ניו־יורק עדיין לא סיים. העבודה כוללת 10 תמונות, ובימים אלה נוספו עוד שתיים. שאול נמרי הוא הצייר הישראלי היחידי שהוזמן להציג את ציוריו במלון הילטון בניו־יורק, בנובמבר 1982. הוא רואה כמחמאה גדולה את עצם הזמנתו להציג באותה תערוכה יוקרתית. בתצוגה זו הוא נחשף לקהל רחב של צופים, וכתוצאה

הוא מכר את ג'ון לנון בתור ישוע - ועכשיו מוכר את מגן־דויד ודגל ישראל כפסל מודולרי

עלה הון תועפות. שכר דירה עולה 1,200 דולר לחודש. ואם אין לך סטודיו מרווח, אתה פשוט לא יכול לעשות כלום. הציורים שלי גדולים — 1.30 על 1.80 מטר. בקיצור, צריך מקום כדי לאחסן את התמונות.

במשך הזמן אנשים שמעו עלי, ובאו לראות ציורים. כאמן ישראלי קשה מאוד להתקבל לגלריות. יש שם רק שתי גלריות העוסקות בתצוגה של אמנים ישראלים, ואלה ממנה הוזמן להציג במקומות נוספים בארצות־הברית.

עם פרוץ מילחמת־הלבנון נולד אצל נמרי רעיון לפסל. הוא רצה למצוא דרך לבטא את האינטרס המשותף של אמריקה וישראל.

מסביר נמרי:

האינטרס האמריקאי בנושא זה הוא ברור לחלוטין. הכוונה היא לבלום את ההתקדמות הסובייטית לכיוון הים התיכון. אין ספק כי דם ישראלי נשפך בלבנון כדי

האגדה של אגדה

אגדה הוא שם בתו של נמרי. היא בת שנה וחצי היום, ונמצאת עם אמה בארץ. נמרי הגיע לביקור כאשר התגעגע לראות את אשתו ואת בתו. בשהותו בארץ לימד את אגדה לשחות בבריכת המלון שבו התגוררו. משמאל: שאול ואגדה בחדרו במלון רמדה בתל־אביב.

לאו־דווקא הגלריות המובילות שם. הגישה של האמריקאים לאמנים זרים מאוד ביקורתית, והם ספקנים מאוד. אתה צריך לבוא עם סיגנון טוב ומיוחד כדי להתקבל שם.

אמנם נכון שאת הכותל המערבי והעצים של ראובן רובין רוכשים כמה יהודים, אבל במובן כולל יש לאמריקאים אמנים טובים ומוכשרים — ובמיוחד חרוצים. אם אתה לא יכול להתמודד איתם באותה רמה, אין לך מה לחפש שם. וליהודים הרי היה תמיד לשרת את המטרה האמריקאית. ברור שארצות־הברית נשענת על יכולת של צה"ל לייצב קו מערבי ברור, במיזרח התיכון. מה שבעוכרינו הוא, שמדינת ישראל נמצאת על הגבול שבין מיזרח ומערב.

לא יכולתי להגיע ארצה בזמן המילחמה. לא יכולתי להשאיר את אשתי עם התינוקת לבד. המילחמה האחרונה שבה הייתי בארץ היתה מילחמת יום־הכיפורים. באתי אז מניו־יורק ומייד הצטרפתי ליחידה שלי. שירתתי בתור קצין

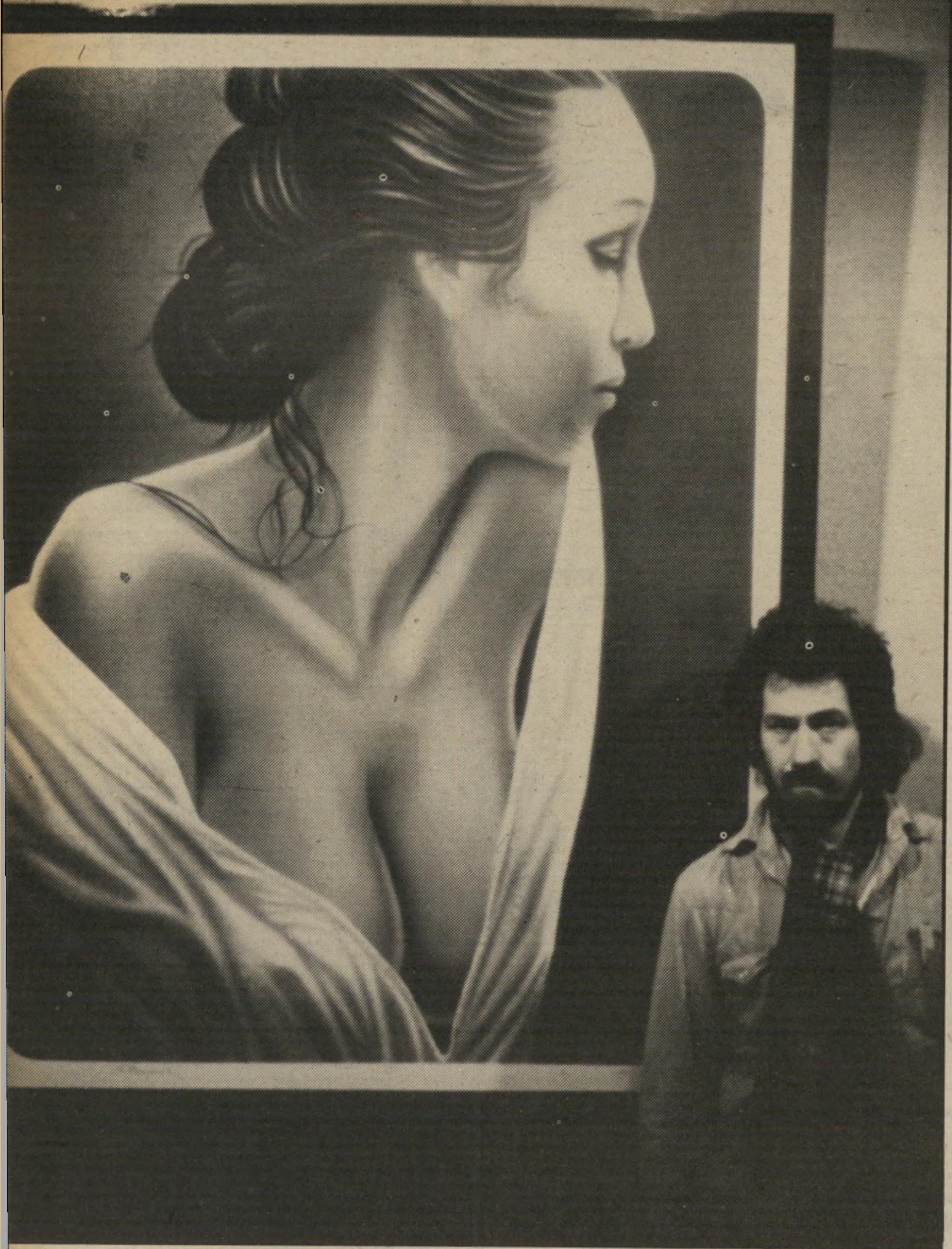

אשה בדמיון ובחיים

אורית, אשתו היפהפיה של נמרי, שימשה כמודל לציור ענק. אורית היא בת 23, וצעירה משאול בשנים רבות. היא נס[...]
אחריו לארצות־הברית ושם התחתנו. הפעם הגי[...]
אורית לפניו ארצה, ונמרי חזר לבדו לניו־יור[...]

חי"ר ושהיתי בארץ עד תום ה[...]
מילחמה.
עניין הפסל נראה לי חשוב, [...]
נושא ההסברה שלנו בעולם כושי[...]
מצאתי לנחוץ להביע את האינטר[...]
המשותף של ארצות־הברית ויש[...]
ראל בדרך של פסל בצורת מג[...]
דויד, שעליו מופיעים דיגלי ש[...]
המדינות. הפסל עשוי מעץ וני[...]
לפירוק. הוא פסל מודולארי פש[...]
מאוד. גם ילד בן 5 יכול להרכי[...]
אותו. הוא נמצא בקופסה שה[...]
גם הבסיס שעליו הוא נשען.

עם הפסל הגעתי לליגה ליד[...]
דות אמריקה־ישראל. כשראו אות[...]
החליטו לפרסם את תמונת הפס[...]
בעיתון, ולהציע אותו לקהל הק[...]
ראים. מיספר הפסלים מוגבל [...]
250 עותקים בלבד. חלק גד[...]
מהם נרכש כבר, לפני בואי [...]
ארץ.

עד כאן דברי נמרי.

הפסל מעורר התעניינות מרוב[...]
וזוכה ליחס אוהד. שאול נמ[...]
מרוצה. הוא נח ומטייל בתי[...]
אביב עם אשתו ובתו. בימי[...]
אלה הוא חוזר לניו־יורק, מתח[...]
בהדפסת האלבום בנושא ני[...]
יורק, ומקווה לסיימו עד ה־[...]
ביוני — יום־הולדתו ה־42.
הוא הסביר לי, כי הוא פס[...]
ליסט והמיספר 42 אומר לג[...]
משהו, שהוא אפילו לא יודע [...]
הסביר. „זוהי הרגשה שקיי[...]
בתוכי זה שנים רבות." והוא מ[...]
גיש שמשהו יקרה כשיגיע לאו[...]
יום. יצאנו יחד לטייל בתל־א[...]
ונמרי נפרד מידידים. לרוב מכ[...]
חילק הזמנה לתערוכה שתתקי[...]
בקרוב.

נעמי אדווה

דניה דניה

בעיתונים כתוב שתושבי שכונת דניה בחיפה זועמים על כך שמישהו בעיריה קרא להם יחסנים, מעמד־אצולה, סנובים. כתוב שהם התרגשו מכך. אבל כל מי שנקלע לשכונה הצפונית, יודע שאנשי השכונה מתרגשים בגלל סיבה אחרת.

לפני שלושה שבועות סיפרתי, שצעירה בשם **ענת כרם**, נערת ישראל של 1982, שוברת לבבות בצפון (העולם הזה 2366). היא יוצאת עם יבואן גדול, חיפאי, נשוי ובעל מישפחה. הוא מנצל את שהותו לצורכי עבודה בתל־אביב כדי לגור בדירה מרוהטת, שאותה הוא מחלק עם ענת הצעירה. השמועות גם אמרו, שהמכונית החדשה שבה היא נוהגת לא נקנתה על־ידי ההורים שלה, ויתכן מאוד שהחבר היבואן שלה הוא זה שקנה אותה. טוב, זה פחות חשוב. אחר־כך סיפרתי שה־יבואן נסע אחריה לאנגליה, שם היא השתתפה בתחרות, ואת כל הדרך בחזרה לישראל הם עשו בטיול לאורך אירופה.

מה שהבעל לא יודע הוא, שגם אשתו מוצאת לה תעסוקה במשך כל ימות השבוע, כאשר הוא נמצא בחברת ענת כרם. האשה המתקרבת לגיל 30, יפהפיה שחורת שיער, מבלה בחברת שכן שלה, רווק בשם **פיליפ**. הוא צעיר ממנה, בסך הכל בן 24, ועשיר. עיסוקו הוא יהלומים.

האשה אינה זקוקה לכסף, כי אביה, דמות מוכרת בחיפה, הוא בעל ממון בזכות עצמו. בעלה היבואן הוא חתיך ועשיר, יפה יותר ומושך יותר מפיליפ, אבל כשהמקור פורח מהקן מוכנים להס־תפק גם בתחליף.

הזוג הזה נשוי כבר שש שנים, יש להם שני ילדים, וקשה לקבוע שחיי־הנישואין שלהם במשבר. יכול מאוד להיות שדווקא כך, כשכל אחד מוצא סידור מהצד, הם יוכלו ליהנות הנאה של ממש בסופי־השבוע, כשהם נפגשים. למרות שכל אחד חושד בשני, קשה להניח שהם ילכו לרבנות.

ענת כרם
סערה בחיפה

הכל נשאר באופנה

רפי שפיר הוא גם נאה, גם איש־עסקים, גם ישראלי וגם אוהב את החיים. אינני יודעת בדיוק את גילו, חוץ מה־עובדה שבעוד זמן לא רב הוא יחגוג את העשור הרביעי. רפי זה נמצא בכל העולם, כי עסקיו הם חובקי־עולם. הוא יותר בחוץ מאשר בפנים, כלומר יותר בחו״ל מאשר בישראל.

באחד מביקוריו בישראל, לצורכי עסקים כמובן, הוא הכיר את הדוגמנית הנאה **ציונה הירשנברג**, חברתו לשעבר של **ראובן בין**, איש־העסקים. למרות שהיא כבר לא מדגמנת על המסלול, היא קשרה את חייה המיקצועיים בדוגמנות. ועכשיו היא מנהלת חדר־תצוגות בחברת־אופנה גדולה. רפי כבר מכיר את העניינים, כי אשתו־לשעבר היא זבנית אצל אופנאי מאוד מוכר. מה הפלא? תמיד הוא נשאר באופנה.

ציונה הירשנברג
כרטיס לאביג׳אן

רפי וציונה הכירו אמנם בתל־אביב, אבל עסקיו של רפי הם כאמור בהרבה ערים בעולם, ומי שרוצה בקירבתו צריכה לקחת זאת בחשבון. ציונה לא נבהלה מכך. היא החליטה לא לוותר כל־כך מהר על איש־העסקים הנאה שלה, שמבין היטב באופנה. אחרי שהוא נסע מכאן, היא התעקשה לטוס בעיקבותיו ולבקר אותו, במקום עבודתו.

הכרטיס הגיע לכאן והיא נסעה עד אביג׳אן שבאפריקה.

מלצרית עליזה מאוד

המלצרית הזו תמיד עליזה. כששאלתי את הבחורה שתמיד מחייכת, מה שמה, היא ענתה ללא היסוס: **„עליזה אט־יאס**, למה?״ ואם היא מסוגלת לחייך בשעה 2 לפנות־בוקר, סמוך לסגירה של פאב המיסבאה, שבו היא עובדת, אז היא באמת שווה סיפור.

את הפרטים הבאים הוצאתי ממנה תוך כדי עבודתה. היא הגישה והגישה, ובכל פעם שעברה לידי נתנה לי עוד פרט מחייה.

זה מה שהצלחתי לדלות: היא בת 23, תל־אביבית, השתחררה לפני שלוש שנים מצה״ל. בימים שבהם בנות גילה מש־תמטות משירות, היא ביקשה להדגיש ש־היא שירתה שירות מלא. אחר־כך היא עבדה שנתיים כדיילת־יופי בחנות של **מירי אורן**. אחר־כך היתה פקידה בחב־רת אוקטובר, של האדונים **רפי** ו**טדי שאולי** ו**אבי אברמוביץ**.

מאז שהמיסבאה נפתחה היא שם. כבר ארבעה חודשים, ערב־ערב. היא נותנת להבין שהיא לבד. אבל בכל ערב המקום מלא, ואפשר להניח שמיספר מחזריה הוא כמיספר מזמיני־השתיה. לכן בסופו של דבר מישהו בטח יתפוס אותה.

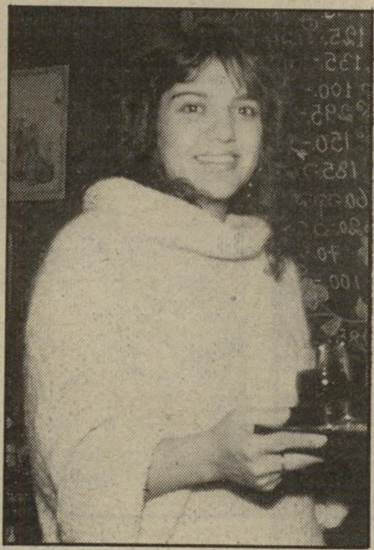

עליזה אטיאס
דיילת יופי

הספורטאי והפסנתרנית

הנה רומן טרי־טרי: ממש בימים אלה הוא נולד, ועדיין בשלבי הבשלה. הגבר הוא שדרן מבט־ספורט, **משה גרטל**, רווק בן 36, חתיך, ובחור לעניין. הוא מירושלים. האשה היא **הניה רידל**, פסנתרנית בת 27, שמלווה אומנים שונים במקומות בילוי בתל־אביב, כמו הסליק ותל־אביב הקטנה. גם היא רווקה.

משה גרטל
קו ירושלים־תל־אביב

העוזר והעוזרת הפרלמנטריים והחשיש

שמח במישכן הכנסת. לא רק במאבקים היום־יומיים בין הקואליציה והאופוזיציה. העוזרים הפרלמנטריים, עוזרי־השרים, המזכירות ושאר העובדים המיפלגתיים, שאף הם לוקחים חלק במישחק הפוליטי, הם יותר חברים מהבוסים שלהם.

רוצים דוגמה? בבקשה.

עוזרת פרלמנטרית אחת — לא אומר לאיזה מחנה היא שייכת, כדי שלא יזהו אותה — שמה־עין על עוזר פרלמנטרי אחר. למרות שהבוסים שלהם הם יריבים בלב ובנפש, נרקמו יחסי־ידידות בין השניים. בהתחלה הם ישבו במיזנון, אחר־כך בחדר הסיעה ואחר־כך הוא בא אליה והיא אליו.

כדי להעשיר את האווירה בפגישותיהם, הציע העוזר לעוזרת לעשן, ולא סיגריה פשוטה אלא „ממולאת״. כשהעלמה הצעירה התעקשה לדעת במה מדובר, ענה לה העלם: „אל תגידי לי שלא שמעת על חשיש. אפילו הבוס שלי יודע מה זה, על אחת כמה וכמה הבוס שלך.״

מה לעשות, היא אומנם עוזרת פרלמנטרית ומשכילה, אך שפתיה מעולם לא נגעו בסיגריות ממולאות. אינני יודעת אם מתוך סקרנות, או כדי להיות IN, היא לקחה שאכטה.

לקחה ונדלקה. עד כדי כך, שהיא ביקשה ממנו קצת הביתה.

רחל מרחלת על כל העולם

חבר חדש ליפה כפיר

יפה כפיר
חבר שוטר

יפה כפיר ואמנון מס נפרדו כבר פעם אחת, מפני שהיא העדיפה אחרים על פני בעלה. אחר־כך הם חזרו והיא הבטיחה חגיגית שהיא הולכת פעם שנייה עם אמנון לרבנות, כדי להתחתן. עכשיו פיתאום יש לה חבר חדש, שוטר.

יפה היא דוגמנית. היא היתה נשואה לאמנון, שהוא יצרן־אופנה. היא יפהפיה בת 31. לבני הזוג יש בן ובת. זמן רב חיו השניים באנגליה, אך כשהם היו בישראל, סיפקה לי יפה המון־המון חומר.

אחרי הגירושין אמרו שהיא יוצאת עם מהנדס. אחר־כך התברר שזהו **דני קורן**, אחיו של רופא הילדים **גידי קורן**. אחר־כך היה לה רומן סוער עם חתיך גבה־קומה ובעל־מראה מרשים, **אריק הלר**. הם חיו ביחד, נפרדו, התפייסו. יפה אפילו סיפרה אז שהיא אוהבת מאוד את הצעיר הזה, המבוגר ממנה בשנתיים. היתה לה סיבה לכך: אריק, שאיתו היא זממה להתחתן, הוא מיליונר אמיתי. למישפחתו רכוש רב בדרום־אמריקה והוריו מתגוררים באירופה. מרוב שהיא דילגה בין הגרוש שלה ובין אריק, היא החליטה בסופר־של־דבר להישאר עם אמנון.

לפני־כן היא הספיקה לנהל רומן עם **שוקי בן־פורת**, מבעלי המועדון, כאשר היא ובעלה אמנון התגוררו בשיכון בבלי. חברתה הטובה היא אשתו לשעבר של שוקי, **ציפי לווין** היפה.

לפני חמישה חודשים, כשדיברתי איתה (העולם הזה 2345), שיתפה אותי יפה בהרגשותיה. אחרי שחזרה שנית לאמנון, בו־זמנית עם חזרתה לעסקים משותפים איתו, היא אמרה: „עכשיו אני עם בעלי. אני אוהבת אותו הכי־הכי בעולם. אנחנו מאוהבים והחלטנו להתחתן מחדש. כל מה שהיה לי עם אריק הלר זה היה סתם, סתם־סתם. מה שהיה, היה. אמנון ואני באמת היינו במשבר רציני, אבל עכשיו הכל שוב סדר. הכי־הכי כיף לנו בעולם להיות גרושים מאוהבים.״

לכל הדיעות, הצהרה מאוד חד־משמעית. אבל יפה ממשיכה להפתיע. אומנם היא שכרה לפני חמישה חודשים דירה משותפת עם אמנון, אך עכשיו היא שוב בזרועותיו של מישהו אחר. הפעם זהו **חיים**, פקד במישטרת תל־אביב, רווק.

אהבה ושני כלבים

השנה שחלפה לא היתה המאושרת בחייה של הדוגמנית היפה **סימונה בלומפלד**. לא מזמן סיפרתי על מסע עצוב שעשתה סימונה באיטליה (העולם הזה 2363). היא הכירה בארץ את הדוגמן הישראלי **דני אזן**. הוא הזמין אותה לדירתו באיטליה. סימונה יצאה עם סכום צנוע בכיסה, אך בניכר התברר לה שהיא תצטרך לא רק לשלם עבור עצמה, אלא אולי, חלילה, גם עבור חברה. מה עשתה? היא ארזה את המיזוודות וחזרה לארץ. הרבה יותר מהר ממה שחשבה.

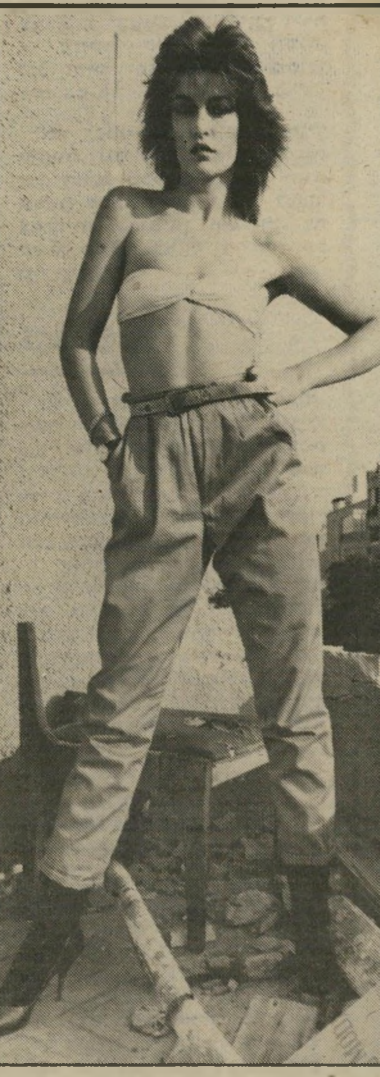

סימונה בלומנפלד
חבר ותיק

סימונה, המתגוררת בדירה שכורה כשלצידה שני כלבים גדולים, יצאה עם **אהרון** („אהרל׳ה״) **בן־אהרון**, מבעלי מועדון הלילה קיסר. אך הרומן הקצר הסתיים הרבה יותר מהר ממה שהיא חשבה. לפני שנה היא נפרדה מחבר ותיק שלה, שרק את שמו הפרטי אני יודעת: **אבינועם**.

לאחרונה, כך אומרת השמועה, היא קיצצה את שיערה וחזרה מזרועותיו של בן־אהרון לזרועותיו של אבינועם.

חופשה ממושכת בישראל

לפני כמה חודשים סיפרתי לכם על הדוגמנית יוצאת־הדופן **קתרין טלמור**, על כך שהיא עזבה את ישראל בגיל 15, למדה דוגמנות ואופנה בחו״ל, התחתנה עם מיליונר שווייצי והתגרשה ממנו, ש־היא באה לישראל פעם בשנה כדי לנוח (העולם הזה 2353).

למרות שהיא עזבה רק בסוף הקיץ אותנו

קתרין טלמור
מנוחה מוחלטת

היא שוב כאן. אבל הפעם, כך אומרים, היא תשהה בישראל שלושה חודשים תמימים. האם תוכל להתבודד בחדרה כל הזמן, מבלי למצוא ולוא ישראלי אחד בעל סטייל, שיענה על דרישותיה?

הגב של נטע

הדוגמנית היפה, הצעירה והמבוקשת **נטע רמון** היא הגב של להקת תיסלם. אתם לא מבינים? מייד תבינו.

לפני כמה שבועות שודר בטלוויזיה, במיסגרת התוכנית עד פופ, שיר של להקת תיסלם, רדיו חזק באנגלית. על רקע השיר דיגמנה אשה שצעדה עירומה ברחוב. ראו רק את הגב שלה.

אפשר היה לחשוב שהגב שהופיע בטל־וויזיה הוא הגב של אותה אשה, מהתקליט הראשון של תיסלם. לזאת שעל גב התקליט קוראים **פנינה**. אבל פנינה אינה קשורה לקטע הטלוויזיה.

נטע רמון
דמות אלמונית

אחרי בדיקה התברר, שהגב ששודר על המירקע אינו אלא גבה של הדוגמנית נטע רמון. נטע היתה אז, בתקופת הצילו־מים, בראשית דרכה. זה עתה באה לעיר הגדולה וחיפשה עבודה ואהבה. אהבה היא מצאה אצל חבר הלהקה **יושי שדה**, והוא גם סידר לה את העבודה. היא עשתה את הפרוייקט, הספיקה לסיים את הרומן עם יושי ואחר־כך גם הצליחה בדוגמנות.

נטע היא היום לבד. שמעתי שהיא מחפשת אהבה חדשה. אם לשפוט לפי הגב שלה, זה בטוח שהיא תצליח.

כוכבים וכסף

כוכבה („כוכי״) **חמד** — השם אולי לא אומר לכם הרבה, ולא פלא. היא כמעט שלא נמצאת בישראל כבר חמש שנים. היא בגרמניה, עושה עסקים ומגלגלת מיליונים.

לא מזמן היא באה לתל־אביב כדי לבדוק מקרוב איך מושקע הכסף שלה בבורסה. בישראל מטפל בזה בחור בשם **איתן שמיט**, שאותו היא הכירה בבנק, והוא זה שמנהל את ענייניה הכספיים.

כוכבה היא בת 28. איתן צעיר ממנה בשנה, ומת להתחתן איתה. אבל היא מתה על גרמנים.

כוכבה חמד
השקעות בבורסה

לסיפור הזה יש פרק א׳ והוא פורסם אצלי — נכון — לפני חמש שנים. אז סיפרתי על כוכבה ועל הצלחותיה בחו״ל (העולם הזה 2114). כוכבה היא בעלת מזל רב. ב־1972 אירע פיצוץ בקולנוע חן בתל־אביב. היא נפצעה, ובמשך כמעט שנה עברה סידרת־טיפולים. נותרו בגופה צלקות ורסיסים, שלא הפריעו לאחד ממנ־הלי תנות־האופנה של **האחים שניידמן** להתאהב בה ולהתגרש מאשתו בגללה. כוכבה לא נישאה לו, אלא עלתה על מטוס, והיום היא עושה את כספה מבגדים בחו״ל.

כפי שאני מבינה, היא חוזרת אר־טו־טו לשם, כדי להמשיך ולגלגל את כספה, הרחק מהבורסה התל־אביבית.

לי לה לו

צירופים אפשריים

★ חם ומעניין. חמוד ומשגע,
יר ברוחו ובגילו אבל משועמם,
ק לבנות המין היפה, בכל גיל,
ילוי חם ומעניין בשעות לא
גרתיות. ת״ד 8326 חיפה.

★ קשר בטוח. איש־ביטחון
יב ומסודר בן 25, רוצה ליצור
ר למטרה רצינית בלבד (נישר
!) עם מסורתית ונאה בת 20
23, רצוי מהעדה הפרסית.
סובה מובטחת לכל פונה. לכתוב
פי, נחום 8/11 נתניה, מיקוד
.423

★ רוצה גיוון. אקדמאי נאה
בוה, 39/180, בעל חוש הומור
ופקים רחבים, מעוניין לגוון את

נשים שהן נשים

אנו מעוניינים בנשים המת־
עניינות ו/או עוסקות במיק־
צועות הנחשבים גבריים, להח־
לפת דיעות וחומר. דני, ת״ד
247 רמת־גן, מיקוד 52123.

ו עם נאה, תמירה ומושכת.
תאימה צריכה לכתוב לת״ד
39 תל־אביב.

★ תמיכה וסודיות. צעיר
32, נאה תרבותי וסימפטי,
עניין בידידה חטובה לקשר
קרטי. אפשרות תמיכה, סודיות
רשת. ת״ד 36199 תל־אביב,
ורד 61513.

★ לא פנוי רוצה להשת־
חרר. בן 30, נאה ולא פנוי,
עניין להכיר נשים משוחררות

בכל מצב, לא יותר מבנות 60,
לשעות הבוקר. ת״ד 33226 תל־
אביב, מיקוד 61331.

★ רצינית — ואולי לא.
24/185, נאה, ספורטאי ואוהב לר־
קוד ולטייל, מעוניין להכיר בחורה

איציק פינקלשטיין

החודש, בגיל 31, נפטר אי־
ציק פנקלשטיין ממחלה ממא־
רת. הוא היה בוגר בית־הספר
הגבוה לציור, השתלם בפיסול
במכון לאמנות פלסטית, היה
אמן נחבא אל הכלים. הוא היה
צייר מחונן שמאס בפירסום,
ובשעה שחבריו לימדו במיטב
המקומות והציגו בתערוכות,
הוא הסתגר בביתו. אבלים עליו
חבריו הקרובים בלהה ג׳, סמו
נ׳ ומירי ש׳.

למטרה רצינית ואולי לא. נא
לכתוב לת״ד 36850 תל־אביב.

★ כמעט בלי דרישות.
סטודנט למישפטים, 26/180, מעונ־
יין להכיר סטודנטית או אקדמאית
בת 21 עד 24, שרוקדת ריקודי
עם, מטיילת, סקרנית, מתבטאת
היטב, משכילה ורבגונית, לא
„אצילה״ ומפונקת, נאה וחטובה
— ושכמוני לא חשבה מעולם על
העיתון כעל דרך להכיר את מי
שהיא לא מוצאת בדרכים אחרות.
ת״ד 2914 חולון, מיקוד 58129.

★ לא רווקה! 33/176, נחמד
וסימפטי (גרוש), מחפש צעירה

גרושה או אלמנה, מבוססת כלכ־
לית. ת״ד 9296 תל־אביב, מיקוד
61092.

★ גדי. 31/185 מזל גדי, נח־
מד, אינטליגנטי, שקט ומנומס,
מחפש צעירה חטובה לידידות אינ־
טימית יפה. נא לציין טלפון. ת״ד
2680 רמת־גן.

בכל זאת יומולדת

הברכה שנשלחה לאמא ב־
שבוע שעבר במדור זה היתה
לאמא בלבד, ולא לשום מולדת.
המולדת היא סתם טעות דפוס.
אז אמא, שוב מזל טוב ועד
120.

★ להתכתב. אני מעוניין
להתכתב עם צעירות בנות 17־18.

כמאל אבר־אלהוגא, מושב כוכב,
ד״נ כרמיאל, מיקוד 20185.

שיקוצים

★ היא לא תסלח! לאלכס
פרלסמן! עד שלא תתנצל ותגיד
שאתה מצטער על ההתנהגות ה־
בלתי־נאותה ועל פיטפוט בלתי־
זהיר — לא אסלח! מהצ׳ילבה.

★ אולי תפסיקו כבר?
ל„פריצי״ מהסוכנות ולפרומה מ־
הקיריה: תפסיקו עם המישחקים!
אנחנו יודעים שאתם מרגישים
אחרת! החבר׳ה מהכנסת.

מיד ליד

★ אספורט. בחור נחמד ו־
מעניין, בן 28, מעוניין לשמש
כבן־לוויה לנשי־עסקים. המעוניי־

נורית מאילת

נורית, בת 18 וחצי, רוצה
להכיר בנים ובנות בני 20 עד
23 מאזור הצפון. אפשר לכתוב
אליה לרחוב 615/29 אילת,
מיקוד 88000.

נות מתבקשות לפנות לת״ד 44983
חיפה.

★ טיול מאורגן. מלווה קבו־

צות מנוסה (יליד אוסטריה) מארגן
קבוצה לאוסטריה באוגוסט 1983.
פרטים אפשר לקבל בת״ד 2064
עכו, מיקוד 24120.

ברכות

★ תודה. לשאבי עם הוולבו
הצהובה, שהפשיל שרוולים, נשם
ונשף ותיקן.

למיכאל מתחנת־הדלק מתחת ל־
כיכר־אתרים, שהיה מלא רצון טוב
ונתן עצות.

תודה — מהחיפושית הלבנה,
שנותרה ביום רביעי שעבר מקר־
טעת על הכביש בלי דלק.

★ לשמואל. יום־הולדת שמח
לשמואל רוזנצווייג, מעסה הפועל
תל־אביב. הרבה הצלחה גם ב־
עיסקי מדיקל ספורט ובעבודה עם

הנבחרת האולימפית לכדורגל. מ־
החברים לעבודה.

★ לד״ר אנטבי. הרבה הצ־
לחה לד״ר אנטבי מראשון־לציון,
שהתנדב לוועדה הרפואית של ה־
התאחדות לכדורגל.

★ למישפחת אלתר. מזל
טוב לרגל יום הולדת הבת ל־
מישפחת אלתר. ממעריץ.

★ לנבחרת הנוער. בהצלחה
לנבחרת הנוער בכדורגל, במיש־
חקה בקוסטה־ריקה. מהחבר׳ה.

ויק־אנד בכיף

אני — יפהפיה אמיתית ו־
חשקנית.
ואני — שופע און וגבריות.
שנינו נארח אתכם בחווילתנו
לסופי־שבוע וחגים, על חשבון
הבית.
רק ההצעות המעניינות והלא
שיגרתיות יתקבלו — באהבה.
ת״ד 02927 תל־אביב

★ למתי פלד וחבריו. על
אומץ־הלב, על היושר הפנימי וה־
התעוזה לשבור את שלשלאות ה־
קונסנזוס המזוייף. בפגישה הפומ־
בית שלכם עם יאסר ערפאת הו־

גילוי דעת

כשאני הולכת עם הכלב שלי
לטייל בעיר, אתם נדבקים אליי
כמו זבובים מכוערים לדבש.
אז נא לשים לב:
לא, אני ל א מוכרת אותו,
לא, אני ל א רוצה להתחלף,
לא, אני ל א מחפשת חברה,
לא, אני ל א רוצה שתהיו
במקומו.
והעיקר, מה שתמיד רציתם
לדעת ולא העזתם לשאול: לא,
אני ל א מחפשת גבר.
אז תנו לכלב להשתין בשקט.
אם אל, אאמן אותו להשתין
עליכם.
בעלת הבוקסר.

כחתם כי בישראל יכולים להתפתח
גם בני־אדם, לא רק קרנפים. שמו
של הגמר הרוחני יצחק שמיר

יש כתובת!

כלבך אבד? ראית בעל־חיים
עזוב? פצוע? ראית מיקרה
התעללות בבעלי־חיים? פנה
אלינו: צער בעלי חיים ב־
ישראל, סלמה 30 יפו, טלפון
03־827621.

יירשם בסיפרי ההיסטוריה בהערת־
שוליים, כטרדן מרושע שניסה ל־
שווא להפריע לפעולתכם.
ישראלי שכבר התחיל
להתבייש בלאומיותו.

יפהפים אמיתיים

גורים יפהפים בני ארבעה חודשים יימכרו לבתים אהבים. האם מגזע פוינטר גרמני והאב דני ענק. טלפון 03־319087.

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

● **כל הודעה יכולה לכלול עד 20 מילים.**

● **מי שרוצה לצרף תמונה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המוצעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**

● **ההודעה תיכתב על גבי גלויית־דואר, למערכת „העולם הזה״, ת״ד 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להשתמש במעטפה). לא תתקבלנה שום הודעות בעל־פה, בטלפון או בביקור אישי.**

● **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

(המשך מעמוד 28)

ופומביים. אין זה הזמן לשבת על מה שכבר נעשה. הם יצטרכו לפוצץ את הסביבה ברעיונותיהם החדשים, ולא לפחוד מהמאבק הקשה שעומד לפניהם.

מגורים

אלה המעוניינים לשנות את המקום שבו הם מתגוררים עשויים להיתקל בקשיים. מצד אחד יהיו הזדמנויות מפתיעות ומלהיבות, אך דווקא זה עלול לגרום לאכזבה. קשיים במכירת דירה או קנייתה יאפיינו את השנה, וכל הקורץ והמלהיב יהיה מסוכן ולא בטוח.

אין לבטוח בהחלטות אימפולסיביות, ויש לשקול היטב ולנתח את המצב מכל צדדיו. אז יהיה אפשר למכור, לקנות או לעבור באיטיות, בביטחון ובאיפוק. זה קשה ומנוגד לאופי המהיר של מזל דלי.

כספים

בשטח הכספי תהיה התקדמות. רעיונות בלתי־שיגרתיים, ואפילו מעט מסוכנים, יוכיחו את עצמם מוצלחים ביותר. זו השנה שבה עדיין כדאי להעז ולבצע את הבלתי־מתקבל על הדעת. ההתקדמות תיעשה בצורה מוזרה, אך אין לנהוג בקלות־דעת. יש להיזהר מלתת לאחרים להונות ולהסתעות. כאן על בני המזל לעמוד בעמדה יציבה ובטוחה, ואם צריך, אפילו להיות ארסיים ובלתי־נעימים. גישה מעין זו תוכל להוציא את הפוטנציאל החדש, ולקדם תוכנית שנראתה כאילו עומדת על המקום.

מישפחה

הורים או קרובי מישפחה מבוגרים יעסיקו את בני המזל יותר מתמיד. בריאותם עלולה להוות נושא לדאגה. הם יצטרכו יותר עידוד מאשר אי־פעם. היחסים עם בן הזוג לא יהיו קלים ביותר. בני המזל יאלצו לוותר על כמה דברים כדי לשמור על שלום־בית. היחסים יהיו די מתוחים. שיחות קשות וישירות יגרמו לא פעם למחשבות על שינויים בצורת החיים, אם על־ידי מעבר למקום שונה, או על־ידי שינוי מהותי של מיבנה המישפחה.

מה שיעזור לתקן את המצב יהיה קשור באירוח. בני דלי, הזקוקים לחברה כאוויר לנשימה, יוכלו לחזק ולעודד את עצמם בערבים חברתיים. ידידים ירבו לפקוד את ביתם ויביאו עימם אווירה קלילה יותר.

אהבה

בשטח האהבה אפשר להיות אופטימיים. כאן הדליים יהיו ממש בני מזל. זה יגיע אליהם מכל הכיוונים. עליהם יהיה לנצל את ההזדמנויות ולא להחמיץ דבר. אין לשקוד על הישן והמוכר, כדאי להעז ולהתנסות בחוויות חדשות. אפשרויות לא יחסרו. גישה חדשה תביא את בני המזל להצלחה. העזה, יוזמה, ואפילו חוצפה יעזרו לקדם את המטרות. התלבטויות לא יתאימו לתקופה. הדליים יצטרכו להתגאות בפעולותיהם ובמעשיהם. אם האחרים מקנאים — זה עניינם. רק על דבר אחד יש להקפיד: על השם הטוב ועל יחס הוגן. מלבד זאת, תשמחו, תבלו, תיהנו ותאהבו, היו ספונטניים ואל תתרחקו.

צפון
צ'מפיון מוטורס
"צ'מפנול של סונול
מגן על הדור החדש
של מנועי פולקסווגן ואודי".
אהרון עמיר - מנהל השרות של צ'מפיון מוטורס.
"כאשר עמדו להגיע,
לפני שנים אחדות,
מכוניות הדור החדש
של דגמי פולקסווגן ואודי,
נערכנו לאספקת השמן החדש
שנדרש למנועיהן.
שמן כזה, חד־דרגתי
באיכות SE/CC - לא היה
אז בארץ.
פנינו לחברות הדלק
ו"סונול" היתה הראשונה
אשר פיתחה את צ'מפנול —
השמן החדשני העונה על דרישות מפעלי
"פולקסווגן־אודי".
סונול
סונול איתך בכל הדרכים

אבקת כביסה קלה
קליל
הקלה האמיתית
5 ק"ג
"קליל" - הטובה ביותר למכונת הכביסה שלך!
נשיאה טובה
עם האריזה החדשה
קליל לשאת
קליל לאחסן
קליל לכבס
קליל
עושה עבודה נקיה
משווק ע"י מוצרי תכן חברה לשווק בע"מ

לשמנים באהבה

כמו שהבטחתי לכם בשבוע שעבר, הנה כמה הצעות לדיאטה. אין דבר יותר נעים מאשר לקרוא או לכתוב על דיאטה.

לפני שאתם מחליטים, סופית, להתחיל בעניין ביום ראשון בבוקר, בבקשה לזכור כלל חשוב: אלה ביניכם שיש להם 20־30 ק"ג עודפים, שום דבר כבר לא יעזור להם, מלבד איזה ניתוחון קטן. ואלה ביניכם שיש להם עודף רק של 2־3 ק"ג — עזבו שטויות, תנו לשמנים לרעוב.

אני בעצמי המצאתי שתי דיאטות מאוד חשובות, ואותן אפרט בסוף. הדיאטות האחרות הרשומות כאן הן כאלה שכמה מחברותי הטובות ביותר עשו, והצליח להן.

דיאטה של אלינוער

יום א': ביצים קשות מפוזרות לאורך כל היום.

יום ב': 6 אשל או לבן או יוגורט, מפוזרים על כל היום.

יום ג': 5 ביצים קשות כנ"ל.

יום ד': 500 גרם בשר מבושל או עוף מבושל, מפוזר על כל היום.

יום ה':

מורידים בערך 4 קילו בשבוע, אם לא מרמים.

דיאטה של רחל

אני ניסיתי את זה פעם והתפתי כאב בטן אדיר ביום השני. אבל אם מצליחים להחזיק מעמד ארבעה ימים, מורידים 3־4 ק"ג.

יומיים אוכלים פחות או יותר רגיל (בלי עוגות, לחם, פיתות וחומוסים, כמובן) וביום השלישי רק שותים — מרק צח, קפה, תה, מיצי פירות וכו'. ככה שלוש פעמים, זאת אומרת תשעה ימים בסך־הכל. לא קשה וגם כן מרזה.

דיאטה של ירקות

דיאטה זו היא טעימה מאוד, ממלאה את הבטן ונעימה לעין. כדאי להתמיד בה לפחות שבועיים.

בבוקר ובערב סלט־פירות, מכל הפירות שיש בבית, אפילו בננה.

בצהריים סלט־ירקות גדול, מכל הירקות החיים שרוצים.

השתיה המותרת היא רק מיצי פירות וירקות.

אמרו לי שמורידים כ־5 ק"ג בשבועיים.

הבטחתי לספר לכם על שתי הדיאטות שאני שמחה לעשות אותן תמיד. בבקשה:

דיאטה מיוחדת לדוברי אנגלית

היא נקראת Seafood Diet.

דרך ביצועה Whatever food you see you eat.

דיאטת 35 דקות

צריך להתמיד בה לפחות שנה. אוכלים הכל כרגיל, אבל כל יום בין השעה 10 בבוקר עד 10.35 לא אוכלים כלום. אבל ממש כלום. דיאטה מצויינת ולגמרי לא קשה. אני תוך שנה קיבלתי מידות גוף מושלמות. 90 — 60 — 90. הכל במותניים.

אגב, אמרו לי להזכיר שכל הדיאטות הרציניות (לא השתיים שלי) הם לאנשים בריאים.

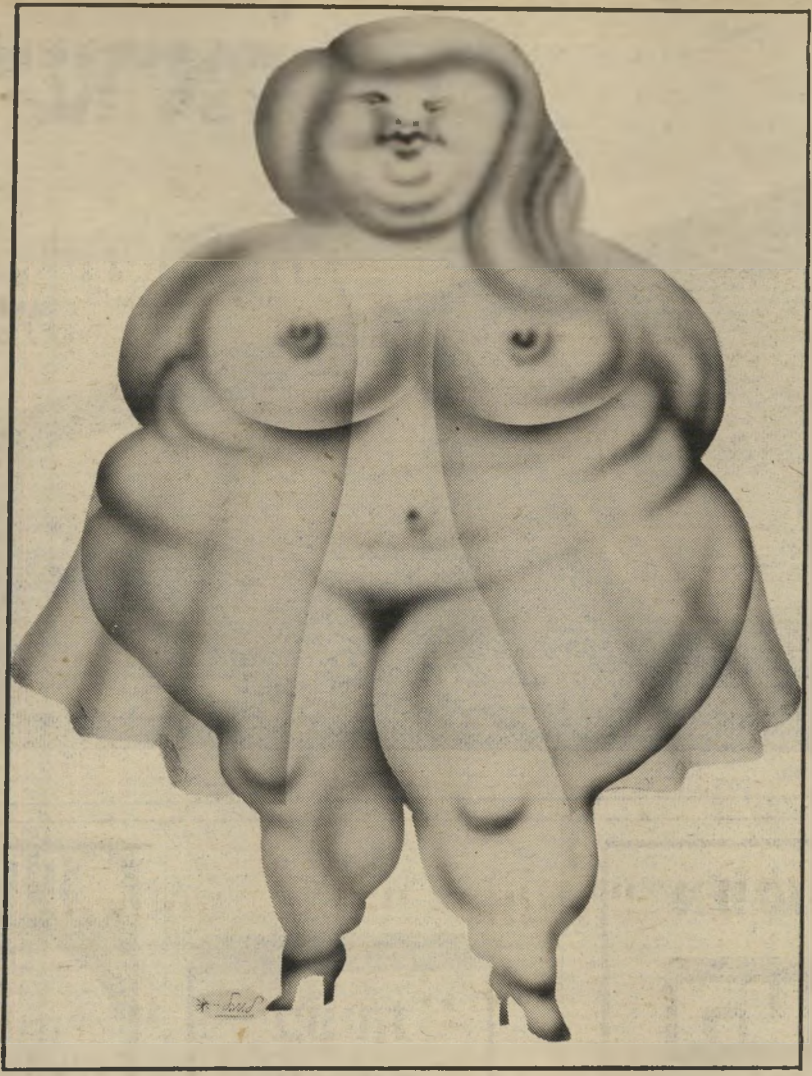

מתנות

בעניין המתנות אני נורא קמצנית, כנראה. כל הזמן אני מחפשת להציע לכם דברים זולים — ודווקא יש.

אני מקווה שראיתם בעצמכם שעונת היקינתון התחילה. אין הרבה פרחים יותר יפים בעיני מפרחי היקינתון. עציץ פלסטיק ובתוכו פרח משגע, ורוד, או סגול, או כחול, או לבן עולה רק 130 שקל.

אם מישהו היה מביא לי מתנה כזאת, הייתי מייד יודעת שהוא רגיש, אינטליגנטי, בעל טעם טוב ו...חסכן. מה עוד אפשר לבקש מבן־אדם אחד?

ועוד דבר קטן ומאוד חשוב

אלונה פרנקל, ציירת־סופרת של ספרי הילדים, היא חברה טובה מאוד וכל הזמן דואגת לי ולמדור שלי. כל שבוע, לפחות פעם אחת, היא מטלפנת אלי בהתרגשות נוראית ומספרת לי על רעיון גאוני שהיא שמעה או המציאה.

העניין הוא, שכמה שאלונה היא חברה טובה ובן־אדם משגע, ככה היא בלבוסטע זוועה, ואת כל הרעיונות הגאוניים שלה אולי (רק אולי) לא שמעו באיזה כפר קטן בגינאה החדשה. בכל שאר המקומות

כבר יודעים עליהם לפחות 300 שנה.

וככה זה נמשך שבוע אחרי שבוע. בפעם האחרונה כשטילפנה ואמרה "תשמעי, יש לי רעיון משגע." אמרתי לה שמערכת העולם הזה לא קיבלה עדיין אף מנוי מהאזורים המרוחקים, והיא אמרה: "מותק, את זה גם בצפון תל־אביב לא שמעו." נו, בצפון תל־אביב יש להעולם הזה קהל קוראים גדול.

אז זה ככה. כשהילד או הבעל חוזרים הביתה עם מגפיים רטובים מבפנים, זה לא אומר שהמים נכנסו למגף ושצריך מייד להפטר ממנו. לרוב (במיוחד אם המגפיים מרופדים) הרטיבות היא לא ממים אלא מזיעה. לא עלינו.

שיטת השכבת המגפיים ליד התנור היא שיטה לא טובה. הבפנים לא מתייבש, הבחוץ מתקלקל והחשמל עולה.

הפטנט הוא פשוט לקחת את הפן, מה שקוראים מייבש שיער, להכניס אותו לפעולה קרוב מאוד למגף (לא בתוך המגף) דקותיים המגף יבש למהדרין. בסוף התהליך החשמלי אפשר לשפוך למגף כמה טיפות שנל 5 או קצת טלק.

כל הכבוד אלונה. אני לא יודעת למה בדיוק עכשיו נזכרתי במשפט "גם תרנגולת עיוורת מוצאת לפעמים גרגר."

כמה עצות מתחת לחגורה

שמתם לב שאנחנו בעיצומו של חורף? אני שמתי לב מאוד. ובטח גם חברת־החשמל שמה לב שאני שמתי לב.

הסבתות תמיד אומרות שאם חם ברגליים, אז חם בכל הגוף. לי חם בכל הגוף רק אם אני מתיישבת על התנור. אבל נעזוב אותי ונדבר על הרגליים שלכם.

נכון שאתם נורא רוצים שיהיה לכם מחממי־רגליים (חותלות) בשלל צבעים. ונכון שאין לכם חשק לזרוק שקלים טובים על מה שאפשר לעשות לבד? ידעתי!

צילצלתי לחברתי רודה, שהיא חזקה מאוד בלחמם רגליים. ושאלתי מה לעשות. היא אמרה שאם אני צריכה דחוף, אז כדאי לקחת צמר בעובי בינוני ומסרגות מס' 5. אחר כך מעלים 42 עיניים. סורגים 4 סנטימטרים של פטנט (כלומר שתי עיניים ימין ושתי עיניים שמאל). אחרי 4 הסנטימטרים מעלים עוד שתי עיניים מכל צד וממשיכים לסרוג כמה שרוצים. לרגל חטובה בינונית כדאי לסרוג 15־17 סנטימטרים, ואז שוב חוזרים ל־4 סנטימטרים של פטנט. זה נשמע מסובך, אבל זה לא. אם מתחילים לסרוג בכותרות מבט, אז בפסוקו של יום יש לך זוג חותלות מוכנות. מי אמר שטלוויזיה זה לא דבר חשוב?

תלונה לאדון מרק מושביץ

זה שרצית לקנות את הבנק הבינלאומי הראשון, ממש לא בעיה שלי. תקנה, לא תקנה. לא מזיז לי.

אז תשאל למה אני מעוצבנת עליך?

שמע, בחברה שלך, עלית, המציא מישהו את הממתק הישראלי הראשון (הראוי להערצה) מזה אלפיים שנה, ושמו בעברית פסק זמן.

נודע לי על ההנפקה החדשה הזאת שלכם רק לפני חודש ימים. הלכתי לקיוסק, שמתי 17 שקל וכשטעמתי הגעתי למצב שהיו צריכים להחזיק אותי. אם אתה מבין למה אני מתכוונת. תוך שבוע חיסלתי, בעזרת בני משפחתי, כמות אדירה של פסק זמנים ואין לי ספק שבגללי עלו כל המניות של דנות.

שבוע אחרי זה כבר שילמנו 20 שקל, ומנהל הקיוסק היה נותן לי את הדבר עטוף בעיתון, כדי שאנשים זרים לא יראו שיש לו מהאוצר.

מאז אין להשיג יותר פסק זמן בחנויות. יש שמועות שונות בקשר להפסקת הייצור, מסיבות שרק אתה יודע. היום, כשהלכתי לי בשקט ברחוב מאוד צדדי של תל־אביב, קלטה עיני משהו כתום ומוכר על דוכן של חנות קטנה. התפרצתי בסערה וביקשתי חמש חתיכות. המוכר הסתכל עלי ברחמים ואמר: "יש רק שתי חתיכות, רוצה או לא?" בטח שלקחתי. הוא, לעומת זאת, לקח 25 שקל בשביל כל אחד.

מר מושביץ, אתה רוצה להגיד לי שבלי לשים לב אני משחקת בורסה? אם כך, אנא הנפק לעם ישראל עוד קצת מניות הטבה מתוקות.

שאף אחד לא יגיד שאני עושה פירסומת. לא עושים פירסומת למוצר שאי־אפשר לקנות אותו, גם אם רוצים.

דניאלה שמי

רכבת ישראל

לפיתוח תעשייתי ואיזורי
בבטיחות, אמינות, חסכון ויעילות

אפשר להשיג את

העולם הזה

ביום שלישי בערב,
בתחנה המרכזית
בתל־אביב

בעיות
ולבטים
בחיי המין

מאת
ד"ר מרדכי זיידמן
הוצאת רשפים

POMPADOUR

תה-צמחים
בשקיקים
טבעי, טעים
מבריא-מרענן

תה שושנים FIXBUTTE
תה מנטה FIXMINZE
תה בבונג FIXMILLE
תה תערובת פירות FIXFRUTTA
ועוד 7 סוגים שונים

עברו
לתה-צמחים
ותרגישו
בהבדל

להשיג בסופרמרקטים,
שקם, בתי טבע, בתי מרקחת ומעדניות

עבור פרוספקט ודוגמא חינם
נא לכתוב לת.ד. 46, רמת השרון

חדש! תה תערובת צמחים
ופירות. נמס בן־רגע

מאיר שליט גרפיקה·פרסום·צילום

קורסים לקצרנות

עברית ו/או אנגלית ★ פרטי וקבוצות ★
תוך זמן קצר והצלחה מובטחת! ההרשמה:
ת"א: אולפן גת (בר־קמא), וייצמן 22, טל. 03-254826
קורס חדש — בוקר וערב — נפתח ב־16.1.83.
באיזורים אחרים — לפי פניה לכתובת הנ"ל בת"א.

תן טרמפ לחייל

כן, אתה יכול להרשות לעצמך Nikon

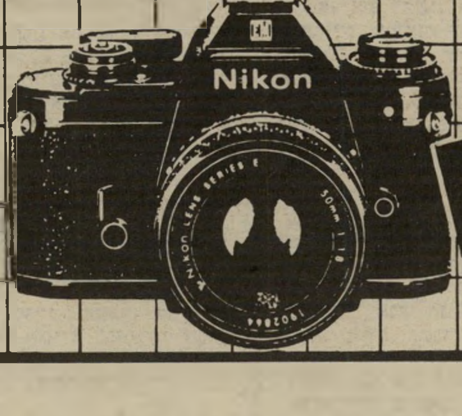

5 דגמים לבחירתך
להשיג גם משקפות "ניקון"

בואו
ל"הדר" אחד העם 36 ת"א

HADAR הדר

תנופה

מקומת הקרקע של **דיזנגוף סנטר** ניתן ל־השקיף על המדרגות העגולות המובילות את העוברים והשבים מקומה אחת לשנייה. מתחת למדרגות נטועה צימחייה המוסיפה חיים למיבנה. עד לפני כמה חוד־שים היה המקום ברובו שומם, ריק מעסקים ובני אדם.

גלי מדרגות

הפיל הלבן מתעורר

כולם מיהרו להספיד אותו. אמרו שהמקום הוא מיפלצת ענקית ללא חיים, אמרו שנפש חיה לא תדרוך במקום, אמרו שאין לו תיקווה, שהנה עוד פיל לבן נוסף לתל־אביב, שזה כיש־לון מוחלט. למי שלא ביקר בז־מן האחרון במרכז הגדול הנקרא דיזנגוף סנטר או לב דיזנגוף, צפוייה הפתעה רבתי.

במשך כל שעות היום והערב שוקק המקום חיים. החנויות ה־יפהפיות, שהיו ריקות במשך שנ־תיים וחצי, מאוכלסות ברובן ה־גדול, חלונות־הראווה שובים את העין, המוני בני־אדם יוצאים ו־נכנסים, הילדים מצטופפים סביב החנויות לחיות־בית, מאזינים ל־תוכי המדבר ומתבוננים בשפע ה־צעצועים הקורצים מהחלונות. בני־נוער מתגודדים סביב חנויות התקליטים ומקשיבים באוזניות ל־להיטים האחרונים, חנויות הספ־רים מלאות בקהל המדפדף בספ־רים.

זרם בלתי־פוסק של אנשים עו־לה ויורד במדרגות־הנעות, המו־בילות אותם מקומה לקומה. ה־משביר המרכזי אינו יכול יותר להתלונן על עסקים מתים. בשעות הערב נוהר קהל רב אל שני בתי־הקולנוע היפים ביותר בארץ.

הקהל הישראלי התחיל להבין מה זה קולנוע בסביבה יפה. לפני ה־סרט, כשגשם וסערה בחוץ, יוש־בים אנשים בבית־הקפה היפה הטראס, בעל המירפסת העגולה האדומה. בחמימות נעימה, הבאה ממכשירי־החימום של הבניין, מגי־שות נערות חיננית קפה חם וב־לינצ׳ס ביתיים.

במשך היום משמש הקפה ל־מיפגש אמנים, הבאים למישרדי אמ״י — אירגון אמני ישראל. אפשר למצוא כאן בשעות הצה־ריים את ניסים עזיקרי ויענק׳לה בן־סירא לומדים טכסטים להצ־גות, ודוגמנויות העובדות במר־כזי הקוסמטיקה הרבים הנמצאים במקום.

„האמנתי בפרוייקט"

„דיזנגוף סנטר" של היום מתחיל להזכיר מרכזי־קניות ובילוי באירופה. פועלות כאן היום כמה גלריות המציגות יצירות של אמנים ישראליים, ביניהן הגלריה רדיוס, שהיא מן הטובות בארץ. מועדון הלילה שבלול הפך לסי־פור הצלחה בהנהלתו החדשה של

כולם צחקו מ„דיזנגוף סנטר" והספידו אותו - והנה הוא הפך למוקד של חיים תוססים

האמרגן יאיר צבן. בעוד שבועיים עומד להיפתח בקומה השנייה מועדון־חברים חדש, בעל תאורה מהממת, שיתן תנופה חדשה גם לחיי הלילה במקום.

חיים טופז, בעל מישרד־פירסום מבע, הנמצא בדיזנגוף סנטר מיום היפתחו והיום משמש כיו־שב־ראש ועד העסקים והחנויות, מסביר: „דיזנגוף סנטר נפתח ב־1978 ועורר ציפיות מרובות. בעלי חברת דיזנגוף סנטר, אריה פילץ ושמואל פלאטו שרון, רצו לפתח את המקום, ופנו אל צוות שטיר, שהם מעצבי תערוכות וירידים. דובי שטיר כינס מסיבת־עיתונ־אים והכריז כי הוא יפתח 60 עס־קים בדיזנגוף סנטר.

„העסקים האלה לא היו בידיו. הוא היה צריך לשכנע אנשים פרטיים, שרכשו שם עסקים ולא פתחו אותם, להשכירם לצוות ש־טיר, כדי שהוא ישכירם לאחרים, חינם אין כסף, למשך 10 חוד־שים. העיסקה נכשלה. מתוך 60 עסקים נפתחו בקושי 18, שגם הם נסגרו כעבור זמן קצר. איש לא רצה לשמוע על דיזנגוף סנטר, והתחילה הנפילה הגדולה.

„אני האמנתי בפרוייקט והחלט־תי להזרים בו חיים. ראיתי שה־נפגעים העיקריים מהכישלון הם — האנשים הפרטיים, בעלי העס־קים. הזהרתי אותם פעמים רבות לא לסמוך על איש, אלא לעשות מאמץ ולמסור את עסקיהם לק־רובי מישפחה כדי שיפתחו או־תם. הצרה עם צוות שטיר היתה, שלא היה להם מגע עם מאות ב־עלי־העסקים שרכשו שם חנויות. 50 בעלי עסקים פנו אלי וביקשו שאטפל בעיסקיהם כראות עיני, ואמסור אותם אפילו בחינם, רק שהדיירים החדשים ישלמו להם את ההוצאות.

„אמרתי לעצמי: מה שניתן ב־חינם שווה חינם, וצדקתי. פירי־

(המשך בעמוד 52)

מעבר שוקק

אחד המעברים **בדיזנגוף סנטר**, בקומה הראשונה, בשעות הבוקר. בתי־הקפה שצצו כאן לפתע, מלאים בקהל מבלים, אשר באו להתחמם ביום חורף קריר. ממול, באותה קומה, שפע של חנויות עם חלונות־ראווה משובבי עין. חנויות אלה מלאות עתה בקונים.

הפיל הלבן מתעורר

בובה של בובה

„בובות שתיים בובותיים... צילי וגילי... את מי משתיהן אוהב יותר?” שואלת עמית רייכרט, מנחה במיקצועה, הלבושה כבובה. עמית באה ללב **דיזנגוף** לפטפט עם חברה בבית־קפה ולהשתעשע עם שתי בובות־המחד, שקרצו אליה מחלון־ראווה.

(המשך מעמוד 51)

סמתי מודעות קטנות בעיתונים, והצעתי עסק תמורת 50 דולר. אנשים התחילו לבוא בהמוניהם. מיינתי את האנשים ותוך חודשיים הושכרו 50 עסקים. היום פועלים פה 221 עסקים — בנקים, מיש־רדי־תיירות, פרפומריות, בתי־קול־נוע, גלריות, בוטיקים ובתי־קפה.

בסך־הכל נשארו עוד 32 עסקים שנותרו עדיין להשכרה, כולל קו־מה ג׳. קומה א׳ מאוכלסת כולה, קומה ב׳ — פרט לשישה עסקים — אף היא מאוכלסת. ובאמת, ה־מקום היום דומה לעיר קטנה. יש חנייה, בחורף חם, בקיץ מקר־רר ומאוורר.”

„לא נתנו לנו זמן”

לפי סקר שערכו בעלי החנויות, עוברים בדיזנגוף סנ־טר 80 אלף איש ביום. בחג־החנוכה נכנסו ויצאו כ־250 אלף איש ביום. קהל הצרכנים, שפחד תחילה כי המחירים בחנויות גבוהים, הופתע לגלות בחנויות רבות מחירים זולים.

האמרגן אמנון צבן, בעל מועדון שבלול, מרוצה מהכללים הנוק־שים הפועלים לטובת המרכז. הוא אומר: „אנשים לא יכולים לע־שות כאן שינויים במיבנה בשי־לוט ללא קבלת רשות של אדרי־כלית הבניין, עליזה טולדו. שומ־רים כאן על חזות קפדנית ביר־תר. אני הגעתי לשבלול בינואר לפני שנה, בתקופת הנפל הגדול, כשהמועדון, שעבר בעלים רבים, נקרא סטודיו 601. היום המקום מתפקד בהצלחה, ובשבלול מתקיי־מים ערבי ג׳אז עם אמנים כמו ממ־פיס סלים, בי־בי קינג, אריאל זילבר, שלום חנוך ויצחק קלפ־טר והרבה מוסיקאים אוהבים לב־לות כאן עד השעות הקטנות של הלילה.”

מיכל גוטפריד, מנהלת גלריה רדיוס, אומרת על המקום: „לא ייאמן ממש. אני לא יודעת אם ישנה גלריה בארץ הזוכה לדינא־מיקה ותגובה מצד הקהל כמו שלנו. מה שקרה הוא, שיש כאן מיפגש עם קהל מיקרי, העובר במקום ונתקל בגלריה. עבור חלק גדול מקהל זה זאת פגישתו ה־ראשונה עם אמנות. יש בזה מש־הו מרגש. זכינו בקהל שוחר אמנות, שהוא חדש לגבינו. אנח־נו מתכננים לערוך כאן ערבים פוליטיים, הרצאות בנושאי מ־חול, והרקדנית רינה שינפלד תר־קוד כאן.”

חלקו הגדול של דיזנגוף סנטר נמצא היום בידי בעלי־העסקים, וכ־25% ממנו נשאר עדיין בידי חברת דיזנגוף סנטר — אריה פילץ ופלאטו שרון. הקומה ה־עליונה וקומת הקרקע נמצאות בבעלותם. אומר אריה פילץ: „כ־שהקמתי את הפרוייקט, ידעתי מה

מאת

נירה גל

הוא עתיד להיות. הצרה עם ה־ישראלים הוא, שלא נתנו לנו זמן. כל עסק בסדר גודל כזה זקוק לאוויר ולזמן. לאנשים לקח זמן להתרגל למקום מרכזי כזה. הסי־בה להתעוררות היא כי האנשים הגיעו למסקנה פשוטה, כי כאשר הם רוצים לערוך את קניותיהם או לצאת ליום בילויים, למה ל־הם להתרוצץ בעיר לחפש חנייה, להתרוצץ עם הילדים בגשם — בחורף ובשמש בקיץ, כאשר כאן הם באים למקום יפהפה, יש להם מקום חנייה בחניון, המקום מחו־מם ומאוורר, לילדים יש איפה ל־הסתובב בלי סכנת מכוניות בכ־ביש, שפע של בתי־קפה ומרכזי־בילוי.

„היום מתעניינות במקום חברות גדולות ורציניות, כדי להתחיל לפתח כאן חיי לילה תוססים. אני מבטיח שתוך שנתיים נפעיל כאן צוות מיוחד, שיפעיל את המקום בלילות, ודיזנגוף סנטר יהווה את מוקד חיי־הלילה בתל־אביב.”

רחובות וקפה־קולנוע

אביטל קטלן, מנהלת־המכירות של חברת דיזנגוף סנטר, מס־פרה: „לגבי הקומה העליונה וה־קומה שמתחת לקומת־הקרקע, ש־נשארו בשיממונן, יש לנו תוכניות מגוונות. בקומה התחתונה אנח־נו מתכננים לפתוח שני בתי־קולנוע קטנים, שיפעלו כחטיבה אחת. הכוונה היא לקולנוע ש־ישמש גם בית־קפה וייקרא קפה־קולנוע. התוכנית תצא לפועל ב־טווח של שנה. בינתיים אנו עור־כים בקומת־הקרקע ירידים, כמו יריד המכוניות.”

פרח

גילה כהן, תלמידת כיתה ט׳ בגימנסיה **הרצליה**, אוחזת בזר פרחים ענק. „אני באה ללב **דיזנגוף**, כי יש כאן מיבחר גדול מאוד של בגדים.”

הפילץ של הפיל

איש־העסקים אריה פילץ, שיזם את הפרוייקט, משקיף מגבוה בהנאה וגאווה על יצירתו. „אמרו שנכשלתי, שזהו עוד פיל לבן בתל־אביב, אבל ידעתי כי יבוא יום והקהל הישראלי יתרגל למרכז גדול וינהר הנה בהמוניו.”

הקפה העגול

בעל המושבים האדומים הבנוי בצורת מירפסת עגולה, קרוי לכן **הטראס**. בית־קפה זה ממוקם בקומה השנייה, ומושך אליו בשעות היום אמנים וצעירים רבים, שקבעו אותו כמקום מיפגשם. בית־הקפה הזה המלא כל הזמן העיר את הקומה השניה משיממונה.

פילץ מעיר: „היריד הזה לא הצליח במיוחד. למדנו מהלקח. נערוך כאן ירידים תוססים יותר.”

ואביטל מוסיפה: „הסנטר יחולק לרחובות ולמספרים, כדי שיהיה קל למצוא כל דבר. השיטה תהיה מבוססת על כך, שכל שער יקבל שם של רחוב ומיספר. 26 הר־חובות יקבלו שמות של כליי־נגינה וייקראו דרך התופים, דרך הגיתית, דרך המשולש, דרך החי־צוצרות ועוד.

„חברת אזורים בונה היום מעל לדיזנגוף סנטר מיגדל בן־22 קו־מות, שיכלול 220 דירות עם ברי־כת שחיה מפוארת על הגג. גם מעל לבניין המשביר מתוכנן בניין מישרדים ענק.”

כיום סוגר דיזנגוף סנטר את שעריו בשעה 12 בלילה. התנועה היחידה בו היא מסביב למועדון שבלול, הנמצא בכניסה החיצונית. כאשר ייפתח מועדון־החברים ה־חדש, יהיו השערים הצפוניים פתוחים עד לשעה 4 בבוקר.

דיזנגוף סנטר מאיים איפוא ל־הפך בקרוב לאחד המרכזים הג־דולים והסואנים בישראל.

שתוק, תוכי

רותם שיטרית, תלמידת תיכון **אנקורי**, מנסה להשתיק את ציפור המיינה הדבר־נית, הצורחת בקולי־קולות. מתבוננים בה איציק חסון וחבורת ילדים. הציפור, המושכת אליה צופים רבים, הפכה לסמל המיסחרי של המרכז.

המיגדל הלוהט

מיגדל המדרגות העולות לקומות העליונות, מכיוון רחוב המלך ג'ורג', נבנה בצורת מירפסות עגולות. ממדרגות אלה ניתן להשקיף על פני כל החנויות ובתי הקפה, המאכלסים את שלוש הקומות הראשונות ואת קומת־הקרקע. מדרגות אלה מובילות במשך היום אלפי קונים, ובערב את מאות באי בתי־הקולנוע המשוכללים, **לב 1** ו**לב 2** שבמקום.

מרכז הנוער

לב דיזנגוף של היום מושך אליו צעירים רבים, הממלאים את הבוטיקים וחנויות־התקליטים. המרכז החדש תפס את מקומם של רחוב דיזנגוף ואבן גבירול, הן בקניות בשעות היום והן בבילויים בערב. בתמונה מימין: בובה מחלון־ראווה הלבושה לפי הצעקה האחרונה, שימלת מיני מעור.

אורחת מבת"ים

היא גילי רגר, מתיכון **חשמונאים** בבת־ים. היא באה במיוחד לדיזנ־גוף סנטר כדי לערוך קניות. „כאן נעים וחם והמבחר גדול ויפה,” אמרה.

נמר של נייר

דילאמה חד־הורית כספרות לשמה ✱ איך להצליח בעסקים שיריים ✱ היציאה מהארון של הורוביץ ✱ מ„ימי ציקלג" ועד „שואה 2" כ„חיים על קו הקץ"

תרגום

ריחיים

מרגרט דראבל, מהבולטים שב־סופרי אנגליה כיום, התגלתה בשנתיים האחרונות על־ידי הקוראים בעברית. אחרי ספריה עידן הקרח ועיר של זהב *, ראה החודש אור התרגום ה־עברי לספרה ריחיים **, שבדומה ל־ספריה האחרים, הוא בבחינת תימצות ספרותי מרתק של חוויית החיים, נכון לעכשיו.

ריחיים נפתח ב„הקריירה שלי הצ־טיינה תמיד בתערובת של ביטחון ו־מורך־לב...", כאשר בהמשך מובא סי־פור התבגרותה של המספרת, המעדיפה את הקריירה האקדמית שלה על פני חיי־המין, מבלי שהיא מצליחה לשמור על איזון סביר בין נשיותה והקריירה בה בחרה.

המספרת, **רוזמונד,** נכנסת להריון שלא במתכוון, אחרי לילה בלתי־מחייב עם **ג'ורג',** שדר בבי־בי־סי, שהוא הומוסכסואל שהחליט לחרוג באותו ליי־לה ממישכב־זכר. הקשר שבין רוזמונד וג'ורג', הוא ההמשך הישיר לקשר ש־בין קריין־הרדיו ובין מאזינה: „ודומה שרמז לי, אם כי לא בדיוק, שאני צריכה לבוא ולשבת לידו על הספה. וכך עשיתי, והוא לקח את ידי ואחז בה, ואחר כך התחיל לנשק את אצבעותי, זו אחר זו..." ואחרי אותה הרפתקה ל־לילה אחד, מגדירה רוזמונד את שהת־רחש: „הוא היה ביסכסואל, חשבתי, ויתכן שהוא הומו בדיוק כפי שאני מתירנית, או מילה אחרת שתתאים ל־העמדת הפנים שלי. אולי נמשכנו זה לזו מפני שאנחנו מתחרים בצביעות..."

כאשר מסתבר לרוזמונד שהיא ב־הריון, היא בוחנת את האפשרות לבצע הפלה, אלא שעד מהרה היא חוזרת בה ומחליטה להביא לעולם את ולדה. רוזמונד מחליטה להעמיד במיבחן ה־חיים את חינוכה ה„מתקדם", את הער־כים שקיבלה מהוריה אנשי השמאל, השוהים באפריקה בשליחות כלשהי, בעוד היא גרה בדירתם הלונדונית. ג'ו, ידידה של רוזמונד, מזהירה: „אסור לך. אני אוסר עלייך. זה יהרוס את את חייך. אם את רוצה כסף, אלווה לך..." מבלי שרוזמונד תשתכנע.

רוזמונד מוליכה את הקורא דרך חוו־יית ההריון שלה, על מיכלול הדילמות והתחושות של אשה בודדה בהריון, ו־מערכות יחסיה עם ידידיה הגברים וה־נשים, השבים ומנסים לשכנעה להינ־שא, או למסור את ילדה לאימוץ, אחרי הלידה. גם בחינת הלידה בהתכתבות של רוזמונד עם אחותה, מוליכה אותה לדילמה של: „הערתה על חיים כחב־רת ילדו של אדם שאינני אוהבת, הבי־אה אותי לכך שדמיינתי לעצמי, בפעם הראשונה, תינוק שידמה לג'ורג'. ה־מראה היה חי עד להכאיב, ותשתי דחף מסוכן להתקשר ולספר לו על כל ה־עניין. לא עשית כן..."

ההריון אינו עוצר את רוזמונד בהמ־שך הקריירה שלה: „השתעשעתי ב־רעיון שאוכל לסיים את הדוקטוראט שלי לפני הלידה. במובן מסויים היתה זאת תיקווה חסרת שחר..." במקביל מגלה רוזמונד שחברתה לדירה, **לי־דיה,** מחברת רומאן בגוף ראשון „על בחורה שיולדת ילד מחוץ לנישואים... שיעשע אותי לחשוב על לידיה היושבת כאן ופותחת את מוחה בניסיון להבין מדוע החלטתי ללדת את הילד, ומדוע לא עשיתי הפלה..."

רוזמונד יולדת לבסוף בת, ומזכירה לידידה ג'ו: „לא ידעתי שאני אחת מאותן נשים עליהן אמר ברנרד שאו שהן רוצות ילדים אך אינן רוצות בעל..." לבת קוראת רוזמונד בשם **אוקטביה.**

סופרת דראבל

מאותן נשים שעליהם אמר שאו שהן רוצות ילדים אך אינן רוצות בעל

תהליך התעוררות היצרים האמהיים של רוזמונד הוא מהיר ומרגש: „אוק־טביה היתה ילדה יפה בצורה יוצאת דופן. כולם אמרו זאת, בחנויות, באו־טובוסים ובפארק, בכל מקום שאליו הלכנו..." האם ממשיכה להאזין ברדיו לקולו המשודר של האב ההומוסכסואל, שאינו יודע שהפך לאב. הזמן עובר: „הקיץ חלף, והסתיו הגיע. והתינוקת התחילה לשבת. ואני סיימתי את ה־דוקטוראט שלי, והיה נידמה כי לידיה עומדת לגמור את הרומן שלה..." ה־מיבחן לאמהותה של רוזמונד מגיע, כאשר אוקטביה נזקקת לניתוח, וה־אם מגלה בקירבה את אותם יצרים בלתי חדלים של אם הנחלצת להגנת ילדיה. הניתוח עובר בשלום, לא מבלי שהאם מהרהרת הירהורים כמו: „ואל־מלא החזקתי לעיתים קרובות את פרי קיומי בזרועותי, הייתי חושבת שכל הדבר לא היה אלא חלום, שמוצאו בתיסכול עמוק באישיותי, בהזיה יפה על מה שיכול היה להיות..."

את מעגל תחושותיה של רוזמונד מסיימת מרגרט דראבל בעימות חוזר בינה ובין ג'ורג', אביה שלא־בידיעה של אוקטביה, כאשר זה רואה את בתו, מבלי שרוזמונד מגלה לו את דבר אבהותו. הוא מזהה את שם התינוקת ואומר לאמה: „מי זאת? לא אחת מגיבורות הפמיניזם והסוציאליזם?" (הוא מזכיר קודם לכן את השם **אוקטביה היל**). בעימות של העמודים האחרונים שוברת רוזמונד את כל מעגל תחושו־תיה, כלפי אוקטביה וכלפי ג'ורג', מוו־תרת על האפשרות לבשר לו את עוב־דת אבהותו ונפרדת ממנו.

ריחיים הוא ספר מעולה, משוחרר מהקינאה המסורפת של לוחמות שיח־רור האשה נוסח ארצות־הברית, שמציג, באופן מרתק, ולעיתים מרגש, במינור־יות שבו, את נפשה של אשה שהיא מישפחה חד־הורית, ואת כל הסובב אותה. ספר מומלץ ביותר לקריאה.

• מרגרט דראבל — **עידן הקרח**; הו־צאת כתר; מרגרט דראבל — **עיר של זהב**; הוצאת שוקן.

•• מרגרט דראבל — **ריחיים**; עב־רית: יותם ראובני; הוצאת שוקן; 175 עמודים (כריכה רכה).

החוויה הישראלית

„יבול שירי ניבול ונבול ב„תנובה אקספורט"

שנים רבות נלחשה בין שוחרי ספ־רות ושירה בישראל השאלה: מה מביא את חברת תנובה אקספורט לפרסם מו־דעות בכתבי־עת ספרותיים? בעקבות השאלה נלחשה גם התשובה: מנכ"ל תנובה אקספורט משווק בנוסף לבננות, פרחים ושאר מוצרי השדה והניר שירים, שכמה מעורכי כתבי־העת אף פירסמו אותם, במודע או שלא במודע, לא הרחק ממודעות תנובה אקספורט.

אלא ששיריו של **סנדו דויד,** מנהל תנובה אקספורט, לא הגיעו באיכותם לרמת התפוזים והפרחים. מה עוד, שאל־מלא עוצמות הכוח של סנדו דויד ב־תנובה אקספורט, ספק אם היה מישהו שם ליבו ליבול, הנבול לא מעט, של יותר משלושים שנותיו של דויד בשוליה של חלקת גידול השירה הישראלית.

דויד, יליד רומניה, עלה ארצה בסוף שנות הארבעים והתחיל לפרסם את ביי־כורי שירתו במוספי ספרות שוליים. עד מהרה למד שיבולי השירה שלו לא יגיעו רחוק, והעדיף על חיי הבוהמה בתל־אביב, לתקוע יתד במושב עדנים בשרון. קובץ חרוזיו בורא התמונות ראה אור בראשית שנות החמישים, ונשכח עד מהרה כספיחי אשתקד, אם לנקוט בלשון העיסקית של תנובה אקספורט. כך גם קובץ חרוזיו מראות בגילופין שהתפרסם בשנת 1973.

באחרונה פירסמה תושייתו של דויד קובץ נוסף, תחת הכותרת פיוטים קטנים,

מנכ"ל סנדו דויד

„פיוטים" בהוצאת יבול

שראה אור בהוצאת יבול. בפיוטים קט־נים מביא סנדו דויד שירים, הנקראים כפארודיה גסה על כמה משירי ראשית שנות החמישים, אותם ימים שבהם שלט בכיפת השירה העברית **אברהם שלונ־סקי,** שהעמיד צאצאים בלתי־חוקיים רבים לשירתו, וסנדו דויד הוא אחד מהם: „לא מאומה זולת הדומיה. / דומית הבוקר / המתלווה אל אור..." ו„דוקרים בדם / כבעיני אסיר — ה־תייל..." ושאר צירופים מלוליים, שה־קשר בינם והשירה הישראלית, הוא כקשר שבין מוצרי תע"ש ותנובה אקס־פורט.

תופעת סנדו דויד היא עוד אחת מה־תופעות המוזרות של התרבות הישרא־לית. תופעה שבאה באחרונה מן הסתם לסיומה, שהרי, אם לצטט את הארץ (ה־1 בספטמבר 1982) הודח סנדו דויד מתפקידו כמנכ"ל תנובה אקספורט. סביר גם להניח שתנובה אקספורט לא תתמוך עוד בכתבי־עת ספרותיים בפירסום מוד־עות, כששירי סנדו דויד לא יתפרסמו עוד בבימות אלה.

השאלה הנשאלת עכשיו היא: האם הפסידה השירה העברית משורר? האם הפסידה תנובה אקספורט רק מנכ"ל? ומי ימלא עכשיו את החללים החסרים בעיתוני הספרות ממודעותיה של תנובה אקספורט. דבר אחד ברור: לנצח השי־רה העברית שאלות אלה אינן משנות דבר, שהרי זו, לא פגשה מעודה בחרו־זיו של סנדו דויד.

אנתולוגיה

נסיון חשוב

החודש ראתה אור לראשונה אנתולוגיה לסיפורת ישראלית, נקייה מרבב של כיתתיות או קו־ספרותי בעל כיוון אחד. הכרך הראשון של האנתולוגיה, החיים על קו הקץ, שאותו ערכו הפרופסור **גרשון שקד** ו**ירון גולן***, הוא בחינת נסיון חשוב ביותר לחשוף לקורא ושוחר הסיפורת הישראלית את כל קשת גווניה של סיפורת זו.

הכותרת והמוטו של האנתולוגיה, חיים על קו הקץ, לקוחים משיר של נתן אלתרמן („חיים על קו הקץ, שלמים ז־חוקים. הכל גלוי! הכל! קרעת את כל קוריך...”). האנתולוגיה נפתחת במבוא ענייני ופשוט של גרשון שקד, הפורש לקורא את סך־כל הסיפורת הילידית בישראל, בלא כחל וסרק, דרך תת־כותרות של: חולצה כחולה; הצבר — כרומנטיקן ריאליסטי; גבוהה, גבוהה; דור של ממשיכים ומשלימים; הרעים; ימין ושמאל — רק חול וחול; שזי ושות׳; מן הים?; מארעות, עובדות, בניין־על נפשי ולאן הם הולכם — הקורא במבוא עשוי לקבל תמונת־מצב היסטורית, פשוטה ועניינית על המהלכים הספרותיים של הדורות הקודמים בסיפורת הישראלית.

האנתולוגיה עצמה מביאה לפני כל יצירה הקדמה קצרה ועניינית, בצירוף מראי־מקום, לעיון נוסף של חומר־עיוני על הסופר הנזכר. דרך יצירות וחלקי־יצירות מובא החלק הראשון של האנתולוגיה, הנפתחת באפריים חוזר לאס־פסת מאת **ס(מילנסקי) יזהר**, דרך קורפורל זוננברג של **יגאל מוסינזון**, תחרות שחיה של **בנימין תמוז**, יד ושם של **אהרון מגד**, הנשיקה הראשונה של **משה שמיר**, מתוך עיסקת השוקולד של **חיים גורי**, מיכתב אהבה של נהג ירושלמי ל**דן בן־אמוץ**, איך איבדנו את אהדת העולם ל**אפריים קישון** וכלה בקטע מתוך שואה 2 ל**עמוס קינן**.

אנתולוגיה זו, מעוררת סקרנות לגבי כריכיה הבאים, והיא מומלצת בעיקר לאלה הרוצים להבין את התהליכים האמיתיים של הסיפורת הישראלית. האנתולוגיה מומלצת לקריאה.

מקור

חתולותיי הלבנות

המהירות שבה הופכים סופרים, שהיו ויצרו בעשור האחרון, לסופרים או למשוררים נשכחים, יש בה כדי להחריד לא מעט מהסופרים והמשוררים המצויים כיום בשיאי תהילתם. בשנת 1975 נפטר בתל־אביב הסופר והעורך **יעקב הורוביץ** (מי שערך במשך 22 שנה את מוסף הספרות של הארץ) וכבר נשכח כלא היה.

גאולה ליצירתו הנשכחת של יעקב הורוביץ הביא **ישראל הר** עורך ספריית תרמיל, שפירסם את קובץ הסיפורים של הורוביץ, חתולותיי הלבנות**. סיפורי יעקב הורוביץ הינם עוד פן מפני „דור המידבר” של הסיפורת הישראלית, סיפורים בעלי גון אישי, של מי שנטל חלק באותה תוויה נשכחת, של הניסיון לייסד כאן תרבות חדשה.

13 סיפוריו של יעקב הורוביץ, החל בחתולה לבנה דרך סוליקה, שלושה עילופי איציק, גבר לא יצלח ושתי נשים באהבה אחת ועד לאל נשי תל־אביב החמודות חושפים אירוטיות, שאין דומה לה בסיפורת של הדור הקודם. בסיפוריו של הורוביץ מצוי מרכיב מדהים של אירוטיות המוליכה לאהבת־גברים, והמוציאה את המחבר „מתוך הארון”.

כבר בסיפור הכותרת, חתולה לבנה, ממשיל הורוביץ את משלו: „את עורקי ביתקתי ואלמלא את הקובעת מדמי ה־אדום. את דמי הגשתי לתתולה, והיא היטתה את ראשה ולאיטה ליקקה את הדם, דמי האדום. אז הבינותי: לא מרעבון להטו עיניה, רק מרוב אהבתה אותי...”

בסיפור סוליקה מביא הורוביץ את שני גיבוריו לנקודת הווידוי: „אל מרדכי הלך בלילה ההוא האוהלה. שם ישב מרדכי. תפר. את טלאי נשמתו הקרועה הטליא. אל מרדכי ניגש בלילה, כרע לפניה, כרע, התוודה...” אל בין שני גברים אלה מצרף הורוביץ אשה, את סוליקה, כדי לרכך את שלדעתו היה עליו לרכך. הסיפור גבר־לא־יוצלח הוא סיפור של עקרות גברית, המציג שוב משולש של שני גברים ואשה, כאשר אחד מ־הגברים נרמס בידי האחר.

במקביל מביאים סיפוריו של יעקב הורוביץ מחול בלתי־חדל של הילולות מין, קטעים הנקראים כמו היו נסיון של הסוואה מילולית על אותה הסתתרות בתוך הארון. יש בסיפוריו של הורוביץ חשיפה בלתי־מבוטלת, מכוסה ומאופרת, של כמה מהעלילות המפורסמות בבוהמה התל־אביבית של שנות העשרים והשלושים, עלילות מן המציאות, שבהן היה מעורב הורוביץ עצמו, המשורר **אברהם שלונסקי** ואחרים.

מס של ממש לנשות תל־אביב מביא הורוביץ באחרון סיפורי הקובץ, אל נשי תל־אביב החמודות, שבו הוא כותב: „בחשבי עליכן, נשי תל־אביב החמודות, תברותי, לדרך חיי ומקור חלומותי, ה־משפיעות מקרן רשפכן על ענני קיומנו הכבדים, האורגות את קישורי הדבקות במסכת היום־יום, הנותנות פשוט כוח לחיות ולהמשיך — בחשבי עליכן, נשי תל־אביב החמודות, חתולותי הלבנות, הרי כל תמימות מציף את לבי ופי...”, ורק הקורא השוטה עלול שלא להבחין בהקבלה שבין האירוע הטראגי שבסיפור הראשון, חתולה לבנה, ובתיקת העורקים של המספר, ושיר־הלל זה לנשי תל־אביב, שהמספר מביא, כאליבי ספרותי, במטרה שיכסה על הסודות הכמוסים בין סיפורי הקובץ.

סופר הורוביץ (1926)
מין בהסוואה מילולית

אין ספק, שלו יעקב הורוביץ בן לדור מתקדם יותר, כדורנו, היו סיפוריו וספריו גלויים יותר, וחסרים את אותו חשש מפני השמרנות הצבועה של החברה ש־סבבה אותו בכחש של מתירנות. בימי העליה השלישית לא היה מקום לסיפורי־וידוי נוסח סיפוריו של **יותם ראובני**, ואילו פירסם ראובני את סיפוריו באותם ימים, הם היו רצופים בחתולים לבנים לא פחות מסיפורי יעקב הורוביץ המנוח, שנטל את סודו לקבר, והותיר לחיים את הרמזים שבתוך סיפוריו.

חתולותיי הלבנות הינו ספר מומלץ ביותר, המכנף בתוכו תתיכת חיים ה־עשוייה לרתק את הקורא בן זמננו.

---

* גרשון שקד וירון גולן — **חיים על קו הקץ**, אנתולוגיה לסיפורת ישראלית, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 376 עמודים (כריכה רכה).

** יעקב הורוביץ — **חתולותיי הלבנות**; ספריית תרמיל; הוצאת מיפקדת קצין־חינוך ראשי; עורך: ישראל הר; 177 עמודים (כריכה רכה).

מי מריבה

שיינפלד קוטל את אלירז

* איך הפך ציור של לוחם למושל צבאי

* גיורת מתנכרת לעצמה * טימטום

■ המורה לספרות הירושלמי **ישראל אלירז**, אינו דמות חדשה בנוף התרבותי הישראלי. מחזאי תל־אביבי המשיל אותו פעם לעוף־חול הפוקד את התרבות הישראלית אחת לכמה שנים, מבלי להותיר בה רישום כלשהו. בהתחלה הגיח אלירז עם רומן וקובץ סיפורים, שהיו גירסה מרוככת ונשכחת של סיפורי **עמוס עוז** ו**א״ב יהושע** של ראשית שנות השישים. אחר־כך תקף את קרשי בימות התיאטרון במחזות בעלי גוון תנ״כי, שנראו כפסולת מתוך אכזר מכל מלך של **ניסים אלוני**. בשנתיים האחרונות החליט אלירז, שהמיפלט האחרון שלו הוא בשירה, ופירסם שני קבצי־שירה, הנקראים כגירסות על שירת **יהודה עמיחי** ו**נתן זך**, בלא הניצוץ המשוררי. ברשימה ארכנית למדי, תחת הכותרת הו, יסורי העלים, כתב המבקר הצעיר **אילן שיינפלד** במוסף לספרות של על המישמר על שני קבצי אלירז רשימה, שאותה הוא מסיים בנימה אירונית למדי: „ואולם, נדמה כי שרירותה התחבירית של שפת השיר, יחד עם השימוש בסמלים מוקני נשנעות מחור־רשת, עלולים להרחיק קוראים, שאינם אמונים על המודרנה, מן השירה הזאת, ההולכת ומתרככת פתכניה ככלשונה...”

מורה־סופר אלירז
בעקבות גדולים

■ האינפלציה הדוהרת בתקופה ה־אחרונה של שבועונים מיפלגתיים אינה מוסיפה כבוד רב למיקצוע העיתונות ה־עברית. לפני כשבועיים ראה כותב שורות אלה את שערו של אחד השבועונים האלה בקיוסק העיתונים, והשער היה מוכר לו ממקום כלשהו. הצצה מקרוב גילתה, כי מדובר בציור של הגרפיקאי **יורם רוזוב**, הנקרא מושל צבאי. אלא שכותב שורות אלה נזכר מייד, שהוא מכיר את הציור הזה מלפני כמה שנים. בדיקה קלה העלתה, שאותו מעיל־רוח של מושל צבאי, שהופיע בשער השבועון ההוא, הופיע כ־אילוסטרציה לראיון שערכתי עם יורם רוזוב, שראה אור בהעולם הזה בשנת 1977 (2069), ובו טרם מונה לובש מעיל־הרוח למישרת מושל צבאי, והוא שימש עבור יורם רוזוב רק כ„ניכור מול תיעוד של כלי־משחית...” אם להשתמש בנוסח הגדרתו. אותו שער משומש של שבועון חדש העלה לפני אפשרות, שצייר כ**פאבלו פיקאסו** ישנה מהמרומים כותרת של ציור כציורו גרניקה לשאתילא. אבל האמת היא, שפיקאסו הוא פיקאסו ורוזוב הוא רוזוב, והאינפלציה של עיתונים עוד תהפוך את הציור מרד הימאים של **נפתלי ארם** למרד הקברניטים של אל־על.

פרופסור־סופר זקס
חידוש שאינו חידוש

■ המקומון הירושלמי כל העיר החליט להתבשם לקראת חג־המולד ב־בושם משולש של מה שהוא כינה „מנהלת התיאטרון לנוער, שחקנית ניזרת...” **אורנה פורת**, והוליך אותה במיסגרת מדורו מציצים בין פעמוני העיר־העתיקה של ירושלים וכנסיות בית־לחם. טיול נוצרי זה, שנועד להזכיר לאורנה פורת את „חג־המולד כפי שזכרתי אותו מן הילדות...”, היה מסע מבוזה מדי לאיכויותיה האינטלקטואליות של הגברת הראשונה של התיאטרון לילדים ולנוער. ל־מעיין בכתבה, בלטה ההתנכרות המאוד מלאכותית של פורת לעצמה, שלרגע דומה היה שיש בכוונתה, אחרי טריפ נוסטאלגי זה, להעלות על חשבון משלמי המיסים בתיאטרונה את הצגת הנזל וגרטל, או עמי ותמי, כפי שזה מכונה בלשון־הנביאים.

■ בעבר הרחוק היתה לי לא מעט סימפטיה למרצה הירושלמי לאנגלית ול־תיאטרון פרופסור **אריה זקס**. אלא שזקס הוא מאלה שאינם מסתפקים בקתדרה שמעניקה האוניברסיטה לאלה שהשלימו מניין של כמה שנות לימוד ומחקר, והוא החליט להפוך ליוצר. כאשר פירסם קובץ שירים ראשון, היה בכך משהו מרענן. הקובץ השני היה כבר בבחינת דיאודורנט מילולי, והקובץ השלישי בבחינת תערובת של שני הראשונים. החודש פירסם אריה זקס קובץ שירים תחת הכותרת בעקבות הרנסנס והבארוק, שעליו היה **הנס כריסטיאן אנדרסן** אומר: „אבל הפרופסור ערום”.

בהודעה לעיתונות, שאותה פירסם מוסיאון ישראל לרגל ערב שנערך בין כתליו לכבוד הופעת קובץ זה, נכתב בין השאר: „הספר מהווה חידוש בשירה העברית בכך שאינו כולל תרגומים מילוליים משירת התקופה אלא שירים עבריים בהשראת המקור הלועזי... מבחינה זו דומה הקובץ ,בעיקבות הרנסנס והבארוק — שירים׳ לניסיים הספרותיים של תקופת ההשכלה אשר הניבו פירות כגון: ,רם ויעל׳ (רומיאו ויוליה) ו,איתיאל הכושי׳ (אותלו)...” כל־כך הרבה בורות בהודעה אחת לעיתונות, המציגה את בורותו של פרופסור זקס בתולדות הספרות העברית וספרות ההשכלה, שאותה מכנה ההודעה לעיתונות כניסויים ספרו תיים.

אמנם, ייאמר לזכותו של פרופסור זקס, שהוא פרופסור לספרות אנגלית ולא לספרות עברית, אבל יש גבול גם לדברים שכאלה. פרט אחד אינו ברור: האם הגדרת תרגומי־הבוסר לעברית של מחזות שייקספיר כניסויים ספרותיים היא חוצפה או טימטום. אגב, הקביעה של ההודעה לעיתונות כי הספר מהווה חידוש בשירה העברית בכך שאינו כולל תרגומים מילוליים משירת התקופה אלא שירים עבריים בהשראת המקור הלועזי היא חסרת כל שחר, והנושא עוד ילובן במיסגרת מדור זה, בביקורת המלאה על בעקבות הרנסנס והבארוק — שירים.

מאת דן עומר

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" : 1061
תאריך : 29.1.1958

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, סיקר את טקס החלפת הרמטכ"לים, עם מסירת נס הרמטכ"ל מידיו של רב־אלוף משה דיין לידי רב־אלוף חיים לסקוב. תחת הכותרת „הבאלון שהתפוצץ" הובא דיווח מזיכרויו של יעקב חרותי ממישפט רצח קסטנר, תוך הצגת הטענה כי השופטים הוכיחו שהמחתרת, שכביכול רצחה את קסטנר, לא היתה קיימת. תחת הכותרת „מיפרש ,דורוף מלבין באופק" הובא סיפורם של ששת מלחי „דורוף" שחזרו מן השבי. יצחק שאול, מכונאי „דורוף", הביא תחת הכותרת „4 חודשים בשבי" את סיפור השבי בכלא המצרי, אחרי לכידת ספינת־הדייג שלהם בידי המצרים.

תחת הכותרת „הקרב על רסמיה היפה" הובא סיפור על הכפר פח'ניץ, שבו כופר אב במסורת בנושא בחירת חתן לבתו. תחת הכותרת „תעלומת הרצח השלישי" הובא סיפור מציאת גופתה העירופה של תחיה רובינשטיין. קריאתו של אב שלא יכול לפרנס את תשעת ילדיו מובא בכתבה „קנו את ילדי !" מדור הספרים מסקר את סיפרה של פרנסואז סאגאן „חיוך מסויים".

בשער הגליון : רמטכ"ל חדש חיים לסקוב.

מחלוקת מעל פיסגת הר־הצופים ✶ אירגון המשוררים

והמשכילים הערביים ✶ חדר מס' 13

מדיניות

הר העצה הרעה

אילו הופיע ראש חזיר בקודש הקו־דשים, לא יכלה התדהמה להיות גדו־לה יותר מאשר זו שתקפה השבוע את צמרת ישראל.

כי הדבר הקדוש ביותר במדינה הוא הידידות עם צרפת. אין היא בישראל מכסיס פוליטי חולף, זה דבר שבאמו־נה, שהצלחתם האישית של דויד בן־גוריון, שימעון פרס ומשה דיין תלו־יים בו.

השבוע בעט האליל בכוהניו. באו"ם הרים הנציג הצרפתי את ידו נגד ישראל.

מקלות לחליפין. פרשני ישראל מיהרו לטהר את השרץ. הם ניסו ל־הסביר כי ההצבעה הצרפתית — נגד נטיעת עצים בחלק הישראלי של אר־מון הנציב בירושלים — אינה חשובה ואינה רצינית, שישראל לא התנגדה לה. אולם ההצבעה עצמה נשארה ר־שומה כמיפנה ביחסי האומות.

אנשים פקוחי־עיניים ניבאו מיפנה זה מראש. כי בניגוד לנאיביות המ־דינית של בן־גוריון ומרעיו, הצרפתים הם עם בעל גישה צוננת מאוד למדי־ניות. לפני שנה וחצי החליטו להטיל את מלוא כוחם נגד גמאל עבד־אל־נאצר, מפני שהנשיא המצרי היה אז הפטרון העליון של מורדי אלג'יריה. בחפשם מקל להכות בו את המצרי, נתקלו בישראל. כך נולד מיבצע סיני.

המיפנה אינו נובע רק מכישלון ה־מיבצע, שהוכיח לצרפתים כי דרך זו לא היתה כדאית. הוא התחיל באל־ג'יריה עצמה. נשיא מרחבי אחר, חביב בורגיבה, הפך את עצמו לפטרון המורדים, סילק את גמאל עבד־אל־נאצר כמעט מכל השפעה באלג'יריה הלוחמת.

מטה המרד האלג'ירי עבר מקאהיר לתוניס.

עתה חיפשו הצרפתים מקל להכות בו את בורגיבה. לא היה מקל טוב מגמאל עבד־אל־נאצר עצמו. הם החלו ברימזי אהבה לעבר קאהיר וזכו ב־תשומת־לב חיובית מצד נאצר. ומי שמוחו מתחמם בקאהיר, ליבו מצטנן בתל־אביב.

וכך קרה שבאותו שבוע בו הופיעה מישלחת פרלמנטרית רמת־שמות בתל־אביב וזכתה למיטב הכבוד והפאר, כבר ירדה ישראל למקום מישני ב־בורסה המדינית הפאריסית. ההצבעה בקשר להר ארמון־הנציב, הנקרא בפי הנוצרים „הר העצה הרעה", רק הו־כיחה עד כמה היתה תמימה עצתם של היועצים שביקשו להשעין את כל מדיניותה של ישראל על צרפת.

חרב במחסן. אולם במדיניות, כמו באהבה, אין רע בלי טוב. כש־החל גמאל עבד־אל־נאצר לרקוד עם הכלה הצרפתית ואחיותיה הבריטית ו־האמריקאית, לא מצא הדבר חן בעיני הגברת־הסובייטית. עתה חיפשה זו דרך לרמוז למצרי הגמיש שמוטב לו להיזהר. הדרך הבדוקה : רמזים רא־שונים על התקרבות סובייטית לישראל.

הצד האופייני לכל המישחק הזה היה כי ישראל היתה בחזקת חפץ נטול רצון עצמי, חרב שהוצאה מן הנדן והוחזרה אליו כאוות נפשן של הממשלות הזרות. היה זה מצב טיבעי למדינה אשר ממשלתה היא חסרת כל דרך מדינית משלה.

אירגונים

איזהו גיבור

סופר או משכיל ערבי המבקש לפר־סם דבר מה באחד העיתונים, או כתבי העת הערביים המופיעים בארץ, חייב תחילה לשאול את עצמו : לאיזו מיפלגה או עדה להתחנף ? כי אין בישראל אף בימה בלתי־תלוייה אחת בערבית. מצב זה דחף כמה עשרות צעירים בקיץ שעבר להקים את אירגון המשוררים והמשכילים הערביים בישראל.

מקימי האירגון התכנסו במועדון ה־אחווה הנוצרית בחיפה. ככרטיס־הכניסה שימשה השמעת יצירה בפרוזה או בח־רוזים.

הספד למהגר. במשך ארבע שעות ישבו החברים באולם קולנוע אמפייר הנצרתי, הקשיבו להקראת יצירותיהם. מסמר הכינוס היו דבריה של הודה נאשף, הסטודנטית הערבייה הראשונה באוניבר־סיטה העברית בירושלים. בקול שקט הק־ריאה הצעירה החיננית את טענותיה נגד מינהג המוהר וכל הקשור בו.

בין באי הכנס ישב צעיר ערבי גבה־קומה ויפה תואר, מורה משכיל השולט היטב בשפות הערבית והעברית. הוא לא ישב שם כמשתתף, אלא כנציג סוכנות הידיעות עתי"ם. מכל הפראזות המסולס־לות שהושמעו עניינה אותו פיסקה אחת מתוך הספד נמלץ שנשא חביב קהגג', מורה בבית־ספר תיכון בחיפה, לזכר משורר ערבי נוצרי, שהיגר מהלבנון ל־ארצות־הברית בימי השילטון התורכי.

בארצות־הברית ייסד המשורר הגולה עיתון בשם אל סמיר, אשר שפע שירים רוויי־אהדה למרחב הערבי. „מדוע לא חזרת אלינו ?" שאל קהגג' בהתרגשות. „הרי המיזרח הזה השתחרר ממשעבדיו בהנהגת גיבורו !"

הוא לא הזכיר את הגיבור בשמו המ־פורש ; אך כתב עתי"ם ידע למי הכוונה. כעבור שעה הבריק לסוכנותו בתל־אביב : הכינוס מביע תמיכה בלתי־מסוייגת בגי־בור הערבים גמאל עבד אל־נאצר.

לגבי הכינוס, שרבים מבאיו הם מו־רים, היו התוצאות הרות־אסון.

חינוך המחנכים. העיתונות העברית פירסמה את הידיעה בהבלטה. כבר למחרת היום רעם קולו של מזכיר המחלקה הע־רבית בהסתדרות, אליהו אגאסי, באסיפה בכפר־יסיף : „אם לא ידע הציבור הערבי לחנך ילדים אלה, הקוראים עצמם מורים, המדינה תצטרך — והיא יכולה — לחנך אותם !"

החינוך הורגש במהרה. המורים הוזמנו אל נציגי המימשל הצבאי באיזוריהם, ושם הוסבר להם שאם לא ייתכחשו ב־פומבי לכינוס ולאירגונם, יצטרכו להסיק את המסקנות. המורים הסבירו כי לא היתה אמת בידיעה, ואפילו הוזכר שמו של גמאל עבד אל־נאצר על־ידי אחד המשתתפים, הרי עשה זאת על אחריותו האישית והוא אשר צריך להיענש, אם הדבר אסור על־פי חוקי המדינה.

אך המימשל הצבאי עמד על שלו : לפרק את האירגון. הפעם הוא זכה לבן־ברית בלתי־רגיל : המיפלגה הקומוניס־טית, שביטאונה הערבי הבטיח תחילה לכסות באהדה את הכינוס, לא פירסם עליו מילה. כי בדיוק כמו המימשל הצב־אי, לא היתה מק"י מעוניינת בקיומו של אירגון המאפשר למשכילים ערביים בלתי־תלויים להתבטא.

ילד למכירה

אב עזרא אליהו מחזיק בידה של בתו מונירה בת השנה. לידה ניצבת אחותה גולדה, המחבקת בזרועותיה את ציון היונק עדיין. סכנת הרעב המאיימת על מישפחת אליהו הביאה את האב לזמר „את אלה אפשר לקנות !" כאשר החליט על צעדו המוזר, מכירת ילדיו הקטנים תמורת כסף.

רדיו

כנסת קטנה

האווירה היתה חגיגית. חדר מס' 13 במישרד ראש־הממשלה היה אומנם צר מלהכיל את המוזמנים הרבים, אך ראשי שירות־השידור לא נתנו ליבם לכך. בפי־הם היתה הודעה חשובה : מישרד־האוצר הסכים להעמיד את כל דמי רשיונות (אגרות) הרדיו, שיגבה בשנה הקרובה, לרשות שירות־השידור. רק סכום „פעוט" של 200 אלף ל"י ינוכה מהסכום הכללי כדמי־גבייה.

נדמה היה כי המועצה הציבורית לענ־ייני שידור, שנקראה בהוראה מיוחדת של ראש־הממשלה, תהפוך, שלא כמועצות ייעוץ אחרות בארץ, למכשיר פעיל בהכ־וונת שירותי־השידור בארץ. כי כבר לא־חר פגישה שנייה הסכים מישרד־האוצר למלא אחר תביעה מעשית שהועלתה על־ידי חברי המועצה.

רק משהגיע תור השאלות, ההצעות והו־ויכוחים, הופרה האידיליה שהסתמנה ב־ראשית הישיבה. ח"כ בנימין אבניאל פתח : „מדוע מקפחת התוכנית לפני עשר שנים את חלקה של המחתרת ? מדוע הציג קול ישראל את פסק־הדין במישפט קסטנר בצורה חד־צדדית ?"

כשננעלה ישיבתה השלישית של המוע־צה נשארו הדברים כשהיו : חברי־המוע־צה פרקו את טענותיהם ושירות־השידור המשיך בשלו.

אנשים

● שר־האוצר **לוי אשכול**, בעת נאום בכנסת : „זה נחמד מאוד להצביע על נשותינו ובנותינו כשהן נועלות נעליים יפות. אבל אין לנו דולרים בשביל העור עבורן."

● היועץ המישפטי לממשלת ישראל **חיים כהן**, על פסק־הדין במישפט קסט־נר : „אי־אפשר לבוא עליי בטרוניות ש־צפיתי מראש את רצח קסטנר. לא יוכלו לבוא עליי בטרוניות אם לא אצפה בעתיד התפתחויות כאלה. עדיין אני חושב ש־אזרחי ישראל אינם רוצחים."

● פרופסור **ישעיהו לייבוביץ** : „האפאראט הממלכתי שבו משתעשעת ה־מדינה — הפונקציה היחידה שלו היא חלוקת נדבות נקבצות. החל משרי־הממ־שלה וכלה בשחקניות התיאטרון הקאמרי.

● המשורר **דידי מנוסי** : „הספוט־ניק האמריקאי דומה לפקיד ישראלי — שניהם עולים המון כסף ואת שניהם אי אפשר להזיז ממקומם."

KENT

מפעם לפעם מגיע לי...

KENT
שווה כל מחיר.

קנט. הנאה אמיתית. השילוב
הנפלא של רעננות וטעם עדין, נקי ורך.
הטעם המיוחד של תערובת הטבק
האמריקאית ופילטר המיקרונייט המפורסם.

הקניה הטובה ביותר 1983

קשר בנאי & שות'

אצלנו בריאות זה טבע ראשון

גליל

גוב-שיאון

הצמחיה והפריחה הרבגונית של הגליל העליון, האויר הצלול והנקי מכל פגעי הריסוס וזיהום האויר, מבטיחים לך דבש ומוצרי דבש בטיב מעולה.

מכון הרדיה של ״גליל״ בקיבוץ שמיר הוא מן המודרניים והמשוכללים בעולם והיחיד בארץ המייצר והמשווק מזון מלכות ופולנית באיכות גבוהה ביותר. הדבש הנרדה ללא מגע יד אדם מגיע לשולחנך כשהוא טבעי ושומר על תכונותיו הבריאותיות.

לבחירתך דבש — באריזות רגילות ובאריזות שי.

מזון מלכות — לחיזוק הגוף, לערנות והרגשה כללית טובה.

פולנית — מזון עשיר וחיוני לגוף.

בכל אריזה של מזון מלכות ופולנית תמצא חוברת הסבר ומתכוני דבש.

גליל מכוורת קבוץ שמיר

דאר נע גליל עליון 12135
טלפון 067-44929

את מוצרי ״גליל״ ניתן להשיג בשקם, בשופרסל, בסופרמרקטים, בבתי-מרקחת, בצמחוניות ובחנויות המובחרות.

שידור

צל"ש

רגישות

● לבימאי הצעיר **רוני ניניו**, על סירטו כל אחד והמזמלדה שלו, שהעניק לצופים מיפגש טלוויזיוני מרתק עם המחזאי והמספר **ניסים אלוני**. הסרט שצולם בתקופת החזרות על הנסיכה האמריקאית מציג את דרך עבודתו של אלוני כמחזאי וכבימאי. לעומת סרטים אחרים בסידרה דיוקני ציורים של הבמאית **גבי אדם**, ולעומת סרטים אחרים של הטלוויזיה על יוצרים בשנים האחרונות, היה בסירטו של ניניו מימד לירי, יכולת אינטלקטואלית להתמודד עם אישיותו של אלוני וידע טלוויזיוני, שבאמצעותו המחיש יוצר חשוב כאלוני את עולמו.

קרנפים ומתקרנפים

● **לדן פיינרו**, בוחר־הסרטים של הטלוויזיה הישראלית, על הבאת הגירסה הקולנועית של הקרנפים מאת **יוג'ן יונסקו**. בגירסה קולנועית זו של המחזה, המתמצת את תהליך התקרנפותה של חברה שלמה, היה לקח חינוכי לחברה הישראלית, המגלה בימים אלה ניצנים של התקרנפות, שהראשונים שבהם מבשילים דווקא בטלוויזיה הישראלית עצמה. אין ספק שבהצגת הקרנפים במסך־הקטן, אחרי תוכנית מוקד, שהציגה שני מתקרנפים, ואחרי מהדורת מבט מקורנפת, היה ניצוץ של אבסורד, שגם מחזאי אבסורדי כיונסקו לא היה מעלה על דעתו.

כתב גורן
פופוליזם טלוויזיוני

צל"ג

בנזינומניה

● לכתב **צבי** („צבה") **גורן**, על כתבתו זהירות, בנזין, שהוקרנה במיסגרת התוכנית במבט שני. ניסיונו של גורן להעניק לבנזין (שהיא להקת רוק חסרה) מימד של הופעה תרבותית מודגשת, שצמחה מתוך התרבות הישראלית, הוא ניסיון גירגשי של איבוד פרופורציות במציאות. תוכניות במבט שני, שמעודן לא עסקו בתופעות כמו הסאטירה הישראלית, הקהל הישראלי ומחזותיו של **חנוך לוין**, או ספרות ושירת־מחאה בישראל, פתרו את בעיית ההתייחסות התרבותית בהצגת להקת בנזין. כתבתו של גורן, שהמקום הראוי לה היה בכתבת חמש עד שמונה דקות בהשבוע — יומן אירועים, נמתחה כמו מסטיק על זמן שידור של יותר משעה, כשהיא משמשת מידגם־מייצג לפופוליזם התרבותי שאותו

הנהיג בשנה האחרונה מנהל הטלוויזיה **טוביה סער**.

מאחרי הקלעים

ערפאת, יערי והפוליטרוקים

ביום שבו הצליחו חברי הוועד־המנהל של רשות־השידור, **אהרון פאפו** את **אהובה מרון** לאלץ את הוועד המנהל להגיע להחלטה בדבר אי־עריכת ראיונות־יזומים עם נציגי אש"ף, נבחרי הערים בגדה המערבית, הם גדעו את העץ שעליו יכולה הטלוויזיה הישראלית לתפקד ככלי תיקשורתי אמין, שיש ביכולתו להתמודד עם כלי־תיקשורת אחרים — תוך שמירה על אמינות הדיווח שלו.

אחת התוצאות המגוחכות של החלטת הוועד־המנהל ניתן היה לראות בפירסומים שונים, שהיו בשבוע שעבר ביומונים, בשאלה: האם מותר או אסור לראיין את חוסיין, מלך ירדן ומנהיגים ערביים אחרים. אחרי שנשיאות הכנסת החליטה להעלות לדיון את שאלת ריאיונם של מנהיגים ערביים, העביר יו"ר רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון** הודעה לעיתונות, שבה נאמר שהמלך חוסיין אינו נמנה על הקטגוריה שאסור לראיינה ב„ראיון יזום".

בעוד שהכנסת והעיתונות רועשות ורוגשות בשאלה, האם מותר או אסור לראיין את המלך חוסיין, רעשה ורגשה הטלוויזיה בקול דממה דקה, בסיפורו של ראיון עם מנהיג ערבי אחר, ראיון שמנהל הטלוויזיה **טוביה סער** מנע בעזרת איומים, ביניהם: איום בפיטורין.

הראיון שקיומו נאסר היה עם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת.

לאחרונה הודיע מנהיג אש"ף פומבית: „אני מוכן להעניק ראיון בלעדי לטלוויזיה הישראלית. בראיון בכוונתי להציר דברים בעלי משמעות רבה לאזרחי ישראל!"

אהוד יערי, ראש השולחן למיזרח התיכון, פנה, כנדרש, אל מנהלו, טוביה סער, וביקש ממנו שיאפשר קיומו של ראיון זה. אלא שסער, המודע לרוחות הרווחות בוועד־המנהל של רשות־השידור, רצה למנוע ראיון זה בכל מחיר, כדי שלא לשבש יחסיו עם הוועד־המנהל. הוא הודיע את החלטת הסירוב שלו ליערי, ואף הוסיף, שאם יערי יבצע את הראיון (יערי, ביחד עם **אלכס גלעדי**, התפרסמו בעבר כאשר נחתו במצריים, מייד אחרי הצהרתו הראשונה של אנוור אל־סאדאת, בניגוד להוראות מנהליהם), הוא יפוטר מהטלוויזיה.

יערי ויתר על הרעיון והראיון.

חג מוזר

מנהלי הטלוויזיה הישראלית ניחנו בחוש מדהים לקיום מיבצעים טלוויזיוניים יוצאי־דופן. אחרי הטל־תרום והליב־י־תרנס, הם מפיקים בשבוע הבא, מישדרים לרגל מלאות חמישים שנה לעליית אדולף היטלר לשילטון בגרמניה.

בכ־30 בינואר 1933 מונה אדולף היטלר למישרת הקנצלר הגרמני. הטלוויזיה הישראלית החליטה לשנות לרגל מאורע זה את לוח־מישדריה, ולשדר מישדר מיוחד ביום הראשון, במיסגרת במבט שני, כתבה של כתב רשות־השידור בגרמניה, דויד ויטססום, תחת הכותרת גרמניה היום. בימים השני, השלישי והחמישי תקרין הטלוויזיה שלושה פרקים של סידרת־הטלוויזיה האחים לבית אופרמן, המבוססת על סיפרו של הסופר הגרמני ממוצאי יהודי, ליאון פויכטוונגר.

הטלוויזיה לא תעסוק במהלך החג הטלוויזיוני המוזר בדיונים בתוכניות־אולפן, בהשתתפות חוקרים ישראליים שהתמחו בעליית הנאציזם, או בעדויות של ישראלים, שחוו על בשרם את ליל ה־30 בינואר 1933.

אין ספק, שהנהלת הטלוויזיה הישראלית מודעת לסכנות הטמונות בהתעסקות

נושא־לחג היטלר
אחריו, סטאלין ומוסוליני

עמוקה, מדעית, ערכית וחווייתית בשאלה כעליית אדולף היטלר לשילטון, וברור לקברניטיה, שנתינת פיתחון־פה בתוכניות־אולפן לשאלות אלה, עשוי לעורר כמה שערוריות, שבכוחן לעלות לטוביה סער והסובבים אותו בכיסאותיהם (כמו הבאת מומחי יד־ושם שהחלו באחרונה לערוך השוואות של תהליכים). הגיב על מיבצע זה של הטלוויזיה, אחד מהבולטים שביוצרי סרטי־התעודה שלה, שאמר: „מה שנותר עכשיו הוא לערוך בטלוויזיה ימי־שנה לאינקוויזיטור טורקמדה, לסמיון פטליורה, ליוסף סטאלין ולבניטו מוסוליני — הרי כל אלה היו צמחוניים ליד גיבור מישדרי השבוע הבא."

פסקול

שני קניבלים

המחשה לרוח־הנכאים העוברת על חטיבת־החדשות של הטלוויזיה ניתן היה לגלות עם פירסומו של המיכרז החיצוני על מישרת מנהל חטיבת־החדשות בעבירית של הטלוויזיה. למעט הערות בנוסח של: „ראית את ההודעה בעיתונות?" איש לא דיבר עליה, איש לא הציג את מועמדותו, לאיש מהכתבים כבר לא היה איכפת מי יהיה מנהל חטיבת־החדשות. אחד הכתבים העיר בציניות: „מדוע הם פירסמו בכלל מיכרז? הם יכלו לרכוש רובוט מיפאן, להזין אותו בהוראות ולמנות אותו לתפקיד!" ●● את מקומו של **יגאל גורן**, ככתב־הטלוויזיה לענייני התיישבות תפס בימים אלה **רמי גוברניק**, שבאחת מכתבותיו הראשונות נשלח לתאר את „הנזק הכבד שנגרם באפרת על ידי מפגיני שלום עכשיו". הסיבה לשיגורו של גוברניק לסקר כמה כתובות של צבע שחור על בתי אפרת: לחצים שהופעלו על מערכת מבט להציג „אירוע עיתונאי" זה ●● קודם להופעתה בזה הזמן, כאשר הגיעה **פנינה רוזנבלום** לבניין הטלוויזיה, היא החנתה את המכונית, שהביאה אותה מתל־אביב, במקום המסומן כמקום־חנייה השמור למיקריי־חירום, בחזית בניין הטלוויזיה. כאשר דלק בעקבותיה קצין־הבטחון הגברתן של הטלוויזיה, וביקש ממנה להחנות את המכונית במקום המיועד לה, אמרה לו רוזנבלום: „אולי תפסיק להטריד אותי..." ●● בדיחה שרווחה בשבוע האחרון בחטיבת החדשות של הטלוויזיה: „**אריק שרון** לקח את **דן סממה** באווירון הצבאי שלו, כדי לזרוק אותו מעל לג'ונגלים, ולהביא אותו לשיר באוויר, ,אווירון, אווירון, קח אותי למרום...'" ●● בדיחה אחרת, שנפלטה באותה מחלקה, הגדירה את פגישתם של שרון ו**מובוטו ססה סקו** בזאיר כ„פגישה בין שני קניבלים".

מפעיל קרפין
היכן „חוות־הדעת"?

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 26. 1

● עתידנות: מילחמת העולם ה־שלישית (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). הפרק הרביעי בסידרה המתארת את הידרדרות שתי מעצמות־העל אל סף מילחמה גרעינית, המאיימת על שלום העולם. בפרק זה — המיפגש הדרמאתי החשאי ברקיאוויק, בירת איסלנד, בין נשיא ארה"ב (בגילומו של רוק הדסון) ובין המזכיר הראשון של המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית (שאותו מגלם מייקל פטרסון) מניב תוצאות בלתי־צפויות.

● דראמה: הישאר איתי עד הבוקר (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). הערב — פרק שלישי ואחרון. גבר נאה וגרוש, בשנות הארבעים לחייו, פוגש באקראי את חברתו־לשעבר, שהיא כיום אשה הנשואה לגבר עשיר והופך למאהבה. הבעל הנבגד מוצא ניחומים בחיקה של אשת השכן, שבעלה נעדר תכופות מן הבית לרגל עסקיו, והחיים האידיליים מתנפצים לרסיסים. בתפקידים הראשיים: ננט ניומן, פאול דנמן וקית ברון.

יום חמישי 27. 1

● לילדים: בובות הגינה (5.15 — שני הערוצים — שידור בצבע, 15 דקות, מדבר אנגלית). סידרת הנפשה שהדמויות ה־פועלות בה הן פירות וירקות הגינה!

● קומדיה: טוראית בנג'מין (8.30 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). סידרה קומית על־פי הסרט הנושא שם זה. מעלליה והרפתקותיה של טוראית בחיל־הנשים האמריקאי. בסרט גילמה את התפקיד השחקנית המהוללת גולדי הון, ואילו בסידרת־הטלוויזיה מככבת לורנה פטרסון.

יום שישי 28. 1

● קומדיה: מרי טיילור מור (1.30 בצהריים — שני הערוצים — 25 דקות, שידור בצבע, מדבר אנגלית). המופע של מרי טיילור־מור הינו סידרה קומית מצליחה ש־זכתה בשיבעה פרסי אמי. מרי טיילור־מור היא רווקה קרייריסטית, החיה לבדה ועובדת כעוזרת־הפקה בתחנת־טלוויזיה מקומית במניאפוליס, ארצות־הברית, ומנהלת אורח חיים מתירני למדי. בסידרה זו משתתפים כמה כוכבי טלוויזיה ידועים כגון אד אסנר (לו גרנט), ולארי הרפר (רודה), גווין מקלאוד (קפטן סטובינג מספינת האהבה).

● סידרה עלילתית: פלקון קרסט (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). סבתא שתלטנית ו־עשירה עומדת במרכזה של סידרה עלילתית אמ־ריקאית זו, המתרחשת בקליפורניה, ומציגה תכ־כים, מאבקי־כוח ונסיונות להתעשרות מהירה על חשבון הזולת.

יום שבת 29. 1

● סידרה קומית: צעירים בלב (8.30 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). סידרה על זוג זקנים־אוהבים, החיים על קיצבת־זיקנה, והנהנים מהחיים למרות המריבות ואי־ההבנות הקטנות הפורצות ביניהם מפעם לפעם. בתפקידים הראשיים: ג'ון מילס ומיגס ג'נקינס.

● בידור: מופע הבידור של מוצ"ש (9.20 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 40 דקות, מזמר ומדבר אנגלית). בידור בהש־תתפות זמרים רקדנים ונגנים מן השורה הראשונה בעולם הבידור האירופי והאמריקאי.

יום ראשון 30. 1

● סידרת הרפתקות: שוגון (9.10 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). הערב: פרק חמישי. הסידרה מתרחשת ביפאן במאה ה־17, בימי שילטון הסמו־ראים, כאשר מגיעים האירופים הראשונים אל ארץ השמש העולה. על־פי סיפרו של ג'ימס קליבל.

יום שני 31. 1

● סידרה פופולרית: החבובות (6.55 — ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). פרקים חדשים בסידרה החבי־בה, עם קרמיט, מיס פיגי, פוזו ושני הלצים הזקנים ביציע. בכל פרק מתארח אמן בולט השר ורוקד עם החבובות.

● קומדיה: החצי השני (8.30 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית). סידרה בריטית שבמרכזה חבר־פרלמנט המתיידד עם דוגמנית־צמרת.

יום שלישי 1. 2

● סרט קולנוע (8.30 — ערוץ 6 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). בתיכנון ה־חדש, מקרינה הטלוויזיה הירדנית סרט קולנוע באורך מלא מדי שבוע בשעה זו, לנוחותם של אלה הנוהגים ללכת למיטה בשעה מוקדמת־יחסית.

● סידרה עלילתית: דאלאס (10.15 — ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית). המשך עלילותיהם של בני מישפחת יואינג. ג'יי־אר מוריד את יריבו קליף ברנס מנכסיו, ומשבש את יחסיו עם סו־אלן, שאותה הוא מבקש להשיב אליו, על אף הגירושין. לוסי נקלעת לנסיון חטיפה ונצלת ברגע האחרון, ובובי מסתבך עם החוק!

תוכניות מועדפות

בטלוויזיה הישראלית

יום רביעי

26. 1

● סידרה קומית: רודה (8.03 — שידור ב־צבע, מדבר אנגלית). עוד פרק על חייה של הגרו־שה הניו־יורקית רודה ואחר־תת.

● סרט קולנוע: מיס־טר רוברטס (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנ־גלית). סרט קולנוע של ה־בימאי הנודע ג'ון פורד.

יום חמישי

27. 1

● חידון שבועי: ריבועי־הקסם (6.45 — שידור בצבע, מדבר ערבית, תרגום עברי). חידון שבו־עי המבוסס על רעיון ריבועי־הקסם. לפני הצופים יוצגו שני ריבועי־קסם, שאותם יתבקשו למלא תוך כדי צפייה בסר־טים, שיקופיות וציורים. פר־סים כספיים יחולקו לזוכים. מנחת התוכנית היא סמיה אב־זק, צ'רקסית צעירה בת 19 מהכפר תרשיחא.

● בידור: הופעתן של החבובות (8.03 — שידור בצבע. מדבר ומ־זמר אנגלית). החבובות מ־ארחות הפעם את דבי הארי, סולנית להקת בלונדי.

● תעלומה: פרסים יבואו (8.30).

● תעלומה: פרסים יבואו (9.30). תוכנית טל־וויזיה פופולארית, שכיוה מ־אוד בטלוויזיה מאז שהחל ל־נהלה טוביה סער. „פרסים יבואו" משמע: ביום הדפסת הודעות הטלוויזיה לא ברור איזו תוכנית תוקרן.

יום שישי

28. 1

● סרט ערבי: לילה שלא יישכח (5.32 — שידור בצבע. מדבר ער־בית). לילה, שארוסה נהרג בתאונת פגע־וברח, ממאנת ל־הינחם. אחיה המנסה לעודד אותה, לוקח אותה לאסואן, שם היא עדה למיקרה רצח המזכיר לה את התאונה המח־רידה. לילה שבה לקאהיר, אך מחליטה לחזור לאסואן ול־העיד במישפט הרצח. ימים ספורים קודם למישפט נחטפת לילה בידי אנשי הכנופיה ש־אחד מאנשיה הוא הרוצח, כדי שלא תוכל למסור עדותה.

אבזק: ריבועי־הקסם
יום חמישי, שעה 6.45

● סרט קולנוע: שד־רות סאנסט (10.05 — שחור־לבן. מדבר אנג־לית). מהמפורסמים שבסירטי הוליווד. הבמאי והתסריטאי הוא בילי ויילדר.

שבת

29. 1

● סידרה: ימים מאו־שרים (8.30 — שידור צבע, מדבר אנגלית). ה־פרק הגרוטאה ממשיך ומספר על הווי הנוער בארצות־ה־ברית של שנות החמישים.

● דראמה: הוצאה אחרונה (10.30 — שי־דור בצבע, מדבר אנג־לית). דראמה בהפקת שירות השידור הקנדי על 24 השעות האחרונות בחייו של יומון. אחרי 85 שנות הופעה נגזר על הקורייר להיסגר בשל שי־קולים ריווחיים. מותו הוא סופה של תקופה. הדראמה מראה את האנשים הפועלים מאחורי הקלעים של הוצאת העיתון, וריגשותיהם כאשר הוא מגיע לקיצו. דראמה זו זכתה בקנדה בפרס.

יום ראשון

30. 1

● תוכנית מיוחדת ל־ט"ו בשבט: צימוקים ושקדים (8.03 — שידור בצבע. מדבר עברית). בהנחייתו של יאיר אלוני.

● מבט שני: גרמניה היום (8.45 — שידור ב־צבע. מדבר עברית וגר־מנית). ראשון במיסגרת מישדרים מיוחדים בטלוויזיה הישראלית, לרגל מלאת 50 שנה לעלייתו של אדולף היט־לר לשילטון בגרמניה. כתבה זו נעשתה בידי הכתב דויד ויססטום, השוהה בגרמניה.

● בידור: בראזיל (10.25 — שידור בצבע. מדבר ומזמר פורטוגזית). תוכנית שירים ברזיליאיים.

הולדן וסוונסון: שדרות סנסט
יום שישי, שעה 10.05

יום שני

31. 1

● סידרה: תהילה (8.03 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית). פרק אחרון בסידרה תהילה, המביאה פרקים מהווי החיים בבית־חפר לאמנויות בניו־יורק.

● סידרה: האחים ל־בית אופרמן (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנ־גלית + גרמנית). פרק ראשון בסידרה דרמאתית, ה־מבוססת על סיפרו של הסופר הגרמני ממוצא יהודי ליאון פויכטוונגר. הדראמה הופקה בקופרודוקציה של שלוש תח־נות טלוויזיה — ז.ד.פ (גר־מניה), בי־בי־סי (אנגליה), או.ר.פ (אוסטריה) — תשודר בו זמנית בשלוש התחנות הנ"ל ובטלוויזיה הישראלית.

יום שלישי

1. 2

● סידרה: חדר־מיון (9.03 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). הפרק כו־חה של ידידות הוא הפרק ה־אחרון בסידרה זו, העוסקת בהווי החיים של בית־חולים אמריקאי.

● סידרה: האחים ל־בית אופרמן (10.15 — שידור בצבע, מדבר אנ־גלית + גרמנית). פרק שני בסידרה המבוססת על סיפרו של ליאון פויכטוונגר. הפרק הבא יוקרן ביום חמי־שי, באותה השעה.

גם בחורף

אוורור בחלונות סגורים

venta

מרחיק עשן סיגריות ממשרדים
מסלק אדים וריחות מהמטבח ומחדרי השרותים

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ רמת-גן, רח' גלעד 2, פנת אבא הלל 12 טל. 733251

הרפתקאה שאחרים רק חולמים עליה!

מסע אל היבשת הפראית

קמפינג... לנוער... למבוגרים..

ב-12 תשלומים

בוא לראות את המסלול

הרשמה בכל משרדי הנסיעות ובמשרדינו "מסע" ברח' פרישמן 57 ת"א, טל. 03-223877

קבל'ת מודעות לכל העיתונים
במחירי המערכת

·שרות ת.ד
ללא תשלום
·מכבדים
כרטיסי אשראי

פרסום אידיאל אבן גבירול 80 טל: 227107

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת
ד"ר מרדכי זיידמן
הוצאת רשפים

קמרה אובסקורה
לימודי צילום

- לימודי בוקר, אחה"צ וערב, בכל הרמות.
- מסגרת לימודים גמישה.
- פרטים והרשמה יום יום 10.00-20.00
- תחילת הלימודים - פברואר 1983.

תל אביב, ביאליק 23 (03)658677
ירושלים, בצלאל 6 (02)223573, 233502
חיפה, הנביאים 13 (04)662773

ההרשמה בימים אלה

עצירות? נפיחות?

עזרת ביקוניס היא

עזרה טבעית

עצירות — זאת בעיה׳
אז מדוע **ביקוניס** ולא משלשל אחר? כי **ביקוניס** הנו משלשל עדין המכיל צמחים רפואיים טבעיים. כי **ביקוניס** מקל על העצירות בעדינות ובטבעיות ואינו גורם לשלשול ולכאבי בטן.
כשאת/ה שותה **תה ביקוניס** טעים וריחני בלילה לפני השינה, הוא מעורר בעדינות תהליכים טבעיים בגופך כדי לגרום להקלה בבוקר שלמחרת.
זה טבעי, כמו הטבע עצמו. **ביקוניס**, השם המפורסם באירופה, מצוי גם בבתי המרקחת בישראל בצורת תה עלים, תה נמס-אינסטנט, או טבליות.

Bekunis
תה בקוניס

להשיג בכל בתי המרקחת
ראה עלון לצרכן שאושר ע"י משרד הבריאות.

...והטבע יעשה את שלו

איתן עמיחי

הדברת מזיקים
בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 2 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

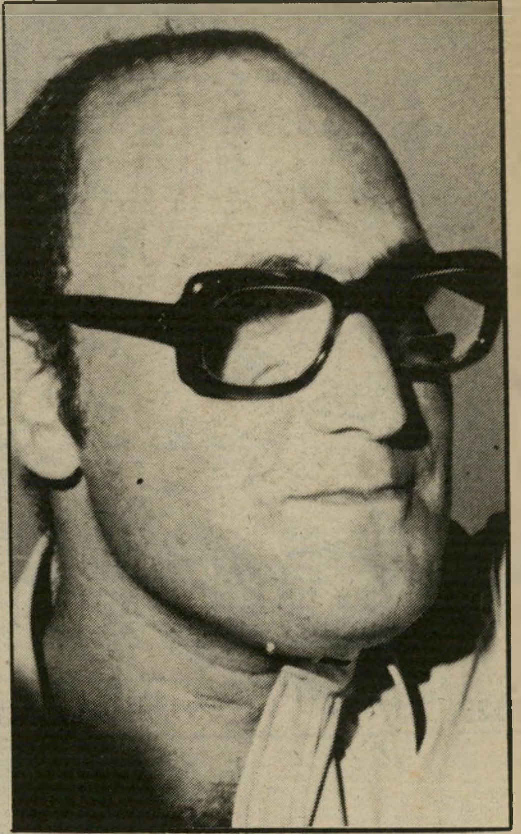

עמיקם שפירא:

"ארליך מרגיש טוב מאוד, תודה!"

אומרים שמאז נסע שר־החקלאות, שימחה ארליך, לארצות־הברית כדי לעבור ניתוח לב פתוח, ממלא את מקומו סמנכ"לו ועוזרו האישי, עמיקם שפירא.

● **עמיקם, איך זה להיות שר־החקלאות?**

שטויות במיץ עגבניות. אני לא שר־החקלאות. אני בסך הכל מתווך בין המישרד ובין ממלא־מקום השר, שר־המיסחר־והתעשייה, גידעון פת. אני איש־הקשר בין השר פת והמישרד. נכון שארליך ביקש ממני להמשיך כמה פורומים, שבתוקף תפקידי ממילא ניהלתי אותם, אבל בין זה ובין מילוי תפקידו של ארליך המרחק רב. צריך דמיון פרוע כדי לדמיין אותי במקומו של השר.

● **בכל זאת, אתה יד ימינו של ארליך. ברור שבהעדרו מוטלים עליך תפקידים נוספים.**

תראי מה עושה ממלא־מקום: הוא חותם בשמו של השר. ואת זה עושה פת על־פי חומר שאני מעביר אליו. הוא צריך להתערב בעניינים שבדרגים הפקידותיים לא פותרים אותם, וכאשר יש בעיות מעין אלה, השר פת מתערב. הוא מקבל ממני דיווח מלא על פי דרישתו. ואם זה מעניין, אז דעי לך שלישכתו של פת בתל־אביב נמצאת ברחוב מקביל ללישכתו של ארליך, כך שמבחינה תיקשורתית אין בעיות.

● **מתי דיברת עם ארליך לאחרונה?**

לפני שעתיים.

● **מה שלומו?**

חל שיפור במצבו. הוא עבר ניתוח די רציני. השתילו בליבו חמישה מעקפים, והרופאים מרוצים ממצבו.

● **מה היתה השאלה הראשונה ששאל אותך?**

מה נשמע במישרד.

● **זו היתה הפעם הראשונה שדיברת איתו מאז אושפז?**

כן. עד כמה שידוע לי, הוא דיבר היום רק איתי, עם מזכירתו דפנה בר־לב, ועם בגין. הוא נשמע מאושש, ואמר לי שהוא מרגיש צעיר בשלושים שנה. כל הניתוח הזה נפל עליו כרעם ביום בהיר. הוא היה במעקב והרגיש די טוב. יום אחד החליט הפרופסור הנרי נויפלד, רופאו האישי, לעשות לו צינתור, ובעיקבות הצינתור החליט לעשות לו מייד ניתוח. הניתוח נקבע ליום ראשון, ה־2 בינואר, אבל אחר־כך החליטו הרופאים, משיקולים רפו־איים, לא לנתח בארץ.

● **מדוע?**

הפרפסור דני גור, שאמור היה להיות המנתח, העלה ספקות על סמך הפרופיל הרפואי של ארליך. ההחלטה הועברה לוועדה של מישרד־הבריאות. ארליך עמד לטוס בבוקר, אך דחה את הנסיעה לאחר־הצהריים, למרות שידע שהנסיעה אושרה כבר במוצאי־שבת. הוא היה זהיר עד כדי כך, שחיכה שיגיע הנייר.

● **מתי הוא חוזר?**

אנחנו מקווים שיחזור במחצית פברואר.

רוני מילוא:

"יד ביד עם שניצר, יודקובסקי ושוקן!"

העיתונות הישראלית מועמדת לפרס „עט־הזהב" המוענק לעיתונות לוחמת. העיתונות הישראלית מוע־מדת לפרס בשל מילחמתה נגד המילחמה בלבנון, ובשל מילחמתה להקמת ועדת־חקירה לטבח בצברה ובשא־תילא. אני חושבת שבמעמד זה כל עיתונאי גא להיות חלק מהעיתונות הישראלית.

אך יש עיתון ישראלי אחד, שאינו עונה על הקרי־טריונים שנקבעו על־ידי מי שקבעו את המועמדות של העיתונות הישראלית לפרס. זהו עיתון הליכוד „יומן השבוע", שלא לחם נגד המילחמה, ושבשבוע של הטבח פירסם על שערו תמונה של מישחק כדורגל. פניתי אל העורך הראשי של השבועון, חבר־הכנסת רוני מילוא, ושאלתי אותו:

● **אתה חושב שגם לעיתון שלך מגיע פרס „עט הזהב"?**

בהחלט כן.

● **מדוע?**

מכיוון שהעיתון שלי הוא חלק מהעיתונות הישראלית.

● **העיתונות הישראלית מועמדת לפרס בגלל מילחמתה נגד המילחמה בלבנון, ולמען הקמת ועדת־חקירה. גם העיתון שלך לחם למען הדברים האלה?**

אני לא חושב שאלה הקריטריונים הנכונים. אני חושב שהעיתונות הישראלית מועמדת לפרס כי היא חופשית ולוחמת.

● **ואתה מגדיר את העיתון שלך כעיתון לוחם?**

בהחלט! אני לוחם נגד השמאל. אתם קבעתם שעיתו־נות לוחמת היא עיתונות הלוחמת נגד הממשלה. מי אמר שזה צריך להיות כך? עיתונות לוחמת נגד מה שהיא מאמינה שהוא מזיק, שהוא רע.

● **היית הולך עם אורי אבנרי לקבל את פרס „עט הזהב" בשם העיתונות הישראלית?**

עם אורי אבנרי לא, כי הוא הולך עם ערפאת. אבל אני בהחלט יכול ללכת לקבל את הפרס עם שניצר, יודקובסקי ושוקן — יד ביד.

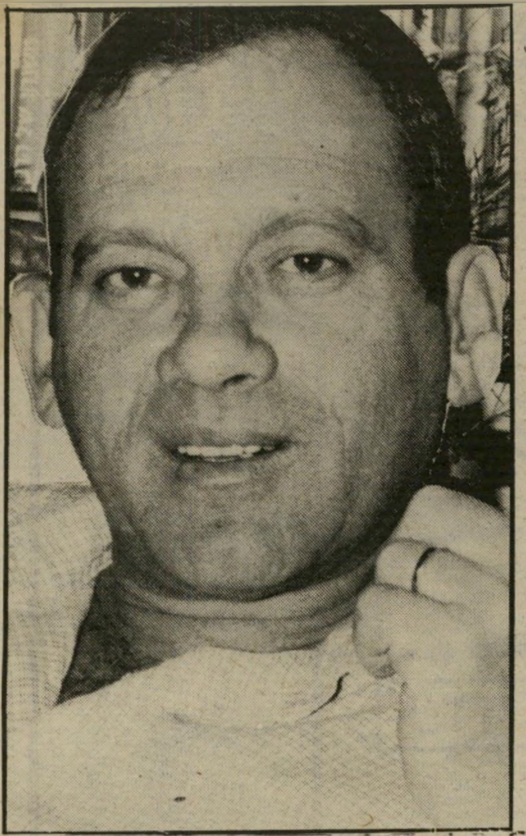

אורי גורדון:

"להיפגש במלון ,הילטון' בירושלים!"

ליבי ליבי להנהלת הסוכנות היהודית. חיים קשים יש להם, באמת חיים קשים. לנסוע כל הדרך ללונדון הקרה והרטובה, ולהתכנס במלון „צ'רצ'יל". חיים קשים, באמת חיים קשים. שאלתי את חבר־ההנהלה הציונית, אורי גורדון:

● **בתקופה שבה מכריזה הסוכנות שהיא נמצאת בגירעון תקציבי, יאה שחברי ההנהלה הציונית יתכנסו דווקא במלון „צ'רצ'יל", הנ־חשב לאחד המלונות היקרים בעולם?**

בדרך־כלל חשוב יותר מה אומר האדם, ולא היכן הוא אומר זאת. אך לגופו של עניין, אני חושב שלא פחות מטרידה השאלה מדוע בכלל לשבת במלון צ'רצ'יל בלונדון, ולא במלון הילטון בירושלים. העובדה שישבו בלונדון היא אישור, כאילו ההנהגה הציונית משלימה עם כך שלעם היהודי יש שני מרכזים: גולה וישראל. לדעתי יש להיאבק על כך שכל הישיבות יהיו בירושלים, גם אם במלון צ'רצ'יל מקבלים הנחה של חמישים אחוזים — כפי שזה הוסבר לי.

● **מדוע מקבלים הנחה ב„צ'רצ'יל"?**

לא יודע, אך כשתמהתי על פשר המיפגש בצ'רצ'יל, הוסבר לי שיש הנחה. למרות ההנחה, חשוב לדעתי שהנהלת העם היהודי תיפגש במקומות זוהרים פחות, כדוגמה לאורח־חיים נכון יותר.

עירית חצור:

„אנשי עסקים לא יסעו ב„אל־על"!"

יש לי תרושם ש„אל־על" רוצה להחזיר אליה את ציבור הנוסעים בעזרת צ'ופרים. אך גם הפעם, כמו בהרבה פעמים אחרות, היא מחטיאה את המטרה ומציעה את הצ'ופרים למי שיכול להרשות לעצמו לחיות גם בלעדיהם. „אל־על" יצאה במסע פירסום אדיר, שבו היא מציעה כרטיס בקו ניו־יורק—תל־אביב—ניו־יורק במחיר של 499 דולר. „אל־על" מציעה לכל מי שירכוש כרטיס במחיר מלא, להטיס חינם את אשתו או את ילדו.

פניתי אל סוכנת הנסיעות עירית חצור, ושאלתי אותה:

● **מה בדיוק מציעה חברת „אל־על" ל־נוסעים?**

זה מאוד לא ברור. החברה מכרה כרטיסים בקו ניו־יורק—תל־אביב—ניו־יורק. אלה כרטיסים שאפשר לרכוש אותם רק בניו־יורק, והמחיר שהציעה החברה הוא 499 דולר.

● **פורסם שניתן לרכוש אותם גם בתל־אביב.**

הפירסום בעיתונות לא היה נכון. עשרות אנשים טילפנו ונאלצנו להשיב את פניהם ריקם. אין לי מושג מאיפה לקחו העיתונים את האינפורמציה.

● **האם אין הסתייגות מצד נוסעים כלפי חברת „אל־על"?**

כיום הנוסעים מעדיפים לא לטוס באל־על. אך כשאל־על מציעה „דילים" טובים, אנשים מתפתים. יש אנשים שלא איכפת להם באיזו חברה הם נוסעים, העיקר שהם משלמים פחות כסף.

● **את מאמינה כי ה„דילים" האלה יצליחו להחזיר ל„אל־על" את קהל הלקוחות שלה?**

אנשי העסקים, בגלל השביתות והעיכובים, יעדיפו לא לנסוע באל־על, אבל אם אל־על תשנה את התדמית שלה ותמשיך להעניק דילים מיוחדים, יש לה סיכוי להחזיר את קהל הלקוחות שהיא איבדה. אל תשכחי שמבחינה ביטחונית בטוח לנסוע עם אל־על, וזה שיקול שגם אנשי־עסקים מביאים בחשבון.

שלומית אמיר:

„ילדים רעבים? אולי אצל הבדווים!"

הדוגמנית היפהפיה שלומית אמיר היא סיפור הצלחה, ואני יודעת שאיני מגלה את אמריקה כשאני אומרת את זה. שלומית עלתה לישראל בגיל 10 ממאראקש שבמארוקו. כשהגיעה המישפחה ארצה, אמר אבא של שלומית, ששם מישפחתה מתבית הוא עמר, שהוא רוצה לגור ברמלה או בירושלים. ירושלים בגלל הקודש, ורמלה כי שם היתה לו מישפחה.

איש לא שאל כמובן לדעתו של הטען ממאראקש, והודיעו לו חד וחלק ששולחים אותו לנתיבות.

בשבוע שעבר — על סלט ירקות טרי ב„הילטון", כשהיא עטופה בפרוות שועל מהממת — הודיעה לי שלומית חד וחלק, שכל הפירסומים על העוני מצוצים מהאצבע. שאלתי את שלומית:

● **מניין את יודעת שאין עוני בישראל? את הרי שכחת כבר איך נראית נתיבות. את חיה כעת בין פאריס ותל־אביב.**

אני שכחתי איך נראית נתיבות? למה, אין לי שם הורים? כל שבוע אני נוסעת לבקר את ההורים שלי בנתיבות. ותאמיני לי, אין בית בנתיבות שיש בו עוני. הפריג'ידרים שם מתפוצצים מרוב אוכל. לכולם בנתיבות יש טלוויזיות צבעוניות, וגם שחור־לבן, כי לא משתלם להם למכור את השחור־לבן. יש הרבה בתים שיש בהם וידיאו — לפחות לעשרה אחוזים מהתושבים. נכון, הם קונים את זה בתשלומים, אבל לא על חשבון האוכל. אחרי שיש להם גאז, תנור, פריג'ידר, מכונת־כביסה וטלוויזיה, הם קונים וידיאו.

● **הם קונים גם מכונה להדחת כלים?**

לא, את זה לא, כי זה באמת מוגזם. אבל וידיאו כן. לא שהם מסתכלים על וידיאו כל היום. הם כולם אוהבים לעבוד, ועובדים במיפעלים שמסביב לנתיבות.

● **כמה אנשים גרים בחדר אחד בנתיבות?**

עוד מעט תגידי לי ש־14 ילדים בחדר! לא, בכלל לא! עמיגור דואג להם. ההורים שלי גרים בשתי דירות מחוברות. אף אחד לא חי שם בצפיפות. מוסיפים חדר ועוד חדר, כמה שצריך. הילדים בנתיבות לבושים שיגעון! אולי אין להם תיאטרון, אבל הם לא צריכים תיאטרון. כמה אנשים בחיפה רואים תיאטרון? ובעיר כמו תל־אביב, כמה אנשים יוצאים מהבית יותר מפעם בשבוע? בנתיבות אין עוני! יש שם מה לאכול, את יכולה לקנות שם הכל ויותר בזול מאשר בתל־אביב.

● **את זוכרת את הילדה מעיירת־הפיתוח שאמרה ברדיו שהיא רעבה?**

אני לא מאמינה. אולי אצל הבדווים יש ילדים רעבים. אבל אצלנו, היהודים, אין! ובכלל, מי שבוכה שיש כאן עוני שיסע לאירופה, שיצא לצרפת ויראה איך חיים בצרפת. יש מקומות שאין להם מים, מקומות שבהם יוצאים לשאוב מים מהבאר, וכשרוצים חלב חולבים את העז. זה עוני! זה פרימיטיביות! אצלנו אין דבר כזה.

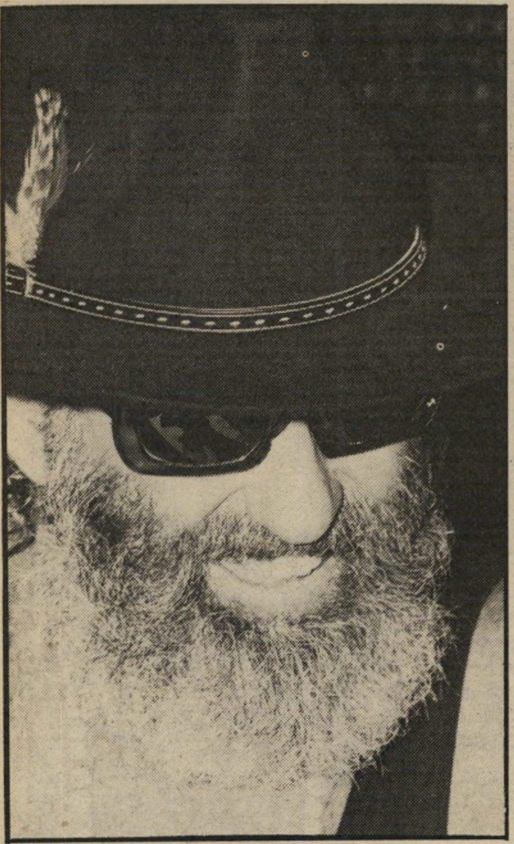

רפי נלסון:

„אצלי בכפר לא הרגישו בתקרית!"

שניים אוחזין בטאבה — ישראל ומצריים — ובאמצע נמצא רפי נלסון. הוא התיישב שם לפני יותר מ־15 שנה. היום, אחרי הנסיגה מרוב שיטחי חצי־האי, ממשיכים ישראל ורפי נלסון להחזיק בטאבה.

שאלתי את רפי על התקרית הדיפלומטית שהתרחשה בשבוע שעבר מתחת לאפו:

● **רפי, מה בדיוק קרה בטאבה?**

ראיתי טרקטור ליד גדר הגבול. בכלל חשבתי שזה טרקטור שלנו. רציתי לגשת אליו, כי כל טרקטור שנמצא בסביבה, אני לוקח אותו שיעשה אצלי בכפר עבודות. אחר־כך הייתי עסוק באיזה עניין ולא התפניתי לגשת לטרקטור. איך שהגעתי לאילת, בא אלי מיקי בר־זוהר ושואל אותי: תגיד לי, שמעת מה קרה בטאבה?

● **כלומר, עד שלא אמרו לך לא ידעת שמתחת לאפך מתרחשת תקרית עם המצרים?**

אצלי לא הרגישו את זה. עד שמיקי לא אמר לי, לא ידעתי בכלל שמתרחש משהו.

● **לא ראית את הגדר ההרוסה?**

ראיתי את הטרקטור מתקדם עם הגדר. חשבתי שהוא שלנו.

● **התקרית הזו לא מדאיגה אותך?**

בכלל לא. הלוואי שהיו נשארים.

● **אני לא מבינה...**

אם היו נשארים, לא היינו נכנסים איתם לבוררות על טאבה. שיקחו את ה־15 מטרים האלה, ויישבו בשקט ויניחו לנו לחיות בשקט.

● **אתה חי בשלום עם המצרים?**

לא. הם עושים צרות לספינות בים. בשבת הם עצרו בעל יאכטה. הם עוצרים סירות לאי האלמוגים. הקונסול המצרי נמצא רק איפה שיש אוכל ודוגמניות. כשצריך אותו בענייני עבודה, הוא אף פעם לא נמצא. באתי לבקש ממנו אישור ליאכטה שלי. הוא אמר לי שבעוד חודש.

● **הוא בא אליך לכפר?**

הוא בא אלי לכפר, אבל לסונסטה הוא לא בא.

קולנוע

סרטים

אישפוז נעים

הקטור אליזונדו (הגאנגסטר בתחפושת) ופטריק קולינס (הרופא שמתאהב בו)
הרופא טעה במין

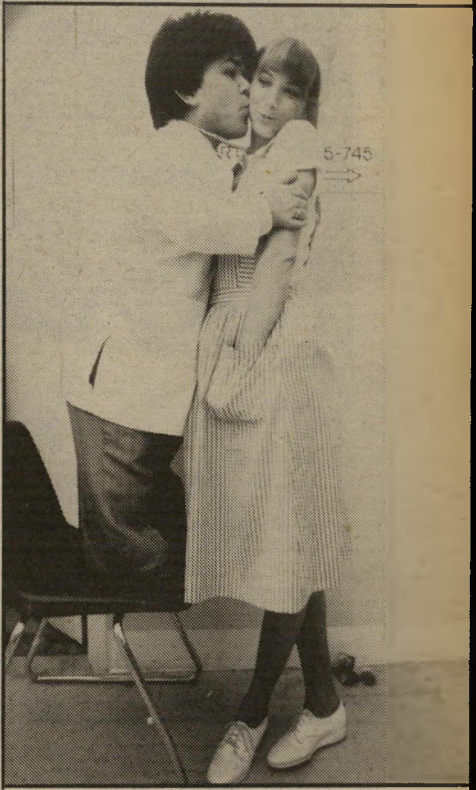

רופא ואחות מתמחים
להגיע לגובה החולה

הקולנוע האמריקאי ממשיך לרכוב על תגל של סרט מסוגן וטיסה נעימה, ולי־קעקע את כל הקדוש והנאצל בתרבות הטלוויזיה — הלא הן הסדרות שאינן נגמרות לעולם. חילול־הקודש החדש מתייחס לפולחן בתי־החולים, שנערך בקביעות על־גבי המסך הקטן, פולחן שהגיע בכל הדר תיפארתו גם לישראל עם חדר־מיון.

רק לשם אינפורמציה: זהו פולחן עתיק יומין, שנמשך כבר 30 שנה (ויש כאלה הסבורים כי ההיסטוריה בכלל התחילה לפני 30 שנה). אליליו הראשונים של הפולחן היו דוקטור קילדר הבלונדי ודוקטור בן קייסי הברונטי, ובתי־חולים אין־ספור שבהם התרחשו דרמות עוצרות־נשימה. כאשר הבעיות האישיות של צאצאי היפוקראטס ונושאות כליהם שופעות־האיברים עומדות בצל סכנות־החיים ללקוחותיהם, שניצלים ברגע האחרון הודות ל־מסירות אין־קץ של הצוות הנפלא, למרות קשיי־התקציב של בית־החולים ושל ה־מפיקים העושים את הסדרות.

אם כל זה עושה רושם של התייחסות לא רצינית לעניין חמור ומכובד, חכו עד שתראו את מהרופאים באהבה. כל מה שעוללה השלישיה צוקר־את־צוקר־את־אברמס לחברות־התעופה בטיסה נעימה, הוא השראה ברורה למה שעושה גארי מארשל לבתי־החולים, או, ליתר דיוק, לסירטי־הטלוויזיה על בתי־החולים. מובן שכדאי להכיר את המקורות שעליהם הוא מלגלג, אחרת חלק מן הבדיחות הן פשוט חסרות־טעם (למשל בעיות הגירושין של הרופא הראשי, הדומה כשתי טיפות־מים לטראפר ג'ון, הן בדיוק הבעיות של טראפר ג'ון). אבל ברגע שמשתלבים ברוח החצופה השולטת בכל אתר ואתר של הסרט, מתגלגלים מצחוק, בין אם מכירים את המקור או לא.

נקמה ברומאנים זולים. מארשל הוא בהחלט סמכות הולמת לעשיית סרט כזה, הראשון שהוא מביים לקולנוע. עד עכשיו הוא היה מומחה להפקת אופרות־סבון לטלוויזיה, בדיוק מהסוג שעליהן הוא מלגלג, והוא עשה אותן בכל הרצינות הדרושה.

ואכן, כאשר מתבוננים בסרט הזה, יש רושם שהוא מורכב כולו מן ההערות המטורפות של תסריטאים עייפים אשר בוחלים במלאכתם וממשיכים בה לצורך פרנסתם, אבל מפעם לפעם ממציאים רעיונות מטורפים — שכמובן נשארים על גבי הנייר — שבהם באה לידי ביטוי ניקמתם ברומאנים הזולים שהם צריכים לייצר.

כך, למשל, היציע שמעל חדר־הניתוחים

סקורסזה: „אני מכיר מנסיוני את בדידותו של הכוכב!"

נמוך קומה, עיניים מרצדות, מזוקן, תמיד בתנועה. לא רק המלים, אלא גם הבעת־הפנים, תנועות־הידיים, המבט, הכל נועד לבטא את המסר — זהו מארטין סקורסזה, אחד היוצרים החשובים ביותר של הקולנוע היום בעולם.

סירטו האחרון, מלך הקומדיה, יצא בבכורה עולמית לפני כמה שבועות בתל־אביב, והוא בא לישראל כדי לחפש אתרי צילום לסרט הבא שלו, עיבוד שכתב פול שרדר (הבימאי של קללת אנשי החתול, שבכורתו נערכת השבוע, והתסריטאי של נהג מונית) לרומן של ניקוס קאזאנצאקיס — הפיתוי האחרון של ישו. סרט זה הוא גירסה אישית מאוד של מחבר זורבה היווני לימיו האחרונים של של ישו הנוצרי.

שיחה עם סקורסזה, בימיו העסוקים האלה, חייבת להתחיל במלך הקומדיה, שסרט נפגש עם הקהל האמריקאי ועם הביקורת שם. מה בקשר לשמועות השונות כאילו הוא מתכוון להכניס עוד שינויים בסרט, לפני הפצתו מעבר לאוקיאנוס?

„מה שהוצג כאן, גירסה של 104 דקות, זה הסרט שיוצג בכל העולם," הוא מבטיח.

„פול צימרמן, מחבר התסריט, כתב רומן שלם שלא התפרסם עדיין, ושם יש חומר נוסף. לא תמיד לרוחי. למשל, יש שם אינפורמציה על ליל־אהבים בין מארשה, החוצפת, ובין ג'רי הנחטף, שנתיים לפני שמתחילה עלילת־הסרט. לדעתי, זה פוגם בדמות של מארשה, שאינה רודפת אחרי כוכב־טלוויזיה משום שהתעלסה עימו פעם, אלא משום שהיא גרופי אמיתית, ובתור שכזאת היא רוצה בו, וזהו זה.

„זה נכון, שתוך כדי הסרטה מסרנו לשחקנים חומר־רקע על הדמויות, שלא מצאתי לנכון להכניס בסרט. זה נועד רק להבהיר להם את אופי הדמות."

אם עריכת הסרט דרשה זמן רב כל־כך, זה אולי משום שסקורסזה עבר פרשה מישפחתית בזמן הזה, וחוץ מזה, הוא טיפל כאן אולי בנושא הקרוב ביותר ללליבו מכל הנושאים שבהם נגע עד עכשיו. „חלק גדול מן הדמות של רופרט, האובססיוויות שלו, זה אני עצמי. כמוהו, הייתי פעם מעריץ נלהב של כוכבים. כמוהו עברתי את החוויה של שאיפה ללא מצרים להשיג משהו, המלווה בהרגשה

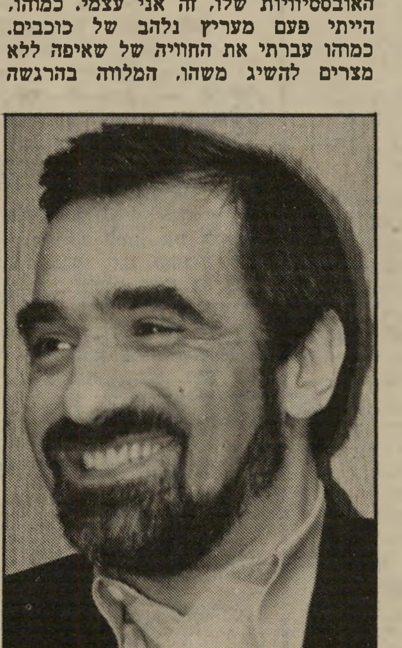

במאי סקורסזה
קצת רופרט — קצת ג'רי

המוזרה המופיעה כאשר אתה כבר משיג את מבוקשך ושואל את עצמך — ומה עכשיו?

„רופרט פאפקין, האלמוני התאב לגדולה, אינו מגיע לתחושה זו בסרט. זו משתקפת בדמותו של ג'רי לאנגפורד, הכוכב, אבל הסיום רומז לכך. כך שרופרט הוא חלק ממני, אבל גם ג'רי, שהגיע למעמד של כוכב, הוא חלק ממני. הסרט הוא מעין הערכה מחודשת, עבור בובי דה־נירו ועבורי, של כל מערכת הערכים שבתוכה אנו חיים."

ומה על שינוי סופו של הסרט ברגע האחרון? „לתסריט לא היה סיום מוגדר די הצורך. אחד הרעיונות היה אמנם שרופרט ישיג את מבוקשו ויופיע כאורח בתוכנית של ג'רי. אבל אז שאלנו את ג'רי לואיס, השחקן, אם אומנם היה מסכים להרשות למישהו שחטף אותו, כדי לזכות בתהילה, להופיע לצידו בתוכניתו. הוא אמר בפסקנות, שלא היה מסכים לכך אף פעם. לגביו, הרגע המשפיל ביותר עבורו בכל הסרט, היה אותו רגע שבו הוא קשור לכיסא, ושני החוטפים מודדים עליו סוודר אדום (שאותו סרגה אמי), מתעלמים ממנו כאדם ומתייחסים אליו כאל חפץ. באותו רגע אמר לי ג'רי, הוא היה מוכן לרצוח במו ידיו את שני השחקנים שעוללו לו זאת."

אשר להרגשה כי אלילי המסך הקטן תופסים בהדרגה את מקום המישפחה, עד שאין רואים אותה כבר כלל — סקורסזה מאשר שאין זה מיקרי. „את אמו של רופרט זוכים רק לשמוע בסרט," הוא מציין, ומזכיר שהקול שייך לאמו שלו (סקורסזה אוהב לשתף את מישפחתו בסרטיו־חוויותיו. גם אביו השתתף בסצינה אחרת שנחתכה בעריכה הסופית). אשר לקריאות שלה, זה בדיוק סוג הגערות וההטפות שהוא נהג לשמוע בבית, וה־מוכרות לדה־נירו מביתו שלו.

„אם שואלים אותי היום עם מי משתי הדמויות הראשיות אני מזדהה יותר, אני חייב להודות שאני מרגיש יותר כמו ג'רי," מודה סקורסזה, ומוסיף שהריקנות והבדידות שבחיי כוכב־הטלוויזיה בסרט מוכרת לו היטב, באורח אישי, כי כך הוא חי.

אדם ואמונה

אשר לסירטו החדש: סקורסזה בחר בנושא, למרות שהוא שונה לגמרי מכל מה שעשה עד עכשיו (כל סרטיו מודרניים מאוד, לא רק כרונולוגית אלא גם בתחושה שלהם), מפני שהוא מצא בו ביטוי הולם להתמודדות של אדם עם אמונתו. הכוונה לאו־דווקא לאמונה לפי פרשנות דתית מוגדרת, אלא להרגשת הקשר העמוקה שיש בין אדם לאמת הפנימית שלו ולכל סדרי־העולם סביבו.

„זה יצטרך להיות סרט צנוע, לא הצגת ראווה. אני אומנם אוהב את הסרטים התנ"כיים רבי־המשתתפים, משום שאני אוהב קולנוע מושבע, אבל אני חייב להודות שהם אינם משרתים בהצלחה מרובה את הרעיונות שהם צריכים להביא," הוא מוסיף.

מטרתו היא לחדור מבעד לצורה החיצונית שבה אנשים מתלבשים או גרים, כדי להראות שהאדם, במהותו, הוא אדם, בכל תקופה ובכל מקום. אין ספק, הוא מציין, שגם בסרט הזה תבוא לביטוי האלימות, שהיא חלק בלתי־נפרד מן ה־אופי האנושי, כפי שהיא באה לידי ביטוי בסרטיו האחרים.

„ספרו של קאזאנצאקיס הוא חריף מ־אוד," מדגיש סקורסזה, שמתכונן להקפיד על כל השלבים של תהליך הצליבה, ולי־התעקב על המצב הפוליטי של צבא רומי כובש, אשר צריך לדכא מרידה שאינה נוגעת לו.

אבל העיקר יהיה, מעל לכל ספק, ה־התמודדות של ישוע עם האמונה שבו, והנכונות שלו להקרבה למען אמונה זו, שמגיעה כמובן עד כדי עליה על הצלב.

מי יופיע בתפקיד הראשי, זה לא ברור עדיין. דובר שרוברט דה־נירו יגלם את דמות ישוע, אולם דה־נירו עסוק בימים אלה בהסרטת היה היה פעם באמריקה (סרט שמפיק ארנון מילצ'ן ומביים סרג'יו ליאונה), ו„דה־נירו הוא שחקן שאינו קורא תסריטים כלאחר־יד. הוא צריך להתעמק, לעבוד על דמות ולחדור לתוכה. וכמובן שבינתיים לא היה לו זמן לקרוא את התסריט."

בינתיים גם סקורסזה עצמו עסוק, הן בחיפוש אתרי־צילום (הוא עדיין לא החליט היכן יצלם), הן בתחקיר יסודי של התקופה. מתי יתחיל לצלם? „אני מקווה שבעוד שנה מהיום."

במדינה

משפט

התיק שלא נסגר

המישטרה לא הפסיקה את חקירת רצח נאווה אלימלך.

השבוע נעצר עוד חשוד ברצח המתעב של נאווה אלימלך. אר־לם למרות שזמן מה נדמה היה כי התיק נשתכח במרתפי־המיש־טרה, אין זה כך. צוות־חקירה חדש, בראשותו של קצין־המיש־טרה יעקב רז, אחד הקצינים ה־מצטיינים במישטרת־ישראל, הור־כב מייד אחרי פיזור הצח״ם ה־ראשון.

זיכרונות מהעבר. חומר ה־חקירה שהצטבר בידי חוקרי ה־משטרה ממלא כמה חדרים. לר־שות הצוות הועמד אפילו מסוף נפרד של מחשב, כדי שיוכלו לח־קור כרצונם.

נאווה אלימלך
המישפחה אינה מניחה

לפני כשבועיים הובא לבית־חולים באיזור המרכז קורבן ת־אונת־דרכים. בכיסיו של האיש שהיה פצוע קשה, נמצאו כתבות ישנות על רצח הילדה. המידע הועבר לצוות החקירה והם מיהרו לחקור. התברר, כי המדובר ב־חולה־נפש שהיה מאושפז באחד המוסדות בסביבת כפר־סבא. הוא נפטר בינתיים בבית־החולים מפ־צעיו, אך רישומים במוסד שבו שהה אישרו, כי ביום הרצח לא עזב את המקום.

גם לוא רצתה המישטרה להניח לתיק ולשכוח אותו, לא היו בני־מישפחתה של הילדה מניחים לה. אביה וגם אמה של המנוחה מק־דישים את רוב זמנם למחשבות על המיקרה הנורא ולחיטוטים ב־זיכרונות העבר. הם ממריצים את החוקרים להמשיך ולחקור ומבי־אים מפעם לפעם רעיונות חדשים ושמות של חשודים נוספים.

בן־חור

משוד — לסמים, מעבריינות — לחזרה בתשובה.

בן־חור דודי הוא דמות ידועה בין העבריינים והמישפטנים ביש־ראל.

בשנת 1980 התנהלו נגדו שלו־שה תיקים על החזקת סמים. הוא עזב את ישראל ועבר להולנד. גם שם הסתבך בעיסקי סמים ו־נידון לעשרה חודשי מאסר. כ־אשר שוחרר, גורש לישראל. מייד כאשר הציב את כף רגלו בנמל־התעופה בן־גוריון, נעצר.

שינוי תדמית. מישפטיו נד־דונים לפני השופט יורם גלין. ב־תחילה נהג להופיע למישפט כש־ערמת תלתליו השחורים מקיפה את ראשו כהילה. הוא לא נזקק לעורך־דין וחקר בעצמו את הע־דים והגן על עצמו. אולם לפני כשבועיים הופיע לפתע בבית־המישפט בדמות חדשה. הוא גילח את מחלפותיו, העלה כיפה ענ־קית על ראשו והחל טוען כי הוא משיח בן־דויד. הוא מחזיק בידיו ספר תפילה ומצטט פסוקי תהילים. לקראת הישיבות האחרונות מי־נה לעצמו סניגור, את עורך־הדין שימעון טנגבלאט. אך גם הסני־גור אינו מוצא שפה משותפת עם מרשו. בישיבה האחרונה ביקש ה־סניגור כי בן־חור יישלח לבדי־קה פסיכיאטרית.

התובעת, עורכת־הדין רקפת כר־מון, לא התנגדה לבדיקתו של ה־נאשם, אך היא הקפידה כי קודם לכן תסתיים חקירתו של העד ה־עיקרי בתיק — שוטר מוסווה, ש־קנה סמים מדודי. העד סיפר כי בזמנו הציע לו הנאשם לנסוע ל־הולנד ולהבריח לשם חשיש ב־תחתית כפולה של מיזוודה. ה־עיסקה לא יצאה לפועל כי למש־טרה כנראה לא היה מספיק כסף לממן אותה.

השוטר הציג בבית־המישפט את ההרואין - וכל הנוכחים הריחו...

בית־המישפט מסומם!

האווירה באולמו של השו־פט אברהם חלימה היתה ע־ליזה מאוד. כמה מהצופים ציח־קקו לעצמם ללא סיבה. התובעת היתה סמוקת־פנים וחשה בכאב־ראש, השופט היה נעים־הליכות כרגיל והתלוצץ כדרכו עם עורכי־הדין והעדים.

בחלל החדר הסגור אפשר היה להבחין באבקה דקיקה שריפרפה באוויר. מקורה של האבקה היתה מיזוודה פתוחה, שניצבה ליד דו־כן־השופט. בתוך מיזוודה זו, בע־לת הדופן הכפול והביטנה הק־רועה הוברחו לישראל שניים ו־חצי קילוגרם הרואין. כמות אדי־רה שמחירה מליונים.

מומחה צבאי

על דוכן־העדים, אדיש ו־מעודן, ניצב ג'ורג' דאפילד. אמריקאי יפה־תואר שהיה הבלדר שייבא את המיזוודה היקרה ל־ישראל מפריס. דאפילד הפך עד־מדינה נגד שולחיו, ועל כן אין התביעה מתירה את צילומו או פירסום פרטים מיותרים עליו.

על דלת האולם שומרים שוט־רים חמושים בתת־מקלע. לידו של דאפילד ניצב המתורגמן, מת־מחה ישראלי בשם ג'ורדן ברק. העד והמתורגמן דומים זה לזה להפליא ונראים כאחים. שניהם דקי גיזרה, מסורקים למשעי ול־בושים חליפות. דאפילד עונה ב־סבלנות רבה על כל השאלות ש־מציגה לו התובעת רחל גולד־שמיט. וניכר עליו, כי הוא אולי היחיד באולם שאיפת הסם אינה משפיעה עליו.

דאפילד היה יועץ־סמים במל־חמת וייט־נאם, מטעם הצבא ה־אמריקאי. אחרי שהשתחרר מה־צבא עבר לגור בלוס־אנג'לס וני־סה את מזלו בסרטים. הוא הכיר את רוני קלדרון, כדורגלן העבר הישראלי, התיידד אתו, ויחד עשו כמה עיסקות־סמים בארצות־הב־רית.

כאשר רצה קלדרון להבריח הרואין לישראל, הזמין את דא־פילד מארצות־הברית לפריס, על חשבונו. הוא סמך על האמריקאי שלא ירמה אותו, ודאפילד היה זקוק לכסף כדי להפיק סרט. כ־אשר הגיע דאפילד לפריס הכיר לו קלדרון את שותפיו לעיסקה: מוטי נחמיאס ומרדכי חלוואני.

בביתו של מוטי נחמיאס (אחיו של מישל נחמיאס, שנרצח לדברי התביעה על־ידי שמעיה אנג'ל ו־חבורתו בגלל עיסקת־סמים אח־רת) בפריס, ארזו את ההרואין, שצבעו אפור, בשקיות־ניילון. קי־לוגרם וחצי של החומר התורכי היה שייך לקלדרון, הוא הסתיר אותו בתחתית הכפולה של המיז־ודה. מרדכי חלוואני הכניס ל־מיזוודה עוד קילוגרם משלו. ה־תחתית הודבקה, והקושרים אמרו לדאפילד לשים במיזוודה את חפ־ציו האישיים. ניסים לביא הכניס לשם צעצועים עבור ילדיו.

לביא, עבריין ישראלי ידוע, השתחרר רק זמן מה קודם לכן מבית־הסוהר, שבו ישב באשמת שוד בנק נועז בראשון־לציון. הוא נסע לפריס ושם קנה בשותפות עם קלדרון את ההרואין. ככיסוי לסם הכניס נחמיאס למיזוודה קו־פי־צעצוע, מישחק לגו וכמה מישחקים אלקטרוניים עבור יל־דיו. לביא נעצר בישראל ונידון לחמש שנים על חלקו בפרשה.

מתורגמן ברק
דומה מאוד

גרביים בכוס קפה

קלדרון הוסגר לישראל מ־ארצות־הברית ונידון לשמונה שנות מאסר. דאפילד נשאר ביש־ראל, כדי לתת עדות על אתר נגד השותפים האחרים בעיסקת־הסמים, אשר טרם הוסגרו ליש־ראל. חלקם עצורים בצרפת בעני־ייני סמים אחרים, חלקם עצורים בתורכיה, ומיכל עזרן, אחת המ־עורבות בפרשה, אינה עצורה כלל.

דאפילד סיפר לשופט על מע־שיו בפריס ביום הנסיעה. אחרי שארז את המיזוודה וקנה כרטיס־טיסה לישראל, נסע עם קלדרון ונחמיאס לביתה של מיכל. שם ארז את המיזוודה מחדש והוסיף לתוכה כמה בגדים שלו. תוך כדי אריזה נפל זוג גרביים של העד לתוך כוס־קפה. הגרביים נותרו בדירה בצרפת. שוטרי מישטרת ישראל שנסעו לשם כדי לגבות עדויות ולצלם את המוצגים, הבי־או אתם את זוג הגרביים המלוכ־לכים. התובעת הציגה אותם לשו־פט, והם נכנסו לתיק המוצגים.

להתמסטל בחינם

עוד העד מעיד והאבקה האפורה שפרצה מתוך שקיות־הניילון ומתוך הביטנה הקרועה של ה־מיזוודה הלכה והתפזרה לכל עבר. השוטר ינקו הרשקוביץ, ששמר על המיזוודה, ניקה באצבעו את דוכן־העדים והאצבע התכסתה אבק אפור.

השמועה על הסם בחינם הביאה צופים רבים לאולם שניסו להת־מסטל על חשבון בית־המשפט.

(המשך מעמוד 11)

על רקע שיתוף־פעולה סמוי זה, המת־גלה בכל מעשיהם של שרון ואסד במשא־ומתן על הנסיגה מלבנון, מחריד המישחק הכפול של הסורים כלפי השלום. הם מנהלים הסתה פרועה נגד ערפאת, מגנים את פעולתו להשגת הסדר מדיני, ובכך תוקעים סכין בגב העם הפלסטיני שזוהי דרכו היחידה להגיע לעצמאות לאומית בחלק מן הארץ.

(אחרי הפגישה התחרו סוכני־סוריה עם יצחק שמיר, ושאר הטרוריסטים בעבר

יו״ר ערפאת
הזמנה לאלג׳יר ?

ובהווה בממשלת־ישראל, בביטויים בנוסח „תחתית השיפלות״. שיתוף־פעולה בין ממשלת־בגין והגרועים שבאוייבי ישראל, נגד מי שרוצים להשיג שלום, זועק דרשני.)

כאשר החליט ערפאת לקיים את הפגישה, קיבל על עצמו סיכון זה. הוא הדין לגבינו.

האיש אבו־מאזן

ה פגישה התחילה אחרי 8, ובינ־תיים התקרבנו לחצות. קמנו ונפ־רדנו. ערפאת יצא לפנינו, ושוחחנו כמה דקות עם אבו־מאזן.

איש זה, יליד צפת, שכמעט ואינו ידוע בישראל, הוא אחת מדמויות־המפתח באירגון הפלסטיני. הוא שהה בנסיכות קטר, במיפרץ הפרסי, כאשר החלה ב־כוויית, בסוף שנות ה־50 היוזמה להקמת פת״ח. הוא הצטרף למייסדים, יחד עם אבו־עמאר (ערפאת), אבו־ג׳יהאד (חליל וזיר), אבו־איאד (צאלח ח׳לף), האחים ח׳אלד והאני אל־חסן, ואחרים.

שמעתי את שמו לראשונה לפני תשע שנים, כאשר נפגשתי עם סעיד חמאמי. כשדיברנו על המצב הפנימי באש״ף, ובמיוחד בתנועת פת״ח, הזכיר חמאמי בהערצה את שמו של אבו־מאזן, לא רק כאחד משלושת המנהיגים הראשיים של התנועה, אלא גם כמי שעומד מאחורי מחנה־השלום המתגבש בתנועה.

שמעתי עליו רבות במשך השנים, בפ־גישות השונות, אך פגשתי בו רק עתה בפעם הראשונה. (מתי פלד פגש בו לפני כן.) התרשמתי ממנו מאוד. זהו אדם סימפאטי, שקט, מיישב, הגיוני וסביר, בעל תפיסה מהירה. הוא מתון לא רק בהשקפותיו, אלא גם באופיו. ערפאת מזכיר כי אבו־מאזן היה בעד שלום עם ישראל עוד לפני סרטאווי. אך מובן שאיש אינו יכול להשתוות לסרטאווי בסי־כון האישי שקיבל על עצמו, באומץ־ליבו האגדתי ובכוח־ההתמדה שלו, בטוב וברע.

כאשר נפרדנו, עוד החלפנו כמה מילים על לבנון. הבעתי את דעתי שבסופו של דבר, יציאת אש״ף מלבנון היתה לברכה, מפני שהיא מאפשרת לאש״ף להתרכז כולו במשימה האמיתית שלו — הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

(המשך מעמוד 13)

אריק על המפה הפוליטית בעוד חודש הם רבות ושונות.

למרות שכלפי חוץ אין פחד במצודת זאב מפני מסקנות ועדת־החקירה, הרי שסוג מסויים של מסקנות עלול להעמיד במצב קשה ביותר את ראש־הממשלה.

אם המסקנות ירשיעו את שרון, לא יוכל בגין לתמוך בו לאורך כל הדרך ולהסתכן בהפסד השילטון. בגין מאמין בפסוק „אלוהים, לשילטון בחרתנו״, ולא „אריק, לשילטון בחרתנו״.

לעומת זאת, הפקרת שרון עלולה אף היא להביא לסיום שילטון הליכוד. שרון יכול בקלות להדליף חומר מזיק הקשור לממשלת בגין, ולגרום להפלתה. מתנגדיו טוענים, שהוא מכין את עצמו גם לכך.

שרון גם יודע בוודאות, שאם בגין ירמוז לאנשיו במרכז המיפלגה כי הוא רוצה בו בחוץ — אריק יהיה בחוץ. אם שר הביטחון יתייצב חזיתית נגד בגין, הוא יובס. כוחו שעל הנייר יעלם כלא היה, והוא ימצא את עצמו מחוץ ללישכת שר־הביטחון ומחוץ למצודת זאב.

מקורביו של בגין לוחשים במיזנון הכנסת, שגם ראש־הממשלה עדיין לא החליט מה יעשה בחודש הבא. אם מניחים שרון ובגין חבוקים זה בזה מבלי יכולת להיפרד, הרי שהקרב של שרון על תפקיד מס׳ 1 כיורשו של ראש־הממשלה, אינו אבוד.

כאשר קיבל אריק לידיו את רשימת חברי־המרכז, לא היתה לו כל סיבה לשמוח. שום איש שלו לא נמצא בוועדה המתמדת או במזכירות. אין לו שום כוח אירגוני. ליריביו יש ויש. הוא הישווה את מצבו במיפלגה, באוזני ידידים קרו־בים, למצב שבו יש לו חיילים אך אין לו קצינים.

מאוחר יותר, כאשר בדקו אריק ואנשיו הקרובים את חלוקת הקולות, התברר שהמצב אינו נורא. אומנם כוחו של אריק במרכז נמדד, כאמור, ב־5%, אך לעומת זאת יש קרוב ל־40% של חברי מרכז שאינם תומכים ביריביו של אריק, כפי ששורטט בהרחבה לפני כשנה (העולם הזה 2321). הבלתי־מזוהים הפכו להיות הכוח שעליו הסתער אריק.

מול שרון עומדים יצחק שמיר, דויד לוי, יורם ארידור ומשה („מישה״) ארנס. לא אחת מוזכר שוב שמו של עזר וייצמן, שייאבק על התפקיד אם יתבקש לחזור לחרות.

מה מעמדו של אריק מול כל אחד מהם ?

לפני שנה היה שמיר יריב בעל־עדיפות. מאז השתנה המצב. אריק רוקן מתוכן את תפקידו של שמיר כשר־חוץ. הוא ניהל את המשא־ומתן בביירות, הוא נוסע לחו״ל וחותם הסכמים עם מדינות זרות. שמיר אינו מנסה לחסום את יריבו. דומה, ששר־החוץ נוהג כחדל־אישים.

כוח שלישי גדול

ה כוח של שמיר, איש המישפחה הלוחמת, הוא כ־17 אחוז במיפלגה. לצידו ניצבים רוני מילוא, סגן־שר־החק־לאות מיכאל דקל, המיישם בשטחים את חזונו של אריק. 6% מחברי המרכז הם נציגי המושבים ותומכים בשמיר. אחד הפעילים בקבוצה הוא קלוד מלכה, עוזרו של דקל, שניסה במשך תקופה קצרה לשפר את תדמיתו של שמיר. גם שר־התחבורה, חיים קורפו, מראשי סניף ירו־שלים, אך לא החזק שבו, הוא מאנשי שמיר. הקבוצות המאורגנות יתמכו ב־שמיר.

אם יתקיים מאבק בין שמיר ושרון, תהיה בעיה לכוח השלישי הגדול במיפ־לגה, ציר של דויד לוי, יורם ארידור ומיכה רייסר. חלקו יתמוך בשרון, רובו בשמיר.

שרון לעומת זאת יזכה בתמיכת הח״כים דויד מגן, עקיבא נוף, מאיר כהן, מיכאל קליינר, וסגני־השרים דב שילנסקי ומרים גלזר־תעסה. קבוצתו של יגאל כהן־אורגד, שמנהיגה משה ארנס נמצא בחו״ל, תת־מוך גם היא בשרון.

שרון בונה, כאמור, על הקולות הצפים, אלה הוערכו לפני שנה בכ־40%. מתוך

(המשך בעמוד 72)

הזמר אהרון סייקס טוען בבית־המישפט שצביקה פיק ואמרגנו חיזרו אחרי חברתו, עירית בולקא - ומשסירבו להיענות - סירבו לשלם עבור בית־המלון

שלושה

פ קיד הקבלה במלון הילטון בירוש־לים לא האמין למראה עיניו. לא כל יום עוזבים אורחים ששהו בסוויטה המל־כותית ובכמה חדרים אחרים, את המלון בלי לסלק את חשבונם. אולם הזמר צביקה פיק, אמרגנו יצחק גיזרי והזמרים עירית בולקא ואהרון סייקס, טענו שהוז־מנו להתארח על חשבון המלון. אחרי שיחת טלפון קצרה התנצל פקיד־הקבלה באוזני אורחיו על שדרש תשלום, והמנהל־התורן ניגש אל החבורה כדי להיפרד מאורחיו בלחיצת יד ובחמימות.

שיבעה חודשים מאוחר יותר, קיבלו הארבעה הזמנה להתייצב בבית־מישפט השלום, בעיקבות תביעה שהגיש נגדם מלון הילטון ירושלים, על אי־תשלום הו־צאות, שרותים ומזון עבור שלושת הימים שבהם התארחו שם.

סיכסוך רומנטי

ע ירית בולקא מיהרה לשלם למלון את חלקה בחוב. הזמר הצעיר אהרון סייקס בחר בדרך אחרת. חלקו בחוב היה 1,532 שקל. הסביר השבוע הזמר גבה־הקומה: „הייתי חייל בסדיר. האמרגן גיזרי פנה אלי והציע לי לבוא להופיע יחד עם צביקה פיק, עירית בולקא ועוד שני מלווים בתחרות קדם־ארוויזיונית. לא יכולתי לקבל תשלום עבור הופעה זו, בגלל היותי חייל. אך עשיתי חשבון שיש לי סיכויים לנסוע לחו״ל אם השיר יזכה במקום הראשון.

„גיזרי הבטיח שנתארח כולנו במלון הילטון. הוא אמר שסוכם עם המלון שנקבל אירוח חינם.״

סייקס הוא זמר ומלחין. הוא התחיל לנגן על פסנתר בגיל 9. בגיל 14 התחיל בהופעות אמנותיות. היום הוא המנהל האמנותי של מועדון סליק. אמו, שרה, מנהלת הוצאה־לאור, עומדת מאחורי בנה ומייעצת לו בכל צעדיו.

סייקס לא רץ מייד לשלם להילטון את החוב שנדרש ממנו, אלא פנה לעורך־

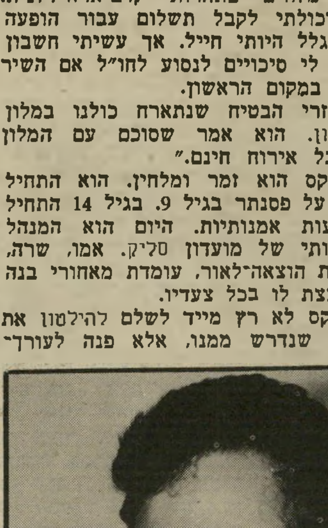

פרקליט סעדיה
„גיזרי ופיק הסתכסכו בגללה״

זמר סייקס
סערה בסוויטה המלכותית

הדין שמואל סעדיה, אשר הגיש בשמו תצהיר לבית־מישפט השלום בתל־אביב.

אהרון סייקס מסביר בתצהירו את הרקע לפרשה:

בתקופה הרלוונטית לכתב־התביעה יצאתי בחברתה של עירית בולקא. האמר־גן, שהדבר לא היה לרוחו, חיזר אחריה בכל אמצעי ודרך, אך ללא היענותה של עירית בולקא. למיטב ידיעתי הוא נקם את ניקמתו באופן של התנערות מחובו־תיו כלפי הילטון, ובאופן כזה ביקש לחייב אותי ואת עירית בחובות כלפי המלון. יצחק גיזרי, אשר נוהג חיי בוהמה וחיים מתירנים, סבר כי יוכל לנהוג כך גם כלפי חברתי דאז, עירית בולקא, אך תיקוותיו נתבדו.״

לגבי חלקו של הזמר צביקה פיק בפר־שה זו, מציין סייקס:

„גם הוא לא טמן ידו בצלחת, וניסה בדרכים משלו לחזר אחרי חברתי. ככל הנראה יצחק גיזרי וצביקה פיק הסתבכו על רקע זה.״

עירית בולקא לא קיבלה בהתלהבות רבה את דבריו של אהרון סייקס. היא מסרה את גירסתה להעולם הזה, באמצ־עותו של עורך־הדין יואל ריפל.

הצהיר הפרקליט: „אנו בודקים אם אין מקום לתביעה על לשון הרע בתצ־הירו של הזמר אהרון סייקס. התשובה שלנו לגבי מה שטען סייקס היא: לא היו דברים מעולם. זהו רק נסיון של זמר צעיר להתפרסם! חבל שזה לא נעשה בדרך אמנותית, אלא בדרך של שערוריה.״

הזמרת עירית בולקא ביקשה להוסיף: „אני טיפוס שקט. אף פעם לא כתבו עלי. ופתאום היה הסיפור הזה בהעולם הזה (2354 ; 2355). כל העיתונים רודפים אותי מאז. מלבישים לי רומנים שלא היו ולא נבראו. הראש שלי כבר מתפוצץ מכל הדברים האלה. אבא שלי בבית־

זמרת בולקא
„השטויות של סייקס”

זמר פיק
„בחורה נחמדה”

אוחזים בזמרת

חולים. אני כל־כך רוצה לעבוד בשקט.

„אני מנסה ללכת בדרך ישרה. בלי מיטות, בלי עזרה — בדרך שלי, בשקט ובנחת. ופתאום בא הפירסום הזה, ועשה לי כל־כך הרבה עוול. הרומן שלי עם פקד־המישטרה אילון שחר נפגע בגלל הסיפור הזה.

„כל החיים שלי נדפקו בגלל הסיפור הזה, שפורסם לפני כמה חודשים. זה הורס אותי. בגלל זה אני כל־כך בפאניקה. לכן הלכתי להילטון ושילמתי להם את הכסף, אפילו שלא מגיע להם, כי גיזרי הזמין אותי. שילמתי כדי שלא אהיה בעיתונים, שלא אהיה מעורבת במישפטים. אני לא רוצה את הפירסומים.

„פתאום הסייקס הזה, עם השטויות שלו בעיתון. אני השתגעתי. אתה אומר שהסיפור הזה משעשע, אבל אני נפגעת ממנו. איזה סיפורים אלה? גיזרי וצביקה פיק הולכים רק עם בנות 17!”

האמרגן יצחק גיזרי ביקש להבהיר: „אני עדיין מופתע מיחס של מלון מכובד כמו מלון הילטון. הם הזמינו אותנו לשם. לא דובר בכלל שצריכים לשלם. כשבן־אדם בא ואומר: תבוא, תהיה אורח שלי, אז ברור שאנשים גם אוכלים לפעמים.

„כנראה שהם הימרו שנזכה במקום הראשון בתחרות, ואחרי שלא זכינו, פתאום ביקשו כסף על אוכל. הם מודעים שהזמינו אותנו. גם על החשבונות ששלחו לי כתוב „קומפלימנטרי”, כלומר, על חשבון הבית.

„לגבי החיזור, שהמציא אהרון סייקס — זהו סיפור מצוץ מהאצבע. קודם כל, עירית בולקא לא היתה החברה שלו. זאת המצאה, שבעזרתה הוא רוצה להיכנס לעיתונים. היא לא היתה חברה שלו, ולא קרה שום דבר. אבל מחוץ לכל העניין הזה, גם אילו היתה אשתו, וגם אילו היתה הבת שלו, אין חוק שמונע ממישהו לחזר אחריה.

„שיגיש כתב־הגנה, ושיגיד: יצחק גיזרי, האמרגן של צביקה פיק, הזמין אותי! אני אבוא לבית־המישפט ואאשר את זה.

אמרגן גיזרי
„אין חוק נגד זה!”

וגם אם הייתי עושה איתה אורגיות, מה זה קשור לכסף של הילטון?”

סינטרה כן ופיק לא!

הזמר צביקה פיק סיפר: „פעמים רבות קיבלנו הזמנות מהילטון לבוא להתארח במלון, כפי שעשו אמנים אחרים. מחו״ל באים פרנק סינטרה, פיליפ חביב — למה שגם אנו לא נבוא?

„גיזרי דיבר עם גברת בשם דינה גאון והיא אמרה לו: „תבוא, עם כל המלווים, תקבלו חדרים, ואם הסוויטה המלכותית תהיה פנויה, תקבלו אותה.

„דרשתי מגיזרי שיברר עוד פעם: אם זה בתשלום, אנו לא מעוניינים בשום אופן. מקובל לארח אמנים בבית־מלון ובמועדונים. זה לא דבר חדש. אנו לא הראשונים ולא האחרונים. גם כשהיינו באילת לא שילמנו אגורה. אחרי שגיזרי בירר את העניין, הוא אמר לי שזה בסדר.

„התארחנו שלושה ימים לפני הצילומים לאירוויזיון. היה יפה מאוד. גמרנו את שלושת הימים, אמרנו יפה תודה רבה, ונסענו הביתה. אחרי כמה חודשים פיתאום הגיע טלפון לאמרגן שלי. מה עם החשבון? נזכרתי, שכשהיינו במלון, לפני היציאה הביתה, קיבלנו את פיתקות החשבון, שעליהן היה כתוב „לא לתשלום”. עכשיו הם אומרים: החדרים באמת חינם אבל על האוכל צריך לשלם.

„עירית בולקא קודם כל לא היתה החברה של סייקס. שנית, היא בחורה מאוד נחמדה. אבל אף אחד לא התחיל איתה. שלישית, גם אם כן היו מתחילים איתה, מה רע בזה? נקמה כי לא הלך לנו איתה? לא! הוא וגם היא בכל מיקרה לא היו צריכים לשלם למלון. גם אם יחליט השופט שיש לשלם להילטון, אני והאמרגן שלי נשלם בשביל סייקס ובשביל בולקא. גיזרי אמר בפירוש: אנו מזמינים אותך ואת כל הזמרים.

„מה פתאום מבקשים מאיתנו לשלם? אני לא מבין. מזמינים אותך לסוויטה מלכותית, איזה 200־300 אלף לירות ליום, סוויטה של חמישה חדרים — קשה להאמין איך זה קרה. אבל אולי לגברת הזו, גאון, לא היתה סמכות להבטיח את מה שהבטיחה לנו.”

מרסל זוהר ■

המנכ״ל

(המשך מעמוד 7)

המבורגר, שבבעלותה נמצאות שתי חברות־ביטוח גדולות, הראל והמישמר. בבעלותה של מישפחת טייבר נמצאות שתי חברות־ביטוח אחרות, שהן מן הגדולות בישראל, ציון ויהודה.

בתו של המנכ״ל המשותף של כלל, אברהם פרידמן, נשואה למישפחת מבטחים אחרת, היא מישפחת טוקטלי, שבבעלותה נמצאת חברת הביטוח אריה. שניים מבני־המישפחה הורשעו ונדונו לתקופות מאסר קצרות ולקנסות גדולים בעוון העלמות מס בסכומים אדירים.

אנשי החברה המרכזית הביאו לכלל לא רק את הידע שלהם ואת הקשרים הענפים שלהם בצמרת השילטון הישראלי, אלא גם נכסים כלכליים, כגון בית־חרושת לנשק אורדן, בית־החרושת למשקאות קלים קוקה־קולה, שותפות בבתי־החרושת לטכסטיל כיתן ובבית החרושת למלט נשר.

תעשיית המילחמות

הפרוטקציונרים מפוזרים היטב בצמרת הקונצרן. בראש חטיבת התעשייה הגדולה עומד הרמטכ״ל לשעבר צבי („צ׳רה”) צור. הוא היה בן טיפוחיהם של שימעון פרס ושל משה דיין.

כאשר מונה דיין כשר־ביטחון ב־1967, בתקופת החרדה שלפני מילחמת ששת הימים, הוא הזעיק את צ׳רה כדי שישמש כמנכ״ל מישרד־הביטחון, והוא שימש בתפקיד זה עד שדיין נאלץ להתפטר, אחרי שפורסמו מסקנות ועדת־אגרנט.

צור הממושקף וקר הרוח ניהל למעשה את מישרד־הביטחון, והוא אחראי לצמיחתם של המיליונרים של קו בר־לב, שנבנה בתקופת מילחמת־ההתשה בתעלת־סואץ. כמה עשרות של קבלני־עפר וקבלני כלים כבדים עשו אז מיליונים רבים תוך ביצוע מעשי־שחיתות והונאה מחוכמים יותר ומחוכמים פחות.

כאשר פרש צור מניהול מישרד־הביטחון, כבר היו לו קשרים ענפים מאוד במשק הישראלי, והוא הפנה את חטיבת־התעשייה של כלל לאפיק הבטוח ביותר: תעשיית־המילחמה. תחת ניהולו פנו המיפעלים התעשייתיים של כלל יותר ויותר לסיפוק צורכי המילחמות של ישראל, וקונצרן כלל היה אחד מגדולי המרוויחנים ממילחמת־הלבנון (העולם הזה 2359).

מיפעלי האלקטרוניקה והפלדה שלו, שייצרו למען צה״ל, הרוויחו סכומי עתק מן המילחמה הזאת.

פרוטקציונר אחר בכלל הוא נציגם של המשקיעים הדרום־אמריקאים בקונצרן, ישראל פולק, שגם הוא בא לישראל מדרום־אמריקה, כמו בנו גיטר וכמו אהרון דוברת, וגם הוא הובא על־ידי ספיר. ישראל פולק הוא בעל תישלובת המיפעלים פולגת, והוא מעסיק לבדו יותר מ־5000 פועלים ופועלות. פולק הוא למעשה אדוניה של העיר הדרומית קרית־גת, שחלק עצום מתושביה מועסק במיפעליו.

ישראל פולק אינו צעיר כבר. הגבר המקריח והחייכן נולד ברומניה בשנת 1910 לסוחר־עצים עשיר, ואחר־כך הוא היגר לצ׳ילה. למרות גילו המתקדם, ידוע פולק בפרשיות־הנישואין שלו, שהתחילו אחרי שמתה אשתו מזה ארבעים שנה, אדית.

פולק הקשיש — הוא היה אז בן 65 — נשא אז לאשה פקידה אחת מפקידות מיפעלו. „כדי להפריח את שיממת חדר־השינה שלו.” המישפחה (של פולק), כך ידעו לספר מאוחר יותר, התנגדה. שרה, אשתו, התגלתה כ„בזבזנית”, ואילו פולק, המיליארדר, היה „חסכן”. והנישואין הסתיימו במהירות רבה. בפעם הבאה כבר היה ישראל פולק זהיר יותר, והנישואין עם האשה השלישית, רחל, נערכו באמצעות שידוך של ממש. רחל פולק היא אלמנתו של תעשיין טכסטיל אנגלי, ובתו של רב מפינלנד. גם היא צעירה מפולק בכמה עשרות שנים, אך היא, כנראה, אינה בזבזנית כמו האשה הקודמת.

ישראל פולק כבר פרש מן הניהול של בתי־החרושת שלו, והוא מקדיש את זמנו לעבודה בקונצרן כלל, ולתענוגות החיים במיגרשי הגולף של קיסריה ואתרי־נופש דומים של עשירי ישראל.

שלמה פרנקל ■

מאת מאיר תדמור

המשכורת של המנכ"ל

מישהו אמר לי השבוע, שאת הבורסה המציאו, כדי שאפשר יהיה לפצות את המנכ"לים מעבר למשכורתם והגילווה אליה. לא רע. הרעיון המועיל הזה, שאפשר לפצות מנכ"ל חרוץ על־ידי הקצאת מניות מיוחדת, הובא אלינו, כמו כל הדברים הטובים, מארצות־הברית.

אצלנו שיכללו את השיטה, בשים לב לעובדה שבן־תמותה רגיל חייב בתשלום מס־הכנסה של עד 60 אחוז, ואילו מנכ"לים משלמים מס על משכורתם, אך לא על הכנסתם. או, וזה ההבדל הגדול; במיקרה זה אפילו גדול מאוד. ויש עוד פריט או שניים שאינם נכללים בשכרו של המנכ"ל המצוי, כמו למשל כל ההוצאות הנילוות לתפקידו, החל בארוחת־בוקר עיסקית וכלה בביקור עסקי בסנט־מוריץ, ודווקא בחורף. אבל כל אלה הם כאמור, פירורים, שלא כדאי לתת עליהם את הדעת.

מישהו פה לוחש לי: ומה עם המכונית? מנכ"ל גם צריך לנסוע, לא? ואם הוא נוסע, אז בשביל מי הוא נוסע? בשביל החברה.

כדי שלא לסטות מהעיקר, נניח שלאהרון דוברת יש משכורת של 10 מיליון שקל בשנה ברוטו, כולל תנאים סוציאליים, אולי, ומסכום זה זוקפים לו על חשבון השימוש במכונית, נניח 34 אלף שקל בשנה. אז איך אפשר לגמור את החודש עם 720 אלף שקלים ברוטו, איך? אי־אפשר!

וכאן באים לקראתו, וכנהוג בחברת כלל שהוא מנכ"לה, מצמידים לו וגם ליתר המנכ"לים והסמנכ"לים ב־170 החברות הפועלות במסגרת כלל, איזה הקצאה מיוחדת של מניות של אחת החברות של כלל, שמניותיהן נסחרות בבורסה.

הכוונה בהקצאה מיוחדת היא, שמי שמקבל הקצאה כזו אינו חייב לעמוד בתור ולהזמין כמות גדולה בהנפקה, כדי לקבל כמות קטנה אחרי ההנפקה.

תשאלו: למי זה מועיל? למוקצה, זה שהיקצו לו במיוחד. בימי המיסחר הראשונים עולה שער־המניה, בדרך כלל, ואם לא, אפשר לחכות מעט, ואחרי שעשתה נניח 100%, למכור את החצי כדי לממן את מחירן ולהישאר עם מניות שתמורתן שולמה במלואה — והעיקר, לא מכיסך.

אבל — ויש טוענים שהאבל שלהלן הוא חשוב עוד יותר — יש שיטה יותר מתקדמת. נשארת עם המניות עבורן לא שילמת פרוטה. מה עושים? מבקשים יפה מהברוקר הפרטי שלך לקדם את האינטרסים של המניות האלה, הדגש הוא על האלה. ואומנם, למחרת עולים שערי־המניות שלך. ביום שאחרי המחרת הן ממשיכות לעלות, והנה הן כבר צברו 9% וביום השלישי הן שוב עולות בכ־7%, אבל בעליהן כבר בחוץ עם דיווידנד במזומן של 13.2% (פחות עמלה והיטל), נקי ממס.

נכון ש־13% אינם הרבה? תלוי מכמה! על התרגיל הזה אפשר לחזור כמה פעמים בשנה ואפשר גם סתם ככה לעלות שערים, בלי שום קשר למנכ"ל. אבל, הוא בטח נהנה. ואם העניין לא נראה לו, הוא מודיע על התפטרותו, נוסע ללונדון, ומשם, לאחר הפצרות של חברי־הדירקטוריון של החברה בטלפון ובטלקס, חוזר בו.

ועוד פעם לא יקרה שסתם מנכ"ל של בנק יקבל הטבות גדולות מאלה שנתנו למנכ"ל כלל. כך נקבעה נורמה. בראש הסולם עומד המנכ"ל של כלל.

(הטלפון 3)

זהו החלק השלישי והאחרון, ככל הנראה, על מעללי שרותי־הטלפון בישראל. וכמאמר החכמים: חוסך שבטו שונא בנו, גם אני מעמיד את שרותי הטובים במדור זה כדי להצביע על ליקויים ולא לצורכי קינטור לשמו, כמו שרמז לי אחד מיקירי רשת־הטלפונים בתל־אביב.

ולעניין עצמו. תחילה תיזכורת קצרה: באיזור המגורים של אחד מחברי הטובים הוחלפו מיספרי הטלפון. יפה. זה קרה ב־15 בנובמבר 1982. יפה מאוד. עוד לפני מועד זה הכריז מישרד־התיקשורת על מיבצע חד־פעמי להעברת הטלפון על שם הדייר הגר בדירה שבה מותקן הטלפון, מכיוון שבמציאות שהייתה עד למבצע, הטלפון בדרך כלל, היה ונשאר על שמו הדייר הראשון שקיבל טלפון.

ידידי זה מילא את הטופס המתאים. ואומנם, עוד לפני שהוחלפו מיספרי הטלפון, קיבל הודעה מתאימה. נקודה. מאז פסק לקבל חשבונות־טלפון. נו, אז מה זה כל־כך רע? לא משלמים וגם לא טרחו לנתק את הטלפון בשל אי־התשלום. עד שיום אחד, כשלידידי הציק המצפון, סרח, וטילפן לשרותי־הטלפון והסביר את מצבו.

הוא טען שלא קיבל חשבון־טלפון כמה חודשים. הפקידה ב„טלפון" טענה שהחשבונות נשלחו בזמן. כששאל ידידי איך זה יתכן, כעסה ואמרה שאין לה מה להוסיף. אך ידידנו לא ויתר. הוא ביקש את המפקח והסביר לו את הבעיה ה„טלפונית" שלו. זה, היה, כפי הנראה, יותר חכם ושאל איפה הוא גר. אמר לו.

הסתבר שרשמו כתובת שגויה ב„טלפונים", וזו היתה הסיבה לכך שהחשבונות לא הגיעו. הבטיח שמייד ישלח את החשבונות. הם באמת הגיעו. עם קנסות וריבית על אי־תשלום במועד של החשבונות. זה שהדואר הביא את המיכתבים לכתובת הלא נכונה, מכיוון שמישהו שגה במיספר הבית, זה לא חשוב. זה שאיש בשרותי־הטלפון לא טרח לצלצל ולברר את הכתובת, זה לא חשוב.

אבל כן חשוב, שמישהו טרח לשלוח את החשבונות עם הכתובת השגויה, במעטפה עם הכתובת הנכונה בצירוף ריבית וקנסות, שהן תוצאה של רשלנות שרותי־הטלפון.

אבל שוב עברו חודשיים ושוב לא מגיעים החשבונות. שרותי־הטלפון מצאו שיטה חדשה להגדלת ההכנסת, על־ידי אי־משלוח חשבונות הטלפון וחיוב בקנסות.

הלווה ממלווה פטור

תצחקו, הרעיון של לווה־ממלווה־פטור הוא לא שלי. אם אתה לווה מבנק 500 שקלים, הבעיה היא שלך; אבל אם לווית 50,000 שקלים, לבנק יש בעיה. זה בדיוק מה שקרה בשנה האחרונה לכמה בנקים גדולים ברחבי העולם — הם למדו את האמת המרה על כספם.

היה להם הרבה כסף שהגיע אליהם מתמלוגי־הנפט של המדינות המפיקות נפט, שהעלו את מחירי־הנפט וקיבלו תמורתו סכומי־עתק, שלא ידעו מה לעשות איתם ו„מיחזרו" אותם באמצעות הבנקים באירופה ובארצות־הברית, שהציעו אותם בכמויות גדולות כמעט לכל דורש. ומה יותר בטוח מממשלה, כל ממשלה — ראיתם מדינה פושטת־רגל? אולי פושטת יד.

ככל שהבנקים היו מוכנים להלוות, היו מי שמוכנים ללוות, והם לוו. עכשיו התהפך הגלגל. אלה שלוו, אין להם ממה לשלם את חובותיהם. המיתון פגע גם בהם. אי־אפשר לתבוע ממדינה להחזיר חוב כשאין ביכולתה לשלם. ואז, תתפלאו יש רק דרך אחת, לפרוש את החובות על פני שנים נוספות, ולהעניק למדינות המפגרות בתשלומיהן, הלוואות נוספות, כדי שתוכלנה לעמוד בתשלומי הריבית. על הקרן איש אינו מדבר.

וזה בדיוק מה שקרה לאחרונה בכמה ממדינות אמריקה הדרומית ומיזרח־אירופה, ובכמה ממדינות־אפריקה.

למצב דברים מוזר זה יש השלכות מעניינות על המדינות שבהן פועלים הבנקים המלווים. כך, למשל, בנקים אלה יגבו שיעורי־ריבית גבוהים מהנדרש במדינותיהם, כדי לכסות את הגרעונות שיצרו ההלוואות שנתנו והפכו לחובות רעים. וכך מסביר את העניין כלכלן אמריקאי: במקום שהבנקים ישאו באיוולתם והנהלותיהם יגורשו מכיסאותיהם, מסיימים את החוב על שכם הלקוחות הנזקקים לאשראי בארצם הם. הגיע הזמן, אומר הכלכלן, שהבנקים ישאו במלוא ההפסד, תוצאת סיכלותם.

כל כולו של סיפור זה לא בא אלא לסבר אוזנם של אותם הסבורים, משום־מה, שחובות של 21 מיליארד דולר, כפי שיש למדינת ישראל, עשויים, או אם תרצו עלולים, לגרום לפגיעה בתדמיתה של ישראל. ההיפך הוא הנכון. ככל שתרבה ישראל ליטול חובות, כן ייטב. אלא, שבמיקרה שלנו, מעטים הם אלה שירצו להלוות, להוציא כמובן עם־ישראל, ממשלת ארצות־הברית וממשלת גרמניה.

ידידי בנק דיסקונט

כדי לשפר את מצב־הרוח של כל אותם שנתפסו על חם עם „מוכרים בלבד" בפעם הראשונה ובפעם השנייה, בלי אפשרות לצאת אלא בירידה של בין 20% ל־30%, הנה אימרת־כנף ששמעתי ביום הראשון בבורסה, בנוכחות שמונה עדים: „הבורסה היא לא אוטוסטרדה לעושר, יש גם תאונות בדרך".

ועוד משהו: בשבוע שעבר יצא לאור ספר שזכה מייד להד גדול, איך לעשות כסף בבורסה פרי־עטו של אחד בשם משה מאור ובעריכתו של משה רייגפלד, העורך את הידיעות הכלכליות אחרי מהדורת החדשות של שעה חמש. את הספר לא קראתי. אבל אם הכוונה היא איך לעשות מכסף גדול כסף קטן, אני ממליץ.

מספרים לי, שבנק דיסקונט רכש מהדורה מיוחדת של 5000 ספרים במחיר מיוחד, כשי ללקוחות. מי שהיה אחראי לרכישה לא טרח לקרוא את הספר: אחד מעובדי־הבנק שקרא את הספר מיהר אל מנהל־הבנק להזהיר מפניו. מפני הספר. ואומנם, כל הספרים נגנזו. הספר הבא של אותו מחבר יהיה: איך לעשות כסף בבנק־דיסקונט.

בבורסה התל־אביבית נערך קרב חסר־מעצורים בין קרנות הנאמנות ובסופו של דבר הפסידו הלקוחות הקטנים

מנכ"ל הבורסה ניצני
המגמה — עליות שערים

נכון שיש לי מחלוקת עם כמה ממנהלי הבורסה על ההגדרה הנכונה למה שקרה ביום החמישי וראשון בבורסה: ירידות או נפילה, אך לא מפולת. אבל על עצם העניין, ששערי כמעט כל המניות ירדו „חזק", אין מחלוקת. שוחחתי עם אחד מוותיקי הברוקרים של הבורסה, משה לביא, ועל דעתו אני מבקש לסכם את האירועים והתהליכים שהביאו לירידות האחרונות.

עד למחצית 1982 התנהל הכל על מי־מנוחות בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב. ואז הופיע גורם חדש בשטח: קבוצת ריגר־פישמן. באמצעות קרן־הנאמנות רונית שבשליטתם, ועל־ידי מדיניות תוקפנית, חכמה ועקבית בבורסה, העלו את שעריהם של שבע מניות שטופחו על־ידם לרמות שערים של פי 10 ועד פי 50. הרווחיות הגבוהה של הקרן יצרה תהליך מתמשך של זרימת כספים לקרן, ואיפשרה למנהלי־הקרן להמשיך ולטפח את המניות „שלהם", ויחד עם זאת להקטין את חלקן של המניות הספקולטיביות בקרן ולהגדיל את חלקן של המניות הסולידיות, ובעיקר הבנקאיות.

אולם המיסחר בבורסה
המניות המסופחות עולות

הצלחתה של „רונית", והצלחת הקבוצה ומניותיה, עוררו את זעמן של הקרנות הבנקאיות, ש־חששו לאבד את חלקן בעוגת ניכסי־הקרנות, בשל המעבר מה־קרנות שלהן לקרנות של קבוצת ריגר־פישמן. כדי להתחרות בקבו־צה, הן עשו שני דברים: ניסו להפיל את ריגר־פישמן על־ידי הכ־נסת היצעים גדולים במיוחד ב־מניות של הקבוצה; אך אלה כולם נקלטו — בסכומים שהגיעו לעש־רות מיליוני דולר ביום — על־ידי קבוצת ריגר־פישמן, שהמשיכה ב־טיפוח יומיומי של מניותיה.

והמעשה השני של הקרנות היה טיפוח המניות שלהן. וכאן התחיל המירוץ על התשואה של הקרנות, שחלקן הגיע לת־שואה חודשית של 30%, בחודשים שב־הם המדד עלה ב־5% או 6% בלבד.

כך התחיל, מה שקרוי בלשון הקרנות המאבק על „יצירות" — כמות היחידות החדשות שמכרה כל קרן.

את ה„יצירות" החדשות בנו

ביות נשחקו, אך עדיין נשמרה מגמת עליות השערים, כפי שאמר מנכ"ל ה־בורסה יוסי ניצני.

ד"ר חת מתפטר

לסיכום שנת 1982 כינסה הנהלת־הבורסה מסיבת־עיתונאים בבית־סו־קולוב. להפתעת כל הנוכחים, יצא ד"ר מאיר חת, יו"ר דירקטוריון הבורסה, ב־התקפה חסרת־תקדים על פעולת הקרנות והאשים אותן בפעילות בלתי־כשרה ב־בורסה. במילים אחרות, הוא האשים את מנהלי־הקרנות בהרצת מניות, כדי להר־אות תשואות גבוהות, ובחוסר־אחריות כלפי לקוחותיהם. הוא תקף את הבנקים על אי־רצונם לעודד את המיסחר הרציף, את השיטה שעל פיה מאשרים לחברות חדשות להתקבל לבורסה והוא גם הציע אמצעים למנוע תופעות חריפות, כלשו־נו, במיסחר בבורסה.

באותו שבוע ראשון של ינואר,

על קרנות הצבי

הקרנות מהרצת מניות שטופחו על־ידן, ושחלקן נזנח אחרי שמילא את יעודו לקראת סוף החודש, כל חודש, ובעיקר לקראת סוף השנה. וכך קרה שקרנות־נאמנות הציגו תשואה שנתית של 500% ויותר, וכך קרה שניכסי הקרנות גדלו במשך השנה מינואר עד דצמבר מ־23 מיליארד שקל ל־100 מיל־יארד שקל, עליה של 335% ועליה ריאלית (בניכוי האינפלציה) של 90%.

כך קרה שחלקם של ה„צמודים" בקר־

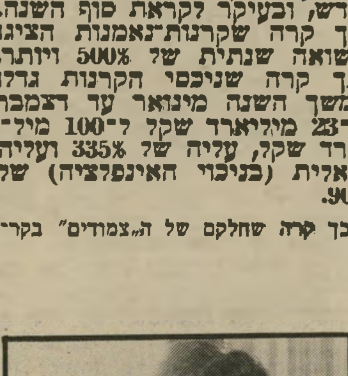

ברוקר כרמל
נציגו של אייזנברג

נות ירד ל־30% וחלקן של המניות ש־אותן אפשר להריץ עלה ל־60% וחלקו של המט"ח ל־10%. כל הגורמים שפעלו בשוק פעלו בכיוון אחד: למעלה, הרבה ומהר, כעגדרתו של אליעזר כרמל.

עליות ושיאים חדשים

כבר בסוף אוקטובר של '82 וב־תחילת נובמבר החלו נשמעים ה־קולות הראשונים על מפולת קרובה, על רמת־שערים גבוהה מדי. דבר לא קרה. השערים המשיכו לנוע כלפי מעלה ו־לגרוף שיאים חדשים של נקודות ואחו־זים, של ביקושים שסופקו ושל היצעים שנקלטו מייד. 1982 הסתיימה ושום דבר לא קרה. החשש קינן, אבל גם השבוע הראשון והשני של ינואר לא שינה אלא במעט את התמונה. הורגש מעבר למנ־יות הכבדות. שערי המניות הספקולטי־

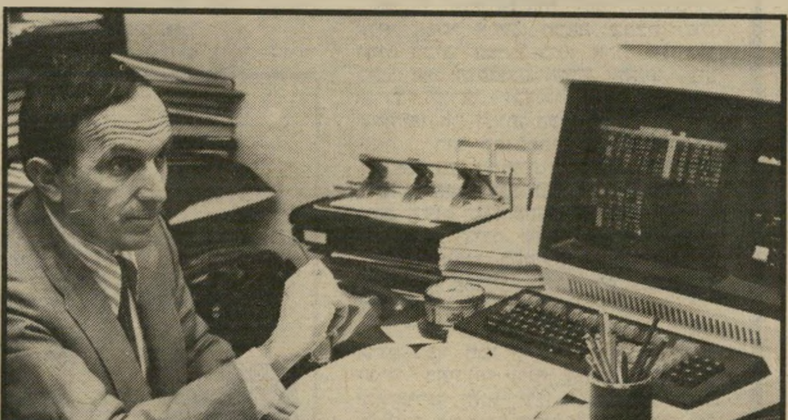

יו"ר הבורסה ד"ר מאיר חת בחדרו
מעשים לא־כשרים של הקרנות

ברוקר לביא
ותיק ובעל נסיון

ביום החמישי, התכנס הדירקטור־יון של הבורסה לישיבתו השבו־עית. כבר בתחילת הישיבה הותקף ד"ר חת על דבריו במסיבת־העית־נאים. ההצעות שהציע נדחו ב־חלקן והוא הודיע על התפטרותו.

ההתפטרות גרמה לזעזוע בעולם הפיננסי הישראלי.

מנהלי הבנקים, הנהנים בתוקף מעמדם משליטה במועצת־המנהלים של הבורסה, נחרדו. הם חששו להתערבות־יתר של הממשלה בבורסה, כאזהרת ד"ר חת. ו־אומנם, מייד נשמעו קולות של חברי־כנסת שטענו לצורך בחקיקה חדשה ל־בורסה ולרשות לניירות־ערך, שתמנע תופעות „חריגות".

במשך השבוע נעשו על־ידי מנהלי ה־בנקים מאמצים לשכנע את ד"ר חת לח־זור בו מהתפטרותו. אחרי שקיבלו את הצעותיו לשינויים, ואלה אושרו על־ידי דירקטוריון הבורסה, חזר בו, והודיע שימשיך לכהן בתפקידו.

האוצר מדליף

בינתיים דן האוצר בהצעותיו של ד"ר חת, וביום הרביעי שעבר הודלפו פר־טים על הדיונים וההחלטות שנתקבלו לאמצעי־התיקשורת. ההצעות עצמן לא היו מרחיקות־לכת, ובאו לרסן מעט את תיאבונן של הקרנות לתשואות גבוהות.

עיקר הצעות האוצר היו, שמעתה לא תוכל קרן נאמנות להחזיק יותר מ־5% מנכסיה בנייר־ערך אחד, לעומת 10% עד כה, וכל הקרנות שבניהול גוף אחד לא יוכלו להחזיק ביותר מ־15% מנכסיהן בנייר־ערך אחד. מימוש ההצעות היה מצריך תקופת־חקיקה של כמה חודשים ותקופת־מעבר של כמה חודשים נוספים. הקרנות קיבלו את ההגבלות החדשות בהבנה ואולי אפילו ברצון. גם הן עייפו כבר מהמירוץ.

ביום החמישי בבוקר הופיע „מעריב" בכותרת ראשית לרוחב כל העיתון, שבה נאמר שיוטלו הגבלות על פעולת קרנות־הנא־מנות. זה הספיק. הבהלה נוצרה. הפסיכולוגיה של העדר עבדה שעות נוספות. החלה ההסתערות על הבנקים — פקודות מכירה של כל המניות החלו לזרום בגלים. העילה למכור הכל ולברוח, שכולם חיכו לה מזה שלושה חדשים, הופיעה. הסיבה לא היתה חשובה. כולם החלו להיזכר בכל מיני אס־טרולוגים בחסדי עצמם שניבאו מפולת בינואר, בשבוע השלישי של החודש. והנה זה בא.

לייצב את הבורסה

ואכן, באותו יום היו ירידות שערים ברוב המניות. לרבות מהן נרשם שער „מוכרים בלבד".

ביום הראשון חזר המחזה על עצמו. מי שלא הצליח לצאת ביום החמישי, ניסה שוב היום; רק חלק הצליח. חלק אחר נאלץ בעל כורחו להישאר בבורסה כשהוא נתון לחסדי „מוכרים בלבד" ב־פעם הראשונה או בפעם השנייה ברצ־יפות.

האוצר, בסיכומו של עניין הצליח ל־„הרגיע" את הבורסה. עכשיו מבקשים שם לייצב את הבורסה ואולי אפילו לא־זן אותה. הכל בעזרת הדלפות של חוגי־האוצר על הצורך ברגיעה.

אמר מי שאמר, שיותר ממה שצריכה הבורסה לאוצר, זקוק האוצר לבורסה, ויותר ממה שזקוקים המשקיעים בבור־רה לאוצר, זקוק להם האוצר. אם חשב ראש־הממשלה מנחם בגין על אפשרות של עריכת בחירות קרובות, יואיל ויתייעץ בשר־האוצר יורם ארידור. בור־סה שנפלה לא תצביע בעד הליכוד — אולי בשביל ריגר־פישמן, שהראו איך אפשר להרוויח בקרן־נאמנות 500% בש־נה, ובישפרו אופציה 5000 אחוזים בש־נה.

היעד: המצודה

(המשך מעמוד 68)
הנחה שהפעם הם לא יוכלו להישאר ניט־ראליים, מקווה שרון שרובם, שממילא אינם משתייכים למחנות המאורגנים של שמיר־לוי־ארידור, יצביעו בעדו. הוא מניח כי באופן זה יותר מ־550 צירים יצביעו עבורו. לשמיר לא נותנים אנשי שרון יותר מ־44%.

שרון גם אינו מודאג מהפסד לשמיר. על־פי היחסים ביניהם כיום, אם שמיר יהיה ראש־ממשלה ושרון שר־ביטחון, הרי ששרון יהיה ראש־הממשלה בפועל.

ארידור אינו נחשב כיריב בעיני אריק, משום שהוא מניח שארידור לא יעז להתמודד נגדו. אך אריק חושש מפני השילוב של לוי־ארידור.

עד לפני שבוע יכול היה אריק שרון לחכך את ידיו בהנאה. שלושה חודשים תמימים היה ניתוק יחסים בין השרים לוי וארידור. משמעות הפילוג היא הצטרפות ארידור וקבוצת האינטלקטואלים שסביבו למחנה שמיר או אריק.

כלפי הצד השני. באולם לא היה צורך בכך. כשנכנס לוי לאולם מחאו לו כפיים חברים מעטים. כשנכנס שרון לאולם העצמאות במצודת זאב רעדו קירות־האולם מעוצמת מחיאות־הכפיים לכבודו.

אך לוי הוא יריב קשה לשרון. כדי להבין זאת, די לבדוק את מפת מצביעי חרות.

שר השיכון וסגן ראש־הממשלה מושך מצביעים ספרדים רבים. חברי מרכז בני עדות־המיזרח תומכים בו. התנהגותו העממית, קשריו עם החברים בסניפים והעזרה שהוא מעניק ידועים במיפלגה. לוי מקדיש כמעט את כל זמנו לפעילות מיפלגתית, אפילו על חשבון מישרד־השיכון, שם עושה כמעט את כל העבודה, המנכ״ל שלו אשר וינר.

צפון הארץ שולחת למרכז כעשרה אחוז מהצירים. ללוי יש שם רוב — החל מהקריות, דרך עכו, שם יושב אחד מתומכיו, יוסף אילוז, דרך יקנעם וטבריה, שם יושבים מאיר יאיר ואשר יעיש, וכלה בקרית־שמונה, שם נמצא יואל אברהם.

אך יש לו בעיה בחיפה. מעמדו של עמרם אדרי, התומך בו, אינו חזק ביותר. יש לו שם בערך 3%. בירושלים נמצאים יהושע מצא ורבנו לוי, שם יש לו 5%.

אך הצפוניים חייבים לשרון את חוב הרחקת הקאטיושות. לא ברור מה יקרה ביום ההצבעה: האם הם יהיו נאמנים למנגנון, או לשר־הביטחון.

גם בדרום הארץ לוי חזק מאוד. לצידו נמצאים גבי לוי מאשקלון, גבי ללוש מדימונה, משה כהן משדרות ויעקב אלבז, החזק באשדוד. למרות שסניף קרית־גת תומך במגן ובשרון, סניף קרית־מלאכי של משה קצב הוא חצוי, וסניף יבנה של מאיר שיטרית הוא במעמד לא ברור, הרי שגם מהדרום יש ללוי על הנייר 10%.

בבאר־שבע הסניף מפולג. האיש החזק בסניף החדש הוא עורך־הדין יוסי אליעז, מאנשי שרון, אך עורך־הדין אבי יהב, מאנשי לוי, סומך על תמיכת החברים בשר־השיכון. בכל מיקרה, מדובר על אחוז אחד עד שניים של חברי מרכז.

תל־אביב רבתי שולחת 20 אחוז של חברי מרכז. אנשי לוי טוענים, שיש להם רוב מוחלט בסניפים השונים. בסניף צפון תל־אביב הגדול תומכים בו יושב־ראש הסניף, דויד („דורי״) אפל וגם ח״כ מיכאל קליינר בתנאים מסויימים.

ארבעה אחוז של חברי מרכז הם דרוזים וערבים, שאותם מייצג אמל נסר אל־דין, תומכים בלוי. יש לו תמיכה מסויימת בסניף פתח־תיקווה, שבו שולט חיים קופמן, הממנה שלושה אחוזים מחברי־מרכז. לא ברור מה כוחו בסניפי רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק, הרצליה, לוד, רחובות, ראשון־לציון ובת־ים. ידוע לעומת זאת שברמלה, מקום מגוריו של עוזרו, אבנר סרוסי, מכהן כיושב־ראש משה פרץ, המוזמן תדיר לפגישות עם אריק. לוי גם יכול להתברך בתמיכת ח״כים רבים, כמו הד״ר אליהו בן־אלישר, איתן ליבני, יעקב מרידור ומרדכי („מוטקה״) ציפורי.

אם מחבר לוי את מיספר חברי המרכז התומכים בו על הנייר, הוא מגיע ליותר מ־600.

אך אנשי אריק טוענים, שלוי פשוט מתעלם מהמציאות. לדעתם, יש כבר הוכחות לכך, שאם ההצבעה תהיה לוי מול שרון, הרבה פעילים מאותם סניפים קטנים יצביעו בעד אריק בעיקר הסניפים הצפוניים, ויתנפצו את תחזיות לוי.

בדיקת יחסי־הכוחות, כפי שמצביעים עליה אנשי אריק, תראה שבעוד שלוי יגייס סביבו בפועל כ־40 אחוז של תומכים, הרי שקבוצת שרון, שמיר, כהן־אורגד וקורפו, ובעיקר הקולות הצפים, שיעדיפו את דמותו הכרזימטית של שרון, יתנו לו רוב של לפחות 600 בוחרים.

מניתוח התחזית של אנשי שרון עולה, שהתמודדות נגד לוי עדיפה בעיניהם משום שאז מחנהו של שמיר יתייצב אוטומטית לצידם. בהתמודדות נגד שמיר יזכה שר־החוץ בתמיכה גדולה־יחסית ממחנה לוי־ארידור, ולוא רק כדי שלא לחזק את מחנה שרון.

שגריר ישראל בארצות־הברית, משה ארנס כבר רמז שהוא יחזור לארץ אם יערכו בחירות בסוף השנה. הגוש של כהן־אורגד הוא שלו. אך בכל הרכב שייווצר לא יוכל ארנס לקבל יותר מ־10 אחוז מהקולות. לא ברור גם מי ממחנות שמיר או לוי־ארידור יסכים לראות בו מועמד של פשרה.

הנעלם הגדול הוא עזר וייצמן. שמו מועלה תמיד, איש אינו יודע כמה כוח יש לו. לפני כשנה נאמד כוחו בכ־35 אחוז של חברי המרכז, מגוש קורפו־לוי־ארידור־רייסר־קליינר. מולו צבר שרון 25 אחוז מקולות המרכז. כ־400 קולות היו צפים.

גם עתה לא ברור איך הם יצביעו. ואם עזר בכלל ייקרא לדגל. ברור, שבמיקרה כזה תהיה לאריק התמודדות קשה, משום שוייצמן יהיה המועמד העדיף על השותפים הליברלים. הוא איש צבא, בר־סמכא בענייני ביטחון ומתחבב בקלות על הבריות. אריק מתפלל שעזר לא ייקרא למצודה.

המרכז הנוכחי נבחר לפני שלוש וחצי שנים. במאי האחרון נבחרו צירים לוועידה, שנדחתה פעם אחר פעם. אם לא יחול שינוי, תתקיים הוועידה באפריל הקרוב. 1000 צירים, שנבחרו לפני כשמונה חודשים, ושיגדלו בגלל כיבודים ל־1600, יבחרו מתוכם 1200 חברי־מרכז חדשים. על הנייר יהיו אלה פחות־או־יותר אותם אנשים הנמצאים במרכז הנוכחי.

שרון יגייס את כוחותיו מהציבור הדומם של חרות. פגישותיו בסניפים נועדו להתסיס את הבוחרים. אלה יקראו לנציגיהם לבחור באריק, ולא מן הנמנע שהם יובאו באוטובוסים ויצורו על בית ז׳בוטינסקי כאשר תיערך ההצבעה במרכז על קביעת היורש.

אריק מקווה שחברי חרות אלה יצליחו להביא לו קצת יותר מ־50 אחוז, ויעניקו לו את התואר הנכסף.

פעם צחקו במצודה מהרעיון שאריק יכבוש את המרכז. כיום חוששים שאיש לא יוכל לעמוד בדרכו.

בן־ציון ציטרין ■

אם הוועדה או בגין לא יזרקו את שרון בחודש הבא - מובטח לו רוב במרכז חרות בקרב על הירושה

הכנות לאלימות

אך אנשי המנגנון לא יכלו לסבול זאת. ביום החמישי שעבר נערכה סולחה בין שני השרים בביתו של יושב־ראש מועצת המנהלים של שיכון ופיתוח, יהושע מצא, האיש החזק בסניף ירושלים וידידימינו של דויד לוי.

בזמן המילחמה התחדדו היחסים בין לוי ושרון. לא היה זה עימות בין יונה ונץ, אלא ויכוח על שיטות־פעולה. באחת מישיבות הנהלת הקואליציה התנפל דויד מגן על לוי, ובכך נתן גושפנקא רישמית לעימות.

כעבור ימים אחדים, בסוף חודש אוקטובר שעבר, כשהתכנס מרכז חרות, עשו שני הצדדים מאמצים לחזק את השורות. באותו יום היה זה ניצחון מוחץ של אריק.

מחוץ לאולם חשבו אנשיו של שר־הביטחון, שהם יאלצו לפעול באלימות

אני לא מתחתנת

(המשך מעמוד 66)

● עם אולסי, את חושבת על הילדים שיהיו לכם?

אני יודעת שאם אני אתחתן עם אולסי, לא יהיו לי ילדים בלונדים עם עיניים כחולות.

● זה לא גורם לך לחשוב על גורל ילדים כאלה במדינת ישראל?

אני לא חושבת להתחתן, כי עדיין לא הגיע הזמן שאחליט שאני מתחתנת עם אולסי וזהו, שאני מקבלת אותו כמו שהוא והולכת לחתונה. עוד לא פתרתי את הבעיות שלי, אז עוד לא הרחקתי לכת בלפתור בעייה של ילדים שעדיין לא נולדו.

■ ■ ■

● יש לך קשרים עם הנשים האחרות של שחקני מכבי?

רק עם מיכל סילבר. את יודעת, מכבי זה חלק ממני. אפילו אם חלילה אני לא אהיה עם אולסי, אני אשרת את האינטרסים של מכבי. אני כל־כך אוהבת את הקבוצה! עם נשות הקבוצה אין לי קשר. מיכל סילבר היא מאוד לרוחי. המצב שלנו דומה: לשתינו אין ילדים, ושתינו חופשיות לעשות מה שבראש. מיכל היא בחורה עצמאית, לומרת באוניברסיטה, עושה ספורט. מאוד לרוחי.

● את מעורה בחיים החברתיים של מכבי?

לא תמיד זה מתאפשר לי. אולסי ואני לא אחת עסוקים באותן שעות, ואני אף פעם לא אוותר על תצוגה בגלל מישחק או בגלל מסיבה של מכבי.

● את דוגמנית מאוד עסוקה.

בואי נאמר שאני לא מאוד עסוקה, כי לא כולם יכולים להרשות לעצמם לשלם לי את הכסף שאני מבקשת. אומרים שאני מאוד יקרה. אני לא חושבת. אני מאמינה שהכסף שאני דורשת מגיע לי. אני שוקלת היטב כל מה שמתרגם עבודה לכסף ולפי זה דורשת שכר. כך שבגלל שאני דורשת סכום גבוה אין עלי לחץ עבודה. אבל אם אני כבר עובדת, זה סימן שקיבלתי מה שאני רוצה.

וכאן אני רוצה לפנות אל חברותיי למיקצוע: אין להן שום זכות לדרוש את הסכום שאני מקבלת. כי יוצא הרבה פעמים שמציעים עבודה לדוגמנית והיא אומרת שהיא רוצה לקבל כמו תמי. ואת יודעת מה? הרבה פעמים הן צריכות להודות לי כי בגלל שאני לא עובדת הרבה, אני נותנת לבחורות אחרות עבודה.

● מה עם הנסיונות שלך לדגמן בחו״ל?

היו נסיונות של אנשים להבטיח לי עבודה. אמנם לא בכתב, אבל זה אף פעם לא עניין אותי. אני רשומה בסוכנות בלונדון, שהבטיחה לי עבודה בתנאי שאגור שם, וזה לא מעניין אותי. אני אוהבת להגיח לחו״ל מדי פעם. בעיקרון אני אוהבת להישאר במקום אחד. למשל, להגיע לפאריס ולהישאר בפאריס. לא אוהבת לנסוע ממקום למקום. אוהבת להתעורר כל בוקר באותה מיטה. הציעו לי עבודה ענקית עם הון עתק בדרום־אמריקה. זה אמנם מאוד מפתה, אבל אני לא רוצה לזוז מהארץ.

● חשבת פעם על עבודה אלטרנטיבית? מה היית רוצה לעשות כשתפרשי מהדוגמנות?

לפני שהייתי דוגמנית לא חלמתי להיות בעולם האופנה. כעת אני כבר בתוך העולם הזה. אני מניחה שאשאר בשטח למרות שאני לא יכולה להצביע על משהו מוגדר.

● מה זה עושה לך כשאת מופיעה על המסלול?

שמעתי סיפור על שחקנית שאמרה שכל פעם שהיא על הבימה היא מקבלת אורגזמה, וכשהעיתון פירסם את דבריה תבעה אותו. אז אני לא אגיד לך שאני מקבלת אורגזמה על הבימה. בכלל לא! אני מרגישה שאני עובדת. יחד עם זאת יש לי ריכוז מכסימלי. אני סובלת מיבלות ברגליים, שצצות כל חורף. החורף זה כואב במיוחד. בחיי היום־יום אני נועלת סנדלים או נעלי־התעמלות, ועל המסלול קורה לי נס רפואי: אני נלחצת לתוך נעליים, וזה לא כואב! אני לא מרגישה כל כאב. יש לי ריכוז אדיר. אני לא רואה אנשים, לא שומעת מחיאות כפיים, אבל חשה כשהקהל אומר לי תודה. את שואלת אותי אם אני מרגישה התרוממות רוח? לא, זה לא. אני פשוט מרוכזת בבעודתי.

עולם קטן

ברית־המועצות: הטילים לסיביר

ביקורו הארוך של שר־החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו במערב־גרמניה, עורר תגובות ערות והתעניינות רבה בכל רחבי אירופה. היו משקיפים שראו בביקור התערבות סובייטית במערכת־הבחירות בגרמניה, לטובת האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית. אותם משקיפים טוענים שסגן נשיא ארצות־הברית, ג'ורג' בוש, יבקר בשבוע הבא בגרמניה מטעמים דומים. אלא שהפעם הוא יפעל, כמעט בגלוי, לטובת הנוצרים־דמוקרטים.

פיגור מדהים. ביקורו של גרומיקו, הדיפלומט ה־נצחי של ברית־המועצות, שהצליח להישרד חרף כל שינויי ההנהגה בקרמלין, משמש הוכחה נוספת לטענה, שהפכה כמעט אקסיומאתית בקרב מומחים נאורים ב־מערב: לברית־המועצות אין אמצעים כספיים להמשיך במירוץ־החימוש. היא מודעת היטב לפיגור הטכנולוגי המדהים שלה לעומת המערב, בעיקר בתחום המחשבים ובאמצעים אלקטרוניים בכלל. מכאן רצונה הנחוש להגיע לפירוק נשק של ממש, להאט את מירוץ החימוש, לתמוך במגמות אירופיות החותרות להמשך הדטאנט, או בעצם לחידושו.

הסובייטים עומדים לפני מיכשולים לא קלים. פרשות

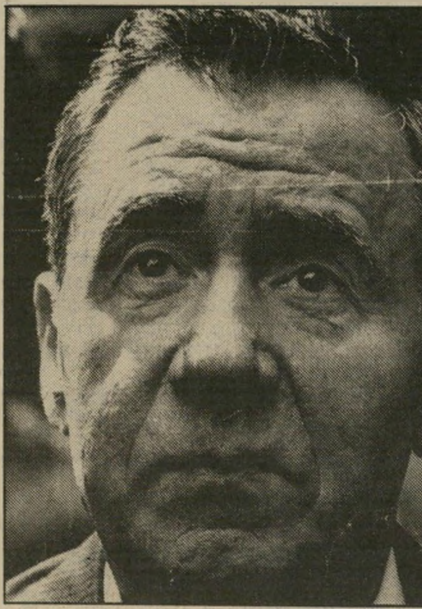

שר־חוץ גרומיקו
מערכת הבחירות הראשונה בחייו

פולין ואפגאניסטאן איפשרו לממשלת רונאלד רגן לשכנע את רוב הציבור האמריקאי בצורך להאיץ את מירוץ החימוש. חרף ההתנגדות העזה, ותחיית תנועות־השלום האמריקאיות, ולמרות האבטלה הקשה והקיצוץ בתקציבי הרווחה, הצליח רגן להגדיל בהרבה את תקציב־הביטחון, לתעל מיליארדי דולר לפיתוח טילים גרעיניים חדשים. האמריקאים מתכוונים להציב טילים כאלה על אדמת אירופה, ומאמינים שיהיה בכוחם להתגבר על ההתנגדות הציבורית העצומה, כמעט בכל מדינות נאט"ו.

מדינאים אירופיים רבים, בכללם גם מהמחנה השמרני, הציעו לממשלותיהם לשקול ברצינות את ההצעות המתו־נות שהעלה שליט הקרמלין החדש, יורי אנדרופוב, עם עלותו לשילטון בקרמלין. האמריקאים, שנעזרו כרגיל בראש־ממשלת בריטניה, מרגארט תאצ'ר, טענו שההצעות אינן רציניות. מסעו של גרומיקו בגרמניה נועד לשכנע לא רק את המדינאים, אלא גם את דעת־הקהל האירופית, שההצעות הסובייטיות הן כנות, וראויות לשיקול־דעת ואפילו להיענות. רוב העיתונאים תמימי־דעים, שהוא נחל הצלחה יחסית.

החידוש העיקרי בהצעות גרומיקו הוא בנכונות ה־סובייטית להקטין את מיספר הטילים הגרעיניים שלהם לטווח בינוני, ולהביא לשיוויון מוחלט מבחינה כמותית ביניהם, ובין הטילים הבריטיים והצרפתיים ביבשת. כל הטילים העודפים ישלחו לעורף, מעבר לקו מסויים ב־סיביר, הנמצא מחוץ לטווח של מערב־אירופה.

התקדמות של ממש. אותה הצעה עצמה תחול גם לגבי הטילים הטאקטיים, בעלי טווח של 1000 ק"מ. מיספרם יותאם לאלה של הבריטים והצרפתים. מבקריו של גרומיקו טוענים כנגדו, במידה בלתי־מבוטלת של צדק, שהוא לא הציע להשמיד את הטילים העודפים, אלא רק לשולחם לעורף. בעיתות־חירום לא יתקשו הסובייטים להחזיר את הטילים לטווח שעלול לאיים על מערב־אירופה. עם זאת, רואים כולם בהצעותיו התקדמות של ממש, או לפחות בסיס מוצק למשא־ומתן, שעשוי להניב פירות חשובים לביטחון ולשלום אירופה והעולם כולו.

גרומיקו הגניב לדבריו, הפייסניים בדרך כלל, גם נעימה של איום. ברית־המועצות לא תוכל להיות אדישה נוכח הצבת טילי פארשינג 2 על אדמת גרמניה המערבית, טילים שיוכלו לפגוע במטרות סובייטיות תוך דקות מעטות. ההסלמה במירוץ החימוש תביא להגדלה רצינית של מיספר הטילים הסובייטיים שיוצבו מול גרמניה. סכנת המילחמה תהיה רבה, ואת המחיר ישלמו, כבר בשלב ראשון, תושבי אירופה.

גרומיקו היה ער לעובדה שהוא מדבר על נושאים השנויים במחלוקת במערכת־הבחירות הגרמנית, ולכן הד־סיף שהוא פונה בדבריו לעם הגרמני כולו, ללא הבדל מיפלגה. מומחים לענייני גרמניה המערבית סבורים, שנושא הטילים הגרעיניים יסייע למערכת הבחירות של הסוציאל־דמוקרטים, חרף העובדה שרוב הבוחרים קובעים את הצבעתם לאור נושאי־פנים.

סעודיה: הנסיך הקטן

לפני שנים אחדות החליטה המישפחה המלכותית הסעודית לבנות אוניברסיטה חדשה בריאד. היא אף הקציבה לפרוייקט סכום נכבד למדי: 7 מיליארד דולר. במיכרז זכתה חברה צרפתית מכובדת, שהון־העתק קרץ לה. היום מסתבר שבתנאי סעודיה לא מדובר בסכום כסף גדול במיוחד. יתרה מזאת: אין שום אפשרות לסיים את הפרוייקט בלי תקציב נוסף.

את הנתח הראשון, החלק הארי של הפרוייקט כולו, נטל לעצמו מושל ריאד, הנסיך סלמן, שהוא אחיו של המלך פאהד. אותו סלמן, שהוא הקובע היחיד בכל הנוגע לתוכניות־המיתאר של ריאד, החליט, אחרי התייעצות עם מומחים, לבנות את האוניברסיטה על חלקת אדמה ענקית במערב העיר. כנראה שהעובדה שחלקה זו היתה בבעלותו סייעה להגיע להחלטה מהירה ויעילה. סלמן גם קבע את המחיר: ארבעה מיליארד דולר, ששולמו לכיסו הפרטי טבין ותקילין.

העיתון הצרפתי לה מאטין קובע, שהנסיך סלמן זכה בסכום הגבוה ביותר ששולם אי־פעם עבור חלקת אדמה לאדם פרטי.

גם נסיכון. נשארו, אם כך, 3 מיליארדים נוספים. גם זה עשוי להיחשב כסכום כסף לא מבוטל. לא בדיוק. בימים אלה זכה מתווך־קרקעות סעודי, נסיכון ממדרגה נמוכה יחסית, ב־54 מיליון דולר כדמי־תיווך בעיסקת־הענק. החברה הצרפתית נאלצה לשלם, ואחד ממנהליה הדליף ללה מונד, שסכום זה אינו אלא קצה הקרחון מ־540 מיליון הדולר ששולמו ל„גורמים מרכזיים" במיש־

המלך פאהד
הכל נשאר במישפחה

פחה המלכותית. הנסיכון קיבל, בסך הכל, 10 אחוז מכלל דמי־התיווך.

מקורות בתוך סעודיה מסרו לעיתונאי הבריטי ג'ון סוויין, שעוד 360 מיליון דולר שולמו לנסיכים אחרים כשוחד פשוט, שלא הוגדר אפילו כדמי־תיווך.

חישוב פשוט מעלה, שמכלל 7 מיליארדי הדולר שהוקצבו לאוניברסיטה, הגיעו 5 מיליארד לכיסם הפרטי של פאהד ובני־מישפחתו, שכל העולם החופשי מגוייס להגנת מישטרם, אפילו במחירה של מילחמה גרעינית.

צרפת: גנב בארמון הנשיא

יועצו היהודי של נשיא צרפת היה תמיד אישיות השנויה במחלוקת. ז'אק אטאלי, 39, נחשב כסוכן ממשלת מנחם בגין בארמון אליזה. יועצים אחרים של הנשיא פרנסואה מיטראן, בעיקר רג'יס דבריי, מתעבים את אטאלי, סבורים שהוא עמד מאחרי תגובתו האיטית והבלתי־הולמת של הנשיא בשבועות הראשונים של התוקפנות בלבנון.

אטאלי עצמו מכחיש, טוען שעמדתו היתה מאוזנת ותואמת את האינטרסים האמיתיים של צרפת. אין חולקים על העובדה שהוא איש בעל כישרונות מזהירים, מחברם של תישעה ספרים שזכו בהצלחה, ספורטאי ומוסיקאי בעל שם.

אלא שסיפרו האחרון, Histoire Du Temps, שיצא לאור בנובמבר 1982, הכתים את שמו וגרם למבקרים רבים להוקיע אותו כפלגיאטור. אטאלי כלל בספר קטעים ארוכים משל הפסיכולוג קארל גוסטאב יונג, מבלי לאזכר את המקור. הגניבה הספרותית יצרה סערה ציבורית, ורבים קראו לפיטוריו של אטאלי מתפקידו כיועץ הנשיא.

גם מרכס, גם ולטייר. אטאלי כאילו לקח את הדברים לתשומת־ליבו. במהדורה השניה, שיצאה לפני שבועות אחדים, כבר טרח להוסיף מרכאות לציטטות מיונג, ואף לציין את המקור.

למרבה הצרה, הוסיפו המבקרים לחטט בספר, ועד מהרה גילו שיש בספר גניבות ספרותיות נוספות. אטאלי העתיק פרקים שלמים ממארכס ומוולטייר, והציגם כאילו היו אלה הגיגיו שלו...

בצרפת לוקחים דברים כגון אלה ברצינות־גמורה, ויש הסבורים שהקאריירה המגוונת והמזהירה של אטאלי הגיעה לקיצה. חבריו של אטאלי מתייחסים לנושא כמעט בביטול. הם מודים שנגרמה לו מבוכה ועוגמת־נפש, אבל סבורים, כנראה בצדק, שהסערה תחלוף והעניין יישכח.

הודו: גם שם יש אברהם שריר

מי שייחס לאברהם שריר טיפשות קולוסאלית, שלא היה כמותה בתולדות־העמים, הגזים במקצת. שרים לא־חכמים הופיעו כבר על בימת־ההיסטוריה, ורבים מהם עדיין מכהנים בביטחה במדינות שונות בעולם.

בהודו התפרסם השבוע סיפורו הקלאסי של שר־הרכבות, גאני שדהורי. כבוד השר החליט, מסיבה בלתי־ברורה, לשנות את מועד יציאת הרכבת מדלהי לעיר פורי, משעה 7.15 ל־6 בבוקר. איש לא הבין את סיבת ההחלטה, שגרמה לעשרות אלפי המשתמשים בקו עוגמת־נפש וטירחה. שדהורי הוסיף חטא על פשע. הוא לא טרח להודיע לציבור על עצם השינוי. הרכבת יצאה ב־6 בבוקר, ריקה כמעט לחלוטין, ואילו אלפי הנוסעים המתוסכלים, שהגיעו בערך ב־7, נאלצו לשוב כלעומת שבאו.

בהודו מהווה הרכבת כלי־תחבורה עיקרי, והמחאה האדירה הגיעה אפילו לגברת אינדירה גאנדי בכבודה ובעצמה. שר־התחבורה נכנס ללחץ, סירב למחול על כבודו, אבל נאלץ להכריע באורח פרגמאטי. הוא הגיע לפיתרון הודי טיפוסי: השעה הרישמית ליציאת הרכבת מדלהי לפורי תמשיך להיות 6. ההוראה לתחנה היא לעכב את הרכבת, באורח בלתי־רישמי, במשך שעה ורבע בדיוק.

חיים ברעם

ספורט

כדורגל

נתניה ירדת אילתה

„אני לא מכירה את עודד מכנס, רק יודעת שהוא מפורסם. ואם זה כך, אז מגיעים לו כל הפרחים.” שרון בת ה־10 עמדה בנמל־התעופה של אילת, בין מאות הילדים ויתר תושבי אילת, שבאו לקבל את פני חבורת הכדורגלנים שירדה עליהם בסוף השבוע.

כל שחקני נבחרת הכוכבים, לא הצליחו להרשים את שרון ואת חבריה. רק כשנוכחו הילדים שלעודד מכנס אין יותר מקום בידיים להחזיק בכל הוורדים שהוענקו לו, פנו הילדים לעבר אבי כהן, משה סיני, אורי מלמיליאן, משה שווייצר, דויד פיזנטי וכל השאר, ונתנו

כדורגלן עודד מכנס
המון ורדים

גם להם ליהנות מכמה פרחים.

היה זה מחזה מצחיק. כל הדגים ה־שמנים של הכדורגל הישראלי היו ב־הישג ידם של הילדים, אך בעיניהם מסתכם הכדורגל הישראלי בבחור אחד ויחיד, ושמו עודד מכנס.

הרעיון להזמין סוללת כדורגלנים מפורסמים לשחק באילת, התחיל בתחנת־מוניות ערבה — לזכרו של סגן רוני לוי־סבג שנפל במילחמת־הלבנון, שאביו הוא חבר בתחנה.

מיבצע אדיר. כשהתחילו בהכנות לקראת המיבצע הספורטיבי — לא האמין איש באילת שהחגיגה תקבל מימדים רציניים כל־כך. הרעיון החל מתגלגל, ובסופו של דבר עלה למארגנים כמיליון וחצי שקלים. אך למרות הסכום האדיר, „זה היה כדאי,” מדגיש אריה דגן, הקבלן האילתי שהיה מראשי ה־מארגנים של המיבצע. תיאבונם של תושבי אילת התגבר עם המחשבה שאורחים רבים ימלאו את מלונותיהם.

עודד מכנס בחברת מעריצים אילתיים
סיכום כל הכדורגל הישראלי

ביקור הכדורגלנים סחף מאות אוהדים, שבאו בחבילת נופש, שכללה צפייה ב־מישחק כדורגל בלתי־שיגרתי. „ארקיע לא יכלה להיענות לכמות האנשים שרצו לרדת לאילת, לאוויס לא נותרה מכונית אחת להשכיר, וכל המלונות הגדולים התמלאו עם אוהדים. זה שימש הוכחה לכך, שבתאוצה אדירה אפשר להרים מיבצע בסדר גודל כזה,” הוסיף דגן, המשמש כיום כיו״ר האירגון האילתי החדש א־ב־א (אילת בעד אילת).

מילחמת מלונות. המובילה בליגה הלאומית מכבי נתניה, נערכה על מיגרשה היבש והחמים של אילת. מול כוכבי הכדורגל. בלי צעקות וצרחות, האופייניות לו במישחקים, ישב המאמן „דוביד” שווייצר על הספסל, רגוע ושליו. מסביבו ישבו כל מעריציו, עוזריו ושחקני־הספסל, שהפעם כללו את אבי כהן „האנגלי” ואת בנו של המאמן, משה שווייצר. הפצועים, שהצחיקו את כולם.

המתח של מישחקי הליגה, המזכים בנקודות ובמענקי־ניצחון, היה חסר. גם לשוטרים הרבים שמילאו את המיגרש האילתי לא היתה עבודה, למרות מיספר הצופים העצום והלא שיגרתי. רק הילדים שיגעו את השוטרים. בשבילם חגיגת הספורט האמיתית היתה לטייל, ולצפות מקרוב במתרחש לפניהם.

המישחק היה רק אחד משרשרת האירועים שהתקיימו בסוף־השבוע בעיר ה־דרומית. במילחמה החשאית שהתנהלה בין שני בתי־המלון, שהתחרו על כיסיהם של האורחים, זכו השחקנים ובנות זוגם.

„היום יש קוקטייל בלאגונה וערב־ריקודים בקיסר,” הודיעו לאורחים. אף אחד משני המלונות לא ויתר, והחגיגה רק פרחה.

נישואין — נוסחה להצלחה. ב־אילת התגלתה הקבוצה המובילה בליגה הלאומית במלוא מישפחתיותה. לכל ה־שחקנים של מכבי נתניה גילוו בנות־זוגם הקבועות ו/או החוקיות, ויתכן שזהו סוד ניצחונותיהם הבלתי־פוסקים של 20 כדורגלני הקבוצה.

זהו לפחות הסברו של שוער הקבוצה, אריה („אריק”) אלטר בן ה־22, שהצליח העונה להדוף את המיספר הגדול ביותר של התקפות מתפרצות של היריבים. אומר השוער הענק, המתנשא לגובה של 1.92 מטר, נשוי מזה שנתיים והוא אב לתינוקת בת חודש:

„רוב השחקנים נשואים, וזוהי הנוסחה שלנו להצלחה. כדי להסתדר טוב ב־כדורגל, צריך מישענת. כשיש סדר־יום מגובש ומסודר, זה הופך אותך באופן טבעי למיושב. כשיש יותר מנוחה זה טוב לכדורגל, וכשמתחתנים לא מחפשים בילויים ודיסקו.”

הקבוצה, שממוצע גיל שחקניה הוא מהנמוכים בליגה הלאומית, שבעה הערנה הישגים. „היוקרה והכבוד באים רק כתוספת לכסף, שהוא בעיקר מענקי ה־ניצחונות,” מוסיף אריק אלטר. „זה נע בין 100 ו־500 אלף לירות לכל ניצחון, תלוי מי השחקן. זהו מקום־העבודה ה־יחידי שגם נהנים ממנו וגם מרוויחים,” מסכם אלטר בחיוך.

נשות מכבי נתניה
ההצלחה — בזכותן

תחזית

ח״כים

את מישחקי הכדורגל של הליגה ה־לאומית והארצית שייערכו השבת, חוזים השבוע ח״כ עוזי ברעם, אוהד הפועל ירושלים, וח״כ מיכאל קליינר, אוהד בית״ר ירושלים.

קליינר

בר־עם

מישחקי הליגה הלאומית והארצית	ברעם	קליינר
1. בית״ר ירושלים — הפועל באר־שבע	×	1
2. הפועל רמת־גן — מכבי יבנה	×	×
3. שימשון תל־אביב — הפועל כפר־סבא	2	(×)1
4. מכבי תל־אביב — מכבי יפו	1	(1)×
5. הפועל יהוד — בני־יהודה תל־אביב	×	2
6. מכבי פתח־תיקווה — הפועל תל־אביב	2	1
7. מכבי חיפה — מכבי נתניה	1	1
8. הפועל לוד — הפועל ירושלים	×	×
9. הפועל בית־שמש — הכוח־מכבי רמת־גן	2	2
10. הפועל חדרה — הפועל חיפה	×	(×)1
11. בית״ר תל־אביב — מכבי רמת־עמידר	1	1
12. בית״ר רמלה — הפועל נצרת־עילית	1	1
13. הפועל תל־חנן — הפועל קריית־שמונה	2	(×)1

בשבוע שעבר הצליחו שני המאמנים יוסף („יוסל׳ה”) מירמוביץ ודויד („דוביד”) שווייצר לנחש שש תוצאות נכונות כל אחד.

תכנית חסכון חדשנית

נופש שמונים ושלוש

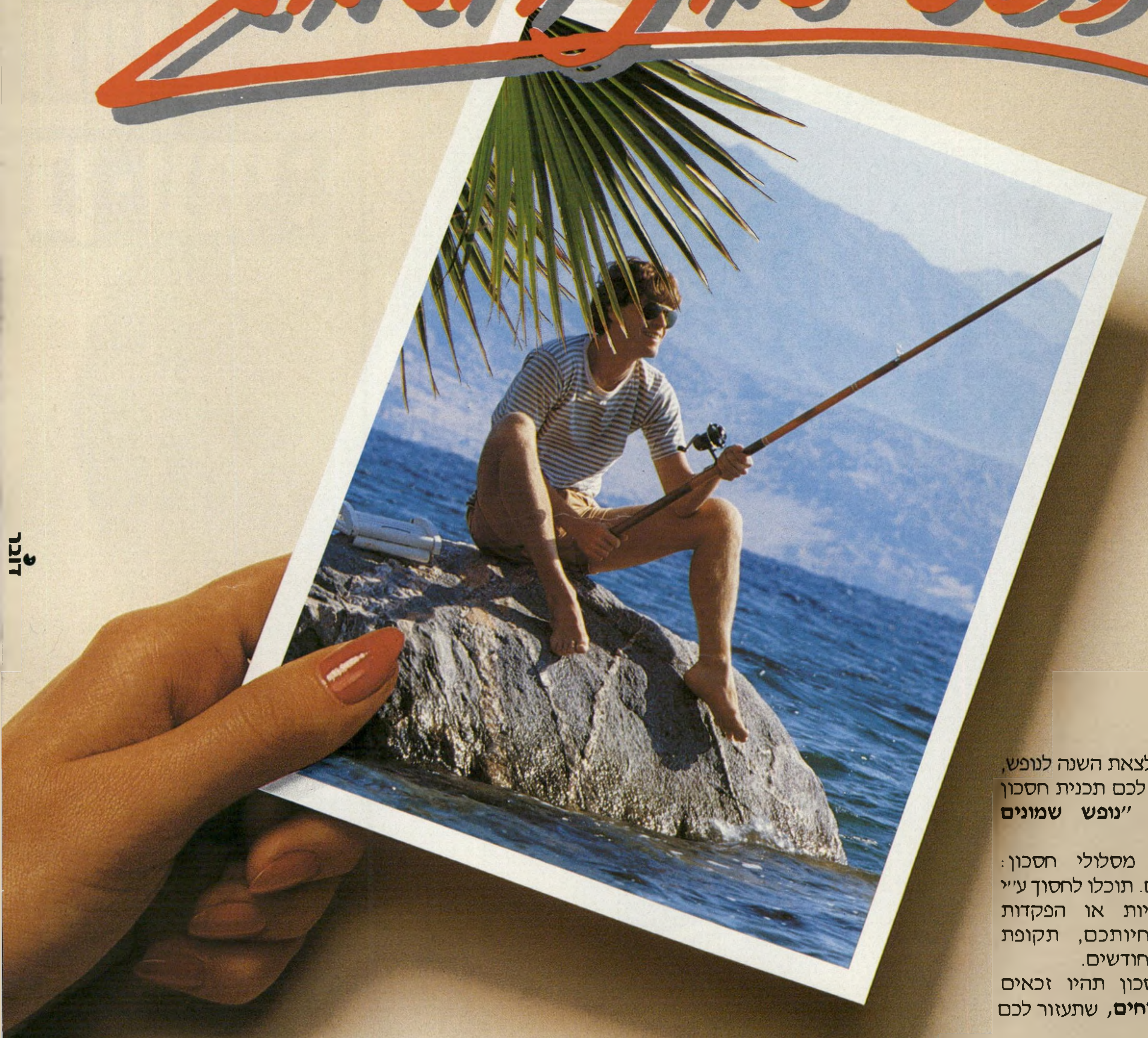

אם אתם מתכננים לצאת השנה לנופש, בנק הפועלים מציע לכם תכנית חסכון מיוחדת ובלעדית: **"נופש שמונים ושלוש".**

לבחירתכם שני מסלולי חסכון: בשקלים או בדולרים. תוכלו לחסוך ע"י הפקדות חד פעמיות או הפקדות חודשיות, לפי נוחיותכם, תקופת החסכון היא 3 עד 9 חודשים.

בתום תקופת החסכון תהיו זכאים **להלוואה בתנאים נוחים**, שתעזור לכם במימון הנופש.

הטבות נוספות:

★ ריבית על כספי החסכון

★ פטור מעמלות חליפין.

וזה עוד לא הכל!

הכנסו כבר היום לאחד מסניפי בנק הפועלים ובקשו פרטים על **"נופש שמונים ושלוש".**

בוא לגדול אתנו

בנק הפועלים

בע"מ

דבר

י"ב שבט תשמ"ג, 26.1.1983 מיספר 2369 76 עמודים שנה 47 המחיר: 50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

תמי בן-עמי:

לא מתחתנת עם אולסי